

BUDGETBEMÆRKNINGER 2025-2028

Læsevejledning	3
Økonomiudvalget.....	5
Børne- og familieudvalget.....	29
Beskæftigelsesudvalget.....	57
Socialudvalget	83
Miljø- og teknikudvalget	99
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget.....	153
Omsorgsudvalget	191
Landdistriktsudvalget.....	207
Skole- og uddannelsesudvalget.....	227
Erhvervs- og planudvalget.....	253

Læsevejledning til budgetbemærkningerne

Budgettet skal løse flere forskellige opgaver. Der skelnes mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven.

Budgetbemærkningerne på drift og anlæg er med til at understøtte disse 3 opgaver.

Her kan man finde oversigter over kommunens udgifter fordelt på de forskellige opgaveområder (bevillingsområder). Budgettet angiver størrelsen på det spillerum, der er overlagt til udvalgene og til forvaltningen og aftaleenhederne, når der i årets løb skal foretages økonomiske dispositioner.

Budgetbemærkningerne til budgettet er opdelt i del 1 og del 2.

Del 1 består af en kort beskrivelse af bevillingsområdet, hovedtal for budgettet på drift og anlæg i de fire budgetår samt en aktuel økonomisk status og ændringer fra budgetaftalen.

Del 2 indeholder en mere dybdegående beskrivelse af bevillingsområdet og dets budgetforudsætninger, herunder tildelingsmodeller og demografireguleringer. Del 2 redegør også for budgetændringer på området, der er foretaget siden sidste års vedtagne budget.

Del 2 indeholder desuden en beskrivelse af udvalgenes anlægsprojekter, som har budget i de fire budgetår. For hvert anlægsprojekt fremgår en flerårig oversigt over rådighedsbeløbene og de frigivne anlægsbevillinger knyttet til rådighedsbeløbene. Der er endvidere en beskrivelse af anlægsprojektets formål og status.

Økonomiudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Administration

Politisk organisation

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende den centrale administration og planlægning.

Det består af budgetter til stabene og forvaltningernes centrale administrative funktioner. Bevillingen omfatter ligeledes budget til administrative områder såsom redningsberedskab, løn- og barselspuljer, betaling til Udbetaling Danmark, forsikringer og tjenestemandspensioner.

Derudover budgetteres demografimidler, som endnu ikke er udmøntet i fagudvalgenes budgetter samt endnu ikke fordelte budgetter, som Randers Kommune har modtaget i forbindelse med lovændringer.

Hvert år afsættes desuden en buffer under Administration vedrørende serviceudgifter til imødegåelse af eventuelt forbrug af opsparede midler på service. Servicebufferen er ikke finansieret, idet der er indregnet en modpost i kommunens budget med samme beløb under finansforskydninger.

Fakta

Udg. til central ledelse og adm. pr.
indb. i 2023 for Randers Kommune: 5.242

Udg. til central ledelse og adm. pr.
indb. i 2023 - placering på
landsplan: 9

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal

Politikker

Indkøbspolitik
Personale- og ledelsespolitik
Politik for aktivt medborgerskab
Økonomisk politik
Se Randers Kommunes politikker på
randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	484,8	526,6	552,4	577,7
Udvikling, Miljø og Teknik	67,8	65,6	62,1	62,1
Børn og Skole	15,1	15,0	15,0	15,0
Social og Arbejdsmarked	37,1	36,9	36,7	36,6
Sundhed, Kultur og Omsorg	19,5	19,4	19,3	19,2
Stabe og tværgående konti	129,6	128,2	126,0	125,6
Redningsberedskab	27,3	34,1	34,1	34,1
Løn- og barselspuljer	40,5	40,5	40,5	40,3
Udbetaling Danmark	25,9	25,8	25,6	25,5

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Tjenestemandspensioner og -præmier	48,8	48,3	48,3	48,3
Forsikringer	23,3	23,3	23,3	23,3
Servicebuffer, lovændringer og reserver	49,9	89,5	121,4	147,7
Uden for servicerammen	0,2	0,2	0,2	0,2
Tjenestemandspensioner og -præmier	0,2	0,2	0,2	0,2
I alt	484,9	526,8	552,6	577,8

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Samlet er der inden for servicerammen under administrationsområdet budgetteret med nettoudgifter på 484,8 mio. kr. i 2025 stigende til 577,7 mio. kr. i 2028. For delområdet *Udvikling, Miljø og Teknik* er der en reduktion af budgettet på 5,7 mio. kr. fra 2025 til 2028. De væsentlige forklaringer er bortfald af 3,4 mio. kr. til byggesagsbehandling fra 2027 og ca. 1 mio. kr. til den boligsociale helhedsplan fra 2026. Den resterende reduktion omhandler effektiviseringsbidrag og besparelser fra tidligere samt fra budgetaftale 2025-28.

For *Stabe og tværgående konti* er der en reduktion af budgettet på 4 mio. kr. fra 2025 til 2028. Dette skyldes, at der bortfalder budget til en kommunikationsindsats i Nordbyen på 0,8 mio. kr. fra 2026 og puljemidler vedr. velfærdsteknologi på 0,6 mio. kr. fra 2027. Derudover er der reduktion i budgettet som følge af effektiviseringsbidrag samt lov og cirkulære ang. flytning af ejendomsskatteområdet til staten.

Redningsberedskabet tilføres budget på 4,7 mio. kr. i 2025 stigende til 11,5 mio. kr. i 2026 og frem.

De stigende beløb under *Servicebuffer, lovændringer og reserver* er sammensat af de afsatte demografimidler til omsorgs-, skole, social- og børneområdet med 75,8 mio. kr. i 2028, en buffer til afledt drift i tilknytning til nye anlæg, der stiger med 4,2 mio. kr., trepartsmidler med 11,1 mio. kr. i 2026-28 samt pulje vedrørende folkeskolens kvalitetsprogram på 4,5 mio. kr. i 2026 stigende til 9,0 i 2028. I faldende retning er budgetbeløb fra lov og cirkulære med 2,1 mio. kr.

For de øvrige områder kommer reduktionen fra effektiviseringsbidrag og besparelser.

2.1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der for administrationsområdet - uden for servicerammen - er budgetteret med nettoudgifter på 0,2 mio. kr. i alle år.

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Anlægsbuffer	34,0	0,0	0,0	0,0
I alt	34,0	0,0	0,0	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Der er budgetteret med 34,0 mio. kr. til en anlægsbuffer til imødegåelse af eventuelt forbrug af opsparede midler på anlæg i 2025. Anlægsbufferen er ikke finansieret, idet der er indregnet en modpost med samme beløb under finansforskydninger.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Randers Kommune var i forbindelse med budgetlægningen for 2025-2028 økonomisk udfordret. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2025-2028 blev der på den baggrund af administrationens udarbejdede besparelsesforslag truffet beslutninger i forhold til at genoprette økonomien. Der arbejdes i forlængelse heraf videre med implementering og opfølgning på økonomiske handleplaner på social-, omsorg-, familie- og skoleområdet. Udviklingen i udgifterne til indkomstoverførsler er ligeledes en udfordring for kommunens økonomi. I den forbindelse har byrådet besluttet at igangsætte et større arbejde kaldet "Fremtidens Randers".

Ambitionen med "Fremtidens Randers" er gennemførelse af en række forandringer i Randers Kommune med henblik på at løse nogle af de udfordringer byrådet har identificeret for at sikre, at langt flere borgere får gode livschancer, en uddannelse, fodfæste på arbejdsmarkedet samt muligheder for at bringe deres egne ressourcer i spil. Et projekt der med både et kort og et længere sigt skal løfte den socioøkonomiske profil i kommunen. I første fase af arbejde skal der udarbejdes en hvidbog, som skal præsenteres for byrådet til maj 2025. På baggrund heraf skal der efterfølgende udarbejdes et oplæg vedr. strategier, mål og indsatser til politisk beslutning i oktober 2025.

Miljøkatastrofen og jordskredet ved virksomheden Nordic Waste har påvirket – og påvirker fortsat – kommunen administrativt i forhold til bl.a. arbejdet med den løbende økonomi- og leverandørstyring samt samarbejdet med eksterne i øvrigt (herunder Miljøstyrelsen). I starten af 2025 forventes de afsluttende afværgeforanstaltninger afsluttet og arbejdet med genetablering af Gl. Århusvej forventes ligeledes gennemført. I 2025 vil fokus herefter være på etablering af et setup for monitorering, drift og beredskab vedrørende området.

Med afsæt i Randers Kommunes Teknologi- og digitaliseringsstrategi, som blev vedtaget i 2023, er igangsat en række tværgående og lokale indsatser. Indsatserne skal sikre, at strategien omsættes til konkret handling i organisationen og tager afsæt i strategiens tre fokusområder - Digital velfærd, Digital grøn omstilling og Solidt digitalt fundament. De teknologiske muligheder udvikler sig konstant, og ikke mindst hvad angår kunstig intelligens, herunder generativ AI og sprogteknologi. Dette er derfor et nyt indsatsområde for Randers Kommune. Der vil således blive igangsat indsatser, som skal understøtte, at Randers Kommune

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

udnytter de muligheder, som generativ AI og sprogteknologi rummer ift. at udvikle den kommunale opgaveløsning og lette arbejdsgangene, samtidigt med at kommunen håndterer de risici og dilemmaer, der er forbundet med at anvende teknologien.

I relation til Strategi for fremtidens arbejdskraft er der fokus på Randers Kommune som attraktiv arbejdsplads. Dette har bl.a. udmøntet sig i en mangfoldighedskampagne og styrket rekrutteringsprocesser. Der stilles muligheder til rådighed, så medarbejdere kan komme op i tid, og der arbejdes på fortsat tilknytning til arbejdspladsen for seniorer. Der arbejdes målrettet med karrieremuligheder herunder intern lederrekruttering og udvikling såsom Lederafklaringsforløb. I forhold til afbureaukratisering og digitalisering er der fokuseret på at understøtte de decentrale administrative opgaver bl.a. ved implementering af nyt vagtplanssystem, digitalisering af indhentning af børne- og straffeattester samt understøttelse af registrering af arbejdstid. I forhold til arbejdsmiljøstrategi er der fokus på trivsel og forebyggelse af sygefravær samt at skabe gode muligheder for de langtidsfriske. Derfor er det gode arbejdsmiljø i centrum med en ordentlig omgangstone på arbejdspladsen og forebyggelse af krænkende sprogbrug og handlinger. Der er gennemført demokratiske valg i hele MED og arbejdsmiljøorganisationen. For at skabe det bedste afsæt for samarbejdet mellem ledere, MED-udvalg, TR og AMR er der gennemført målrettet kompetenceudvikling.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående budgetændringer på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Beredskabet, dimensionering, trin 1 og 2	4,7	11,5	11,5	11,5
Plan- og Byggesag., videreført tom 2026		3,3		
Effektiviseringsbidrag og besparelse	-6,4	-10,0	-8,3	-10,6
I alt	-1,7	4,8	3,2	0,9

Der er i budget 2025-2028 reserveret 4,7 mio. kr. i 2025 stigende til 11,5 mio. kr. i 2026 og frem til Beredskabet. Midlerne forventes som udgangspunkt anvendt til følgende:

- Ressourcer til analyse, objektplaner og sagsbehandling (1,2 mio. kr. i 2025 og frem)
- Yderligere en indsatsleder på vagt (0,9 mio. kr. i 2025 og frem)
- Fastholdelse af nuværende deltidsbrandfolk og frivillige gennem en ny ordning med specialmateriel og opgaver (2,6 mio. kr. i 2025 og frem)
- Bemandingsmæssig opgradering fra 1+3 til 1+5 på station Randers Nord (6,8 mio. kr. i 2026 og frem)

Midler til byggesagsbehandling i Plan og Byg bliver videreført i 2026 med 3,3 mio. kr.

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers Kommune er der med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser. Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Administration (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	501,1	-16,4	484,8
Udvikling, Miljø og Teknik	75,7	-7,9	67,8
Børn og Skole	15,1	0,0	15,1
Social og Arbejdsmarked	38,0	-0,9	37,1
Sundhed, Kultur og Omsorg	19,5	0,0	19,5
Stabe og tværgående konti	137,1	-7,5	129,6
Redningsberedskab	27,3	0,0	27,3
Løn- og barselpuljer	40,5	0,0	40,5
Udbetaling Danmark	25,9	0,0	25,9
Tjenestemandspensioner og -præmier	48,8	0,0	48,8
Forsikringer	23,3	0,0	23,3
Servicebuffer, lovændringer og reserver	49,9	0,0	49,9
Uden for serviceammen	0,2	0,0	0,2
Tjenestemandspensioner og -præmier	0,2	0,0	0,2
I alt	501,3	-16,4	484,9

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter inden for og uden for aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der inden for serviceammen samlet set er budgetteret med nettoudgifter for 484,8 mio. kr.

1.1.1 Udvikling, Miljø og Teknik

Udvikling, Miljø og Teknik varetager en bred vifte af services og opgaver inden for miljø, natur, landbrug, trafik, veje, grønne områder, ejendomsdrift mv. Den primære opgave for forvaltningen er at vedligeholde og udvikle Randers Kommunes fysiske omgivelser og sikre korrekt og sikker sagsbehandling.

Det samlede administrative budget udgør 67,8 mio. kr., som er fordelt på to afdelinger samt et fælles budget til bl.a. ledelse. Størstedelen af udgiftsbudgettet dækker udgifter til løn, herunder en stor del til myndighedsopgaver. Der er budgetteret med indtægter fra administrationsbidrag fra affaldsområdet, Driftsafdelingen, færgedriften samt Vandmiljø Randers.

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

Udvikling, Miljø og Teknik	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	75,7	-7,9	67,8
Udvikling, Miljø og Teknik, fælles	3,7	-3,4	0,3
Stab og Bæredygtighed	21,2	-0,6	20,6
Erhverv og Bosætning	0,0	0,0	0,0
Plan, By og Natur	50,8	-3,9	46,9

Udvikling, Miljø og Teknik, ledelse og fælles

Budgettet omfatter løn til ledelse og fællesudgifter samt indtægter fra administrationsbidrag og vederlag for skorstensfejer.

Sekretariat og Bæredygtighed

Sekretariat og Bæredygtighed understøtter forvaltningsledelsen og løser tværgående opgaver inden for jura, økonomi, digitalisering, GIS, ledelsesunderstøttelse og politisk betjening samt klima, bæredygtighed og erhvervsudvikling. Afdelingen varetager ligeledes kommunens køb og salg af fast ejendom, tilsynet med almene boliger samt arbejdet omkring dårlige boliger og byfornyelse. Budgettet omfatter primært løn og personaleudgifter samt udgifter til GIS og den boligsociale indsats.

Plan, By og Natur

Plan, By og Natur har fire sektioner, der helt eller delvist hører under økonomiudvalget. Opgaverne spænder bredt fra natur, miljø, byggesag og plan til veje og trafik og den største del af opgaverne omfatter myndighedsudøvelse. Budgettet omfatter primært løn og personaleudgifter samt indtægter fra bl.a. projekteringshonorarer og byggesagsgebyrer.

Natur og Miljø varetager en række opgaver i forbindelse med miljøbeskyttelse, naturforvaltning samt drift og vedligehold af skove og grønne områder. Området varetager myndighedsudøvelse efter lov om miljøgodkendelse, naturbeskyttelsesloven, vandløbs-loven mv.

Byggesag og BBR har ansvar for byggesagsbehandling, landzonesager og matrikulære sager. Der opkræves gebyr efter forbrugt tid for byggesagsbehandlingen.

Plan varetager opgaver inden for strategisk og fysisk planlægning, arkitektonisk rådgivning, bevaring, byfornyelse og miljøvurdering.

Vej og Trafik varetager den overordnede planlægning og styring vedrørende de kommunale veje, vintertjeneste, parkering samt den kollektive trafik. Opgaven er at sikre, at de myndighedsmæssige vilkår sikres og at drift, vedligeholdelse og udbygning sker i tråd med kommunens politikker og målsætninger, herunder kvalitetsbeskrivelser for driften.

Der er i budget 2025-2028 indarbejdet 3,3 mio. kr. i 2026 til plan- og byggesagsbehandling.

1.1.2 Børn og Skole

For Børn og Skole er der budgetteret med 15,1 mio. kr. i nettoudgifter. Budgettet er fordelt som vist nedenfor.

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

Børn og Skole	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen	15,1	0,0	15,1
Børn og Skole - Direktørområdet	7,6	0,0	7,6
Børn og Skole - Sekretariatet	7,5	0,0	7,5

Sekretariatet understøtter forvaltningsledelsen i betjeningen af to politiske udvalg og de tre sektorområder: skole-, børne- og familieområdet. Sekretariatets opgaver består af politisk betjening, analyser, økonomi og udviklingsopgaver. Herudover varetager sekretariatet pladsanvisningen indenfor dagtilbudsområdet, betjener børn- og ungeudvalget og andre tværgående funktioner.

Det samlede budget dækker både løn til direktør, chefer og medarbejdere i sekretariatet samt drift og personaleudgifter relateret til sekretariatet.

I forbindelse med vedtagelsen af budget 2025-2028 blev det besluttet at flytte Børnehandicap fra Social og Arbejdsmarked til Børn og Skole. Dette betyder, at der også skal flyttes en mindre andel af budgettet til sekretariatsbetjening mellem de 2 forvaltningen. Oplæg til fordeling forelægges byrådet på byrådsmødet den 16. december 2024.

1.1.3 Social og Arbejdsmarked

For området Social og Arbejdsmarked er der budgetteret med nettoudgifter for 37,1 mio. kr.

Social og Arbejdsmarked	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen	38,0	-0,9	37,1
Social og Arbejdsmarked fælles	3,8	0,0	3,8
Økonomi og Styring SA	11,7	-0,2	11,6
Politik og Udvikling SA	7,6	0,0	7,6
Borgerservice	14,8	-0,7	14,1

Social og Arbejdsmarked fælles dækker løn til ledelse samt tværgående driftsudgifter. Økonomi og Styring samt Politik og Udvikling varetager bl.a. sekretariatsbetjeningen af socialudvalget og beskæftigelsesudvalget, økonomistyring, drift, udvikling m.m. af socialområdet og arbejdsmarkedsområdet. Jævnfør ovenstående afsnit om flytning af Børnehandicap vil der blive flyttet en mindre andel af budgettet til sekretariatet i Børn og Skole.

Borgerservice varetager en lang række serviceydelser, bl.a. information og vejledning af borgerne om pas, kørekort, vielser, pension, MitID og hjælp til selvbetjening. Af nettobudgettet på 14,1 mio. kr. er de 1,3 mio. kr. et driftsbudget til porto, som er uden for aftale.

1.1.4 Sundhed, Kultur og Omsorg

For området Sundhed, Kultur og Omsorg er der budgetteret med nettoudgifter for 19,5 mio. kr., der er fordelt således:

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

Sundhed, Kultur og Omsorg	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen	19,5	0,0	19,5
Sekretariat Sundhed, Kultur og Omsorg	13,7	0,0	13,7
Kultur og Fritid	5,7	0,0	5,7

Sekretariatet Sundhed, Kultur og Omsorg understøtter forvaltningsledelsen i forhold til betjening af udvalg og institutioner, den overordnede økonomi, udviklingsopgaver samt blandt andet administration af elever og hjemmeplejebiler. Budgettet for sekretariatet er på 13,7 mio. kr.

Sekretariat Kultur og Fritid varetager administrationen af en række kultur- og fritidsmidler, blandt andet tilskud til foreninger, aftenskoler og kulturinstitutioner/-foreninger, lokaleudlejning, ansvar for idrætsanlæg og parker samt understøttelse af foreninger og kultur i øvrigt. Kultur og Fritid har et budget på 5,7 mio. kr.

1.1.5 Stabe og tværgående konti

For området Stabe og tværgående konti er der budgetteret med nettoudgifter for 129,6 mio. kr.

Stabe og tværgående konti består af følgende områder:

Stabe og tværgående konti	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen	137,1	-7,5	129,6
Direktion	4,8	0,0	4,8
Politik, Jura og Kommunikation	23,2	-0,1	23,1
Økonomi	25,6	0,0	25,5
IT og Digitalisering	75,9	0,0	75,9
Personale og HR	23,9	0,0	23,9
Borgerrådgiver	4,3	-3,5	0,9
Centralt fælles	-20,6	-3,9	-24,5

I oversigten fremgår de enkelte stables budgetter samt de tværgående administrative udgifter, der er fælles for flere forvaltninger eller er tværgående for hele kommunen.

Stabene betjener organisationen og den politiske ledelse og varetager opgaver indenfor bl.a. økonomistyring, kommunikation, løn og personaleadministration og IT-drift samt digitalisering. Centralt fælles består bl.a. af budget vedrørende administrativt overhead, advokatudgifter, kontingent til KL samt revision.

Borgerrådgiverfunktionen betjener borgerne og er en rådgivnings- og klageinstans, som er uafhængig af kommunens administration.

1.1.6 Redningsberedskab

Beredskab og Sikkerhed har siden 1. januar 2016 været et fælles beredskab for Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner. Beredskab og Sikkerhed er organiseret som et kommunalt fællesskab efter styrelseslovens § 60 og er etableret som et interessentskab.

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

Beredskab og Sikkerheds opgaver er i hovedtræk:

- Rednings- og slukningsopgaver i tilfælde af brand
- Opgaver i forbindelse med akutte uheld med farlige stoffer
- Opgaver i forbindelse med modtagelse, indkvartering og forplejning af evakuerede og andre nødstedte
- Vandforsynings- og brandhaneadministration
- Brandteknisk sagsbehandling
- Forebyggende opgaver
- Brandsyn

Der er nedsat en Beredskabskommission, der har ansvaret for varetagelse af redningsberedskabets opgaver. Borgmesteren er født medlem af Beredskabskommissionen, og Randers Kommunes budget til Beredskab og Sikkerhed er derfor placeret under økonomiudvalget.

De enkelte kommuners andel af det samlede budget udgør grundlaget for en fordelingsnøgle mellem kommunerne. Indtil nu har Randers Kommunes ejerandel været på 39 % af det samlede budget for Beredskab og Sikkerhed. Med tilførsel af de ekstra midler vil Randers Kommunes ejerandel stige. I 2025 er Randers kommunes budget til beredskabet 27,3 mio. kr.

Der er i budget 2025-2028 reserveret 4,7 mio. kr. i 2025 stigende til 11,5 mio. kr. i 2026 og frem til en forøgelse af beredskabets budget. Midlerne forventes som udgangspunkt anvendt til følgende:

- Ressourcer til analyse, objektplaner og sagsbehandling (1,2 mio. kr. i 2025 og frem)
- Yderligere en indsatsleder på vagt (0,9 mio. kr. i 2025 og frem)
- Fastholdelse af nuværende deltidsbrandfolk og frivillige gennem en ny ordning med specialmateriel og opgaver (2,6 mio. kr. i 2025 og frem)
- Bemandingsmæssig opgradering fra 1+3 til 1+5 på station Randers Nord (6,8 mio. kr. i 2026 og frem)

1.1.7 Løn- og barselspuljer

Budgettet for løn- og barselspuljer udgør 40,5 mio. kr. og vedrører følgende områder:

Løn- og barselspuljer	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen	40,5	0,0	40,5
Barselspulje	35,1	0,0	35,1
Jubilæumsgratiale	2,4	0,0	2,4
Lønpuljer	3,0	0,0	3,0

Fra barselspuljen refunderes de enkelte arbejdspladser 80 % af forskellen mellem den faktiske løn og barselsrefusionen modtaget fra Udbetaling Danmark. Barselsfonden udgør 0,90 % af kommunens lønsum.

Budgettet til jubilæumsgratiale er fastsat svarende til det forventede antal jubilarer i 2025 samt et budget til fejring af jubilarerne.

Budgettet til lønpuljer anvendes til budgetkompensation vedrørende tillidsrepræsentanter samt til voksenelever. Af budgettet til voksenelever anvendes forlods 0,2 mio. kr. til administrative elever. Herefter

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

fordeles 1,8 mio. kr. med 0,9 mio. kr. mellem Udvikling, Miljø og Tekniks driftsafdeling og administrationen. Derudover anvendes 0,9 mio. kr. til aflønning af voksnelever, som ansættes med to i IT og Digitalisering, to i Udvikling, Miljø og Teknik samt to i Sundhed, Kultur og Omsorg.

1.1.8 Udbetaling Danmark

Budgettet til Udbetaling Danmark er på 25,9 mio. kr.

Randers Kommune er fra 2013 blevet opkrævet et administrationsbidrag fra Udbetaling Danmark (UDK). Udbetaling Danmark opkræver administrationsbidrag, der omfatter kundedrift og Udbetaling Danmarks drift af IT-systemer.

Administrationsbidraget for 2025 fastsættes endeligt på Udbetaling Danmarks bestyrelsesmøde i december 2024. I de foregående år er der ikke blevet ændret på den foreløbige udmelding om størrelsen af administrationsbidraget, der kommer i juni, og det endelige bidrag.

1.1.9 Tjenestemandspensioner og -præmier

Budgettet til tjenestemandspensioner og -præmier udgør 49,0 mio. kr. i 2025. Herudover ligger 0,2 mio. kr. uden for servicerammen, da det vedrører affaldsområdet og dermed det brugerfinansierede område.

Budgettet vedrører tjenestemandspensioner til pensionerede tjenestemænd og præmier som indbetales til Sampension til dækning af fremtidige pensionsudgifter. Forsikringsordningen hos Sampension indebærer, at kommunens løbende udgifter til tjenestemandspensioner betales delvist af løbende indbetalinger til Sampension (finansieret af budgettet afsat til tjenestemandspensioner) og delvist af de opsparede midler kommunen allerede har stående hos Sampension.

Såvel pensioner som præmier skal bogføres på hovedkonto 6 Administration uanset ansættelsessted. Når en tjenestemand fratræder, vil stillingen typisk blive besat med en overenskomstansat, hvor pensionsforsikringspræmien skal afholdes af ansættelsesstedet. I denne type stillingskift kompenseres ansættelsesstedet for merudgiften på 16 % til præmier med finansiering fra puljen til tjenestemandsforsikringspræmier.

Udgiften til tjenestemandspensioner har iflg. Sampension været stigende i de tidligere år og vil toppe omkring år 2025. Forsikringsordningen, kommunen har hos Sampension vedrørende udgifter til tjenestemandspensioner, ses i sammenhæng med budgettet til Forsikringer jf. nedenfor.

1.1.10 Forsikringer

Budgettet er på i alt 23,3 mio. kr. til forsikringspræmier og forsikringsudgifter.

Randers Kommune er delvist forsikret via forsikringselskaber og er selvforsikret på øvrige områder. På områder, hvor kommunen er selvforsikret, er der etableret en intern forsikringsordning. Den interne forsikringsordning vedrører bl.a. arbejdsskade, bygning og løsøre, motorkøretøjer, erhvervs- og produktansvar, forsikringsmægler, risikostyring m.v.

På området bogføres præmieudgifter til de enkelte forsikringsområder samt erstatninger for arbejdsskader og øvrige erstatningsudgifter.

Som følge af primært stigende udgifter til skader (særligt på arbejdsskadeområdet) forventes der i 2024 og fremadrettet merudgifter på forsikringsområdet. På den baggrund vil forsikringsordningen fremadrettet

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

blive set samlet med den forsikringsordning kommunen har hos Sampension vedrørende udgifter til tjenestemandspensioner – jf. ovenfor.

1.1.11 Servicebuffer, lovændringer og reserver

Budgettet under Servicebuffer, lovændringer og reserver er på i alt 49,9 mio. kr., som fordeler sig som vist nedenfor:

Servicebuffer, lovændringer og reserver	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen	49,9	0,0	49,9
Budgetpulje servicebuffer	40,0	0,0	40,0
Lov og cirkulære	0,3	0,0	0,3
Innovationspuljen	0,5	0,0	0,5
Kørselsbudget - buffer	2,1	0,0	2,1
Buffer til afledt drift - anlæg	3,6	0,0	3,6
Fremtidens Randers - strategi	0,5	0,0	0,5
Velfærdstekn. omsorgs- og socialområdet	0,5	0,0	0,5
Budgetpulje prisfremskrivn. samt diverse	2,3	0,0	2,3

Der er - som tidligere år - budgetteret med 40,0 mio. kr. som en bufferpulje vedr. serviceudgifter i 2025. Bufferen er af teknisk karakter (ikke-finansieret) og modsvares af en modpost i budgettet under finansposter.

Vedrørende Lov og cirkulære for 2025-28 samt fra tidligere år er der et budget på 0,3 mio. kr.

Innovationspuljen blev i budgetaftalen 2015 reduceret med 4 mio. kr. årligt. Der er herefter et budgetbeløb på 0,5 mio. kr.

Der er en buffer vedrørende kørsel på 2,1 mio. kr., der er afsat til finansiering af fælles indsatser og til at kompensere for mindre uforudsete hændelser på kørselsområdet (visiteret personbefordring).

Der er afsat en pulje til afledt drift på anlæg. Puljen skal anvendes, hvis der ikke er afsat budget til drift, når der ibrugtages et nyt anlæg.

Med henblik på at udvikle en strategi og igangsætte planen for Fremtidens Randers er der afsat 0,5 mio. kr. i 2025. Der er ligeledes 0,5 mio. kr. til investeringer i velfærdsteknologi på social- og omsorgsområdet.

Der er derudover en *Budgetpulje prisfremskrivn. samt diverse* på 2,3 mio. kr., der bl.a. anvendes til forskellige tekniske budgetkorrektioner.

1.2 Uden for servicerrammen

Tabellen på første side af notatet viser, at der for administrationsområdet - uden for servicerrammen - er budgetteret med nettoudgifter på 0,2 mio. kr. til tjenestemandspensioner og præmier. Det vedrører affaldsområdet og dermed det brugerfinansierede område.

2. Budgetforudsætninger

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	486,5	486,5	486,5	486,5
Budgetaftale 2025-2028				
Beredskabet, dimensionering, trin 1 og 2	4,7	11,5	11,5	11,5
Byggesagsbehandling, videreført tom 2026	0,0	3,3	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelse	-6,4	-10,0	-8,3	-10,6
Demografi og øvrige store ændringer				
Demografimidler - udvikling og udmøntn. Budgetaftale 2025	0,0	22,6	51,8	75,8
Lov og cirkulære 2025-28	0,2	-0,2	-1,0	-1,0
Lov og cirkulære - Folkeskolens kvalitetsprogram	0,0	4,5	5,4	9,0
Trepartsaftalen (pulje vedr. bæredygtig og fleksibel løndannelse)	0,0	11,1	11,1	11,1
Tilpasning servicebuffer	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
Udmøntn. af effektiviserings- og besparelserkrav Administration 2023-26	-1,5	-3,5	-3,5	-3,5
Pulje til afledt drift - anlæg	2,1	4,1	6,2	6,2
Effektiviseringsbidrag trin 2027 og 2028	0,0	0,0	-20,0	-40,0
Effektiviseringsbidrag udmøntning budgetaftale 2025	0,0	0,0	20,0	40,0
Budgetaftaler tidligere år				
Byggesagsbeh. - bortfald 2026	-0,1	-3,4	-3,4	-3,4
DM Skills 2026	0,0	3,1	0,0	0,0
Strategi - Fremtidens Randers	-0,8	-1,3	-1,3	-1,3
Velfærdsteknologi omsorgs- og socialområdet bortfald 2026	0,0	0,0	-2,1	-2,1
Reduktion i brug af eksterne konsulenter - bortfald 2025	0,5	0,5	0,5	0,5
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Tillægsbevillinger	1,2	0,0	0,9	0,9
Tillægsbevillinger og omplaceringer tidligere år	0,3	-0,3	-0,1	-0,1
PL og øvrige ændringer				
Tekniske korrektioner	0,0	0,0	0,0	0,0
Lov og cirkulære – tidligere år	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
PL-tilpasning	0,1	-0,1	0,0	0,1
I alt	484,8	526,6	552,4	577,7

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Der er i budget 2025-2028 reserveret 4,7 mio. kr. i 2025 stigende til 11,5 mio. kr. i 2026 og frem til Beredskabet. Midlerne forventes som udgangspunkt anvendt til følgende:

- Ressourcer til analyse, objektplaner og sagsbehandling (1,2 mio. kr. i 2025 og frem)
- Yderligere en indsatsleder på vagt (0,9 mio. kr. i 2025 og frem)
- Fastholdelse af nuværende deltidsbrandfolk og frivillige gennem en ny ordning med specialmateriel og opgaver (2,6 mio. kr. i 2025 og frem)
- Bemandingsmæssig opgradering fra 1+3 til 1+5 på station Randers Nord (6,8 mio. kr. i 2026 og frem)

Midler til byggesagsbehandling i Plan og Byg bliver videreført i 2026 med 3,3 mio. kr.

Nedenstående tabel viser effektiviseringsbidrag og besparelser, der blev vedtaget med budgetaftale 2025-28.

Effektiviseringsbidrag og besparelser (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Beløb (2025-priser)				
Adm. reduktioner, Sekretariat og Bæredygtighed, UMT			-0,25	-0,25
Gebyr midlertidige arrangementer, UMT	-0,08	-0,08	-0,08	-0,08
Genberegning af byggesagsgebyrer, UMT	-0,30	-0,60	-0,60	-0,60
Reduktion byggesagsbehandling, UMT	-0,30	-0,30	-0,30	-0,30
Rammerreduktion sekretariat Børn og Skole	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Generel rammerreduktion Social og Arbejdsmarked			-0,18	-0,37
Reduktion sekretariat Social og Arbejdsmarked	-0,90	-0,90	-0,90	-0,90
Besparelse kompetenceudv. sekretariat Kultur og Fritid			-0,03	-0,07
Besparelse kompetenceudv. sekretariat Sundhed og Omsorg			-0,06	-0,13
Besparelse administration Sundhed, Kultur og Omsorg	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Reduktion de centrale stabe	-1,70	-1,70	-1,77	-2,08
Reduktion barsels- og lønpulje	-0,69	-0,69	-0,71	-0,89
Reduktion IT-udgifter og Udbetaling Danmark	-0,64	-0,84	-1,59	-1,88
Reduktion Skole-IT	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15
DM i Skills		-3,10		
Reduktion fælles kompetenceudv. og DOL	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
Rammerreduktion øvrige centrale konti	-0,64	-0,63	-0,61	-1,84
I alt	-6,44	-10,03	-8,27	-10,58

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

3.2 Demografi og øvrige store ændringer

Med budgetaftalen 2025-28 er der udmøntet 35,7 mio. kr. i demografimidler til områderne børn, social, skole og omsorg. Derudover er der under økonomiudvalget afsat en pulje på 22,6 mio. kr. i 2026 stigende til 75,8 mio. kr. i 2028 til udmøntning i kommende års budgetaftaler.

Der er forøgelse af budgettet på 0,2 mio. kr. i 2025, og en reduktion på 1,0 mio. kr. i 2027-28 ved Lov og cirkulære 2025-28. Der drejer sig bl.a. om bortfald af budget vedrørende driften af it-systemet Det Fælleskommunale Ejendomsstamregister (ESR) til beregning og opkrævning af ejendomsskat.

Der er reserveret et budget på 4,5 mio. kr. i 2026 stigende til 9,0 mio. kr. i 2028 til Folkeskolens kvalitetsprogram. Der tages stilling til beløbets udmøntning i forbindelse med budget 2026-2029.

Med trepartsaftalen, som blev indgået i 2024, blev der afsat en pulje til bæredygtig og fleksibel løndannelse på 11,05 mio. kr. Puljen udmøntes senere i forbindelse med overenskomst 2026.

Der er sket en tilpasning af servicebufferen med -1,3 mio. kr., så den er på 40 mio. kr. i alle år.

For administrationen stiger beløbet vedrørende udmøntningen af effektiviserings- og besparelseskrevet fra tidligere års budgetlægninger med 1,5 mio. kr. i 2025 og til 3,5 mio. kr. i 2026 og frem.

Puljen til afledt drift på anlæg stiger med 2,1 mio. kr. i 2025 og med yderligere ca. 2,1 mio. kr. i 2026 og 2027. Puljen skal anvendes, hvis der ikke er afsat budget til drift, når der ibrugtages et nyt anlæg.

Effektiviseringsbidraget er på 20 mio. kr. i 2027 og 40 mio. kr. i 2028. Effektiviseringsbidraget blev med budgetaftalen for 2025 udmøntet på tværs af organisationen.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Der er nogle bevillinger og reduktioner fra tidligere års budgetaftaler, som bortfalder; 0,1 mio. kr. (fra 2025) henholdsvis 3,4 mio. kr. (fra 2026) til styrkelse af byggesagsbehandling. Styrkelse af byggesagsbehandlingen blev dog med budgetaftalen 2025-28 forlænget med yderligere et år, så budgettet først bortfalder i 2027. Budgettet til strategi til Fremtidens Randers falder med 0,8 mio. kr. i 2025 og i 2026 bortfalder budget på 1,3 mio. kr. Ligeledes bortfalder 2,1 mio. kr. i 2026 til velfærdsteknologi til omsorg og socialområdet samt 0,5 mio. kr. i reduktion i brug af eksterne konsulenter tilbageføres fra 2025.

Der er afsat 3,1 mio. kr. til DM i Skills i 2026. Dette budget faldt bort med budgetaftalen 2025-28 jf. Effektiviseringsbidrag og besparelser.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Der er i 2025 og tidligere år givet tillægsbevillinger og lavet omplaceringer mellem bevillingsområder med en stigning på 1,5 mio. kr. i 2025 og på 0,8 mio. kr. i 2028.

3.5 PL og øvrige ændringer

Fra tidligere års Lov og cirkulære bortfalder der 0,7 mio. kr. i alle år.

4. Yderligere oplysninger

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

4.1 Aftaleenheder

Der er én samlet aftaleenhed på bevillingsområdet Administration, som udgøres af stabene, borgerservice og sekretariater i forvaltningerne.

4.2 Takster

Der er ingen takster på området.

5. Anlægsprojekter

Der er - som tidligere år - budgetteret med en anlægsbuffer til imødegåelse af eventuelt forbrug af opsparede midler. Bufferen på anlæg er 34 mio. kr. i 2025. Anlægsbufferen er ikke finansieret, idet der er indregnet en modpost med samme beløb under finansforskydninger.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Pulje til politisk prioritering - inkl. demografisk udbygning	25,1	47,1	79,5	79,5
I alt	25,1	47,1	79,5	79,5

Økonomiudvalget - Administration

Del 2

Anlægsprojekt: Anlægsbuffer

Bevillingsprogramnummer: 9210000001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		34.000				34.000
Indtægter						
I alt		34.000				34.000

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Bufferen er indarbejdet for at imødegå et eventuelt forbrug af opsparede midler på anlæg i 2025. Bufferen er ikke finansieret. Der er indregnet en modpost under finansforskydninger af tilsvarende beløb.

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende partistøtte, kommunalbestyrelsesmedlemmer, kommissioner, råd og nævn samt de forskellige valg.

Fakta	
Antal politiske udvalg:	10
Antal byrådsmedlemmer:	31

Politikker

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Politisk organisation (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Serviceammen				
Fælles formål - Politisk organisation	0,6	0,6	0,6	0,5
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	16,2	14,9	14,9	14,9
Kommissioner, råd og nævn	1,8	0,8	0,8	0,7
Valg	3,8	3,5	0,1	0,1
I alt	22,3	19,8	16,3	16,3

2.1.1 Serviceammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der samlet for service under Politisk organisation er budgetteret med nettoudgifter på 22,3 mio. kr. i 2025 faldende til 16,3 mio. kr. i 2028. Under *Kommissioner, råd og nævn* er der budgetteret med valg til ældrerådet i 2025, hvilket er grunden til det større budget i 2025 set i forhold til de øvrige år. De budgetterede beløb under *Valg* varierer alt efter, om der afholdes valg samt hvilke valg, der afholdes. Der er afsat budget til valg af kommunal- og regionsrådsbestyrelser i 2025 og til folketinget i 2026.

3. Aktuel økonomisk situation på drift

3.1 Aktuel status

Byrådet har i 2022 og 2023 vedtaget nye politikker og strategier for den gældende byrådsperiode. 2025 er det sidste år i den nuværende valgperiode. Fokus vil for de kommende år være, at fagudvalgene i samarbejde med forvaltningen arbejde på at realisere de vedtagne politikker og strategier – blandt andet via

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 1

initiativer formuleret i tilknyttede handleplaner. Hertil kommer at afsættet for den nye valgperiode skal forberedes. I den forbindelse gennemføres blandt andet en evaluering af kommunens styringsmodel (Randersmodellen) som forelægges byrådet ultimo 2025 med henblik på, at det afgående byråd kan komme med anbefalinger til det nye byråd vedrørende indretningen af styringsmodellen fremadrettet. I starten af 2026 fremlægges der herefter en sag til det nye byråd med henblik på, at der kan træffes beslutning om Randers Kommunes styringsmodel for den kommende valgperiode.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående budgetændringer på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Råd og nævn - rammereduktion fra 2026		-0,2	-0,2	-0,2
Effektiviseringsbidrag og besparelser		-1,2	-1,3	-1,4
I alt	0,0	-1,4	-1,5	-1,6

Med budgetaftalen 2025-28 blev der besluttet, at udgifterne under Politiske organisation til råd og nævn skal reduceres med 200.000 kr. årligt fra og med 2026. Reduktionen udmøntes konkret i forbindelse med budgetlægningen for 2026-2029.

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers Kommune er der med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser. Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Politisk organisation (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
Fælles formål - Politisk organisation	0,6	0,0	0,6
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	16,2	0,0	16,2
Kommissioner, råd og nævn	1,8	0,0	1,8
Valg	3,8	0,0	3,8
I alt	22,3	0,0	22,3

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der inden for serviceammen samlet set er budgetteret med nettoudgifter for 22,3 mio. kr. i 2025.

1.1.1 Fælles formål - Politisk organisation

Budgettet på 0,6 mio. kr. under Fælles formål anvendes til partistøtte jf. *bekendtgørelse af lov om økonomisk støtte til politiske partier m.v.*, som reguleres af antal afgivne stemmer ved seneste kommunalvalg. Satsen udgør i 2025 - 8,50 kr. pr. stemme. Satserne reguleres årligt den 1. januar. Udover partistøtte afholdes udgifter til modtagelse af delegationer m.v. indenfor dette budget.

1.1.2 Kommunalbestyrelsesmedlemmer

Der er afsat 16,2 mio. kr. til alle udgifter vedr. byrådsmedlemmer, herunder vederlag, erstatning for tabt arbejdsfortjeneste, godtgørelser, diæter, rejseudgifter mv. Under dette budget afholdes ligeledes udgifter til byrådsmedlemmers deltagelse i kommissioner, råd og nævn.

Vederlag til borgmester og viceborgmester

Borgmestervederlaget udgør 1.103.327 kr. årligt (årligt grundbeløb pr. 1. april 2016 jf. *vederlagsbekendtgørelsen nr. 2001 af 28/10/2021*). Med virkning fra 1. april 2024 er borgmestres vederlag reguleret med 18,0635 pct. i forhold til grundbeløbet pr. 1. april 2016.

1. og 2. viceborgmestervederlag udgør henholdsvis 9 og 1 pct. af borgmestervederlaget.

Vederlag til udvalgsformænd og næstformænd samt udvalgsmedlemmer

Næstformanden for økonomiudvalget oppebærer et vederlag, som udgør 3,28 pct. af borgmesterens vederlag. Udvalgsformænd for nedenstående udvalg oppebærer 18,51 pct. af borgmesterens vederlag, og næstformænd får 3,28 pct. af størrelsen af borgmesterens vederlag.

- Miljø- og teknikudvalget
- Børne- og familieudvalget

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 2

- Socialudvalget
- Omsorgsudvalget
- Beskæftigelsesudvalget
- Sundheds-, idræts- og kulturudvalget
- Landdistriktsudvalget
- Udviklingsudvalget
- Skole- og uddannelsesudvalget

Formanden for børne- og ungeudvalget oppebærer et vederlag på 11,42 pct. af borgmesterens vederlaget.

Udover vederlag til formand og næstformand udbetales vederlag til 5 medlemmer af 9 udvalg samt til 6 medlemmer af økonomiudvalget. Vederlaget udgør 2,39 pct. af borgmesterens vederlag.

Fast vederlag til byrådet og særligt vederlag til medlemmer med børn under 10 år

Der udbetales et fast vederlag/tabt arbejdsfortjeneste til de 30 byrådsmedlemmer (ekskl. borgmesteren). Derudover udbetales tillægsvederlag til medlemmer med børn under 10 år.

Vederlagene bliver reguleret pr. den 1. april hvert år med en reguleringsprocent, som udmeldes af Indenrigs- og boligministeriet.

Møder, rejser mv.

Budget til aktiviteter for byråd og udvalg er forudsat at dække følgende årlige hovedaktiviteter; byrådsmøder, udvalgsmøder, udvalgenes dialogmøder med aftaleenheder, deltagelse i konferencer og temadage. Endvidere er der budget til én studierejse pr. udvalg i hver byrådsperiode.

1.1.3 Kommissioner, råd og nævn

Budgettet på 1,8 mio. kr. bruges på diæter, honorarer, mødeudgifter og uddannelse samt til udgifter i forbindelse med valg til rådene. I 2025 er der valg til Ældrerådet.

1.1.4 Valg

Budgettet på dette område varierer, alt efter om der forventes valg det pågældende år. Der budgetteres med udgifter til valg til folketinget, EU-parlamentet og kommunal- og regionrådsbestyrelser samt folkeafstemninger. Der er budgetteret med valg til kommunalbestyrelsen og regionsrådet i 2025.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulæreprogrammet.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	21,7	21,7	21,7	21,7
Budgetaftale 2025-2028				
Råd og nævn - rammereduktion fra 2026		-0,2	-0,2	-0,2
Effektiviseringsbidrag og besparelser		-1,2	-1,3	-1,4
Demografi og øvrige store ændringer				
Valg til EU-parlamentet 2024	-3,7	-3,7	-3,7	-3,7
Valg til kommunal- og regionrådsbestyrelser 2025	3,7	0,0	0,0	0,0
Valg til ældreråd 2025	0,6	0,0	0,0	0,0
Valg til folketinget 2026	0,0	3,4	0,0	0,0
Budgetaftale tidligere år				
Udmøntn. af effektiviseringsbidrag tidligere år	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Tilskud til Natteravnene - bevil. bortfalder fra 2025 - 25.000 kr.	0,0	0,0	0,0	0,0
I alt	22,3	19,8	16,3	16,3

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Med budgetaftalen 2025-28 blev der besluttet, udgifterne under Politiske organisation til råd og nævn skal reduceres med 200.000 kr. årligt fra og med 2026. Reduktionen udmøntes konkret i forbindelse med budgetlægningen for 2026-2029.

Nedenstående tabel viser effektiviseringsbidrag og besparelser, der blev vedtaget med budgetaftalen 2025-28.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Nedlæggelse af 2 udvalg 2026-29		-1,08	-1,08	-1,08
Besparelse medieabonnementer		-0,15	-0,15	-0,15
Rammereduktion Politisk organisation			-0,08	-0,17
I alt		-1,23	-1,31	-1,40

3.2 Demografi og øvrige store ændringer

Budgettet til EU-parlamentsvalget i 2024 falder væk i 2025.

Der er afsat budget til valg til kommunal- og regionsrådsbestyrelser samt ældrerådet i 2025 og til folketinget i 2026.

Der er ingen demografireguleringer på området.

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 2

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Der er en stigning på effektiviserings- og besparelseskraav med 54.000 i 2025 og med 108.000 kr. i 2026 og frem.

Tilskud til Natteravnene på 25.000 kr. bortfalder fra 2025.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Der er ingen tillægsbevillinger og omplaceringer foretaget på området.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Der er ikke en aftaleenhed på dette bevillingsområde.

4.2 Takster

Der er ingen takster på området.

Børne- og familieudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Børn

Familie

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

1. Beskrivelse af området

Dagtilbudsområdet omfatter udgifter og indtægter i dagtilbud og dagpleje, samt i fritidstilbud og klubber. Desuden dækker bevillingen tilskud til privat pasning, tilskud til pasning af egne børn og tilskud til børn indskrevet i private institutioner. I budgettet er der ligeledes en bevilling til §83 børn i henhold til Barnets Lov, som er indskrevet i specialtilbuddet i Lucernevejens Børnehave.

Fakta	
Dagplejebørn	550
Vuggestuebørn	1.459
Børnehavebørn (ekskl. Børnebyer)	2.645
Antal dagtilbud	5
Antal fritidshjem og klubber	5
Antal selvejende institutioner	12
Antal private institutioner	8

Politikker
Børne- og ungepolitik
Se Randers Kommunes politikker på www.randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Fælles formål - Børn	54,1	54,1	54,1	54,1
Dagpleje	54,1	53,6	53,6	53,6
Dagtilbud	381,5	386,4	385,5	382,9
Fritidstilbud og klubber	21,1	21,4	21,4	21,4
Tilskud til private institutioner	31,8	31,8	31,8	31,8
Særlige dagtilbud	8,0	8,1	8,1	8,1
I alt	550,6	555,3	554,5	551,9

2.1.1 Servicerammen

Budgettet er beregnet med udgangspunkt i det aktuelle børnetal. Dagtilbudsområdet er omfattet af demografiregulering, og det betyder, at budgettets størrelse løbende vil ændres i takt med det faktiske børnetal. I 2025 er minimumsnormeringen fuldt implementeret i alle dagtilbud.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Forbedring af indeklime daginstitutioner	0,1	0,0	0,0	0,0
Ny daginstitution	0,0	0,0	1,5	18,7
Vuggestuegruppe – reservation	1,6	0,0	0,0	0,0
I alt	1,6	0,0	1,5	18,7

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

En stor del af effektiviseringer og besparelser ligger i ledelsesandelen, som må medregnes i minimumsopgørelsen. For 2025 og 2026 medregnes 75% ledelse i pædagogandelen og fra 2027 stiger andelen til 85% pædagogandel, som er maksimum i forhold til lovgivningen.

3.2 Budgetaftalen

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringer og besparelser	-11,0	-12,7	-13,6	-13,6
Budget i balance	-7,3	-7,3	-7,3	-4,8
Demografi	1,6	1,6	1,6	1,6
I alt	-16,7	-18,4	-19,3	-16,8

Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2. Budget i balance består af omfordelinger indenfor området.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

Ændringer fra budgetaftalen - anlæg (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Vuggestuegruppe - reservation	1,6			
Ny daginstitution - udskydelse til 2028/2029	-1,5	-18,7	-18,7	
Ny daginstitution - 2028/2029			1,5	18,7
I alt	0,1	-18,7	-17,2	18,7

Reservation af midler til opførelse af ekstra vuggestuegruppe er ved forliget genindført i anlægsbudgettet.

Midler til ny daginstitution i midtbyen er ved budgetaftalen udsat fra planlagt påbegyndelse i 2025 til 2027, hvor det resterende rådighedsbeløb på 18,7 mio. kr. afsættes i 2029.

Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Nedenstående tabel viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Børn (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen	772,0	-221,4	550,6
Fælles formål - Børn	54,1	0,0	54,1
Dagpleje	72,0	-17,9	54,1
Dagtilbud	572,0	-190,5	381,5
Fritidstilbud og klubber	25,3	-4,1	21,1
Tilskud til private institutioner	31,8	0,0	31,8
Særlige dagtilbud	17,0	-9,0	8,0
I alt	772,0	-221,4	550,6

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med en nettoudgift på 550,6 mio. kr. Udgiften på 772,0 mio. kr. er driftsbudgettet til de enkelte områder. Indtægten på 221,4 mio. kr. er primært forældrebetaling for dagpleje og institutionspladser, fritidstilbud og klubber samt salg af pladser fra Lucernevejens Børnehave.

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvis. Områderne indeholder udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Servicerammen

I forbindelse med opnåelse af de lovbestemte minimumskrav på dagtilbudsområdet er en ny tildelingsmodel trådt i kraft pr. 1. januar 2024.

1.1.1 Fælles formål - Børn

Under fælles formål afholdes udgifter for hele dagtilbudsområdet:

- Tilskud i form af søskenderabatter, tilskud til privat pasning samt til pasning af egne børn.
- Betaling til andre kommuner for Randersbørn indskrevet på pladser i kommunernes dagtilbud.
- Aflønning af personale, som varetager tværgående funktioner på området.
 - Fællestillidsrepræsentanter.
 - Aflønning af pædagogstuderende. De studerende er ansat i de enkelte dagtilbud, men aflønnes centralt.
 - PAU elever er ansat og aflønnet under fælles formål. En fagkoordinator står for det personalemæssige for PAU eleverne, herunder tilrettelæggelse af praktikker og samarbejdet med Randers Social & Sundhedsskole.
 - Aflønning af pædagogiske konsulenter, som bl.a. sikrer og understøtter implementering af ny lovgivning, understøtter den faglige udvikling samt udfører de lovbestemte pædagogiske tilsyn i dagtilbuddene.
- Faglig udvikling

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

- En central kvalitetspulje bruges til faglig udvikling og opkvalificering af personalet for at opnå de lovgivningsmæssige mål og de mål, som byrådet har sat for børneområdet. Der arbejdes med større fællesprojekter, som øger viden og handlekompetencer i forhold til børns læring, tidlig indsats, sprog og udvikling.
- Øvrige udgifter under fælles formål
 - Drift af bus ved Busbørnehaven i Skovdalen.
 - Driftstilskud til ReMida, som er et center i Randers, for kreativt genbrug. ReMida henvender sig til børn, unge og andre kreative sjæle.
 - Svømning for dagtilbud.
 - IT-udgifter (KMD Institution, licenser og abonnement til AULA)
 - Administrationstilskud til selvejende institutioner, som har valgt hjemtaget administration. P.t. 3 selvejende institutioner.

1.1.2 Dagpleje

På aftaleniveau tildeles dagplejen driftsbudget. Her afholdes udgifter til dagplejere, dagplejepædagoger og administrativt personale, kompetenceudvikling af personale, materialer og materiel til børn og personale, samt til drift af legestuer. Dagplejen er ligeledes tildelt udlagte støttemidler i forbindelse med den socioøkonomiske tildeling. Her gives et årligt fastlagt budget, som pristalsreguleres efter gældende satser.

Med det indgåede budgetforlig skal dagplejen lægges sammen med de eksisterende 5 dagtilbud. Selve fordelingen af budgetter m.v. vil blive indarbejdet inden ikrafttræden pr. 1. januar 2025.

Uden for aftaleniveau er beregnet indtægter for forældrebetalingen og afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen fremgår af afsnit 4. Det aftalte antal pladser på kapaciteten, fremgår af afsnit 4.

1.1.3 Dagtilbud

I Randers Kommune er der 5 dagtilbud, (som indeholder i alt 42 daginstitutioner) og 11 selvejende daginstitutioner, i alt 16 aftaleenheder med eget driftsbudget. Hver især tildeles de budget til aflønning af det lovbestemte pædagogiske personale, tidlig indsats, ledelse og administration. Der er desuden afsat budget til øvrig drift. Tildelingsmodellen er nærmere beskrevet i afsnit 3.

Det er hver enkelt dagtilbudsleder, der er ansvarlig for overholdelse af aftaleenhedens budget.

Uden for aftaleniveau er afsat midler til aflønning af dagtilbudsledelse i de kommunale dagtilbud.

Ved vedtagelsen af den nye tildelingsmodel pr. 1. januar 2024 blev der afsat en overgangspulje til finansiering af institutionernes økonomiske udfordringer. Denne pulje er fortsat i budget 2025 – 2028 med 2 mio. kr. årligt, og finansieres af budgettet til tidlig indsats.

Budget til grunde og bygninger blev i 2015 overført til Ejendomsservice for de kommunale dagtilbud samt for Kristrup Vuggestue, Kristrup Børnehus samt Månehuset under Børnehuset Himmelblå. Øvrige selvejende institutioner har eget budget til grunde og bygninger i egne økonomiske rammer. Udgifter til husleje er ikke en del af aftaleenhedernes økonomi.

Der er beregnet indtægter for forældrebetalingen samt afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen fremgår af tabel i afsnit 4.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

I forbindelse med budgetlægningen laves aftaler mellem dagtilbuddene og forvaltningen om de kommende kapacitetstal og forventede belægningstal for 2025. Aftalerne laves ud fra de fysiske rammer i institutionerne og ud fra tilrettelæggelse af den pædagogiske hverdag. Aftaleenhedernes kapacitet fremgår af tabel i afsnit 4.

Dagtilbuddene arbejder med at fremme børns trivsel, udvikling og læring, herunder at skabe læringsmiljøer, så børnene udvikler deres potentialer og bliver fremtidsparate.

Rammerne for dagtilbuddenes arbejde er fastsat i dagtilbudsloven. Dagtilbuddene arbejder med at forebygge negativ social arv og sikre inklusion, ligesom der arbejdes med at skabe sammenhæng i børnenes liv ved at arbejde på gode overgange mellem hjem, pasningstilbud og skole.

I Randers Kommune er der pasningsgaranti. Pasningsgarantien betyder, at barnet er sikret en plads senest når barnet er 30 uger gammel, hvis barnet er skrevet på venteliste senest 3 måneder, før pladsen skal bruges.

Pasningsgaranti er en garanti for en plads i Randers Kommune, hvor det bestræbes at finde plads i det dagtilbudsområde, hvor barnet er bosiddende.

Som en del af dagtilbudsloven skal børnefamilier tilbydes mere fleksibilitet. Det betyder, at der er tilbud om:

- Deltidspladser, 30 timer pr. uge for børn, hvis forældre er på barsel.
- Kombinationstilbud, hvor der er mulighed for at sammensætte privat pasning med 20,5 timer, 30,5 timer eller 40,5 timer pr uge i dagtilbud. Tilbuddene er med en forholdsvis nedsat forældrebetaling til 75, 85 og 95 % af en fuldtidsbetaling for børn i dagtilbud.

I 2025 er fortsat en statslig pulje på ca. 11 mio. kr. Puljen er givet til mere pædagogisk personale i daginstitutioner med mange børn i udsatte positioner. Puljen er givet for år 2023-2025. I Randers er 12 institutioner tildelt midler fra puljen. De pædagogiske medarbejdere ansættes ud over personaler til den lovpligtige opfyldte minimumsnormering. Bevillingens endelige størrelse meldes ud fra Børne- og Undervisningsministeriet i begyndelsen af 2025.

Desuden er Randers Kommune tildelt en opkvalificeringspulje på dagtilbudsområdet. Puljen kan blandt andet anvendes til at uddanne flere pædagoger og pædagogiske assistenter. Pædagogisk personale har også mulighed for at dygtiggøre sig gennem voksen- og efteruddannelse. Denne pulje løber over årene 2023 – 2030.

1.1.4 Fritidstilbud og klubber

Der er 4 fritidstilbud i Randers Kommune under dagtilbudsområdet. Disse tilbud rummer tilbud til børn i alderen fra 0-13 år.

Jennumparkens Institutioner er organiseret som en afdeling i Dagtilbud Midt og dermed en del af denne aftaleenhed. De øvrige 3 er selvejende institutioner.

Der er beregnet indtægter for forældrebetalingen samt afledte udgifter til økonomiske fripladser. Takster for forældrebetalingen og de forventede belægningstal fremgår af afsnit 4.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

1.1.5 Tilskud til private institutioner

Der findes 8 private institutioner i Randers Kommune. Ud over disse, kan forældrene vælge at indskrive børn i private institutioner over kommunegrænserne.

Der gives et tilskud pr. barn pr. måned. Tilskuddet består af drifts-, administrations- og bygningstilskud. Der ydes ligeledes søskende- og fripladstilskud i henhold til gældende lovgivning.

Fra 1. januar 2025 er de private institutioner omfattet af lovkrav om minimumsnormeringer.

1.1.6 Særlige dagtilbud

De særlige dagtilbud og klubber på dagtilbudsområdet omfatter institutioner, hvor dagtilbudsområdet køber plads i særlige institutioner for at varetage en specialpædagogisk indsats.

I henhold til budgetforliget for 2025-28 overgår Lucernevejens Børnehave til dagtilbudsområdet pr. 1. januar 2025.

Der købes også ydelser i andre kommuners tilsvarende specialinstitutioner, som varetager særlige specialpædagogiske opgaver.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulæreprgrammet samt demografireguleringer.

2.1. Tildelingsmodel

2.1.1. Dagplejen

Via tildelingsmodellen tildeles dagplejen et årligt kronebeløb pr. dagplejebarn. Beløbet dækker løn til dagplejere, kompetenceudvikling samt materialer og materiel til børn og personaler.

Udover dette gives der budget til dagplejepædagoger, administration og udgifter i forbindelse Dagplejen tildeles også midler til tidlig indsats, og det anvendes primært til børn, som optager 2 eller flere pladser.

Der foretages månedsvis budgetregulering i forhold til den faktiske pladsudnyttelse. Hvert barn udløser 125.066 kr. årligt.

Ved budgetforliget er det besluttet, at dagplejen sammenlægges med de 5 kommunale dagtilbud, hvilket vil ske med opstart pr. 1. januar 2025.

2.1.2. Dagtilbud

Byrådet har i oktober måned 2023 vedtaget en ny tildelingsmodel. Modellen består af fire hovedelementer:

- **Minimumsnormering:** sikrer 1 pædagogisk årsværk pr. 3 vuggestuebørn og pr. 6 børnehalebørn.
- **Tidlig indsats:** anvendes til 3 ressourcegrupper og midler efter en socioøkonomisk tildeling.
- **Ledelse og administration:** pædagogiske ledere, institutionsledere og decentral administration.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

- **Drift:** bygningsdrift, forsikringer mm. i selvejende institutioner, særtildelinger til udvalgte institutioner og øvrig drift.

Siden den 1. januar 2024 har alle landets kommuner skullet sikre, at der minimum er 1 voksen pr. 3 vuggestuebørn og 1 voksen pr. 6 børnehalebørn.

Byrådet har besluttet, at dagtilbuddene i Randers Kommune skal leve op til følgende serviceniveau:

- For år 2025 og 2026 skal pædagogiske ledere og institutionsledere medregnes med 75 %, derefter stiger ledelsesandelen til 85%.
- Det er målet at uddannede pædagoger senest den 1. januar 2025 bør udgøre 65 % af det pædagogiske personale i alle daginstitutioner. Pædagogiske assistenter medregnes ikke i opgørelsen af andel uddannede pædagoger.
- Tidlig indsats fordelt efter socioøkonomi tildeles ud over midlerne til minimumsnormeringer.

Det årlige budget til forældrevalgt frokostordning i vuggestue og børnehave er 8.650 kr. pr barn. Tildelingen er fastsat ud fra fuld finansiering via forældrebetalingen.

Lønsummen til dagtilbudsledelse i de kommunale dagtilbud administreres centralt, medens pædagogiske ledere og ledelse i de selvejende institutioner tildeles til den enkelte institution som en del af aftaleenhedens budget. Det indebærer, at et evt. merforbrug i lønbudgettet skal finansieres inden for egen økonomiske ramme, mens et eventuelt mindreforbrug kan anvendes til andet pædagogisk personale.

Enkelte institutioner tildeles særtildelinger til busser og/eller udegrupper. Det drejer sig om Stjernehuset, Solstrålen, Harridslev, Æblehaven og Himmelblå.

Desuden findes der en Ung mor-ordning i Dagtilbud Midt, hvor der efter behov kan ydes ekstra støtte til kommende og/eller nybagte forældre.

2.1.3. Fritidshjem

Udmeldingen af ressourcer til fritidshjemmene sker på baggrund af normerede pladser. Der vil ske en regulering af både personalenormering/lønsum og de børneafhængige udgifter ud fra et gennemsnitsbørnetal for perioden 1. januar til 31. december.

Personalenormeringen i fritidshjemmene baseres på aftalt belægning, hvor der tildeles følgende timer til pædagogisk personale inkl. ledelse:

- Fritidshjem: 1,60 timer pr. barn pr. uge.
- Fritidshjem i Nordbyen (yderligere socioøkonomisk tildeling): 0,52 timer pr. barn pr. uge.

2.1.4. Junior klubber

Udmelding af ressourcer til junior klubberne sker på baggrund af antal tilmeldte børn pr. 1. december i året før budgetåret. Der vil ske en regulering af både personalenormering/lønsum og de børneafhængige udgifter på grundlag af børnetallet pr. 1. september i budgetåret.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

Åbningstiden er kl. 14 – 17.

Ved et børnetal på 40 børn er normering til pædagogisk personale følgende:

- Ledelse: 0,104 stillinger
- Pædagog: 0,405 stillinger
- Klubmedarbejder: 0,811 stillinger

- Herudover tildeles følgende:
 - Vikarudgifter med 4,5% af lønsummen
 - Uddannelse og øvrige personaleudgifter med 0,77% af lønsummen
 - Børneafhængige udgifter, består af 2 dele:
 - Grundbeløb I, som er et kronebeløb pr. juniorklub
 - Grundbeløb II, som er et kronebeløb pr. barn.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen hvilke ændringer, der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	542,1	542,1	542,1	542,1
Budgetaftale 2025-2028				
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-9,1	-10,4	-11,3	-13,9
Sammenlægning børnehandicap med dagtilbudsområdet	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3
Demografi				
Udmøntning af demografi børn 2025	1,6	1,6	1,6	1,6
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Trepartsmidler	5,9	11,5	11,5	11,5
Trepartsmidler, enheder med hjemtaget administration	0,3	0,6	0,6	0,6
Teknisk korrektion øvrig drift til dagtilbud	6,7	6,7	6,7	6,7
Lov- og Cirkulære 39, mulighed for udsat skolestart	3,7	3,7	3,7	3,7
Lov- og Cirkulære 32, fripladser i dagtilbud	0,5	0,5	0,5	0,5
PL og øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	0,3	0,3	0,4	0,4
I alt	550,6	555,3	554,5	551,9

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

3.1 Budgetaftale 2025-2028

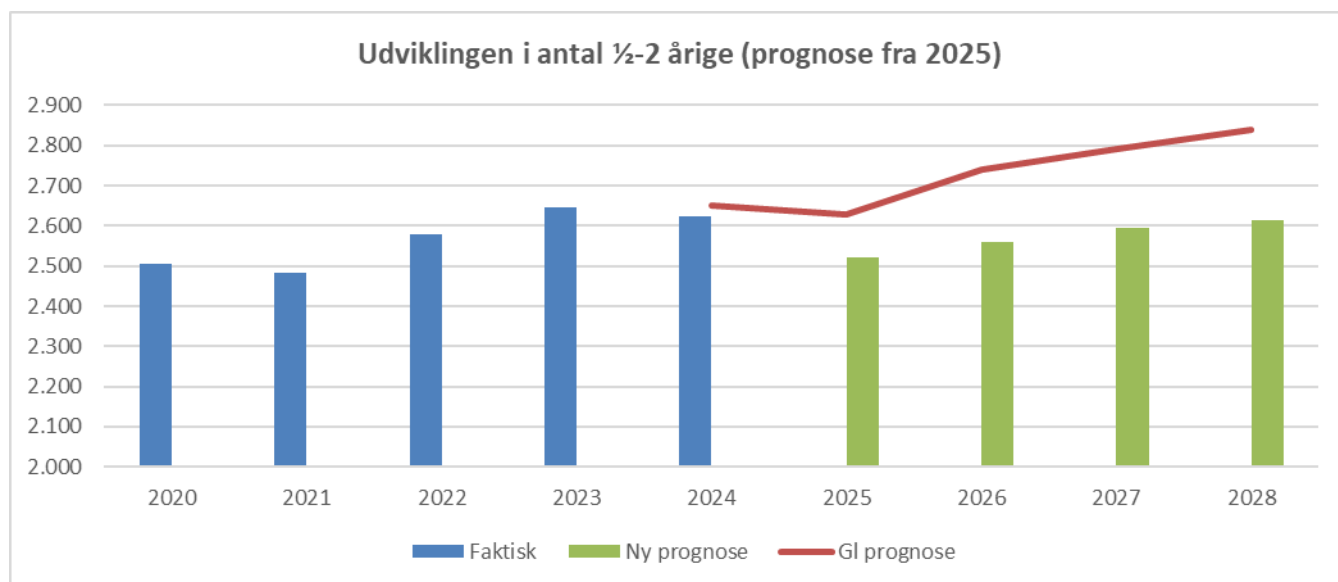
Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Tilskud til pasning af egen børn			-0,3	-0,3
Vedligehold af legeredskaber	-1,8	-1,8	-1,8	-1,8
Dagpleje udlagt til dagtilbud, ledelse og adm.	-0,5	-0,9	-0,9	-0,9
Ledere som pædagogisk personale i minimumsnormeringer	-4,5	-5,4	-4,9	-7,5
Lukning af Fussingø Naturbørnehave			-1,1	-1,1
Reduktion budget til tidlig indsats	-2,0	-2,0	-2,0	-2,0
Besparelse på fritidsklubtilbud	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
I alt	-9,1	-10,4	-11,3	-13,9

3.2 Demografi

Den indregnede demografiregulering på småbørnsområdet sker ud fra udviklingen i ½-2-årige (dagpleje og vuggestue) samt udviklingen i 3-5-årige (børnehaver). Det forudsættes, at der vil være uændret "efterspørgselsandel" gennem hele perioden.

Udviklingen i ½-2 årige ser ud som følger:

Figuren viser, at den nye prognose ligger meget under den gamle prognose. Allerede i 2025 siger den nye prognose 106 færre ½-2 årige og i 2028 forventes 225 færre ½-2 årige (i forhold til den gamle prognose).

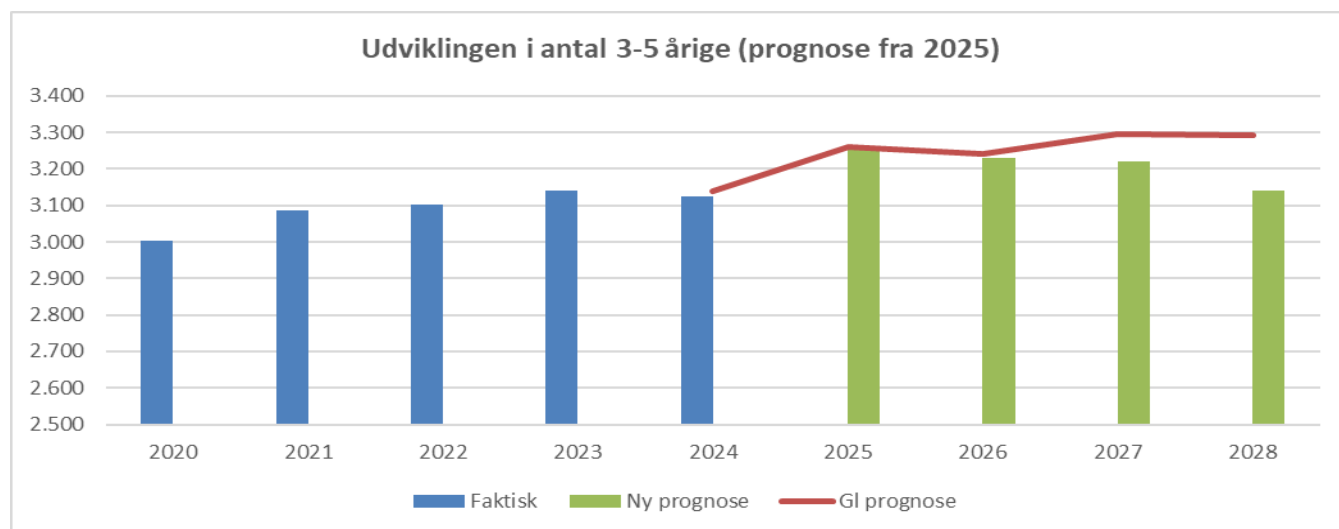
Hovedårsagen til, at den nye prognose ligger væsentligt under den gamle prognose, er en forventet lavere fertilitet (der henvises til selve befolkningsprognoserapporten for en nærmere beskrivelse). Det skal

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

bemærkes, at fertiliteten generelt er faldende på landsplan – og som følge heraf har Danmarks Statistik (pr. 4. juni 2024) nedjusteret fertiliteten forholdsvis kraftigt i deres nye prognoser til 1,69 barn pr. kvinde. Det nye niveau fra Danmarks Statistik svarer ret præcist til det niveau, der er forudsat i Randers Kommunes egen befolkningsprognose. Randers Kommune følger altså landstendensen med hensyn til den faldende fertilitet.

Udviklingen i 3-5 årige ser ud som følger:

Figuren viser, at den gamle prognose ligger forholdsvis tæt på den nye prognose til og med 2026. I 2027 og 2028 stiger forskellen til hhv. 74 og 152 (idet effekten af det lavere skøn over ½-2 årige fra forrige figur slår igennem i disse år).

Ovenstående nye prognoser betyder et beregnet samlet reguleringsbehov på 1,6 mio. kr. fra 2024 til 2025. Reguleringen er indarbejdest i budgetår 2025 samt i overslagsårene 2026 – 2028.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Ingen bemærkninger.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

På dagtilbudsområdet er der tilført treparts midler for i alt 6,2 mio. kr. i 2025. Tilførslen stiger til 12,1 mio. kr. i 2026 og fremover.

I forbindelse med den nye tildelingsmodel på dagtilbudsområdet har det vist sig, at aftaleenhederne har været udfordret på budgetterne til øvrig drift. Derfor er der tilført årlige midler på 6,7 mio. kr.

Lov- og Cirkulæreprogrammet betyder en årlig tilgang på 3,7 mio. kr. som følge af den udvidede mulighed for udsat skolestart. Ligeledes er der en stigning på 0,5 mio. kr. til dækning af øgede fripladsudgifter på dagtilbud.

3.5 PL og øvrige ændringer

Budgetterne er reguleret som følge af pris- og lønstigninger, hvorunder der er tilført ekstra lønmidler som følge af treparts aftalen om forbedrede løn og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd.

Børne- og familieudvalget - Børn Del 2

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Nedenstående tabel viser aftaleenheder og budgetbørn 2025, alle aftaleenheders budgetter reguleres løbende efter den faktiske belægning.

Dagplejen er i skrivende stund endnu ikke fordelt i de 5 kommunale dagtilbud.

Aftalt kapacitet, pladser i budget 2025	0-2 år	3-5 år	Fritidshjem	Klubber
Dagplejen i alt	500			
Kommunale dagtilbud				
Dagtilbud Midt	295	342	40	70
Dagtilbud Nordvest	208	376		
Dagtilbud Nordøst	203	414		
Dagtilbud Sydvest	252	464		
Dagtilbud Sydøst	270	515		
Kommunale dagtilbud i alt	1.228	2.111	40	70
Selvejende institutioner				
Kristrup Vuggestue	53			
Tjærbyvejens Vuggestue	34			
Børnehaven Bredstrupsgade		82		
Børnehuset Himmelblå	13	84		
Kristrup Børnehus	24	110		
Tirsdalens Børnehave		60		
Helsted Børnehus	26	50		
Platangården	48	52		
Bhv. og Vug. Rådmands Boulevard	12	35		
Børnehuset Mariendal	28	38		
Den selvejende institution Glentevej	14	35	73	
KFUM's institutioner	14	30	47	100
Vorup Børne og Ungdomshus			40	175
Solgården klubtilbud				55
Selvejende institutioner i alt	266	576	160	330
Havndal Skole (Havndal Børneby)		22		
Fårup Skole (Fårup Børneby)		45		
Dagpleje, dagtilbud og skoleområdet i alt	1.994	2.754	200	400
Andre				

Børne- og familieudvalget - Børn Del 2

Førskolebørn (omregnet til helårsbørn)	0	320	
Børnehaven Lucernevej	0	19	
Børn indskrevet i private institutioner	90	242	22
Privat pasning og pasning af egne børn	100	0	
Andre i alt	190	581	22

4.2 Takster og nøgletal

Nedenfor tabel med takstoversigten for 2025.

Dagpleje	Takst for 2025	Takst for 2024
Heldagsplads	2.983,00	2.857,00
Deltidstilbud ¹	2.506,00	2.400,00

¹For forældre på barselsorlov. Maks 30 timer om ugen.

Kombinationstilbud i dagpleje	Takst for 2025	Takst for 2024
Maks 18 timer ¹	2.238,00	2.143,00
Maks 28 timer ²	2.536,00	2.429,00
Maks 38 timer ³	2.834,00	2.714,00

¹Ved siden af ydes et tilskud til 30 timers privat pasning.

²Ved siden af ydes et tilskud til 20 timers privat pasning.

³Ved siden af ydes et tilskud til 10 timers privat pasning.

Vuggestue (0-2 år)	Takst for 2025	Takst for 2024
Heldagsplads	3.391,00	3.440,00
Deltidstilbud ¹	2.849,00	2.890,00

¹For forældre på barselsorlov. Maks 30 timer om ugen.

Kombinationstilbud i dagtilbud (0-2 år)	Takst for 2025	Takst for 2024
Maks 20,5 timer ¹	2.543,00	2.580,00
Maks 30,5 timer ²	2.883,00	2.924,00
Maks 40,5 timer ³	3.222,00	3.268,00

¹Ved siden af ydes et tilskud til 30 timers privat pasning.

²Ved siden af ydes et tilskud til 20 timers privat pasning.

³Ved siden af ydes et tilskud til 10 timers privat pasning.

Børnehave (3 år-skolestart)	Takst for 2025	Takst for 2024
-----------------------------	----------------	----------------

Børne- og familieudvalget - Børn Del 2

Heldagsplads	1.927,00	1.956,00
Deltidstilbud ¹	1.619,00	1.643,00

¹For forældre på barselsorlov. Maks 30 timer om ugen.

Kombinationstilbud i dagtilbud (3 år-skolestart)	Takst for 2025	Takst for 2024
Maks 20,5 timer ¹	1.445,00	1.467,00
Maks 30,5 timer ²	1.638,00	1.663,00
Maks 40,5 timer ³	1.831,00	1.859,00

¹Ved siden af ydes et tilskud til 30 timers privat pasning.

²Ved siden af ydes et tilskud til 20 timers privat pasning.

³Ved siden af ydes et tilskud til 10 timers privat pasning.

Frokostordning	Takst for 2025	Takst for 2024
Tilvalg i vuggestuer og børnehaver	721,00	687,00

Fritidshjem, klubber og juniorklubber (11 mdr. opkrævning)	Takst for 2025	Takst for 2024
Fritidshjem (heldagsplads)	1.441,00	1.355,00
Juniorklub (4.-7. klasse)	467,00	433,00
Fritids- og juniorklub, Fiskergården (1.-3. klasse)	934,00	866,00
Gårdklub, Fiskergården (4.-7. klasse)	467,00	433,00
KFUM's Fritidsgård Solgården (kontingent pr. måned i 12 mdr.)	229,00	220,00

I 6-by nøgletal 2023 findes nøgletal for dagtilbudsområdet.

[Den seneste 6-by-nøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](https://www.randers.dk)

5. Anlægsprojekter

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Ny daginstitution	18,7	0	0	0
I alt	18,7	0	0	0

Opførelse af ny daginstitution i midtbyen er ved budgetforliget udskudt fra opstart 2025 til 2027. Arbejdet er planlagt til gennemførelse over 3 år.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

Anlægsprojekt: Forbedring af indeklime daginstitutioner

Bevillingsprogramnummer: 9223000004

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	30.457	58	0	0	0	30.515
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	30.457	58	0	0	0	30.515

Anlægsbevilling (årets priser, 1000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
13.12.2021	10.000	0	10.000	
25.04.2022	5.000	0	5.000	
12.09.2022	4.224	0	4.224	
13.10.2022	73	0	73	
28.08.2023	412	0	412	
29.04.2024	5.630	0	5.630	
I alt		0	25.339	25.339

Formål og beskrivelse samt status på projektet

I 2025 er der et restbudget til færdiggørelse af eksisterende projekter med indeklime i kommunens daginstitutioner.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

Anlægsprojekt: Ny daginstitution 2028-29

Bevillingsprogramnummer: 9223000010

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	0	0	1.500	18.668	20.168
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	0	0	1.500	18.668	20.168

Anlægsbevilling (årets priser, 1000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt				

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Som følge af forventningerne til udviklingen i børnetallet udskydes den planlagte nye daginstitution til projektering i 2027, hvorefter selve anlægsudførelsen er planlagt til 2028 og 2029.

I investeringsoversigten er der ligeledes afsat 18,7 mio. kr. i 2029.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 2

Anlægsprojekt: Vuggestuegruppe - reservation

Bevillingsprogramnummer: 9223000011

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	1.584	0	0	0	1.584
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	1.584	0	0	0	1.584

Anlægsbevilling (årets priser, 1000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt				

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved budgetforliget er det besluttet, at beløbet skal anvendes til etablering af en vuggestuegruppe i Havndal.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

1. Beskrivelse af området

Familieområdet har primært fokus på børn og unge i Randers Kommune med behov for særlig støtte. Formålet er at understøtte og sikre udsatte børn og unge samt deres familier en positiv udvikling og trivsel. Området er forankret i Barnets Lovs bestemmelser om særlig støtte til børn og unge i alderen 0-17 år samt unge i efterværn i alderen 18-23 år.

Fra 1. januar 2025 sammenlægges børnehandicap og familieområdet med forankring under Børne- og familieudvalget.

Bevillingen omfatter indsatser til børn og unge, der har behov for hjælp af sociale årsager eller som følge af handicap, samt kvinder, der søger hjælp på krisecentre. Hidtil er indsatser til familier med handicappede børn blevet varetaget under socialudvalget, men fra den 1. januar 2025 er denne indsats sammenlagt med familieområdet.

Indsatserne omfatter forebyggende foranstaltninger og anbringelser, der bevilges af rådgivere i Familie- og rådgivningscentret samt i den hidtidige afdeling vedrørende børnehandicap. Desuden omfatter indsatserne ophold og støtte på krisecentre. Sidstnævnte ydelser kræver ikke visitation.

Indsatserne varetages, dels af Randers Kommunes egne tilbud, og dels ved køb af ydelser i andre kommuner og regioner eller hos private leverandører.

Fakta	
Egne institutioner i Randers Kommune:	
Døgnpladser: Rismøllegården og Udsigten	17
Døgnpladser: Familieværkstedet	3
Døgnpladser: Randers Krisecenter	14
Aflastningspladser: Spiren	11
Antal anbragte:	
Plejefamilie*	152
Døgninstitution/opholdssted*	70

* Anbragte i november 2024

Politikker
Børne- og ungepolitik
Se Randers Kommunes politikker på www.randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Familie (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	324,1	312,6	312,5	312,1
Plejefamilier	75,0	75,1	75,1	75,1
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	51,6	50,5	50,5	50,5

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

Forebyggende foranstaltninger og indsatser	74,6	62,2	61,0	60,9
Kvindekrisecentre	4,0	4,1	4,1	4,1
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	40,0	41,3	42,4	42,4
Børnehandicap	78,9	79,4	79,4	79,4
Uden for servicerammen	22,8	23,1	22,1	22,2
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	-12,8	-13,2	-14,3	-14,3
Forebyggende foranstaltninger og indsats	0,1	0,1	0,1	0,1
Børnehandicap	35,6	36,2	36,4	36,5
I alt	347,0	335,7	334,6	334,3

2.1.1 Servicrammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Familieområdet er ikke omfattet af en løbende demografiregulering, men har en samlet rammebevilling. Det betyder, at budgettet ikke reguleres i takt med antallet af børn og unge, der har brug for støtte.

Familieområdet er organiseret i tre centre. De to centre: Børn- og ungecenter og Randers Krisecenter er udelukkende udførerenheder, mens Familie- og rådgivningscentret både varetager myndighedsopgaver og udføreropgaver. Alle tre centre er selvstændige økonomiske aftaleenheder, jfr. Randers-modellen.

Udover budgettet til de tre centre er der et centralt budget til dækning af udgifter til bl.a. Familiefagligt Udviklingscenter, betaling til Socialtilsyn Midt, mødrehjælp og ledelse på familieområdet.

Det samlede budget hænger tæt sammen, og der foretages løbende en vurdering af hvilke typer af indsatser og tilbud, der er behov for, og herefter tilpasses budgettet til det aktuelle behov indenfor den samlede ramme.

Fra 1. januar 2025 sammenlægges børnehandicap og familieområdet. Der er i den forbindelse overført 78,9 mio. kr. til familieområdet til varetagelse af opgaverne inden for servicrammen.

Herudover vil der i forhold til børnehandicap og voksenhandicap blive foretaget en fordeling af budgetforligets løft af socialrådets budget på 69,3 mio. kr. i 2025, aftagende til 61,8 mio. kr. fra 2028.

2.1.2 Uden for servicrammen

Uden for servicrammen konteres statsrefusioner i særligt dyre enkeltsager. Derudover konteres udgifter og refusioner til sociale formål (dvs. udbetaling af tilskud vedrørende samværsret mv. med børn og forsørgelse af børn). Disse udgifter afholdes i henhold til aktivloven.

I forbindelse med sammenlægningen af børnehandicap og familieområdet er der overført 35,6 mio. kr. til varetagelse af opgaverne udenfor servicrammen. Dette beløb dækker merudgifter, udgifter til hjemmetræning og tabt arbejdsfortjeneste. Tilsvarende vil der i forhold til statsrefusion i særligt dyre enkeltsager blive foretaget en overførsel af dette budget.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Der blev i 2023 udarbejdet en faglig økonomisk handleplan, der indeholdt en række initiativer, som skal bidrage til at reducere merforbruget. Handleplanen løber hen over en årrække, hvor der de første år forventes merforbrug, inden forbruget forventes at falde, så området på langt sigt vil ende i balance. Den seneste opdatering af handleplanen udviser fortsat overholdelse af planen.

Handleplanen indeholder en række initiativer, hvoraf der er arbejdet med følgende:

- Rekruttering og fastholdelse af plejefamilier for derved at nedbringe antallet af børn på døgninstitution og i private opholdssteder.
- Udbygning af antallet af egne anbringelsespladser i Randers Kommune. Det forventes at kunne bidrage positivt til ønsket om, at flere børn skal anbringes i plejefamilie fremfor for institution, idet det vil skabe bedre mulighed for kommunens medarbejdere at finde den rette plejefamilie til barnet.
- Investering i tiltag, der kan forebygge dyre anbringelser for børn og unge med spiseforstyrrelse og selvskadende adfærd, hvor familieområdet har oprettet mere helhedsorienterede indsatser for disse børn og unge.
- Smidigere visitationsprocesser inden for indsatser til familiebehandling, så indsatserne gøres mere fleksible med henblik på øget fokus på forebyggelse, netværksinddragelse og konkret arbejde på alternative indsatser til en anbringelse.

Herudover vil arbejdet med sammenlægningen af børnehandicap og familieområdet have høj prioritet i 2025, og forventes at kræve en væsentlig indsats både på myndigheds- og udførersiden.

3.2 Budgetaftalen

Nedenstående tabel viser effektiviseringer og besparelser i mio. kr. som er indarbejdet i budgettet for 2025-2028.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringer og besparelser	7,4	-4,2	-5,4	-5,5
I alt	7,4	-4,2	-5,4	-5,5

Indholdet af effektiviseringsbidraget og besparelser uddybes i del 2.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Familie (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	338,3	-14,2	324,1
Plejefamilier	76,8	-1,8	75,0
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	54,1	-2,5	51,6
Forebyggende foranstaltninger og indsats	74,6	-0,1	74,6
Kvindekrisecentre	14,8	-10,8	4,0
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	40,0	0,0	40,0
Børnehandicap	78,0	0,9	78,9
Uden for serviceammen	67,4	-44,5	22,8
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	0,0	-12,8	-12,8
Forebyggende foranstaltninger og indsats	0,2	-0,1	0,1
Børnehandicap	67,2	-31,7	35,6
I alt	405,6	-58,7	347,0

Ovenstående tabel viser, at indenfor serviceammen er der budgetteret med nettoudgifter på 324,1 mio. kr. – heraf 338,3 mio. kr. i udgifter og 14,2 mio. kr. i indtægter. Udenfor serviceammen er der budgetteret med nettoudgifter for 22,8 mio. kr. – heraf 67,4 mio. kr. i udgifter og 44,5 mio. kr. i indtægter.

Udgifterne dækker både foranstaltninger leveret af kommunens egne tilbud og foranstaltninger købt i andre kommuner, regioner og private tilbud. Indtægterne indenfor serviceammen dækker over kommunens salg af pladser i egne tilbud, herunder salg vedrørende både Randers-borgere og andre kommuners borgere. Indtægter udenfor serviceammen dækker refusioner fra staten til særlige dyre sager samt udgifter og statsrefusion vedrørende sociale formål.

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder, jfr. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

Familieområdet er organiseret i tre centre. De to centre: Børn- og ungecenter og Randers Krisecenter er udelukkende udførerenheder, mens Familie- og rådgivningscentret både varetager myndighedsopgaver og udføreropgaver. Det betyder, at de døgnrelaterede foranstaltninger og de tilhørende myndighedsopgaver er samlet i én afdeling (Døgnafdelingen) under Familie- og rådgivningscentret. Alle tre centre er selvstændige økonomiske aftaleenheder, jfr. Randersmodellen.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

Ved oprettelsen af Døgnafdelingen er der lavet en tættere kobling mellem myndighed og udfører på døgnområdet, hvor også døgntilbuddet Rismøllegården indgår. Rismøllegården målgruppe er unge i alderen 14-18 år. Tilbuddet har ti pladser, heraf to udslningspladser.

I Børn- og ungecentret er målgruppen børn og unge op til 18 år, deres forældre, unge i efterværn (18 – 23 år) samt gravide med fokus på at støtte og hjælpe, når disse står i en sårbar situation. For unge fra ca. 12 år og deres familier er der fokus på de problemstillinger, der kan opstå i ungelivet. Udover dagforløb med familiekonsulenter og psykologer er der et døgntilbud (Familieværkstedet) målrettet gravide og familier. Familieværkstedet har fire pladser, heraf en akutplads.

Familie- og rådgivningscentret står for den løbende sagsbehandling, visitation og opfølgning. Alle borgere med brug for en indsats er tilknyttet en rådgiver i Familie- og rådgivningscentret, som løbende følger familien. Størstedelen af ydelserne i Børn- og Ungecentret samt Døgnafdelingen visiteres af Familie- og rådgivningscentret. Enkelte ydelser er aftalt med skoler og kræver ikke visitation.

Randers Krisecenter er en selvejende institution, der har en driftsoverenskomstaftale med Randers Kommune. Det kræver ikke en visitation fra Familie- og rådgivningscentret at flytte ind på et krisecenter. Når en kvinde med bopæl i Randers er indskrevet på et krisecenter, så afholdes udgiften centralt indenfor familieområdet. Det er således ingen direkte sammenhæng mellem Randers Krisecenter og det centrale budget til opholdsbetalinger.

1.1.1 Plejefamilier

Her afholdes udgifter til anbringelse i plejefamilier og netværksplejefamilier efter Barnets Lov. Udgifter dækker løn til plejeforældre, tøj- og lommepege samt omkostningsgodtgørelser i forbindelse med anbringelser i plejefamilier og netværksplejefamilier samt uddannelse og supervision. Plejefamilier og netværksplejefamilier ansættes af Randers Kommune.

Udover udgifterne til selve anbringelserne er der afsat 2,5 mio. kr. til godkendelse af og tilsyn med plejefamilier. Opgaven varetages af Socialtilsyn Midt. Udgiften er en objektiv finansiering hvilket betyder, at Randers Kommune betaler en takst ud fra antallet af 0-17-årige i kommunen.

1.1.2 Opholdssteder, sikrede institutioner og døgninstitutioner

Her afholdes udgifter til anbringelse på socialpædagogiske opholdssteder, kost- og efterskoler samt eget værelse/ungehybel efter Barnets Lov. Udgiften omfatter opholdsbetaling, særlig støtte og udgifter, som ikke er omfattet af opholdstaksten – f.eks. medicin til unge på eget værelse / i ungehybel kan der yderligere være udgifter forbundet med at bo i egen bolig. Familieområdet råder over 2 ungehybler.

Socialpædagogiske opholdssteder samt kost- og efterskoler er typisk private tilbud.

Her afholdes ligeledes udgifter til anbringelse af sociale årsager på døgninstitutioner, herunder delvis lukkede døgninstitutioner og sikrede døgninstitutioner. Udgifterne dækker opholdsbetaling.

Døgninstitutioner drives typisk af kommuner og regioner. Randers Kommune driver selv døgninstitutionen Rismøllegården med 10 pladser, heraf to pladser som akutpladser.

Her afholdes ligeledes udgifter til anbringelse på sikrede institutioner og særligt sikrede afdelinger i tilknytning til en døgninstitution efter Barnets Lov. Anbringelse sker primært som led i varetægtsurrogat, afsoning af dom eller en ungdomssanktion.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

Sikrede institutioner har lands- og landsdelsfunktion, hvilket vil sige, at de optager unge fra hele landet og at deres drift delvist finansieres via *objektiv finansiering*. Det vil sige, at alle kommuner betaler en andel af institutionernes driftsbudget uanset, om kommunerne har borgere indskrevet i tilbuddet eller ej. Ud over den objektive finansiering betaler kommunerne en opholdstakst, hver gang en ung er indskrevet. Den objektive finansiering af sikrede institutioner beregnes på baggrund af antallet af 15-17-årige i kommunen. Der er afsat 2,6 mio. kr. til objektiv finansiering af sikrede institutioner.

Her afholdes der desuden udgifter til indsatser efter lov om bekæmpelse af ungdomskriminalitet. Hvis et barn eller en ung i alderen 10-17 år er mistænkt for eller har begået alvorlig kriminalitet ved overtrædelse af straffeloven, lov om euforiserende stoffer, våbenloven eller knivloven og samtidig vurderes at være i særlig risiko for at begå yderligere kriminalitet, er barnet eller den unge i målgruppen for ungdomskriminalitetsnævnet.

Kommunen indstiller til en indsats, hvorefter ungdomskriminalitetsnævnet fastsætter hvilken indsats, der skal iværksættes for den unge. Indsatsen kan være et forbedringsforløb svarende til forbyggende foranstaltninger eller en anbringelse.

1.1.3 Forebyggende foranstaltninger og indsatser

Forebyggende foranstaltninger omfatter: familiebehandling, støtte- og kontaktpersonopgaver, praktisk pædagogisk bistand i hjemmet, rådgivning og støtte samt økonomisk støtte til forældremyndighedsindehaveren.

Hovedparten af de forebyggende foranstaltninger løses i Randers Kommunes eget tilbud Børn- og ungecentret.

Derudover er der afsat 0,4 mio. kr. til objektiv finansiering af Børnehus Midt. Den objektive finansiering beregnes på baggrund af andelen af 0-17-årige i kommunen. Ud over den objektive finansiering betaler kommunen et beløb pr. barn, der gennemgår et forløb i Børnehuset. Børnehuset arbejder med sager, hvor der er viden eller mistanke om, at et barn under 18 år har været udsat for voldelige og/eller seksuelle overgreb.

1.1.4 Kvindekrisecentre

Budgettet til krisecentre dækker både budgettet til driften af Randers Krisecenter og myndighedsbudgettet til køb af pladser på krisecentre udenfor Randers kommune.

Randers Krisecenter er en selvejende institution. Der er indgået driftsoverenskomst med Randers Kommune, hvorfor krisecentret er en del af kommunens budget og regnskab. Driften af krisecentret er takstfinansieret, og et eventuelt mer-/mindreforbrug på krisecentret indregnes i taksten i de efterfølgende år. Driften er således udgiftsneutral set over en årrække.

Randers Krisecenter har 14 pladser. Randers Kommune køber ca. en tredjedel af pladserne, mens resten benyttes af kvinder fra andre kommuner. De konkrete kommuner opkræves opholdsbetaling herfor. Og kvinderne opkræves egenbetaling for ophold på krisecentret.

Staten yder refusion på 50% af kommunens udgifter til krisecentre.

1.1.5 Familie- og rådgivningscentret, Familiefagligt Udviklingscenter (administration)

I Familie- og rådgivningscentret træffer de socialfaglige medarbejdere afgørelser for børn og unge, som udmøntes i henvisninger til indsatser enten i et af Randers Kommunes egne tilbud eller i andre kommunale,

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

regionale eller private tilbud. Herudover yder centrets medarbejdere rådgivning til børn og unge og deres familier.

I Familiefagligt Udviklingscenter arbejdes systematisk med kobling af politik, rammevilkår og strategier til praksis i det socialfaglige arbejde i Randers Kommune. Familiefagligt Udviklingscenter arbejder tæt sammen med de øvrige centre på familieområdet samt øvrige relevante aktører i kommunalt, regionalt og nationalt regi.

1.1.6 Børnehandicap

Det blev i budgetaftalen for 2025-28 som en del af kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" besluttet med virkning fra 1. januar 2025 at sammenlægge børnehandicap med familieområdet.

Indsatserne i børnehandicap omfatter bl.a. døgntilbud og plejefamilier samt aflastningstilbud og en række forebyggende indsatser bl.a. i form af rådgivning og træning.

Hovedparten af de budgetmæssige ændringer som følge af organisationsændringen er indarbejdet i budget 2025-28. Der afventer en endelig fordeling mellem børnehandicap og voksenhandicap af det bevilgede budgetløft på socialområdet, der blev vedtaget i budget 2025-28. Budgetløftet udgør 69 mio. kr. i 2025, faldende til 61,8 mio. kr. i 2028 og frem. Desuden resterer en fordeling af budgetterne vedrørende refusion for særligt dyre enkeltsager og sekretariatsfunktioner.

1.2 Uden for servicerammen

Nedenstående tabel viser budget 2025 opgjort i mio. kr. for områderne uden for servicerammen

Udenfor servicerammen (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Sociale formål	67,4	-31,7	35,6
Særligt dyre enkeltsager	0,0	-12,8	-12,8
Uden for servicerammen	67,4	-44,5	22,8

1.2.1 Sociale formål

Området omfatter merudgifter som følge af samværsret i henhold til Aktivlovens §§ 83 og 84.

Som følge af sammenlægningen med børnehandicap omfatter området fremover også tabt arbejdsfortjeneste og merudgifter i forbindelse med børn med handicap, hjemmepasningsordning og særlig transport.

Området budgetlægges forfra hvert år. Budgettet baseres på foregående års regnskabsresultat og forventninger til det fremtidige forbrug.

Staten yder refusion på 50 pct. til disse udgifter, hvorfor der også budgetteres med indtægter.

1.2.2 Særligt dyre enkeltsager

De øvrige indtægter udenfor servicerammen er indtægter fra den centrale statslige refusionsordning. Denne har til formål at kompensere kommunerne for de *særligt* dyre enkeltsager på det specialiserede børne- og voksenområde.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

I opgørelsen af refusioner for særligt dyre enkeltsager medtages udgifter i henhold til Serviceloven og Barnets Lov, hvor udgifterne opgøres samlet for alle søskende i familien. Der medtages både udgifter til forebyggende foranstaltninger og til anbringelser. Refusionsordningen starter ved et udgiftsniveau årligt på 0,94 mio. kr., hvorefter der ydes refusion på 25% stigende til 75% for udgifter over 2,33 mio. kr.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

Der er ingen demografireguleringer på familieområdet.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen hvilke ændringer, der er indarbejdet i budgettet indenfor servicerammen siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	235,9	235,9	235,9	235,9
Budgetaftale 2025-2028				
Effektiviseringsbidrag og besparelser	7,4	-4,2	-5,4	-5,5
Sammenlægning af familieområdet og børnehandicap	78,9	79,4	79,4	79,2
Budgetaftale tidligere år				
Effektivisering 2024-27	-1,0	-2,0	-2,0	-2,0
Handleplan familieområdet	0,0	-1,3	-1,3	-1,3
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Lov- og cirkulærepragram: Barnets Lov (fra 2025)	-1,3	-1,9	-1,6	-1,6
Lov- og cirkulærepragram: Barnets Lov (fra 2024)	0,8	2,6	3,4	3,4
Lov- og cirkulærepragram: Ret til lommepenge til kriminaliserede truede unge	0,2	0,2	0,2	0,2
Lov- og cirkulærepragram: Ligestilling krisecentre	0,2	0,2	0,2	0,2
Lov- og cirkulærepragram: Midler til lønstigninger til pædagoger i regionale tilbud	1,7	1,7	1,7	1,7
Trepartsmidler	1,3	2,0	2,0	2,0
Øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
I alt	324,1	312,5	312,4	312,1

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidraget og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Etablering af flere kommunale døgninstitutionspladser i Randers Kommune (1 af 2)	4,0	-2,4	-2,4	-2,5
Etablering af flere kommunale døgninstitutionspladser i Randers Kommune (2 af 2)	4,0	-1,2	-2,4	-2,4
Rammebesparelse på Familie- og rådgivningscenter	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
I alt	7,4	-4,2	-5,4	-5,5

I forlængelse af den faglige økonomiske handleplan på familieområdet blev det besluttet at udvide antallet af døgninstitutioner på familieområdet i Randers Kommune, for derved at give de anbragte børn og unges mulighed for at fortsætte i samme skole, bevare netværk, og have tæt kontakt til forældre. Samtidig bevarer Randers Kommune handlemuligheden i forhold til tilrettelæggelse af den socialfaglige indsats og udformningen af skoletilbuddet. Samtidig forventes det at betyde reducerede udgifter. Det blev i budgetforliget besluttet at udvide antallet af døgninstitutioner i Randers Kommune med yderligere 16 pladser. De første 8 pladser forventes taget i brug 1. januar 2026, mens de sidste 8 pladser forventes taget i brug i løbet af 2026.

Det blev besluttet at gennemføre en rammebesparelse på familieområdet i Familie- og rådgivningscentret på 0,6 mio. kr.

3.2 Demografi

Der er ingen demografiregulering på familieområdet.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

I budgetlægningen for 2020-2023 blev det besluttet, at der skulle arbejdes henimod en øget brug af forebyggende og støttende foranstaltninger i hjemmet fremfor anbringelser. Der blev indarbejdet en reduktion i budgettet på 1,1 mio. kr. i 2024, 2,1 mio. kr. i 2025 og 3,2 mio. kr. fra 2026 og fremover.

Der blev i budgetaftalen for 2024-2027 tilføjet 1,3 mio. kr. i 2024 og 2025 til arbejdet med familieområdets faglig økonomiske handleplan, herunder videreførelse af de elementer fra projektet MyWay, som kunne bidrage til, at målsætningen i handleplanen kan indfries.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Fra Lov- og cirkulærepragrammet er der modtaget midler, som bevirker ændringer i overslagsårene. Det drejer sig om udgifter vedrørende:

- Barnets Lov, ændret fordeling imellem familieområdet og Social og Arbejdsmarked.
- Barnets Lov, hvor ændringer i lovgivningen betyder øget sagsbehandling.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 2

- Krav om at kommunerne fra 1. juli 2024 skal tilbyde et lommepegejob til kriminalitetstruede unge.
- Ligestilling på krisecentre, så krisecentrene fremover også kan omfatte mænd.
- Øgede udgifter til betaling for børn og unges ophold på regionale tilbud som følge af lønstigninger til pædagoger (trepartsaftalen i 2024).

3.5 PL og øvrige ændringer

Budgetterne er reguleret som følge af pris- og lønstigninger, hvorunder der er tilført ekstra lønmidler som følge af trepartsaftalen om forbedrede løn og arbejdsvilkår i den offentlige velfærd.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Nedenstående tabel viser aftaleenhedernes budgetter for 2025-28 opgjort i mio. kroner.

Aftaleenheder	2024	2025	2026	2027
Børn- og ungecenter	51,3	51,3	51,3	51,3
Randers Krisecenter	8,3	8,3	8,3	8,3
Familie- og rådgivningscenter, køb af pladser	177,2	177,2	177,2	177,2
Familie- og rådgivningscenter, døgnafdeling	14,7	14,7	14,7	14,7
Familie- og rådgivningscenter, adm.	42,6	42,6	42,6	42,6
Børnehandicap	78,9	79,4	79,4	79,2

4.2 Takster og nøgletal

Der beregnes takster for ydelserne leveret i Randers Krisecenter, Rismøllegården, Udsigten, Spiren og Familieværkstedet. De beregnes alle efter retningslinjerne aftalt i rammeaftalen for Region Midtjylland og de 19 østjyske kommuner. Taksterne for Randers Krisecenter, Udsigten og Spiren indgår i rammeaftalen, mens taksterne for Rismøllegården og Familieværkstedet ikke indgår (da der ikke sælges over 5% af pladserne til andre kommuner). Taksterne beregnes efter budgetvedtagelsen.

Taksterne offentliggøres på Tilbudsportalen.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

Beskæftigelsesudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Beskæftigelse, integration og ydelser

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende beskæftigelses- og integrationsområdet og indeholder de organisatoriske enheder Jobcenter Randers, Ydelseskontoret og Sprogcenter Randers.

Beskæftigelsesområdet har til formål at hjælpe ledige i job samt udbetale forsørgelsesydelse til personer, der er ledige eller syge.

Beskæftigelsesindsatsen skal hjælpe ledige tilbage på arbejdsmarkedet i den grad, de er i stand til det. Det gøres f.eks. ved samtaler, uddannelse og kontakt til relevante virksomheder. Målet er, at flere kan forsørge sig selv og få et selvstændigt liv.

Udgifter og indtægter på området omfatter således forsørgelsesydelse til ledige eller sygemeldte borgere samt sagsbehandling og beskæftigelsesindsats for disse borgere, samt danskuddannelse til borgere omfattet af integrationsloven.

Ydelserne er dels midlertidig forsørgelse såsom kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, ressourceforløbsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og sygedagpenge, og dels permanent forsørgelse som førtidspension, seniorpension og løntilskud til fleksjob.

Driftsudgifterne til aktivering vedrører tilbud til borgere på midlertidig forsørgelse omfattet af aktiveringsbestemmelserne, hertil kommer udgifter til danskuddannelse af flygtninge og indvandrere.

De administrative udgifter på området dækker udgifter og indtægter til administration af Jobcenter Randers, herunder samtaler med de ledige, lægeerklæringer og virksomhedsrettet indsats samt administration af ydelseskontoret, som varetager udbetalingerne af ydelser til borgere.

Fakta	
Antal helårspersoner (B2025)	14.812
Antal personer i kontakt med jobcenteret (2023)	22.469
Antal virksomhedsbesøg (2023)	2.223
Beskæftigelsesområdets andel af driftsbudget i Randers Kommune (2025)	31,4 %

Politikker
Beskæftigelsespolitikken
Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen. Tabellen viser, at der samlet for hele beskæftigelsesområdet er budgetteret med nettoudgifter for 2.414,4 mio. kr. i 2025, og det stiger til 2.537,1 mio. kr. i 2028.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

Beskæftigelse (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	139,2	132,3	131,5	130,9
Integration	2,2	2,2	2,2	2,2
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	127,9	121,0	120,3	119,6
Øvrige indsatser og ydelser	9,1	9,1	9,1	9,1
Uden for servicrammen	2.275,2	2.335,5	2.370,6	2.406,2
Arbejdsløshedsdagpenge	214,2	229,5	237,4	245,2
Kontanthjælp og ledighedsydelse	301,2	305,8	310,9	320,8
Sygedagpenge og jobafklaring	272,8	274,6	269,3	271,4
Ressourceforløb	45,9	48,4	49,1	48,3
Fleksjob	245,5	249,8	255,7	253,8
Førtidspensioner	833,4	855,4	873,9	892,0
Seniorpension	96,3	97,7	96,5	94,1
Integration	14,7	13,4	13,7	13,7
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	84,8	92,7	94,2	95,9
Øvrige indsatser og ydelser	50,6	49,4	49,8	49,9
Boligyldelse og boligsikring	116,0	119,0	120,1	121,1
I alt	2.414,4	2.467,8	2.502,1	2.537,1

Det største udgiftsområde er førtids- og seniorpension, som udgør mere end en tredjedel af det samlede budget på beskæftigelsesområdet, og andelen har været stigende de seneste år. Sammen med fleksjob udgør de permanente forsørgelsesudgifter i alt 48,7 % af det samlede budget på beskæftigelsesområdet i 2025.

Kontanthjælp og ledighedsydelse udgør 12,5 %, og sygedagpenge- og jobafklaringsområdet udgør 11,3 % af det samlede budget.

Driftsudgifterne til aktivering, også kaldet Jobcentrets tilbudsvifte, udgør 84,8 mio. kr. og dermed 3,5 % af budgettet, mens administrationen af Jobcenter og ydelseskantor udgør 5,3 % af budgettet.

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at budgettet på servicrammen udgør 139,2 mio. kr. i 2025, og det falder til 130,9 frem til 2028.

Faldet skyldes hovedsagelig, at investeringsmodellerne og den midlertidige bevilling til styrket beskæftigelsesindsats vedtaget i budget 2024 bortfalder efter 2025, samt at effektiviseringsbidraget er lagt ind i budgettet med den vedtagne trappe på 0,5 % af servicebudgettet fra 2025 til og med 2028.

Lov- og cirkulærepragrammet er indtil videre indregnet som en central pulje under økonomiudvalget og udmøntes først senere på de relevante bevillingsområder.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

2.1.2 Uden for servicerammen

Der er på indkomstoverførslerne budgetteret med netto 2.275,2 mio. kr. i 2025 og stigende til 2.406,2 mio. kr. i 2028.

Budgetlægningen af indkomstoverførsler foregår altid "fra bunden" i selve budgetåret - under hensyntagen til egne regnskaberfaringer samt KL's skøn for udviklingen på området.

Der henvises til kommende del 2 af budgetbemærkningerne for en grundig gennemgang af de forskellige delområder under beskæftigelsesområdets bevilling.

Udgifter til Ukraine er ikke med i budget 2025 efter 17. marts 2025, men forventes at blive indarbejdet i forbindelse med budgetopfølgningerne i 2025, som følge af den forventede forlængelse af loven.

For overslagsårene følger alle poster KL's skøn for den forventede udvikling på de enkelte områder. Stigningen i overslagsårene skyldes dels forventning om stigende udgifter til førtidspension, seniorpension og fleksjob (primært som følge af den gradvise overgang til højere kommunal medfinansiering), og dels en forventning om stigende ledighed fra det nuværende historisk lave niveau. På kontanthjælpsområdet træder et nyt kontanthjælpsystem i kraft i 2025, hvilket har indflydelse på udgiftsudviklingen.

3. Aktuel økonomisk situation på drift

3.1 Aktuel status

Konjunktursituationen

Arbejdsmarkedet er i en situation med historisk høj beskæftigelse, mangel på arbejdskraft i flere brancher og lav, men langsomt tiltagende, ledighed. I 2024 forventes ledigheden således at stige lidt i forhold til 2023, og udviklingen forventes at fortsætte i 2025.

I perioden fra 2015 til 2023 er Randers Kommunes andel af udgifterne til offentlig forsørgelse på landsplan steget fra 1,95% til 2,14 %. Randers Kommunes andel af folketallet var i 2023 på 1,68%.

I budgetlægningen og i fremskrivningerne i overslagsårene er der en forventning om et lille fald i Randers Kommunes udgiftsandel fra 2,14 % i 2023 til 2,10 % i 2025. Sker der ændringer i konjunktursituationen, vil Staten samlet set kompensere kommunerne for deres ændrede udgifter til forsørgelse gennem budgetgarantien. Hver enkelt kommune bliver kompenseret ud fra andel af folketallet. Det betyder, at der fortsat er den store udfordring, at Randers Kommune bruger forholdsmæssigt mere på forsørgelsesudgifter end vores andel af befolkningen.

Ukraine

Det er i økonomiaftalen for 2025 ikke en konkret tilkendegivelse af at der følges op på udgifterne til fordrevne fra Ukraine i 2025 i forbindelse med økonomiaftalen for 2026.

Der er ikke givet hverken finansiering eller serviceramme til håndtering af fordrevne fra Ukraine i 2025.

Da særloven for Ukrainere udløber 17. marts 2025, har KL kun medtaget udgifter til indkomstoverførsler til ukrainere i budgetforudsætningerne for 2025 de første 3 måneder af året. Randers Kommune har derfor fulgt samme metodik i budgetteringen.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

Særloven forventes at blive forlænget, inden den nuværende hjemmel udløber i marts 2026, og budgettet vil dermed blive større i 2025. Der er på den baggrund fortsat usikkerhed om budgettet for 2025 til indsats og danskundervisning på integrationsområdet.

Nyt kontanthjælpssystem

Der er indgået tre aftaler om et nyt kontanthjælpssystem. Aftalerne indebærer ændringer i ydelserne, samt tilskud og tillæg. Hertil vil SHO-ydelserne blive nedlagt og borgerne vil overgå til kontanthjælp. For borgere der ikke lever op til opholds- og beskæftigelseskravet, bliver der desuden fra og med 1. juli 2025 indført en 37-timers arbejdspligt.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående budgetændringer på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Kronjyllands veteraner		0,2		
Kontrolenhed investeringsmodel	0,5			
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-3,1	-3,1	-3,7	-4,3
I alt	-2,6	-2,9	-3,7	-4,3

Der er i budgetaftalen afsat 0,2 mio. kr. til Kronjyllands veteraner i 2026 samt 0,5 mio. kr. til investeringsmodel på kontrolenheden, hvor kontrolenheden forøges med en ekstra stilling i 2025 med henblik på en mere udfarende funktion.

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers Kommune er der med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser. Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Beskæftigelse, integration og ydelser (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	139,2	0,0	139,2
Integration	2,2	0,0	2,2
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	127,9	0,0	127,9
Øvrige indsatser og ydelser	9,1	0,0	9,1
Uden for serviceammen	2.829,8	-554,6	2.275,2
Arbejdsløshedsdagpenge	215,6	-1,4	214,2
Kontanthjælp og ledighedsydelse	387,3	-86,0	301,2
Sygedagpenge og jobafklaring	415,8	-143,0	272,8
Ressourceforløb	57,4	-11,5	45,9
Fleksjob	499,3	-253,8	245,5
Førtidspension	833,4	0,0	833,4
Seniorpension	96,3	0,0	96,3
Integration	37,8	-23,1	14,7
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	84,8	0,0	84,8
Øvrige indsatser og ydelser	86,3	-35,7	50,6
Boligydelse og boligsikring	116,0	0,0	116,0
I alt	2.969,0	-554,6	2.414,4

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

Ukraine

Der er i budget 2025 kun indarbejdet udgifter vedrørende Ukraine frem til den 17. marts 2025, da særloven kun er forlænget til dette tidspunkt. Udgifter til Ukraine er således kun i begrænset omfang med i KL's budgetgrundlag for 2025, og derfor også i Randers Kommunes budgetforudsætninger.

På denne baggrund må forventes en regulering af budgettet vedrørende fordrevne fra Ukraine i forbindelse med 1. budgetopfølgning.

Nyt kontanthjælpssystem

Et bredt flertal i Folketinget har i 2024 indgået tre aftaler vedrørende et nyt kontanthjælpssystem:

1. Lovforslag om nyt skærpede arbejdsbetingelser for ret til kontanthjælp (forventet ikrafttrædelse den 1.7.2025).
2. Lovforslag om nyt kontanthjælpssystem (forventet ikrafttrædelse 1.7.2025)

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

3. Lovforslag om arbejdspligt (forventet ikrafttrædelse og virkning fra 1.1.2025)

Lovforslagene, der forventes vedtaget i december 2024, har betydning for fordelingen af de forventede udgifter, både indenfor og udenfor servicerammen.

Fra 2025 bliver også "arbejdspligt" en del af kontanthjælpssystemet. Det betyder, at alle borgere, som ikke opfylder et krav om ophold i riget i mindst 9 ud af de seneste 10 år (opholdskravet) og et krav om fuldtidsbeskæftigelse i mindst 2½ år ud af de seneste 10 år (beskæftigelseskravet), skal deltage i arbejdspligten for at modtage sin fulde ydelse.

Indsatsen i arbejdspligten kan bestå af forskellige beskæftigelsesrettede indsatser. Det vil primært være nytteindsats, men kan også være virksomhedspraktik og job med løntilskud. Kommunen skal dog altid sammensætte indsatsen ud fra en konkret og individuel vurdering af den enkelte borgers forudsætninger og helbred.

1.1 Servicerammen

Tabellen viser et samlet budget på 139,2 mio. kr. på servicerammen.

Servicerammen på beskæftigelsesområdet omfatter udgifter til midlertidige boliger til flygtninge, udgifter til jobcenter og ydelseskantor, samt arbejdsgiverudgifter til kommunale løntilskudsjob og fleks- og skånejob bevilget af central pulje.

I de efterfølgende afsnit er der udarbejdet en kort beskrivelse af de enkelte delområder.

1.1.1 Integration

Området vedrører den del af integrationsindsatsen, der drejer sig om at anvise og betale for midlertidig boligplacering af flygtninge.

Boligplacering af flygtninge

Kommunerne har en forpligtelse til at anvise et midlertidigt opholdssted til de flygtninge som modtages. Afslår en flygtning et anvist midlertidigt opholdssted, ophører kommunalbestyrelsens forpligtelse. Kommunerne afholder udgifter, der overstiger den maksimale betaling for ophold, samt udgifter forbundet med ind- og fraflytning.

1.1.2 Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud

Borgerservice er fortsat en del af bevillingsområdet under økonomiudvalget, mens det resterende arbejdsmarkedsområde hører under dette bevillingsområde.

Budgettet for Jobcenter Randers og Ydelseskantoret hører under Beskæftigelsesudvalgets område og er på 127,9 mio. kr. i 2025.

Økonomiudvalgets budget til drift af Borgerservice udgør i 2025 14,1 mio. kr., jf. Økonomiudvalget - Administration Del 2, afsnit "1.1.3 Social og Arbejdsmarked".

Jobcentret varetager indsatsen overfor ledige borgere. Indsatsen består f.eks. af virksomhedsrettede tilbud, samtaler eller opkvalificering. Hertil varetager jobcenteret formidling af arbejdskraft til områdets virksomheder, og som et led i den virksomhedsrettede indsats er der fokus på opkvalificering af ledige borgere, så de bedre matcher virksomhedernes behov for arbejdskraft.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Ydelseskantoret udbetaler og administrerer ydelser til ledige borgere. Det drejer sig f.eks. om kontanthjælp, ledighedsydelse og ressourceforløbsydelse.

Med budgetaftalen for 2025-2028 er der bevilget 0,5 mio. kr. til investeringsmodel på kontrolenheden, samt en besparelse på -0,2 mio. kr. på kontrolenheden i forbindelse på besparelseskataloget (se også afsnit hovedafsnit 3 nedenfor).

1.1.3 Øvrige indsatser og ydelser

Den del af beskæftigelsesindsatsen, der er serviceudgifter, vedrører overvejende Randers Kommunes lønudgifter, der afholdes som en del af beskæftigelsesindsatsen, dvs. Randers Kommunes arbejdsgiverudgifter til løntilskudsjob samt fleks- og skånejob. En mindre del af udgiften vedrører dog også begravelseshjælp.

Øvrige indsatser og ydelser	Mio. kr.
Begravelseshjælp	0,2
Lønudgifter ifm. kommunale løntilskudsjob (nettoudgift / pulje)	1,3
Lønudgifter ifm. fleks- og skånejob (fleks- og skånejobpulje)	7,6
Serviceudgifter i alt:	9,1

1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der er budgetteret med bruttoudgifter for 2.829,8 mio. kr. uden for servicerammen. Der forventes indtægter for 554,6 mio. kr., hvilket giver en nettoudgift på området på 2.275,2 mio. kr.

Udgifter uden for servicerammen omfatter udgifter til indkomstoverførsler vedrørende løntilskud, forsørgelsesydelse til ledige og syge borgere, samt udgifter til tilbudsviften efter Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats. Området dækker ligeledes integrationsområdet, herunder aftaleenheden Sprogcenter Randers. Endelige er der udgifter til boligstøtte og tillæg der kan søges af pensionister.

I de efterfølgende afsnit er der udarbejdet en kort beskrivelse af de enkelte delområder. Beskrivelserne indeholder en gennemgang af det enkelte udgiftsområde, og hvilke budgetforudsætninger, der ligger til grund for budgettet.

1.2.1 Arbejdsløshedsdagpenge

Det afsatte budgetbeløb omhandler udgifter til forsørgelse til arbejdsløshedsdagpenge til forsikrede ledige. Der er tale om kommunal medfinansiering, da det er A-kasserne, der står for udbetaling. Hertil kommer udgifter til løntilskud til forsikrede ledige.

Skønnet for antallet af helårspersoner tager afsæt i forventningerne på landsplan og Randers Kommunes forventede andel af forsikrede ledige. Fordelingen mellem passiv forsørgelse og løntilskud er baseret på erfaringer fra tidligere år.

Budgettet er på 214,2 mio. kr. og der budgetteres med 1.375 helårspersoner.

I budgettet indgår forventning om mindreudgift på 2,8 mio. kr. i henhold til investeringsmodel fra budgetaftale 2024.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Forsørgelsesydelse og løntilskud	Brutto (Stat og kommune) (mio. kr.)	Statens andel (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
A-dagpenge, forsørgelse, (64,3% medfinansiering)	327,5	-116,9	210,6	154.800	1.360
Løntilskud, private, (29,2% refusion)	4,5	-1,3	3,2	266.700	12
Løntilskud, offentlige, (20,9% refusion)	0,5	-0,1	0,4	145.500	3
Forsørgelse og løntilskud i alt:	332,5	-118,3	214,2	155.700	1.375

Note: A-dagpenge afregnes af kommunerne som medfinansiering af Udbetaling Danmarks udgift. Bruttoudgiften til A-dagpenge er blot beregnet for at illustrere den samlede offentlige udgift og kommunens andel heraf, og beløbene kan derfor ikke genfindes i tabellen i afsnit 1 (kommunens indtægter og udgifter).

1.2.2 Kontanthjælp og ledighedsydelse

Området vedrører overførselsindkomster og løntilskud til modtagere af uddannelses- og kontanthjælp, revalideringsydelse samt ledighedsydelse. Overgangsydelse til borgere, der ikke har opholdt sig i Danmark i 9 ud af de seneste 10 år, er også medtaget her, dog kun med virkning indtil 1.7.2025, jf. nedenfor.

Som konsekvens af det nye kontanthjælpssystem, afskaffes den nuværende SH-ydelse og overgangsydelse med virkning fra 1.7.2025. Herefter vil alle borgere i kontanthjælpssystemet være på kontanthjælp. I det nye system indplaceres borgere på tre satser (plus hjemboende). Den laveste sats til integrationsborgere (nuværende SHO-ydelse) kommer til at hedde mindstesatsen, grundsatsen gives til kontanthjælpsmodtagere under 30 år som ikke har 2,5 års arbejde og den forhøjede sats gives til kontanthjælpsmodtagere over 30 år samt de unge som har optjent retten.

De samlede nettoudgifter for området er på 301,2 mio. kr. og fordeler sig således:

2024 (mio. kr.)	Udgift	Indtægt	Netto
Kontant- og uddannelseshjælp (fra 1.7. 2025 inkl. SHO-ydelserne)	319,4	-71,7	247,6
Revalideringsydelse	0,5	-0,1	0,4
Ledighedsydelse	58,2	-12,0	46,2
Overgangsydelse (obs kun 1. halvår 2025)	9,2	-2,2	7,0
Kontante ydelser i alt	387,3	-86,0	301,2

Kontant- og uddannelseshjælp

Udgifterne på kontanthjælpsområdet præsenteres i nedenstående tabel og det er skitseret, i hvilket omfang de udgående målgrupper bidrager til stigningen af helårspersoner og budgetbeløb på området.

Budgetaftalens investeringsmodel vedrørende styrkelse af kontrolheden med en ekstra stilling er finansieret med 0,5 mio. kr. fra kontanthjælpsområdet

Det bemærkes især, at de nuværende flygtninge og familiesammenførte, der i første halvår af 2025 er budgetteret på integrationsområdet, medgår som helårspersoner og udgifter på kontanthjælpsområdet fra 1.7.2025.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Dette indebærer derfor også en forventet budgettilpasning på dette område, når budget 2025 forventes reguleret iht. ukrainesituationen.

Kontant- og uddannelseshjælp	Brutto (mio. kr.)	Refusionsprocent	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Kontanthjælp						
Aktivitets- og jobparate						1.160
Tilgang fra SH-ydelse pga. kontanthjælpsreform						7
Tilgang fra overgangsydelse pga. kontanthjælpsreform						83
Aktivitets- og jobparate kontanthjælp i alt	202,3	22,4 %	-45,3	157,1	125.700	1.250
Visse persongrupper (uden jobcentersag)	7,6	21,2 %	-1,6	6,0	57.600	105
Kontanthjælp i alt	209,9		-46,9	163,1	120.400	1.355
Uddannelseshjælp						
Aktivitets- og uddannelsesparate**						968
Tilgang fra SH-ydelse pga. kontanthjælpsreform						8
Tilgang fra overgangsydelse pga. kontanthjælpsreform						12
Uddannelseshjælp i alt	104,8	23,6 %	-24,8	80,0	80.900	988
Særlig støtte (medfinansiering)	3,1			3,1		
Mellemkommunal betaling	1,6			1,6		
Kontant- og uddannelseshjælp i alt	319,4		-71,7	247,6		2.343

Note: Da alle budgetforudsætninger er opgjort i helårspersoner er der, hvis man fordeler budgetpersonerne på de to halvår, budgetteret med 2.241 (1.168+105+968) helårspersoner i det første halvår af 2025. I 2. halvår af 2025 er derimod 2.461 (1.168+2*7+2*83+105+968+2*8+2*12) helårspersoner.

Kontanthjælp til visse persongrupper uden jobcentersag er budgetteret separat, da de ikke medregnes i jobcentrets opfølgning af helårspersoner. Det er enten borgere, der har nået efterlønsalderen, og som grundet optjeningsreglerne ikke har ret til social pension (Lov om en aktiv socialpolitik, § 27), eller øvrige borgere, der ikke er berettiget til førtidspension (§ 27 a). Der er budgetteret med i alt 105 helårspersoner på disse ydelser.

Særlig støtte gives efter Lov om en aktiv socialpolitik, § 34, til borgere med høje boligudgifter eller stor forsørgerbyrde. Ydelsen udbetales af Udbetaling Danmark, og Randers Kommune har budgetteret med 3,1 mio. kr.

Revalidering

Der er budgetteret med 2 helårspersoner. Ydelsedelen er omfattet af refusionstrappen, og der er budgetteret med 0,4 mio. kr. netto.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Revalidering	Brutto (mio. kr.)	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Revalideringsydelse (20 % refusion)	0,5	-0,1	0,4	187.600	2

Ledighedsydelse

På ledighedsydelsesområdet er der budgetteret med i alt 46,2 mio. kr. netto svarende til i alt 303 helårspersoner. Ikke alle udgifter til ledighedsydelse er omfattet af refusionstrappen, idet det kun er udgifter til personer, som er visiteret til et fleksjob efter 01.07.2014 som er omfattet. Borgere, som er visiteret til fleksjobordningen før 01.07.2014, er fortsat omfattet af de gamle refusionsregler.

Ledighedsydelse	Brutto (mio. kr.)	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Ledighedsydelse efter gamle refusionsregler (100 % kommunal udgift)	3,9		3,9	215.000	18
Ledighedsydelse efter gamle refusionsregler (30 % refusion)	9,7	-2,9	6,8	136.000	50
Ledighedsydelse omfattet af refusionstrappen (20,5 % refusion)	44,6	-9,1	35,5	151.064	235
Ledighedsydelse i alt	58,2	-12,0	46,2		303

Overgangsydelse

Området vedrører kun 1. halvår af 2025, hvor der stadig findes denne ydelse til personer, som ikke er berettiget til ordinær kontant-/uddannelseshjælp (pga. det nuværende opholds- og beskæftigelseskrav). I forbindelse med det nye kontanthjælpssystem sammenlægges målgrupperne på udlændingeområdet med de øvrige uddannelses- og kontanthjælpsmodtagere, dog med en mere differentieret satsstruktur, jf. afsnit 1.

Ydelsedelen er omfattet af refusionstrappen og der er budgetteret med 7 mio. netto kr.

Overgangsydelse	Brutto (mio. kr.)	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Overgangsydelse, 1.1.-30.6. 2025 (22,0 % refusion)	9,2	-2,2	7,0	73.700	95

Note: Budgetforudsætningerne er opgjort i helårspersoner, og da der kun budgetteres på området vedrørende 1. halvår af 2025, er svarer budgetteret til en aktivitet på 190 helårspersoner i det første halvår af 2025. De 95 helårspersoner i tabellen udgør blot helårsvirkningen i budgettet.

1.2.3 Sygedagpenge og jobafklaring

Området vedrører forsørgelsesydelse og løntilskud til personer på sygedagpenge eller i jobafklaringsforløb.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Sygedagpenge

Der er budgetteret med i alt 1.500 helårspersoner. Ydelsedelen er omfattet af refusionstrappen, og der er budgetteret med 196 mio. kr. netto.

I budgettet indgår mindreudgift på 3,0 mio. kr. i henhold til investeringsmodel fra budgetaftale 2024.

Der er desuden budgetteret med en nettoindtægt på 0,7 mio. kr. i regres fra forsikringselskaber.

Sygedagpenge	Brutto (mio. kr.)	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Forsørgelse (38,3 % refusion)	317,9	-121,7	196,2	130.800	1.500
Regresindtægter (50% refusion)	-1,4	0,7	-0,7		
I alt	316,5	-121,0	195,5		1.500

Jobafklaring

Der er budgetteret med i alt 660 helårspersoner. Ydelsedelen er omfattet af refusionstrappen, og der er budgetteret med 77,3 mio. kr. netto.

Jobafklaring	Brutto (mio. kr.)	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Forsørgelse (21,0 % refusion)	97,8	-20,5	77,3	117.100	660

1.2.4 Ressourceforløb

Ressourceforløb er en koordineret og helhedsorienteret indsats, der kan hjælpe borgere med komplekse problemer tilbage til arbejdsmarkedet og uddannelse. Et tilkendt ressourceforløb kan fra 2022 maksimalt have en varighed på tre år. Ressourceforløb påbegyndt inden 2022 kan maksimalt have en varighed på fem år.

Der er budgetteret med i alt 330 helårspersoner. Ydelsedelen er omfattet af refusionstrappen, og der er budgetteret med 45,9 mio. kr. netto.

Ressourceforløb	Brutto (mio. kr.)	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto / helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Forsørgelse (20,0 % refusion)	57,4	-11,5	45,9	139.100	330

1.2.5 Fleksjob

Området vedrører det kommunale løntilskud til arbejdsgiver efter den gamle fleksjobordning og fleksløntilskud til borgere i fleksjob.

På fleksjobområdet er der særlige overgangsregler i forbindelse med den nye refusionsmodel. Som på førtidspensionsområdet gælder refusionstrappen kun for fleksjobvisiterede efter den 1.7.2014. For fleksjob til personer visiteret inden denne dato er der således stadigvæk 65 % statsrefusion.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Fleksjob til personer visiteret efter den 1.7.2014 er omfattet af refusionstrappen. For at bevare kommunernes incitament til at anvende fleksjob i beskæftigelsesindsatsen ydes der et 'særligt fleksbidrag' til kommunerne for de fleksjob, hvor den kommunale udgift er størst.

Der er budgetteret med:

Fleksjob	Brutto (mio. kr.)	Refusion / tilskud (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto/ helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Fleksjob før 2013 (fleksjobreform), 65% refusion	110,3	-71,7	38,6	109.700	352
Fleksjob 1.1.2013 - 1.7.2014, 65% refusion	111,3	-72,3	39,0	75.600	515
Fleksjob bevilget efter 1.7.2014, efter refusionsreform	277,7	-109,8	167,9	115.500	1.453
- Heraf udgift uden særligt fleksbidrag, 20,0 % ref.	277,7	-55,5	222,2		
- Særligt fleksbidrag		-54,3	-54,3		
Fleksjob i alt	499,3	-253,8	245,5	105.800	2.320

1.2.6 Førtidspension

Området vedrører udgifter til førtidspension, der bevilges til personer inden folkepensionsalderen, efter Lov om Social Pension.

Førtidspensionen udbetales af Udbetaling Danmark og kommunen afregner efterfølgende sin andel af udgiften (medfinansiering).

Førtidspension tilkendt før 1. januar 2003, er bevilget efter gammel ordning.

Ordningen omfatter fire pensionstyper: Højeste førtidspension, mellemste førtidspension, forhøjet almindelig førtidspension og almindelig førtidspension.

Førtidspensioner tilkendt i perioden 1/1-92 til 31/12-98 finansieres med 50 % af kommunen. Førtidspensioner tilkendt i perioden 1/1-99 til 31/12-02 finansieres med 65 % af kommunen.

Pensionen kan ikke frakendes, medmindre pensionisten selv ønsker det. Pensionen kan gøres hvilende, hvis pensionisten i en længere periode har større arbejdsindtægter.

Førtidspension tilkendt fra og med 1. januar 2003, er tilkendt efter ny ordning.

Førtidspension tilkendt i perioden 01.01.2003 til 30.06.2014 medfinansieres med henholdsvis 50 % og 65 %.

Førtidspension kan tilkendes til personer med væsentlig og varig nedsat arbejdsevne. Det er muligt at arbejde i et vist omfang samtidig med, at man modtager førtidspension.

Kommunen kan frakende en pension, hvis pensionistens arbejdsevne bliver så væsentligt forbedret, at vedkommende vedvarende kan forsørge sig selv gennem et arbejde.

Førtidspensionen bliver beregnet i forhold til pensionistens og eventuelle ægtefælles/samlevers supplerende indkomst ved siden af pensionen.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Førtidspensioner tilkendt efter 1.7.2014 er ydermere omfattet af de nye refusionsregler.

Det forventes, at den kommunale medfinansiering efter refusionsreformen vil ligge omkring 79 %, da førtidspension stort set kun tilkendes borgere efter et længere forløb med offentlig forsørgelse (sygedagpenge eller kontanthjælp/ressourceforløbsydelse).

Det samlede nettobudget til førtidspensioner er på 833,4 mio. kr. og vedrører 5.268 helårspersoner.

Førtidspension	Brutto (mio. kr.)	Statens andel (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto/hel- årspers. (kr.)	Helårspers.
Ny ordning - Pension efter 1.7.2014, ref. trappe, (79% medfinansiering)	630,9	-132,5	498,4	175.000	2.848
Ny ordning - Pension 2003, (65% medfinansiering)	406,1	-142,1	264,0	151.200	1.746
Ny ordning - Pension 2003, (50% medfinansiering)	0,4	-0,2	0,2	116.800	2
Gl. ordning - Pension før 1999, (50% medfinansiering)	40,5	-20,2	20,3	87.500	232
Gl. ordning - Pension fra 1999 til 2002, (65% medfinansiering)	71,9	-25,1	46,8	106.400	440
Sum	1.149,8	-320,1	829,7	158.000	5.268
Mellemkommunale betalinger	3,2		3,2		
Tab vedr. ydelser og tilskud UDK	0,5		0,5		
Førtidspensioner i alt	1.153,5	-320,1	833,4		5.268

Note: Førtidspension efter den nye ordning afregnes af kommunerne som medfinansiering af Udbetaling Danmarks udgift. Bruttoudgiften ovenfor er blot beregnet for at illustrere den samlede offentlige udgift og kommunens andel heraf, og beløbene kan derfor ikke genfindes i tabellen i afsnit 1 (kommunens indtægter og udgifter).

1.2.7 Seniorpension

Seniorpension bevilges til nedslidte personer med maksimalt 6 år til folkepensionsalderen efter Lov om Seniorpension og udbetales af Udbetaling Danmark. Kommunen afregner efterfølgende sin andel af udgiften (medfinansiering).

Seniorpension er en helbredsbetingset forsørgelsesydelse for personer med højst 6 år til folkepensionsalderen. Retten til seniorpension er betinget af at ansøgeren, forud for ansøgningen, har haft en langvarig tilknytning til arbejdsmarkedet med sammenlagt mindst 20-25 års beskæftigelse samt varigt nedsat arbejdsevne til højst 15 timer om ugen i forhold til seneste job.

Seniorpension modtages som udgangspunkt fra tilkendelsen og frem til folkepensionsalderen og nettobudgettet på 96,3 mio. kr. vedrører 550 helårspersoner.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Seniorpension	Brutto (mio. kr.)	Statens andel (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto / hel-årspers. (kr.)	Helårs-pers.
Ydelse, (79,0% medfinansiering)	121,8	-25,5	96,3	175.000	550

1.2.8 Integration

Integrationslovens personkreds er opdelt i 4 målgrupper: flygtninge, familiesammenførte udlændinge til flygtninge, andre familiesammenførte udlændinge samt indvandrere. Selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet er for nyankomne flygtninge og familiesammenførte og introduktionsprogram er for indvandrere.

Selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet og introduktionsforløbet har en varighed på 1 år. Opnår udlændingen ikke ordinær beskæftigelse eller uddannelse indenfor 1 år, skal der ske en forlængelse af tilbuddet. Det samlede selvforsørgelses- og hjemrejseprogram eller introduktionsforløb kan dog højst have en varighed på 5 år.

Området vedrører udgifter til flygtninge, familiesammenførte til flygtninge, indvandrere og danskundervisning m.v. for integrationslovens målgrupper og personer omfattet af Lov om Danskuddannelse til voksne udlændinge. Herforuden omfatter områdeudgifter til selvforsørgelses- og hjemrejseydelse for personer omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet i første halvår 2025, idet SH-ydelsen fra 1.7.2025 bliver en del af den ordinære kontant- og uddannelseshjælp

Ændringerne på kontanthjælpsområdet sker med afsæt i et ønske om forenkling af kontanthjælpssystemet, men på nuværende tidspunkt kender kommunerne ikke de kommende ændringer konteringsreglerne.

En relevant problemstilling i forbindelse med ønsket om et mere enkelt kontanthjælpssystem er, at kommunen vil have brug for at kunne udskille den del af kontanthjælpsmodtagerne (efter reformernes ikrafttræden), der – til trods for en sammenlægning af målgrupper – vil være omfattet af integrationsloven regler vedrørende danskuddannelse og beskæftigelsestilbud mv.

Lovforslagene er beskrevet mere udførligt i afsnit 1.

Hvert år modtager kommunerne flygtninge, der har fået asyl i Danmark. Det er kommunernes opgave at hjælpe med at finde bolig, og at få den enkelte flygtning i gang på arbejdsmarkedet. Den foreløbige kvote for Randers Kommune i 2025 er på 17 nye flygtninge eksklusive flygtninge på særlovene.

Integrationsområdet (mio. kr.)	Udgifter 2025	Indtægter 2025	Netto 2025
Udgifter til centerkommunedrift (jobkonsulenter og boligsociale medarbejdere)	2,8		2,8
SH-program, flygtninge m.v. (33,6 % ref.)	15,7	-5,3	10,4
Udgifter til introduktionsforløb (dansk til indvandrere)	10,0		10,0
Udgifter til danskuddannelse, øvrige kursister	1,7		1,7
Tilbudsviften integration i alt	30,2	-5,3	24,9

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Drift af danskuddannelse (Sprogcenter Randers)	25,2	-5,7	19,5
Modregning Randers kursister (medregnet i tilbudsviften ovenfor)	-23,4		-23,4
Drift af danskuddannelse i alt	1,8	-5,7	-3,9
Grundtilskud		-7,0	-7,0
Resultattilskud		-3,7	-3,7
Grund- og resultattilskud i alt		-10,7	-10,7
Hjælpebidler og befordring, deltagelse i SH-program	0,2	-0,1	0,2
Tolkeudgifter	0,5		0,5
Hjælpebidler, befordring og tolkeudgifter i alt	0,7	-0,1	0,6
Udgifter vedrørende indsats og tilskud i alt	32,7	-21,8	10,9
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse m.v. (forsørgelse)	5,1	-1,3	3,8
Overførselsudgifter i alt	37,8	-23,1	14,7

På området bliver der desuden indtægtsført et statsligt tilskud til kompensation for kommunale merudgifter i forbindelse med indsatsen til flygtninge og familiesammenførte. Kommunen kan herforuden hjemtage resultattilskud, hvis en person omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet består danskprøve, kommer i ordinær beskæftigelse eller påbegynder en uddannelse.

Som nævnt indledningsvis i del 2, er ukrainerne kun delvist indarbejdet i budget 2025, da særloven på budgetteringstidspunktet kun er gældende til 17. marts 2025. Udgifter til Ukraine er derfor kun delvist med i KL's budgetgrundlag for 2025. På den baggrund forventes budgettet for 2025 at blive tilpasset i løbet af 2025.

Selvforsørgelses- og hjemrejseprogram samt introduktionsforløb

Det er en lovpligtig opgave at tilbyde danskuddannelse til flygtninge, familiesammenførte udlændinge til flygtninge og andre familiesammenførte udlændinge. Øvrige borgere samt indvandrere tilbydes modulbaseret danskuddannelse.

Der kan hjemtages statsrefusion på 50 % af udgifterne til indsatsen for flygtninge og familiesammenførte inden for et rådighedsbeløb. Rådighedsbeløbet dækker hele indsatsen til beskæftigelsesrettede tilbud samt danskuddannelse til flygtninge, familiesammenførte udlændinge til flygtninge og andre familiesammenførte udlændinge.

Som en del af den styrkede beskæftigelsesindsats er der højere prioritering af virksomhedsrettede tilbud f.eks. i form af øget brug af virksomhedspraktik og løntilskud. Herforuden er der i 2025 også fokus på nytteindsats, som følge af kontanthjælpsreformen og den lovbestemte arbejdspligt.

Budgettet til tilbud under integrationsloven (tilbudsviften) er netto 24,9 mio. kr.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Sprogcenter Randers, der er Randers Kommunes interne leverandør af danskuddannelse, er organiseret som en aftaleenhed. Sprogcenteret har i 2025 et budget på 25,2 mio., kr. Budgettet justeres dog i løbet af året, hvis kursisttallet ændres væsentligt. Der er budgetteret med 494 årskursister, hvoraf de 100 forventes at komme fra andre kommuner.

Også i Sprogcenter Randers' budget 2025 er der kun medtaget budget til Ukraine-borgerne i perioden frem til 17.03.2025

Budgetpersoner, indenfor den 5-årige integrationsperiode	1. kvartal 2025	2. kvartal 2025	3. kvartal 2025	4. kvartal 2025	Helårsvirkning (integrationso mr.)	Helårsvirkning (kontanthjælp somr.)
Integrationsborgere med SH-ydelse:	155	30			46	
Heraf Ukraine	125	0			31	
Øvrige	30	30			15	
Integrationsborgere med kontanthjælp:			30	30		15
Heraf Ukraine			0	0		0
Øvrige			30	30		15
Integrationsborgere uden ydelse:	270	90	90	90	135	
Heraf Ukraine	180	0	0	0	45	
Øvrige	90	90	90	90	90	
Integrationsborgere i alt:	425	120	120	120		196

Note: Tabellen ønsker at anskueliggøre, på hvilken måde det samlede antal helårspersoner er fordelt på kvartaler. Dette for at vise 1. at Ukrainerne kun er medregnet i budgetårets 1. kvartal, og 2. at ændringerne på kontanthjælpsområdet indebærer at hidtidige SH-ydelsesmodtagere fra 1.7.2025 overgår til kontanthjælp, og derfor ikke er budgetteret på integrationsområdet.

Tilskud

Grundtilskud

Grundtilskud er et månedligt tilskud fra staten til dækning af kommunens sociale og generelle udgifter til integrationslovens personkreds. Grundtilskuddet bliver hjemtaget de første tre år, uanset om udlændingen er blevet selvforsørgende eller forsørges af andre. Grundtilskuddet i 2025 er på 38.274 kr. pr. helårsperson og der er budgetteret med 188 helårspersoner.

Resultattilskud

Kommunen kan hjemtage resultattilskud, hvis en person er omfattet af selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet:

- Består prøve i dansk eller
- Opnår ordinær beskæftigelse i minimum 20 timer om ugen, i en sammenhængende periode på mindst 6 måneder eller
- Påbegynder en uddannelse, hvor man modtager enten SU, elevløn eller lignende der sikrer et forsørgelsesgrundlag i en sammenhængende periode på mindst 6 måneder.

Kommunen kan hjemtage alle tre resultattilskud for den samme person, men kun det samme resultattilskud én gang og der er i alt budgetteret med 56 resultattilskud.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Der er et økonomisk incitament til hurtig hjemtagning af resultattilskud, idet tilskuddet på beskæftigelse og uddannelse de første 3 år af integrationsperioden i 2025 er på 88.817 kr. og i det fjerde og femte år i 2025 kun er på 59.210 kr. Ved bestået danskprøve er tilskuddet i 2025 på 38.653 kr.

Repatriering

Kommunen skal give rådgivning og økonomisk støtte til udlændinge som ønsker at repatriere. Der er fortsat fokus på tilbagevenden til hjemlandet, og der kan i 2025 hjemtages et resultattilskud på 29.606 kr. for hver udlænding der repatrierer med støtte efter repatrieringsloven.

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse

Området vedrører integrationsborgere omfattet af et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram, som modtager ydelse eller løntilskud.

Flere forhold har kompliceret budgetlægningen for 2025.

For det første er Ukraine-særloven kun gældende til 17. marts 2025, hvilket betyder at vi ikke har hjemmel til at medregne Ukraineborgere for hele 2025, selvom vi kan forvente at de bliver hele året ud. For det andet betyder kontanthjælpsreformen, at alle ydelser til integrationsborgere per 1. juli 2025 overgår til kontanthjælp.

Som følge af de kontanthjælpsændringerne er der på integrationsområdet derfor kun budgetteret med SH-ydelse i første halvår af 2025, og i dette første halvår er der endvidere kun budgetteret med Ukraineborgere i perioden frem til 17.3.25. Helårsvirkningen af denne budgetlægning giver et nettobudget på 46 helårspersoner, og der er budgetteret med 3,8 mio. kr. netto.

Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse m.v.	Brutto (mio. kr.)	Refusion (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto / helårsperson (mio. kr.)	Helårspersoner*
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse (27,0% refusion)	3,8	-1,0	2,8	71.000	39
Løntilskud (24,0% refusion)	1,3	-0,3	1,0	144.900	7
Selvforsørgelses- og hjemrejseydelse i alt	5,1	-1,3	3,8	82.100	46

*helårsvirkning af 1. halvår 2025

1.2.9 Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud

Området vedrører driftsudgifter til opkvalificering mv. efter Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats.

Tilbudsviften er et overordnet begreb for alle de tilbud efter Lov om en Aktiv Beskæftigelsesindsats (for integrationsborgere dog efter integrationsloven), som jobcenteret kan tilbyde de forskellige målgrupper af borgere i Randers Kommune. Tilbuddene er valgt ud fra lovkrav på området, samt jobcenterets faglige vurdering af, hvilke indsatser, der bredt kan hjælpe borgerne tilbage på arbejdsmarkedet.

I forbindelse med budgetaftalen blev området tilført ekstra budget på 338.000 til videreførelse af uddannelsesforløb for ledige, med henblik på rekruttering og forberedelse til Sosu-uddannelserne.

Den samlede økonomiske nettoramme til tilbudsviften er på 84,8 mio. kr. Hertil kommer tilbud under integrationsloven på netto 24,9 mio. kr. til aktivering og danskundervisning.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Tilbudsviften forelægges Beskæftigelsesudvalget til godkendelse. Det bemærkes, tilbudsviften på integrationsområdet er medtaget og beskrevet under afsnittet 'Integration'.

Området budgetteres forfra hvert år og bygger på en gennemsnitspris gange et forventet antal helårspersoner, samt justeringer for lovændringer og byrådsbeslutninger.

Gennemsnitsprisen er beregnet på hver målgruppe ud fra seneste kendte regnskabsår 2023 og fremskrevet med satsreguleringen fra 2023 til 2025 på 6,9%. Det budgetterede antal helårspersoner svarer til forventede antal på forsørgelse indenfor de enkelte målgrupper i 2025.

Med budget 2024 er der vedtaget tre investeringsmodeller, hvoraf to vedrører indsatser på tilbudsvifte. Med den ene investeringsmodel er det muligt at fastholde "Flere skal med"-indsatsen når den eksterne finansiering fra STAR bortfalder. Den anden investeringsmodel muliggør oprettelsen af tilbud til ledige med risiko for langtidsledighed. Samlet øger investeringsmodellerne budgettet til tilbudsviften med 4,5 mio. kr. i 2024 og 2025

De senere års refusionsændringer på udgifter til beskæftigelsesindsatsen (afskaffelse af driftslofterne) betyder, at der fra 2025 kun er statsrefusion på udgifterne til jobafklaring.

På området for forsikrede ledige har staten afsat puljer til målrettede uddannelsestilbud. Der fastsættes årligt et maksimum på forbruget på puljerne, og staten yder op til 80 % tilskud til udgifterne.

1.2.10 Øvrige indsatser og ydelser

Området samler resterende ydelser og tilbud under beskæftigelsesudvalgets område, og det samlede nettobudget er på 43,1 mio. kr.

Øvrige indsatser og ydelser	Bruttoudgift (mio. kr.)	Nettoudgift (mio. kr.)
Seniorjob, (12 helårspersoner, 60,2% egenfinansiering)	4,9	3,0
Skånejob, (110 helårspersoner, 50% refusion)	4,9	2,4
Jobrotation, (60 % refusion)	3,5	1,5
FGU forsørgelsesudgifter (afregning af foregående års aktivitet)	7,6	7,6
Hjælpebidrag og befordring, (50% refusion)	3,1	1,6
Personlige tillæg og helbredstillæg, (50% refusion, varmetillæg dog 25% medfinansiering)	26,6	14,3
STU efter LAB-loven	13,5	13,5
Øvrige enkeltudgifter (sygebehandling, tandpleje, husleje og flytning), (50% refusion)	4,9	2,5
Personlig assistance, (50% refusion)	8,3	4,2
Voksenlærlinge (100% refusion)	9,0	0,0
Øvrige beskæftigelsesindsats i alt	86,3	50,6

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

1.2.11 Boligyldelse og boligsikring

Boligyldelse ydes til folkepensionister og boligsikring ydes til ikke-pensionister samt førtidspensionister.

Boligyldelse og boligsikring

Ydelsen er et tilskud til huslejen, som man kan søge, hvis man bor i lejebolig og i øvrigt opfylder kriterierne for bl.a. indkomst og boligens karakter. Udbetaling Danmark administrerer udbetalingen, og kommunen afregner efterfølgende sin andel af udgiften (medfinansiering).

Boligyldelse og boligsikring	Brutto (mio. kr.)	Statens andel (mio. kr.)	Netto (mio. kr.)	Netto/helårsperson (kr.)	Helårspersoner
Boligyldelse (25% kommunal udgift)	238,8	-179,1	59,7	10.200	5.853
Boligsikring (50% kommunal udgift)	112,6	- 56,3	56,3	7.900	7.126
I alt	351,4	-235,4	116,0		

Note: Boligstøtte afregnes af kommunerne som medfinansiering af Udbetaling Danmarks udgift. Bruttoudgiften ovenfor er blot beregnet for at illustrere den samlede offentlige udgift og kommunens andel heraf, og beløbene kan derfor ikke genfindes i tabel 1.1 (kommunens indtægter og udgifter).

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til servicerammen er er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulæreprogrammet. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

Budgettet på indkomstoverførsler laves hvert år fra bunden på baggrund af gennemsnitspriser fra det seneste kendte regnskabsår ganget med det forventede antal helårspersoner i budgetåret, samt justeringer for lovændringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

For overslagsårene er der anvendt KL's fremskrivning fra økonomaftalen for 2025. Udgifter til Ukraine er kun indarbejdet for 1. kvartal i KL's budgetgrundlag for 2025.

Budget og helårspersoner 2024, hvor forsørgelsen helt eller delvis finansieres af Randers Kommune	Brutto udgift (mio.kr.)	Netto udgift (mio. kr.)	Brutto/helårsperson (kr.)	Netto/helårsperson (kr.)	Kommunal andel af bruttoudgift	Antal helårspers.
Forberedende grunduddannelse (obs. Kun over 18-årige medtaget)		4,8		32.800		147
Seniorjob, inkl. kompensation	4,9	3,0	409.700	246.800	60,2 %	12
A-dagpenge, ydelse	327,5	210,2	240.800	154.800	64,3 %	1.360
A-dagpenge, løntilskud	5,1	3,6	338.600	242.800	71,7 %	15
Uddannelseshjælp	104,7	80,0	106.000	80.900	76,4 %	988
Kontanthjælp	202,3	157,7	161.800	125.700	77,6 %	1.250
Kontanthjælp uden jobcentersag	7,6	6,0	73.100	57.600	78,8 %	105

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Selvforørgelses og hjemsendelsesydelse (obs udgår 1.7.2025)	5,1	3,8	111.500	82.100	73,6 %	46
Overgangsydelse (udgår 1.7.2225)	9,2	7,0	96.800	73.500	76,0 %	95
Ledighedsydelse	58,2	46,2	192.100	152.300	79,3 %	303
Revalideringsydelse	0,5	0,4	234.500	187.500	80,0 %	2
Sygedagpenge	317,9	196,2	212.000	130.800	61,7 %	1.500
Jobafklaring	97,8	77,3	148.300	117.100	79,0 %	660
Ressourceforløb	57,4	54,9	173.900	139.100	80,0 %	330
Fleksjob	499,3	245,5	215.200	105.800	49,2 %	2.320
Førtidspension	1.149,8	829,7	218.300	158.000	72,4 %	5.268
Seniorpension	121,8	96,3	221.500	175.000	79,0 %	550
Helårspersoner i alt						14.951

Note 1: I de tilfælde hvor, andre institutioner (Udbetaling Danmark og A-kasserne) udbetaler ydelserne, er 'bruttoudgiften' ikke Randers Kommunes bruttoudgift, men den **samlede** forsørgelsesudgift (kommune og stat).

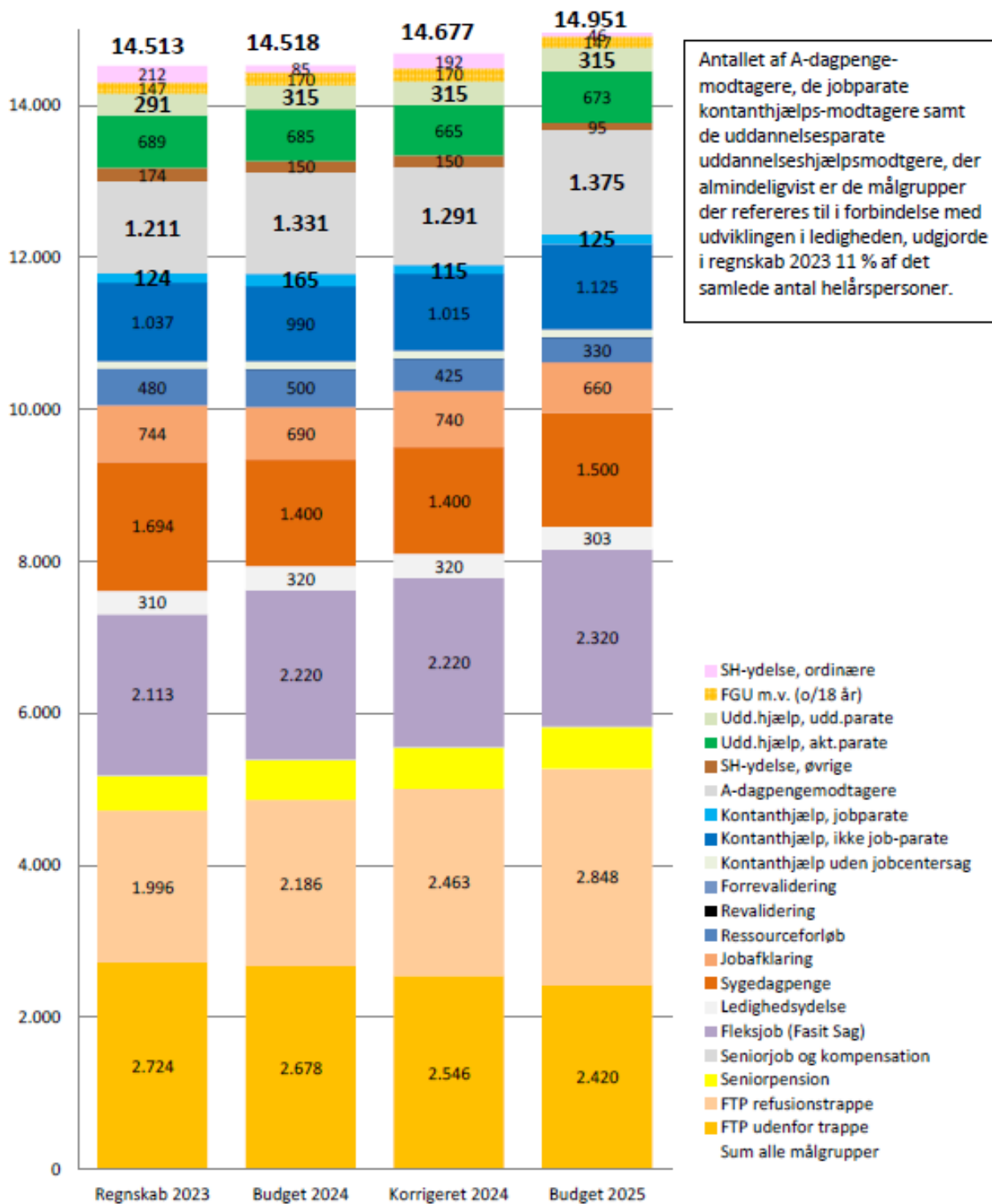
Note 2: Der kan forekomme afrundingsdifferencer.

Note 3: Over 18-årige under Forberedende Grunduddannelse (FGU) er medtaget i oversigten over helårspersoner. Det bemærkes dog, at der er yderligere 86 helårspersoner i FGU, der er under 18 år og ikke fremgår af tabellen ovenfor.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Helårspersoner regnskab 2023 - budget 2025

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet på servicerammen siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	142,8	142,8	142,8	142,8
Budgetaftale 2025-2028				
Kontrolenhed investeringsmodel	0,5	0,0	0,0	0,0
Kronjyllands Veteraner	0,0	0,2	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-3,1	-3,1	-3,7	-4,3
Budgetaftaler tidligere år				
Jobcentret	0,0	-2,1	-2,1	-2,1
Flere skal med - investeringsmodel	0,0	-0,8	-0,8	-0,8
Sygedagpengeområdet - investeringsmodel	0,0	-3,1	-3,1	-3,1
Kronjyllands Veteraner	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
Finansiering Kronjyllands Veteraner fra Veteranstrategien	-0,2	0,0	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag	-0,6	-1,2	-1,2	-1,2
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Lov og cirkulære 2025-2028	0,0	0,0	0,0	0,0
Lov og cirkulære 2024-2027	0,1	0,1	0,1	0,1
Finansiering af andel af Team God Arbejdsplads	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
I alt	139,2	132,3	131,5	130,9

Tabellen uddybes i nedenstående afsnit.

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Effektiviseringsbidrag og besparelser (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Reduktion kontrolenhed	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Udfasning af puljer	-2,9	-2,9	-2,9	-2,9
0,5 % effektivisering i 2027 og 2028			-0,6	-1,3
I alt	-3,1	-3,1	-3,7	-4,3

Tabellen viser en reduktion af kontrolenheden med 0,2 mio. kr. fra 2025 og frem.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

Derudover er der vedtaget en udfasning af puljer på 2,9 mio. kr. i 2025 og frem. Randers Kommune har hidtil haft en række puljer, hvorigennem kommunale arbejdspladser under visse forudsætninger permanent har fået betalt lønnen ved ansættelse af en medarbejder i enten løntilskud eller et fleksjob.

For så vidt angår puljen til løntilskud er ansættelserne midlertidige og på højst 4 måneders ansættelse, og individuelt aftalt mellem ledig og arbejdsgiver hver gang. Puljen til fleksjob er ofte varige stillinger, og der er derfor mindre omsætning på ansættelserne i den pulje. I forbindelse med ophørte stillinger er ikke forbrugte midler i puljen de seneste år brugt mere sparsomt og primært i helt særlige tilfælde, hvor ansættelse i fleksjob på ordinære vilkår ikke var sandsynligt. Samtidig er fleksjob efter ny ordning billigere for både pulje og de afdelinger der har fleksjobbere ansat, hvorved behovet for puljen bliver mindre.

Udfasningen af puljerne betyder, at de enkelte arbejdspladser fremover selv bærer lønnen for nyansættelser fra 2025. Udfasningen har ingen betydning for de eksisterende ansættelser. For at kunne udfase puljen omlægges en mindre del af puljen til en fastholdelsesindsats for den målgruppe af borgere, der tidligere har fået et puljebetalt fleksjob.

Endelig er der indarbejdet et effektiviseringskrav på 0,6 mio. kr. i 2027 stigende til 1,3 mio. kr. i 2028 som en generel rammebesparelse, der i de enkelte centre håndteres ved omstilling og effektivisering af driften og suppleret med mindre investeringsmodeller og businesscases.

3.2 Demografi

Der er ingen demografimodel på området

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Med budget 2024-2027 blev den midlertidige bevilling på 2 mio. kr. årligt til styrkelse af jobcentret videreført i 2024 og 2025.

Der blev vedtaget tre investeringsmodeller på beskæftigelsesområdet, hvoraf to vedrører servicerammen. Servicerammen blev hermed øget med 3,8 mio. kr. årligt i 2024 og 2025.

Endelig blev det midlertidige tilskud til Kronjyllands Veteraner på 0,2 mio. kr. videreført til 2024 og 2025. I 2025 finansieres tilskuddet fra midlerne til Veteranstrategien.

Med budgetaftalen 2023-2024 blev Effektiviseringsbidraget lagt ind med den vedtagne trappe på 0,5 % af servicebudgettet fra 2024 til og med 2026.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Årets lov- og cirkulæreprogram og korrektion af bloktilskud ændrer ikke servicebudgettet på bevillingsområdet i 2025 og frem.

Der er en mindre trappe på 0,1 mio. kr. fra 2024 til 2025 og frem fra lov- og cirkulæreprogrammet fra budget 2024.

Ved budgetopfølgningen 31/3 2024 er godkendt en tillægsbevilling i form af budgetflytning fra aftaleenheden Jobcenter og ydelse (BU) til social og arbejdsmarkedssekretariatet (ØU) til finansiering af "Team God Arbejdsplads" på 0,5 mio. kr. i 2024 og 0,4 mio.kr. i 2025 og frem.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 2

3.5 PL og øvrige ændringer

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Fra og med budget 2021 er bevillingen til Jobcenter og Ydelseskantor blevet en aftaleenhed, og er flyttet fra økonomiudvalget til beskæftigelsesudvalgets område. Det samlede nettobudget til aftaleenheden er 127,9 mio. kr.

Sprogcentret udbyder danskundervisning m.v. til kommunens borgere og nabokommuner. I 2023 var den samlede aktivitet på 637. Heraf var 75 % af kursisterne bosiddende i Randers Kommune, og 25 % havde henvisning fra andre kommuner.

Det bemærkes, at flygtninge fra Ukraine i budget 2025 kun er budgetmæssigt indregnet i 1. kvartal, og at budgettet derfor forventes justeret ved 1. budgetopfølgning 2025.

Aftaleenhed, indkomstoverførsel	Årskursister Randers Kommune	Årskursister andre kommuner	Årskursister i alt	Nettobudget (1.000 kr.)
Sprogcenter Randers	394	100	494	25.204

Der indgår i budgettet ovenfor ikke udgifter til husleje og forbrugsafgifter, idet disse afholdes af Miljø- og Teknikudvalget.

4.2 Takster

Der er ingen takster på området

Socialudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Tilbud til unge og voksne
med særlige behov

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

1. Beskrivelse af området

I budget 2025-28 blev det som en del af kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen med en organisatorisk forankring i Børn og Skole. Børnehandicapområdet overdrages fra socialområdet til familieområdet med virkning fra 1. januar 2025. De budgetmæssige ændringer som følge af organisationsændringen, der træder i kraft pr. 1. januar 2025, er delvist indarbejdet i budget 2025-28. Budgetbeløbene fremgår af følgende tabel:

Mio. kr. (2025 PL)	2025	2026	2027	2028
Socialområdet	-77,5	-78,1	-78,1	-77,8
Børn	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3
Familie	78,9	79,4	79,4	79,2
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0

Der afventer en endelig fordeling mellem børne- og voksenområdet af det varige budgetløft på socialområdet, der blev vedtaget i budget 2025-28. Budgetløftet udgør 69 mio. kr. i 2025. Hertil resterer en fordeling af budgetterne vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager og sekretariatsfunktioner. Oplæg til fordeling af de nævnte budgetområder forelægges byrådet på byrådsmødet den 16. december 2024.

Socialområdet hjælper, støtter og behandler voksne med handicap og med særlige behov til at mestre deres eget liv og få en øget livskvalitet. Socialområdet leverer også særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) til unge med særlige behov.

Randers Kommune har som mål at sikre, at tilbud og indsatser gives med henblik på, at borgere med særlige behov kan deltage aktivt i fællesskabet og udnytte deres ressourcer bedst muligt.

Politik for borgere med særlige behov er en paraply over kommunens samlede indsats for borgere, der har særligt behov for støtte, og udstikker de overordnede visioner, centrale værdier og retningslinjer for målgruppen.

Der er vedtaget to aftaler på socialområdet for perioden 2023-26 (voksenhandicap samt psykiatri og ud-satte), der beskriver hvordan der arbejdes konkret og målrettet med at omsætte politikken visioner.

Fakta (antal borgere 2023)

Botilbud til voksne	602
Mestringsvejledning i eget hjem	1.055
Herberg/forsorgshjem	207
Misbrugsbehandling stof	387
Misbrugsbehandling alkohol	256

Politikker

Politik for borgere med særlige behov

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Socialområdet (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	698,6	695,7	695,3	694,4
Psykiatri og Socialt Udsatte	148,8	146,2	147,6	147,6
Handicap	512,8	512,9	511,8	511,5
Autisme, senhjerneskade og læring	37,0	36,6	35,8	35,3
Uden for servicerammen	-62,4	-63,6	-65,7	-65,7
Psykiatri og Socialt Udsatte	-1,6	-2,0	-2,0	-2,0
Handicap	-60,8	-61,6	-63,7	-63,7
I alt	636,1	632,1	629,6	628,8

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet 2025-28 for tilbud til unge og voksne med særlige behov. Budgettet inden for servicerammen er på 698,6 mio. kr. i 2025.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte har et budget i 2025 på 148,8 mio. kr. Centeret visiterer til og tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. sindslidelse, hjemløshed samt misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer.

Center for Handicap har et budget på 512,8 mio. kr. i 2025 og varetager tilbud til voksne med handicap samt STU-tilbud til unge med særlige behov. Centeret har en myndighedsfunktion, der har til opgave at visitere til foranstaltninger samt følger op på disse.

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring driver med et budget på 37 mio. kr. i 2025 en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismspektrumsforstyrrelser og for borgere med senhjerneskade. Desuden driver centeret tilbud om beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103, en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 samt et STU-tilbud i regi af Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers). Center for Handicap visiterer og afholder udgifter til hovedparten af centerets tilbud. Enkelte pladser sælges til andre kommuner.

2.1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter for 62,4 mio. kr. i 2025. Budgettet baseres på foregående års regnskabsresultat og forventninger til det fremtidige forbrug. Budgettet omfatter husleje i ældreboliger, kompensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager. For nærmere oplysninger om budgettet uden for servicerammen, henvises til del 2.

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Boligplan II	15.259	5.875		
I alt	15.259	5.875		

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Boligplan II blev godkendt af byrådet den 26. juni 2023. Planen er en del af den økonomiske handleplan for socialområdet, og har til formål at mindske de kommende års udgiftsstigninger på området. Dette sker ved at øge Randers Kommune selvforsyningsgrad af botilbud vha. af kapacitetsudvidelser. Kapacitetsudvidelserne i Boligplan II realiseres på forskellig vis ved hjælp af nybyggeri, ombygning og udvidelse af eksisterende tilbud, ændring af boligens status og funktion mv. Boligplan II er en ramme for de byggerier, som alle skal godkendes af socialudvalget og byråd. I forbindelse hermed frigives der rådighedsbeløb fra rammen til Boligplan II og der meddeles anlægsbevilling på de enkelte byggerier.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Randers Kommune har i en årrække haft en markant stigning i udgifterne på det specialiserede socialområde, der primært skyldes et stigende antal særligt dyre enkeltsager på området. Udgiftsstigningen på området ses også i en lang række af landets øvrige kommuner.

Socialrådets økonomiske plan (SØP/Fingerplanen) og det budgetvedtagne katalog "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" kan kun afbøde noget af udgiftsudviklingen på området. Sammenholdt med udgiftsniveauet i landets øvrige kommuner er udgiftsniveauet på socialområdet i Randers Kommune relativt lavt, og kommunens egne tilbud er drevet omkostningseffektivt.

Landspolitisk har der været nedsat et ekspertudvalg (det såkaldte Tranæs-udvalg), som er fremkommet med 19 anbefalinger til at sikre en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Anbefalingerne er indtil videre kun udmøntet i konkret lovgivning på få områder.

Til dækning af den økonomiske ubalance, som er opgjort på socialområdet (efter indregning af effekten af egne besparelser-/omprioriteringsforslag), er det i budget 2025-28 besluttet at løfte socialrådets budget med 69,3 mio. kr. i 2025, 64,4 mio. kr. i 2026, 62,9 mio. kr. i 2027 og 61,8 mio. kr. i 2028 og frem.

Det er samtidig besluttet, at arbejdet med SØP/Fingerplanen skal videreføres – herunder arbejdet med socialrådets boligplan, der skal sikre flere interne pladser i kommunen og mindske behovet for køb af blandt andet dyre private botilbud.

3.2 Budgetaftalen

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet som følge af budgetaftalen 2025-28. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Socialudvalget - Tilbud til unge og voksne med særlige behov

Del 1

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Varigt løft	69,3	64,4	62,9	61,8
Flytning Børnehandicap	-77,5	-78,1	-78,1	-77,8
Tilbagekøb budget i balance	0,5	0,5	0,5	0,5
Demografi	8,2	8,2	8,2	8,2
I alt	0,5	-5,0	-6,5	-7,3

Der er i budget 2025-28 givet et budgetløft af socialområdet på 69,3 mio. kr. i 2025, 64,4 mio. kr. i 2026, 62,9 mio. kr. i 2027 og 61,8 mio. kr. i 2028 og frem. Budgetløftet er givet med henblik på at løse den økonomiske ubalance, som er opgjort på socialområdet efter indregning af effekten af SØP/Fingerplanen samt kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28", der er vedtaget som en del af budget 2025-28.

Som nævnt i indledningen er det i budget 2025-28 vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen med en organisatorisk forankring i Børn og Skole. Som følge af organisationsændringen flyttes 77,5 mio. kr. i 2025 stigende til 77,8 mio. kr. i 2028 fra Børnehandicap til familieafdelingen.

De øvrige ændringer som følge af budgetaftalen er nærmere uddybet i del 2.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter. Der er samlet for hele socialområdet budgetteret med nettoudgifter for 636,1 mio. kr. i 2025.

I budget 2025-28 blev det som en del af kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen med en organisatorisk forankring i Børn og Skole. De budgetmæssige ændringer som følge af organisationsændringen, der træder i kraft pr. 1. januar 2025, er delvist indarbejdet i budget 2025-28. Budgetbeløbene fremgår af følgende tabel.

Mio. kr. (2025 PL)	2025	2026	2027	2028
Socialområdet	-77,5	-78,1	-78,1	-77,2
Børn	-1,4	-1,3	-1,3	-1,3
Familie	78,9	79,4	79,4	79,2
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0

Der afventer en endelig fordeling mellem børne- og voksenområdet af det bevilgede budgetløft på socialområdet, der blev vedtaget i budget 2025-28. Budgetløftet udgør 69 mio. kr. i 2025 faldende til 61,8 mio. kr. i 2028 og frem. Hertil resterer en fordeling af budgetterne vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager og sekretariatsfunktioner. Oplæg til fordeling af de nævnte budgetområder forelægges byrådet på byrådsmødet den 16. december 2024.

Tilbud unge og voksne med særlige behov (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	777,1	-78,6	698,6
Psykiatri og Socialt Udsatte	176,5	-27,7	148,8
Handicap	531,1	-18,4	512,8
Autisme, senhjerneskade og læring	69,6	-32,5	37,0
Uden for serviceammen	4,4	-66,8	-62,4
Psykiatri og Socialt Udsatte	0,0	-1,6	-1,6
Handicap	4,4	-65,2	-60,8
I alt	781,5	-145,4	636,1

1.1 Serviceammen

1.1.1 Psykiatri og Socialt Udsatte

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte har et nettobudget i 2025 på 148,8 mio. kr. Center for Psykiatri og Socialt Udsatte tilbyder indsatser for borgere over 18 år med psykiske funktionsnedsættelser og/eller i social udsathed.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Psykiatri

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte arbejder ud fra en målsætning om, at psykisk sårbare borgere kan komme sig helt eller delvist fra deres psykiske lidelse og mestre eget liv med de udfordringer, der måtte være. Indsatserne har derfor til formål at udvikle og støtte borgere med psykisk sårbarhed til at opnå et mere selvstændigt liv.

Centerets tilbudsvifte omfatter en myndighedsafdeling, der yder råd og vejledning, visiterer til foranstaltninger og følger op på disse. Hertil er der bo- og aktivitetstilbud, væresteder, fremskudt rådgivning og mestringsvejledning.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte driver Huset Tværs, der rummer en lang række aktivitetstilbud, f.eks. kreative aktiviteter, sport, IT-cafe, samværstilbud og undervisning i Recovery-skolen. Tilbuddet er for voksne over 18 år med psykisk sårbarhed.

Centeret tilbyder mestringsvejledning i form af råd- og vejledningsforløb samt individuel og gruppebaseret støtteforløb efter servicelovens § 82a og § 85. Råd- og vejledningsforløbene kan f.eks. være gruppeforløb med fokus på personlig- og social mestring, stemmehøring og posttraumatisk stress eller det kan være individuelle samtaleforløb. Mestringsvejledning yder også støtte i borgerens eget hjem eller i grupper.

Centerets botilbud til målgruppen omfatter Vester Tværvej samt støttecentrene Infanterivej, Sjællandsgade, Nørrebrogade og Solsorten. Boligerne er oprettet efter almenboliglovens § 105, og der ydes støtte til borgerne efter servicelovens § 85. Som en del af budget 2025-28 er det vedtaget, at Støttecenter Sjællandsgade lukkes med virkning fra 2025, idet borgerne i støttecenteret i dag ikke har samme støttebehov som tidligere. Det vurderes, at den støtte borgergruppen har behov for, med fordel vil kunne ydes fra mestringsvejledningen i Center for Psykiatri og Socialt Udsatte, i form af mestringsvejledning i eget hjem. Udover støttecentrene driver centeret også Paderuphus, der er et midlertidigt botilbud efter servicelovens § 107 primært til borgere mellem 18 og 30 år. Centeret køber herudover pladser hos regioner og andre kommuner samt ved private leverandører.

Socialt Udsatte

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer, sindslidelse, hjemløshed og prostitution. Udover at drive en række tilbud, yder centeret råd og vejledning til socialt udsatte borgere, visiterer til foranstaltninger samt følger op på disse.

Centeret driver selv botilbuddet Blommevej, hvor der er 8 selvstændige almene boliger med støtte efter servicelovens § 85. Pladser købes herudover på Ladegården, som Randers Kommune har tegnet driftsoverenskomst med samt i tilbud uden for kommunen. Hertil er der Perron 4, et bo- og værested for udsatte borgere, samt Cafe Rusfri, der er et aktivitetstilbud til tidligere alkohol- og stofmisbrugere.

Rusmiddelcenter Randers tilbyder ambulans rusmiddelbehandling til borgere i Randers Kommune med alkohol- og/eller stofmisbrugsproblemer.

Centeret tilbyder mestringsvejledning efter servicelovens § 85 bl.a. til borgere, som er hjemløse eller i risiko for at blive det. Støtten kan indeholde hjælp til økonomi, praktiske opgaver, ledsagelse (f.eks. mødeaktiviteter med jobcenteret) og hjælp til at ændre eller komme ud af misbrug.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Centeret varetager også en opsøgende indsats i form af en støtte-/kontaktpersonsordningen efter servicelovens § 99. Indsatsens formål er at få kontakt til borgere, som har behov for hjælp, men som endnu ikke er tilknyttet et kommunalt tilbud

Borgere, som ikke har eller ikke kan opholde sig i egen bolig, kan optages på forsorgshjem jf. servicelovens § 110. På et forsorgshjem kan borgere bo midlertidigt, indtil der findes en mere permanent løsning. Borgeren kan få rådgivning og støtte under opholdet samt sygepleje ved behov.

I Randers findes tilbuddet på Hjørnestenen og Ungeindsatsen på Slotsgården, som er selvejende institutioner under Kirkens Korshær med driftsoverenskomst med Randers Kommune. Optagelsen sker ved personlig henvendelse, det såkaldte selvmøderprincip.

Folketinget vedtog den 4. maj 2023 en omlægning af refusionsreglerne for kommunernes udgifter til forsorgshjem efter servicelovens § 110 med virkning fra 1. oktober 2023. Kommunerne har hidtil haft mulighed for at få dækket halvdelen af udgifterne til borgeres ophold på herberg eller forsorgshjem uanset opholdets længde. Med lovændringen er denne refusionsadgang begrænset til 90 dage pr. løbende år (i en overgangsperiode 120 dage). Folketinget har samtidig vedtaget en ny bostøtteparagraf, der skal understøtte øget brug af de specialiserede støttemetoder efter Housing First-tilgangen (§ 85 a i serviceloven). Målgruppen er borgere, der har været på forsorgshjem og har behov for støtte til at opnå og fastholde egen bolig. Der gives statsrefusion på halvdelen af kommunernes udgifter til disse indsatser i op til 2 år.

1.1.2 Handicap

Center for Handicap har et nettobudget på 512,8 mio. kr. i 2025. Center for Handicap leverer tilbud til voksne med et handicap eller en erhvervet hjerneskade. Udover at drive en række tilbud og indsatser har centeret en myndighedsafdeling, som yder råd og vejledning til borgere inden for de nævnte målgrupper. Myndigheden visiterer herudover til foranstaltninger samt følger op på disse.

På voksenområdet omfatter tilbuddene midlertidige eller længerevarende botilbud efter servicelovens § 107 og 108 samt bostøtte i en botilbudslignende boform efter servicelovens § 85 og almenboliglovens § 105. Borgerne har psykiske og flere af dem også fysiske funktionsnedsættelser. I boligerne får borgerne hjælp til almindelige, daglige funktioner samt pleje, omsorg eller behandling.

Centerets tilbudsvifte omfatter herudover mestringsvejledning i form af råd- og vejledningsforløb samt individuel og gruppebaseret støtteforløb efter servicelovens § 85. Hertil yder centeret tilskud til dækning af udgifter ved ansættelse af hjælpere til pleje, overvågning og ledsagelse til personer med betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne. Ydelsen gives efter servicelovens § 96 og benævnes borgerstyret personlig assistance (BPA). Hertil kan centeret visitere op til 15 timers ledsagelse om måneden efter servicelovens § 97. Målgruppen er personer, der ikke kan færdes alene på grund af betydeligt og varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne.

1.1.3 Autisme, senhjerneskade og læring

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring har et nettobudget på 37 mio. kr. i 2025. Centeret driver en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismspektrumforstyrrelser og for borgere med senhjerneskade. Botilbuddene ydes efter servicelovens voksenparagraffer som bostøtte i en botilbudslignende boform efter servicelovens § 85 og almenboliglovens § 105. Mestringsvejledning ydes efter servicelovens § 85. Udgifter til køb af pladser på de nævnte tilbud afholdes af Center for Handicap. Et mindre antal pladser sælges til andre kommuner.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Som en del af centrets tilbudsvifte indgår også beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103. Tilbuddet gives til personer, som på grund af betydelig nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, særlige sociale problemer eller psykiske lidelser ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet. Hertil er der en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104, hvor formålet er at opretholde eller forbedre personlige færdigheder og livsvilkår.

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring driver herudover Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers), som har en særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU) for unge, som ikke kan profitere af de traditionelle ungdomsuddannelser.

Herudover omfatter centret de selvejende tilbud GAIA og Bifrost

1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter på 62,4 mio. kr. i 2025 uden for servicerammen.

1.2.1 Handicap

Området omfatter husleje i ældreboliger, kompensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager.

Huslejeindtægter på handicap- og ældreboliger administreres af boligforeninger. Boligerne udlejes til voksne handicappede.

Der ydes økonomisk kompensation til borgere over 18 år, når de har merudgifter, som er en følge af en varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne jf. lov om social service § 100.

Staten kompenserer kommunerne for en andel af udgifterne til særligt dyre enkeltsager på det sociale område.

I forbindelse med budget 2023 blev det besluttet at gøre refusionsindtægterne til en del af socialområdets økonomi. Herved tilfalder en stigning i indtægterne som følge af flere særligt dyre sager området, der har stigende udgifter og omvendt. Indtægterne vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager har i de senere år været stigende.

De stigende refusionsindtægter har også været gældende på landsplan og som følge heraf er kommunernes bloktilskud blevet reduceret tilsvarende (jf. det almindelige princip for opgørelsen af bloktilskuddet). Socialområdets indtægtskrav er som følge heraf forøget med 12 mio. kr. i 2025 og frem, hvilket er indregnet i det samlede regnestykke over ubalancen på socialområdet forud for budgetdrøftelserne.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

2.1 Tildelingsmodel

Ydelserne på socialområdet er fortrinsvis takstbelagte og registreres med pris, periode og omfang på den enkelte person. På baggrund heraf er der basis for at udarbejde et dispositionsregnskab på enkeltsagsniveau inden for de forskellige ydelsestyper, målgrupper og områder.

2.2 Opbygning af tildelingsmodellen

Oplysninger på enkeltsagsniveau, kombineret med nogle forudsætninger om antal personer og gennemsnitsprisen for disse, danner både grundlag for at udarbejde budget og for den løbende økonomiopfølgning på de enkelte områder.

Oplysningerne indgår i ledelsesinformation, som bidrager til at skabe overblik over ressourcer og aktivitet på socialområdet, f.eks. information om udviklingen i antal personer, der modtager en given ydelse, ydelsens gennemsnitspris, de dyreste sager, eller hvor mange borgere, der modtager et tilbud inden for et område.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Budgetmæssige konsekvenser af budgetaftale 2025-2028 uddybes i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	693,4	693,4	693,4	693,4
Budgetaftale 2025-2028				
Varigt løft	69,3	64,4	62,9	61,8
Flytning Børnehandicap	-77,5	-78,1	-78,1	-77,8
Tilbagekøb budget i balance Klub 85 og Hjørnестenen	0,5	0,5	0,5	0,5
Demografi				
Demografi	8,2	8,2	8,2	8,2
Budgetaftaler tidligere år				
Styrkelse af børnehandicap - investeringsmodel (2024)	-3,8	-3,8	-3,8	-3,8
Feriecamp Randers (2024)	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Fingerplan investeringsmodel tabt arbejdsfortjeneste (2024)	0,3	0,3	0,1	0,1
Frivilligområdet (2023)	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
Økonomisk handleplan 2023-2026 (2023)	-1,6	-2,0	-2,0	-2,0
Bolig Langå fra SKO	1,1	1,1	1,1	1,1
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Lov og cirkulæreprogram 2025-2028 (Uddybet i afsnit 3.4)	1,1	1,1	1,3	1,3
Lov og cirkulæreprogram 2024-2027 (Barnets Lov)	-0,5	-1,6	-0,7	-0,7

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Trepartsmidler	7,0	10,2	10,2	10,2
PL og øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	2,1	2,9	3,2	3,2
I alt	698,6	695,7	695,3	694,4

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Der er er i budget 2025-28 givet et budgetløft af socialområdet på 69,3 mio. kr. i 2025, 64,4 mio. kr. i 2026, 62,9 mio. kr. i 2027 og 61,8 mio. kr. i 2028 og frem. Budgetløftet er givet med henblik på at løse den økonomiske ubalance, som er opgjort på socialområdet efter indregning af effekten af SØP/Fingerplanen samt kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28", der blev vedtaget som en del af budget 2025-28.

I budget 2025-28 blev det som en del af "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" vedtaget at sammenlægge børnehandicapområdet med familieafdelingen, organisatorisk forankret i Børn og Skole. Som følge af organisationsændringen flyttes 77,5 mio. kr. i 2025 stigende til 77,8 mio. kr. i 2028 fra Børnehandicap til familieafdelingen.

Der er enkelte poster, hvor der endnu mangler en afklaring af fordelingen mellem børne- og voksenområdet. Dette drejer sig om det bevilgede budgetløft af socialområdet, der blev vedtaget i budget 2025-28, budget vedr. refusion for særligt dyre enkeltsager og budget til sekretariatsfunktioner. Forslag til budgetfordeling for de nævnte områder forelægges byrådet på byrådsmødet den 16. december 2024.

I forbindelse med vedtagelsen af kataloget "Forslag til budget i balance på socialområdet 2025-28" blev det besluttet at reducere besparelsen på Hjørnestenen med 0,37 mio. kr. Desuden blev det besluttet ikke at gennemføre besparelse på Klub 85 på 0,1 mio. kr. årligt. Det samlede beløb på 0,5 mio. kr. årligt tilføres socialområdet fra 2025 og frem.

Nedenstående oversigt viser budget i balance-tiltagene på socialområdet.

Budget i balance forslag (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Tilpasning af hjemløseindsatsen i Randers	-1,50	-2,20	-2,20	-2,20
Hjemløseindsatsen (Hjørnestenen) - tilbagekøb	0,37	0,37	0,37	0,37
Organisationsændring i CPU	-1,40	-1,40	-1,40	-1,40
Tilpasning af indsatser i Huset Tværs	-1,85	-1,85	-1,85	-1,85
Takststruktur køb af STU eksterne	-0,20	-0,75	-1,30	-1,65
Forventet ny lovgivning vedr. tilsyn	0,00	-0,35	-0,35	-0,35
Justering af tilsyn på egne tilbud	-0,15	-0,15	-0,15	-0,15
Lovændring vedr. magtanvendelser	0,00	-0,20	-0,20	-0,20
Omlægning indsats i Støttecenter Sjællandsgade	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45
Nyt koncept for bruger- pårørendeundersøgelse	-0,25	-0,25	-0,25	-0,25
Organisering af nattevagtsopgaven på Paderuphus	-0,45	-0,45	-0,45	-0,45

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

Boliger til borgere på eksterne forsorgshjem	-0,10	-0,45	-0,45	-0,45
Voksenhandicap myndighed	3,20	3,20	3,20	3,20
0,5 % reduktion på budgetter ved tilbud	-0,20	-0,20	-0,20	-0,20
Analyse af botilbud	-1,00	-1,00	-1,00	-1,00
Styrket fokus visitation til ekstern BB	-0,20	-0,90	-1,60	-2,10
Reduceret pris køb af §85 mestring ekstern	-0,40	-0,40	-0,40	-0,40
Tilpasning af indsatsen i mestringsvejledningen	-3,00	-5,30	-5,30	-5,30
Sammenlægning af BH og Familieafdelingen.	-4,00	-4,00	-4,00	-4,00
Børnehandicap myndighed	2,60	3,10	3,10	3,10
Omlægning af indsatsen på børneområdet	-0,25	-0,50	-0,75	-1,00
Klub 85 – fokus på samarbejde med civilsamfundet	-0,10	-0,10	-0,10	-0,10
Klub 85 - tilbagekøb	0,10	0,10	0,10	0,10
Modpost til finansiering af området	9,70	14,60	16,10	17,20
I alt	0,47	0,47	0,47	0,47

3.2 Demografi

Tabellen viser et reguleringsbehov på 8,2 mio. kr. i 2025 stigende til 15 mio. kr. i 2028.

Demografiregulering social (1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
0-18-årige	-361	-914	-1.166	-1.601
19-65-årige	968	2.275	3.943	6.003
66+ årige	814	1.657	2.717	3.802
I alt	1.421	3.018	5.494	8.204
Efterregulering (i 25 PL) (inkl. andel af børneområdet)	6.811	6.811	6.811	6.811
I alt inkl. efterregulering	8.232	9.829	12.305	15.015

Det samlede demografibeløb på 8,2 mio. kr. i 2025 er indregnet i basisbudgettet for 2025-28 i alle år. De beregnede stigninger fra 2026 og frem fastholdes i den centralt placerede demografipulje og vil blive udmøntet i forbindelse med de kommende års budgetlægninger.

Som det fremgår af tabellen, vedrører 6,6 mio. kr. af den samlede demografiregulering i 2025 efterregulering for 2023. Efterreguleringen for 2023 er beregnet på basis af udgiftsudviklingen på landsplan fra regnskab 2022 til regnskab 2023. Der reguleres med 50 % af landsplansudviklingen for at udjævne reguleringerne og forhindre store udsving mellem årene. Beregning af efterreguleringen for 2023 fremgår af følgende tabel.

Efterregulering vedr. 2023 (socialområdet)	Mio. kr.
Vækst hvis landsudvikling (100%)	17,500
50% af landsudvikling	8,750
Indregnet demografiregulering 2022-23	2,489
Efterreguleringsbehov (i 2023 PL)	6,261
Efterreguleringsbehov (i 2024 PL)	6,555

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

3.3 Budgetaftaler tidligere år

- Udløb af bevilling på 3,8 mio. kr. i 2024 til styrkelse af børnehandicapområdet. Der blev i budget 2022-25 afsat 3,8 mio. kr. årligt i 2022-23 til styrkelse af børnehandicapområdet som en del af den økonomiske handleplan på socialområdet (nu Fingerplanen). I det byrådsvedtagne katalog "Budget i balance på socialområdet 2025-28" er budget til styrkelse af Børnehandicap videreført via omprioritering inden for bevillingsområdet.
- Bortfald af tilskud til Feriecamp Randers på 0,5 mio. kr. i 2025 og frem.
- I budget 2024-27 blev der vedtaget et initiativ vedr. styrket fokus på tabt arbejdsfortjeneste. Indsatsen finansieres ved at flytte budget vedr. tabt arbejdsfortjeneste (indkomstoverførsler) til socialrådets budget på service svarende til 0,2 mio. kr. i 2024, 0,5 mio. kr. i 2025-26 og 0,3 mio. kr. i 2027.
- Der blev i budget 2023-25 afsat 0,23 mio. kr. årligt til Selvhjælp Randers og 0,15 mio. kr. til Den Blå Paraply i 2023-24. Tilskuddene bortfalder i 2025.
- Som en del af socialrådets økonomiske plan (SØP) blev der i budget 2023-25 besluttet en genopretningsplan i myndighedsafdelingen i Børnehandicap, der indebærer en forhøjelse af myndighedsbudgettet på 2 mio. kr. i 2023-24 og 0,4 mio. kr. i 2025. Bevillingen udløber med 1,6 mio. kr. i 2025 og yderligere 0,4 mio. kr. i 2026 og frem.
- Overførsel af 1 mio. kr. fra omsorgsområdet til socialområdet vedr. botilbuddet Bredgade og Svalegangen i Langå (det tidligere plejehjem Byparken). Beløbet anvendes til afvikling af den resterende gæld i ejendommen og forbliver herefter på socialområdet jf. budget 2019-2023.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

På baggrund af lov og cirkulæreprogrammet tilføres socialområdet 1,1 mio. kr. årligt i 2025-2028.

Bevillingen er nærmere uddybet i følgende tabel.

Lov- og cirkulæreprogram social (1.000 kr.)	2025	2026	2027	2028
Ny ejendomsskattelov – færre udgifter til tinglysning som følge af ændret opgavefordeling mellem stat og kommuner.	-267	-267	-267	-267
Ændrede regler for magtanvendelse	31	31	31	31
Opgavebortfald pga. oprettelse af regionalt tilbud for dobbeltdiagnosticerede (misbrug og psykiatri)			-657	-657
Indførelse af forløbsbeskrivelser for personer med psykoselidelser jf. udmøntningsaftale ml. regeringen, Danske regioner og KL vedr. Aftale om en 10-årsplan for psykiatrien 2022 og Aftale om en bedre psykiatri 2023	555	624	624	624
Omfordeling af midler vedr. lønstigninger til pædagoger i regionale institutioner på socialområdet.	734	734	734	734
Omlægning af indsatsen mod hjemløshed og udvidelse af ordning om udslningsboliger og indretning af bofællesskaber m.v.			575	575
Resultat	1.053	1.122	1.039	1.039

3.5 PL og øvrige ændringer

Budgetmæssigt udgør PL og øvrige ændringer en stigning på 0,5 mio. kr. i 2025.

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Socialområdet består af følgende tre aftaleenheder:

- Psykiatri og Socialt Udsatte
- Handicap
- Autisme, Senhjerneskade og Læring

4.2 Takster

Takster for kost og logi på forsorgshjem og kost på botilbud for voksne med særlige behov fremgår af takstoversigten i afsnittet Social, Sundhed og Omsorg jf. følgende link.

<https://www.randers.dk/om-os/okonomi/budget/>

5. Anlægsprojekter

Der er på socialområdet ét anlægsprojekt i budgetperioden jf. følgende oversigt.

Anlægsprojekt: Boligplan II

Bevillingsprogramnummer: 9234000006

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	20.045	15.259	5.875			41.179
Indtægter						
I alt	20.045	15.259	5.875			41.179

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Boligplan II blev godkendt af Byrådet den 26. juni 2023. Planen er en del af den økonomiske handleplan for socialområdet, og har til formål at mindske de kommende års udgiftsstigninger på området. Dette sker ved at øge Randers Kommune selvforsyningsgrad af botilbud vha. af kapacitetsudvidelser.

Kapacitetsudvidelserne i Boligplan II realiseres på forskellig vis ved hjælp af nybyggeri, ombygning og udvidelse af eksisterende tilbud, ændring af boligens status og funktion mv. Boligplan II er en ramme for de

Socialudvalget - Tilbud unge og voksne med særlige behov

Del 2

byggerier, som alle skal godkendes af socialudvalget og byråd. I forbindelse hermed frigives der rådighedsbeløb fra rammen til Boligplan II og der meddeles anlægsbevilling på de enkelte byggerier.

Miljø- og teknikudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Miljø og teknik, skattefinansieret

Miljø og teknik, takstfinansieret

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Natur og Miljø, Veje og Trafik, Ejendomsservice samt Driftsafdelingen.

Natur og Miljø varetager opgaver inden for det grønne område, naturpladser, naturforvaltning, skove, miljøbeskyttelse og vedligeholdelse af vandløb. Hertil kommer Randers Naturcenter, der forestår direkte naturvejledning og koordinering af naturformidlingstilbud for dagtilbud, institutioner, skoler, andre grupper og private borgere i Randers Kommune.

Veje og Trafik varetager opgaver med vejvedligeholdelse, vintertjeneste, kollektiv trafik, parkering, renhold og trafiksikkerhed.

Ejendomsservice har ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale ejendomme.

Driftsafdelingen er Randers Kommunes "entreprenøraftdeling", som vedligeholder og renholder kommunens veje og stier, plejer og vedligeholder de grønne områder, passer en del af kommunens vandløb, plejer naturarealer samt vedligeholder de grønne områder ved en stor del af kommunens aftaleenheder.

Ejendomsservice og Driftsafdelingen er to selvstændige aftaleenheder.

Fakta		Politikker
Offentlig vej	1.152 km.	Klima-, natur- og miljøpolitik
Antal årlige miljøtilsyn	185 stk.	
Offentlige vandløb	1.413 km.	
Passagerer på færgerne 2023	111.821 pers.	
Årlige naturgenopretningsprojekter	8-12 stk.	
Miljøreguleret virksomheder	448 stk.	Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/
Miljøreguleret landbrug	309 stk.	

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicrammen og uden for servicrammen.

Miljø og teknik, skattefinansieret (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Natur og Miljø	25,9	26,9	25,6	25,6
Veje og Trafik	171,9	170,5	169,0	168,3
Ejendomsservice	190,7	187,8	187,5	187,3
Driftsafdeling	-5,6	-4,7	-4,7	-4,7
I alt	382,9	380,5	377,4	376,5

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Samlet for hele området er der budgetteret med nettoudgifter for 382,9 mio. kr. i 2025, faldende til 376,5 mio. kr. i 2028, svarende til et fald på 6,4 mio. kr. over perioden.

Størstedelen af de medarbejdere, som varetager myndighedsudøvelse og administration af forvaltningens område, er budgetteret under økonomiudvalget. Det omfatter foruden budget til myndigheds- og administrativt personale og ledelse også personalerelaterede udgifter samt kontorhold, IT-systemer mv.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de enkelte delområder.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Natur og Miljø	6,8	2,1	3,6	3,6
Veje og Trafik	19,0	2,7	5,3	5,7
Ejendomsservice	80,7	76,4	78,4	78,2
I alt	106,5	81,2	87,3	87,5

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Under Natur og Miljø er der samlet set afsat 6,8 mio. kr. i 2025, 2,1 mio. kr. i 2026 og 3,6 mio. kr. i 2027 og frem. Midlerne er afsat til naturgenopretning, naturforvaltningsprojekter, medfinansiering af Gudenåstien, Badesø Nordre Fælled samt vandløbsprojekter.

Der er afsat 19,0 mio. kr. i 2025, 2,7 mio. kr. i 2026, 5,3 mio. kr. i 2027 og 5,7 mio. kr. i 2028 til anlægsprojekter under Veje og Trafik. Projekterne omfatter rammer til anlæg af cykelstier, diverse vejprojekter og sikre skoleveje samt projekterne cykelsti langs Hammelvej, krydset Enghøj Alle/Hobrovej, støjafskærmning i Helsted, midler til koordinering/styring af infrastrukturplaner samt dokning af Udbyhøjfærgen. Med budgetaftale 2025-2028 er ramme til diverse vejprojekter reduceret med 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,8 mio. kr. i hvert af årene 2026-2028. Desuden er midlerne afsat til projektet Højsletvej udvidelse/cykelsti sparet væk. Endelig er reservationen til infrastrukturplan nulstillet, dog fastholdes beløbet afsat til finansiering af projektledelse af store infrastrukturprojekter. Byrådet vedtog den 26. august 2024 (BY 26/8-2024, pkt. 307) forslag om tilpasning af projektet vedrørende krydset Enghøj Alle/Hobrovej og den afledte mindreudgift på 1,1 mio. kr. er med budgetaftalen indregnet som en besparelse.

Midlerne afsat under Ejendomsservice udgør samlet set 80,7 mio. kr. i 2025, 76,4 mio. kr. i 2026, 78,4 mio. kr. i 2027 og 78,2 mio. kr. i 2028. Midlerne er fordelt på puljer til bygningsvedligehold, bygningsvedligehold på skoleområdet, energibesparende foranstaltninger, brandteknisk gennemgang samt etablering af kommunale lade standere. Med budgetaftale 2025-2028 er løftet til bygningsvedligehold på 5,2 mio. kr. videreført i 2026, ligesom der er afsat 6,7 mio. kr. i 2025 til bygningsvedligehold på skolerne.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

3.1 Aktuel status

Indenfor bevillingsområdet er der et enkelt område med økonomiske udfordringer:

- Vejafvandingsbidrag. Udarbejdelsen af den nye spildevandsplan er forsinket, det er derfor ikke muligt at estimere den fremtidige ubalance før budget 2027-2030.

For yderligere information om vejafvandingsbidraget henvises til det separate notat, der indgår som en del af budgetmaterialet 2025-2028.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Forbedret vejvedligeholdelse	1,0	1,0	0,0	0,0
Naturgenopretning, videreførelse tom. 2026	0,0	1,2	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-6,9	-9,1	-9,8	-10,7
I alt	0,0	0,0	0,0	0,0

I budgetaftalen er der givet 1,0 mio. kr. i 2025 og 2026 til forbedret vejvedligeholdelse og 1,2 mio. kr. i 2026 til videreførelse af naturgenopretning. Midlerne til naturgenopretning i 2026 søges flyttet fra drift til anlæg i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 således, at midlerne er samlet under anlæg.

Herudover er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser for 6,9 mio. kr. i 2025, 9,1 mio. kr. i 2026, 9,8 mio. kr. i 2027 og 10,7 mio. kr. i 2028.

Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Ændringer fra budgetaftalen - anlæg (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Bygningsvedligehold - løft	0,0	5,2	0,0	0,0
Bygningsvedligehold - pulje på skoleområdet	6,7	0,0	0,0	0,0
<i>Reduktioner på anlægsområdet</i>				
Midler afsat til Højsletvej udvidelse/cykelsti*	-1,2	0,0	0,0	0,0
Reduktion af ramme til diverse vejprojekter	-1,2	-1,8	-1,8	-1,8
Infrastrukturplan nulstilling (udskydelse af Ringboulevard)*	-36,9	-12,3	-11,9	0,4
I alt	-32,6	-8,9	-13,7	-1,4

*Inkl. midler afsat i 2024

I budget 2024-2027 blev der givet et ekstra løft til bygningsvedligehold i 2024 og 2025. Med budgetaftale 2025-2028 er løftet til bygningsvedligehold videreført med 5,2 mio. kr. i 2026.

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

Med budgetaftalen er der etableret en vedligeholdelsespulje til skoleområdets bygninger 6,7 mio. kr. i 2025 under Ejendomsservice. Puljen finansieres ved en tilsvarende reduktion af rammebeløbet afsat til skoleudbygning i 2026 og 2027 under bevillingsområde Skole under skole og uddannelsesudvalget. Puljen skal anvendes til løsning af aktuelle vedligeholdelsesopgaver på skolernes ydre bygningsrammer og tekniske installationer, som skolerne kan indmelde.

Med budgetaftale 2025-2028 blev der vedtaget en række forslag til reduktioner på anlægsområdet. Som en konsekvens heraf er ramme til diverse vejprojekter reduceret med 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,8 mio. kr. i hvert af årene 2026-2028. Desuden er midlerne afsat til projektet Højsletvej udvidelse/cykelsti sparet væk, svarende til 1,2 mio. kr. Endelig er reservationen til infrastrukturplan nulstillet, dog fastholdes beløbet afsat til finansiering af projektledelse af store infrastrukturprojekter.

Byrådet vedtog den 26. august 2024 (BY 26/8-2024, pkt. 307) forslag om tilpasning af projektet vedrørende krydset Enghøj Alle/Hobrovej, og den afledte mindreudgift på 1,1 mio. kr. er med budgetaftalen indregnet som en besparelse.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Miljø og teknik, skattefinansieret (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
Natur og Miljø	28,4	-2,5	25,9
Veje og Trafik	192,5	-20,6	171,9
Ejendomsservice	205,1	-14,4	190,7
Driftsafdeling	-5,6	0,0	-5,6
I alt	420,4	-37,5	382,9

En stor del af de medarbejdere som varetager myndighedsudøvelse og administration af forvaltningens område, er budgetteret under økonomiudvalget. Det omfatter foruden budget til myndigheds- og administrativt personale og ledelse også personalerelaterede udgifter samt kontorhold, IT-systemer mv.

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med driftsudgifter for 420,4 mio. kr. og indtægter for 37,5 mio. kr., hvilket giver et samlet nettobudget på 382,9 mio. kr. i 2025.

1.1.1 Natur og Miljø

Natur og Miljø omfatter områderne Natur og Miljø samt Randers Naturcenter. Området har et samlet budget i 2025 på 25,9 mio. kr.

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Natur og Miljø			
Natur og Miljø	25,0	-2,0	23,0
Randers Naturcenter	3,4	-0,5	2,9
I alt	28,4	-2,5	25,9

Natur og Miljø

Området Natur og Miljø består af to teams, Natur og Miljø.

Team Natur

I 2025 er der et nettobudget på 21,6 mio. kr., som både omfatter drifts- og lønmidler.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Området varetager bestillerfunktionen i forhold til køb af driftsydelser på det grønne område herunder rekreative stier, græsklipning, træer, buske, blomster, friluftsfaciliteter, naturpleje (fortidsminder og bekæmpelse af bjørneklo) og skovdrift. Hertil kommer sejlad, friluftsvvejledning, naturvejledning og projektdeltagelse i øvrigt.

Driftsafdelingen varetager udførelsen af en stor del af opgaverne på området, dog løses nogle opgaver af eksterne leverandører. Der er mellem Natur og Miljø (bestillerfunktion) og Driftsafdelingen (udførerfunktion) indgået aftale om drift og vedligeholdelse af de grønne områder. Aftalen er baseret på et partnerskabssamarbejde.

Afdelingen er ansvarlig for vedligeholdelse, drift og tilsyn af offentlige vandløb (bræmmer, fysisk tilstand, udledninger, målsætningsoverholdelse mv.). Der er i Randers kommune 250 km. offentlige vandløb. En del af vandløbene vedligeholdes i samarbejde med nabokommunerne.

Der er i budget 2025-2028 indarbejdet 1,2 mio. kr. i 2026 til naturgenopretning. Der er desuden indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,3 mio. kr. i 2025 og -0,9 mio. kr. i 2026 og frem.

Team Miljø

I 2025 er der et samlet budget på 1,4 mio. kr. på området.

Området varetager opgaver i forhold til miljøregulering af virksomheder, landbrug og øvrige erhverv, sikring af rent drikkevand, vandforsyning, beskyttelse mod jord- og grundvandsforurening samt et rent og sundt miljø i byen og på landet. Herudover understøtter afdelingen grøn omstilling hos virksomheder, landbrug og det øvrige erhvervsliv.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,2 mio. kr. i 2025 og frem.

Randers Naturcenter

I 2025 er der et nettobudget på 2,9 mio. kr. på området, som omfatter både drifts- og lønmidler.

Randers Naturcenter varetager naturvejledning og koordinering af naturformidlingstilbud for dagtilbud, institutioner, skoler, andre grupper og private borgere i Randers Kommune. Naturcenteret har mere end 50.000 brugere årligt.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,1 mio. kr. i 2025 og frem.

1.1.2 Veje og Trafik

I 2025 er der et budget på 171,9 mio. kr. på området, som omfatter både drifts- og lønmidler. Budgettet fordeler sig med 68,7 mio. kr. til vejvedligeholdelse og belægninger, 14,7 mio. kr. til vejrhændelser, 98,3 mio. kr. til kollektiv trafik og -9,9 mio. kr. til parkering.

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
Vejvedligeholdelse og belægninger	69,4	-0,7	68,7

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Vejrhændelser	14,7	0,0	14,7
Kollektiv trafik	104,1	-5,8	98,3
Parkering	4,3	-14,1	-9,9
I alt	192,5	-20,6	171,9

Vejvedligeholdelse og belægninger

Samlet set er der på området vejvedligeholdelse og belægninger et budget på 68,7 mio. kr. i 2025.

Randers Kommune står for administration og drift af ca. 1.100 km kommuneveje. Vejdirektoratet har ansvar for Motorvej E45 og hovedlandevejene Randers – Hadsund, Randers – Grenå og Randers – Viborg.

Området varetager den overordnede planlægning og styring af belægninger, belysningsanlæg, renholdelse, trafikikkerhed, skiltning, vejafvandingsanlæg mm.

Driftsafdelingen varetager udførelsen af en stor del af opgaverne på området, dog løses enkelte opgaver af eksterne entreprenører. Der er mellem Veje og Trafik (bestillerfunktion) og Driftsafdelingen (udførerfunktion) indgået aftale om drift og vedligeholdelse af vejene. Aftalen er baseret på et partnerskabssamarbejde.

Der er budgetteret med 5,2 mio. kr. til vejbidrag til Vandmiljø Randers. Med de planlagte klimainvesteringer i den kommende årrække vil anlægsinvesteringerne hos Vandmiljø Randers stige.

Udarbejdelsen af den nye spildevandsplan er forsinket i forhold til den oprindelige plan. Det vil på baggrund af den nye spildevandsplan blive lavet en revurdering af størrelsen på puljen til afledt drift i forbindelse med budget 2027-2030.

Der er i budget 2025-2028 indarbejdet 1,0 mio. kr. i 2025 og 2026 til forbedret vejvedligeholdelse. I 2025 er 0,9 mio. kr. reserveret til belægningen på asfalteringspladsen ved Ulvehøj. Der er desuden indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,7 mio. kr. i 2025, -1,2 mio. kr. i 2026, -1,7 mio. kr. i 2027 og -2,4 mio. kr. i 2028.

Vejrhændelser

I 2025 er der et budget på 14,7 mio. kr. på området.

Området koordinerer og bestiller vintertjenesten på de kommunale veje. Vintertjenesten udføres dels af Driftsafdelingen og dels af eksterne entreprenører. Udgifterne til vintertjeneste varierer meget fra år til år afhængigt af vinterens hårdhed.

Området dækker også over budget til andre vejafledte udgifter. Andre vejafledte udgifter kan f.eks. være udgifter til opsætning af flydespærre i forbindelse med forhøjet vandstand eller fjernelse af nedfaldne grene i forbindelse med store storme.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,2 mio. kr. i 2025 og frem.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Kollektiv trafik

I 2025 er der et budget på 98,3 mio. kr. på området. Området varetager opgaver indenfor busdrift, færgedrift på Randers fjord og Randers flyveplads. Budgettet fordeler sig med 96,1 mio. kr. til busdrift, 0,1 mio. kr. til flyvepladsen og 2,1 mio. kr. til færgedrift.

Hovedparten af budgettet til busdrift er afsat til køb af ydelser fra trafikskabet Midttrafik. Det er Midttrafik, som administrerer den lokale og regionale bustrafik, mens kommunen er bestiller af lokal kollektiv trafik. Midttrafik står for den daglige busdrift, varetager opgaver med udbud samt den detaljerede køreplanlægning, mens kommunen står for drift og vedligehold af stoppestedsudstyr og terminalområder. Som udgangspunkt bestiller og betaler regionen for den regionale trafik og kommunerne for den lokale trafik, herunder skolebuskørsel og handicapkørsel.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -1,6 mio. kr. i 2025 og frem.

Parkering

I 2025 er der et budget på -9,9 mio. kr. på området.

Området varetager parkeringskontrol på de kommunale parkeringspladser samt administration af parkeringsbilletordning på kommunale vejarealer. Økonomien på området består af indtægtsbudgetter på parkering og parkeringskontrol samt udgiftsbudgetter til parkeringskontrol, øvrige driftsudgifter samt afregning til staten på ca. 50% af parkeringsafgifterne.

I budget 2023-2026 blev der afsat 0,9 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til parkeringsstrategi. I budget 2025-2028 er det besluttet, at de afsatte midler til parkeringsstrategien skal anvendes til at udnytte de muligheder, der opstår rundt i byen for at optimere antallet af p-pladser.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,8 mio. kr. i 2025 og -0,9 mio. kr. i 2026 og frem.

1.1.3 Ejendomsservice

Ejendomsservice blev etableret i 2015 som en selvstændig aftaleenhed under miljø- og teknikudvalget med ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale ejendomme.

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen			
Energi og Projektering	2,3	-0,4	1,9
Teknisk Service, Vedligehold og Administration	135,1	-12,3	122,9
Rengøring og Intern Service	67,7	-1,6	66,0
I alt	205,1	-14,4	190,7

I 2025 udgør det samlede budget for Ejendomsservice 190,7 mio. kr.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Budgettet til bygningsdrift og -vedligeholdelse blev i 2015 overført til Ejendomsservice fra kommunens aftaleenheder samt fra forvaltningen. Princippet var, at når Ejendomsservice overtog en opgave, så fulgte budgettet samtidig med. Dette princip anvendes fortsat, når der flyttes opgaver mellem aftaleenhederne og Ejendomsservice.

Det er missionen for Ejendomsservice at sikre de bedst mulige fysiske rammer for løsningen af kommunens kerneopgaver, samtidig med at værdien af de kommunale bygninger beskyttes. Visionen for Ejendomsservice er at skabe en professionel ejendomsforvaltning med en effektiv og sammenhængende indsats for arbejdet med kommunens bygninger, hvor brugerne og dermed kerneopgaverne altid er i centrum. Herudover er det en vision, at der er stærke faglige miljøer og løbende kompetenceudvikling af medarbejdere, hvor ved at bygningsvaretagelsen altid er i de bedste hænder.

Ejendomsservice har løbende taget nye opgaver ind i opgaveporteføljen og har udvidet med en række nye og mere specialiserede opgaver og specialkompetencer, herunder energioptimering, vagt og sikring (inklusiv døgndækkende runderende vagter), låseservice, en kloakmesterfunktion, skadedyrsbekæmpelse, tilsyn af bygninger vha. droner mv. Herudover har byrådet med budget 2024- 2027 understreget, at Ejendomsservice har en central rolle som bygherrerådgiver i de kommende års kapacitetsudbygning.

Ejendomsservice arbejder i dag med afsæt i den seneste aftale for Ejendomsservice 2021-2024. Til aftalen er knyttet serviceleverancebeskrivelser og grænsefladebeskrivelser på alle direktørområder (dog er der ikke godkendt en grænsefladebeskrivelse på omsorgsområdet). Dermed er der entydigt fastlagt et serviceniveau for Ejendomsservice og samtidig præciseret, hvordan betalingsansvaret er fordelt mellem Ejendomsservice og forvaltningens respektive institutioner

Som en del af budgetmaterialet til budget 2025-2028 er fremlagt en analyse af Ejendomsservice. Analysen opstiller en række anbefalinger til fortsat udvikling af Ejendomsservice som funktion, som der skal arbejdes videre med - med særligt med fokus på en styrket dialog mellem Ejendomsservice og aftaleenhederne.

Ejendomsservice er organisatorisk opdelt i 3 sektioner; Energi og Projektering, Teknisk Service, vedligehold og administration samt Rengøring og Intern Service. Budgettet dækker primært forbrugsudgifter til el, vand og varme, husleje, rengøring, vedligeholdelse samt vagt og sikring. Yderligere indgår udgifter til løn til personale samt lejeindtægter fra udlejning af kommunale jorde og ejendomme.

Energi og Projektering

Energi og Projektering har et budget på 1,9 mio. kr. I Energi arbejdes med energistyring samt -optimering af kommunale bygninger. Projekteringsdelen omfatter rollen som bygherrerådgiver, herunder dialog med fagforvaltninger i forbindelse med skitsering, projektering og byggeledelse ved om- og tilbygninger af den kommunale bygningsmasse. Denne del finansieres via opkrævning af honorar for de enkelte projekter. Desuden arbejdes med arealoptimering, køb, salg, leje og udleje af bygninger.

De enkelte energiprojekter finansieres af anlægsmidler.

Teknisk Service, Vedligehold og administration

Teknisk Service, Vedligehold og Administration har et budget på 122,9 mio. kr. og omfatter ledelsen af størstedelen af kommunens tekniske servicemedarbejdere samt varetagelsen af drifts- og bygningsvedligehold af kommunens bygninger. Opgaverne omfatter også vedligehold af udenomsarealer samt snerydning på de belægnings og grønne områder, der ligger i umiddelbar tilknytning til de

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

kommunale bygninger (på selve matriklen). Budgettet omfatter herudover budget til leje og udleje af kommunale bygninger, forpagtning af kommunale arealer samt legepladsinspektion.

Budgettet vedrører desuden fælles administrationsudgifter herunder IT, kontorhold mv. Derudover indeholder budgettet løn til administrativt personale og chefløn samt fælles budgetpuljer herunder sparemål, realiseret besparelser mv.

De enkelte vedligeholdelsesprojekter finansieres af anlægsmidler.

Rengøring og Intern Service

Rengøring og Intern Service har et budget på 66,0 mio. kr. og omfatter ledelsen af størstedelen af kommunens rengøringsmedarbejdere samt varetagelsen af den daglig rengøring af de kommunale bygninger, herunder kvalitetsudvikling og -kontrol af den rengøring, der varetages af kommunens egne medarbejdere, samt tilsyn med de opgaver, der er udliciteret til eksterne leverandører.

Desuden varetages opgaver i relation til service- og runderingsvagt i kommunale bygninger, drift og vedligehold af brand- og tyveritekniske sikringsinstallationer, intern låseservicefunktion samt opgaver i relation til Rådhuservice (post, flytning, håndværkerhjælp til de øvrige kommunale funktioner på Laksetorvet, Gudenåcentret, Odinsgade, Vestergrave og Kasernen).

Endelig omfatter budgettet kantinedrift i administrationsbygningerne (Laksetorvet, Sundhedscentret og Kasernen) samt trykkeri.

I Ejendomsservices budget er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -2,9 mio. kr. i 2025, -4,0 mio. kr. i 2026, -4,2 mio. kr. i 2027 og -4,4 mio. kr. i 2028 og frem.

1.1.4 Driftsafdeling

I 2025 er der et budget på -5,6 mio. kr. på området.

Driftsafdelingen er Randers Kommunes "entreprenøraftdeling" inden for veje og grønne områder. Driftsafdelingen vedligeholder og renholder kommunens veje og stier, plejer og vedligeholder de grønne områder, passer en del af kommunens vandløb, plejer naturarealer samt vedligeholder de grønne områder ved en stor del af kommunens aftaleenheder. Herudover varetager Driftsafdelingen også opgaver med vinterberedskab og rottebekæmpelse.

Driftsafdelingen løser sine opgaver i en såkaldt "partneringmodel". Modellen er kort fortalt en tilpasset udgave af en Bestiller- Udfører- Modtagermodel (BUM-model), hvor Driftsafdelingen finansieres af de aftaler om arbejdsudførelse, som kommunens øvrige afdelinger indgår med den.

"Partneringmodellen" betyder, at Driftsafdelingens omkostninger skal modsvares af tilsvarende indtægter. Der er foretaget beregning af dels overhead, idet Driftsafdelingen trækker på centrale ressourcer som lønadministration, bogholderi, juridisk bistand mv., dels de indirekte omkostninger, som forrentning og afskrivning af Driftsafdelingens grunde og bygninger og omkostninger til tjenestemandspensionsforsikring.

Det er Driftsafdelingens ansvar at sikre, at kapaciteten målt i mandskab og maskinel løbende justeres til de opgavemængder, bestillerfunktionerne har mulighed for at finansiere.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Organisatorisk omfatter Driftsafdelingen også Kirkegårde, som er budgetlagt under det takstfinansierede område.

Der er ikke indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på Driftsafdelingens område.

Effektiviseringsbidrag og besparelser indarbejdet i budgetterne under områderne Natur samt Veje og Trafik har imidlertid afledte konsekvenser i Driftsafdelingen i form af reducerede budgetter til bestillingsopgaver.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	395,4	395,4	395,4	395,4
Budgetaftale 2025-2028				
B25-28 aftale - Naturgenopretning videreført til og med 2026	0,0	1,2	0,0	0,0
B25-28 aftale - Vejvedligehold, løft i 2025 og 2026	1,0	1,0	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-6,9	-9,1	-9,8	-10,7
Budgetaftale tidligere år				
B2024-27 aftale - Afledt drift badesø 2026 og 2027	0,0	0,3	0,3	0,3
B2024-27 aftale - Naturgenopretning forlænges til 2025	0,0	-1,2	-1,2	-1,2
B2024-27 aftale - Kollektiv bustrafik 2024	-5,6	-5,6	-5,6	-5,6
B2023-26 aftale - Konsulenter - forudsat reduktion	0,1	0,1	0,1	0,1
B2023-26 aftale - Parkeringsstrategi 2023-24	-0,9	-0,9	-0,9	-0,9
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Bevilling til drift af Myretuen (BY2024.04.29-156)	0,1	0,1	0,1	0,1
Ompl til anlæg - pulje til klima, natur og miljø	-1,2	0,0	0,0	0,0
Trepartsmidler 2024 og frem - udmøntning	0,1	0,2	0,2	0,2
Afledt drift - Boliger Kastanievej 12	0,2	0,2	0,2	0,2
Afledt drift - Vester Tværvej	0,2	0,2	0,2	0,2
Afledt drift - Botilbud Kastaniebo	0,0	0,0	0,0	0,0

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Afledt drift - Vej- og stimodel R2023	0,0	0,0	0,0	0,0
Afledt drift - Nyvang, pavillon -korr af tidl. bevilling til afledt drift	0,2	-0,5	-0,5	-0,5
Ladestandere - driftsfinansieret anlæg (BY2024.08.24-312)	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Køb af Hvidemøllevej 5 - driftsfinansieret (BY2024.02.26-89)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Ompl til Ejendomsservice - Botilbuddet Bredgade og Svalegangen	0,5	0,5	0,5	0,5
Ompl til Ejendomsservice - udvidelse af vagtopgaver, plejecentre	0,5	0,5	0,5	0,5
Ompl til Ejendomsservice - udvidelse af rengøringsopgaver	0,4	0,4	0,4	0,4
Ompl fra Ejendomsservice - tilbageførsel Markedsgade 16 ifm. ny driftsaftale	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Ompl til Ejendomsservice - øvrige	0,1	0,1	0,1	0,1
Ompl fra naturområdet - stibelægning i parker	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
PL og øvrige ændringer	0,6	-0,6	-0,7	-0,7
<i>Ændringer fra budget 2024</i>				
Afledt drift, ES (Daginstitution Dronningborg, Huset Nyvang m.fl.)	1,7	2,1	2,0	2,0
<i>Ændringer fra budget 2023</i>				
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Driftsafdelingen	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Ejendomsservice	-0,5	-1,4	-1,4	-1,4
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Veje og Trafik	0,0	-0,7	-0,7	-0,7
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Natur og Miljø	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner	0,0	0,8	0,8	0,8
Langvang - ophør lejekompensation fra pulje fra 2026	0,0	-0,6	-0,6	-0,6
<i>Ændringer fra budget 2022</i>				
LC-korrektion – indsatsplanlægning	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner	0,3	0,3	0,3	0,3
PL og øvrige ændringer	-0,1	-0,3	-0,3	-0,3
I alt	383,0	380,6	377,6	376,6

3.1 Budgetaftale 2025-2028

I budgetaftalen for 2025-2028 er området tilført samlet 1,0 mio. kr. i 2025 og 2,2 mio. kr. i 2026.

Natur og Miljø

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

- Naturgenopretning. Puljen videreføres. Der er afsat 1,2 mio. kr. i 2026. Midlerne i 2026 søges flyttet fra drift til anlæg i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 således, at midlerne er samlet under anlæg.

Veje og Trafik

- Vejvedligehold, løft. Der er afsat 1,0 mio. kr. årligt i 2025 og 2026.

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -6,9 mio. kr. i 2025, -9,1 mio. kr. i 2026, -9,8 mio. kr. i 2027 og -10,7 mio. kr. i 2028 og årene frem.

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Natur og Miljø	-0,6	-1,2	-1,2	-1,2
Omlægning til mere vild naturpleje	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Administrativ reduktion, Grønne Områder	0,0	-0,6	-0,6	-0,6
Miljøområdet, besparelse på konsulentbistand	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Naturcenteret, effektive indkøb	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Veje og Trafik	-3,4	-3,9	-4,4	-5,2
Renhold Laksetorvet, renholdelsesniveau nedjusteres	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Færre skilte, geografisk vejvisning	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Trafiksikkerhed, besparelse	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Opsigelse programlicenser på vejområdet	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Nedtagning af rejsetidsinformationsstandere	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Bustrafik, forhøjelse af prisen på pensionistkort	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
Færge, reduktion driftstilskud	-0,0	-0,0	-0,0	-0,0
Betalingsparkering, forhøjelse af takst med 2 kr./t.	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Renhold, reduktion i fejning af kørebanearealer	-0,2	-0,2	-0,4	-0,5
RenRanders, bortfald af kommunikationsindsats	0,0	-0,5	-0,5	-0,5
Vejbelysning, mindre vedligehold	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3
Vejrabatter, mindre rabatklipping	0,0	0,0	0,0	-0,3
Vejafvandingsanlæg, mindre vedligehold	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3
Øvrige faste belæggninger, mindre vedligehold	-0,1	-0,1	-0,2	-0,3
Vintertjeneste, nedprioritering af stier og cykelstier	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Erhvervslicenser, prisforhøjelse	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
P-automater, nedlæggelse	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Ejendomsservice	-2,9	-4,0	-4,2	-4,4
Synlig rengøring (19 folkeskoler)	-0,4	-0,8	-0,8	-0,8
Synlig rengøring (27 daginstitutioner)	-0,2	-0,4	-0,4	-0,4
Rengøringsfrekvens reduceres for kontorer og lærerforberedelser	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Varme, temperatur sænkes 1 grad i kommunale bygninger	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Administrativ reduktion i Ejendomsservice	-0,3	-0,5	-0,5	-0,5
Reduktion af timeforbrug, Vagt & Sikring	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Arealoptimering, yderligere besparelse	-0,3	-0,4	-0,6	-0,8
Reduktion, distriktsleder i teknisk service	-0,5	-0,6	-0,6	-0,6
Generel besparelse, Ejendomsservice	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Afskaffelse af papkrus (administrationsbygninger)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
I alt	-6,9	-9,1	-9,8	-10,7

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på området.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

I forbindelse med tidligere års budgetvedtagelser er der truffet beslutninger, som har indvirkning på ændringer i budget 2025-2028.

- B2024-27 aftale – Der er afsat 0,3 mio. kr. årligt til afledt drift af ny badesø på Nordre Fælled fra 2026 og frem
- B2024-27 aftale – Puljen til naturgenopretning forlænges til 2025. Der er afsat 1,2 mio. kr. i 2024 og 2025
- B2024-27 aftale – Der er afsat en pulje på 5,6 mio. kr. i 2024 til kollektiv bustrafik. Puljen skal dække udgifter til halvårseffekt og kompensation til vognmænd som følge af ny kollektiv trafikplan
- B2023-26 aftale – Forlængelse af reduktion på konsulentydelse på 0,1 mio. kr., ophører i 2025.
- B2023-26 aftale – Der er afsat 0,9 mio. kr. til realisering af kommunens parkeringsstrategi i 2023 og 2024

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Der er i løbet af 2024 givet tillægsbevillinger, som har indvirkning på budget 2025 og frem.

- Der er i 2024 givet budget til drift af Myretuen på 0,1 mio. kr. årligt
- I budget 2024-2027 blev der givet 1,2 mio. kr. til naturgenopretning. Midlerne er omplaceret fra drift til anlæg, da bevillingen oprindeligt er givet som anlæg.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

- Der er tilført budget til Ejendomsservice for afledt drift på 0,6 mio. kr. i 2024 og 0,9 mio. kr. i 2026 og frem til driftsvedligehold, rengøring, alarm og sikring mv. Det vedrører Boliger Kastanievej 12, Vester Tværvej, Botilbud Kastaniebo. Desuden er der sket korrektion af tidligere bevilling til afledt drift vedrørende Nyvang.
- Der er i 2024 tilført budget til Veje og Trafik for afledt drift på 0,04 mio. kr. vedrørende Vej- og stimodel.
- Der er omplaceret budget mellem Ejendomsservice og andre forvaltninger. Det vedrører 0,5 mio. kr. til Botilbuddet Bredgade og Svalegangen, 0,5 mio. kr. til udvidelse af vagtopgaver på plejecentre, 0,4 mio. kr. til udvidelse af rengøringsopgaver, samt -0,5 mio. kr. vedrørende tilbageførsel for Markedsgade 16 i forbindelse med ny driftsaftale samt 0,1 mio. kr. for øvrige.
- Der er omplaceret 0,1 mio. kr. årligt fra Veje og Trafik til kultur vedrørende stibelægning i parker
- Der er udmøntet trepartsmider for 0,1 mio. kr. i 2025 og 0,2 i 2026 og frem
- Etablering af ladestanderinfrastrukturen finansieres som et driftsfinansieret anlæg ved omplacering af budget fra drift til anlæg på 1,0 mio. kr. årligt
- I forbindelse med kommunens køb af Hvidemøllevej 5A, har Ejendomsservice fået budget til lejeindtægter og driftsudgifter svarende til netto 0,3 mio. kr. årligt.

3.5 PL og øvrige ændringer

Ændringer fra budget 2024

- Der er afsat midler til afledt drift af ny daginstitution i Dronningborg på 1,6 mio. kr. fra 2025 samt afledt drift til Huset Nyvang. Sidstnævnte er tilbageført i 2026 med korrektion i budget 2025-2028.

Ændringer fra budget 2023

- Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023. Der er i budget 2023-2026 indarbejdet effektiviserings- og besparelseskatalog på 0,8 mio. kr. i 2023, -1,9 mio. kr. i 2024, -2,9 mio. kr. i 2025 og -4,5 mio. kr. i 2026.
- Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner. Afdrag på investeringer i maskiner foretaget i Driftsafdelingen i henholdsvis 2019 og 2020 med en levetid på 7 år ophører i henholdsvis 2025 og 2026, hvorfor budgettet tilbageføres.
- Langvang - huslejekompensation fra pulje bortfalder i 2026. Bevillingen vedrører Ejendomsservice
- Lov og cirkulæreprogram fra tidligere år

Ændringer fra budget 2022

- Driftsafdelingen - bortfald af afdrag på maskiner. Afdrag på investeringer i maskiner foretaget i Driftsafdelingen i henholdsvis 2019 og 2020 med en levetid på 7 år ophører i henholdsvis 2025 og 2026, hvorfor budgettet tilbageføres.

PL og øvrige ændringer

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

- Der er PL og øvrige ændringer på -0,1 mio. kr. i 2025 og -0,3 mio. kr. i 2026 og frem.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Området omfatter to aftaleenheder:

- Ejendomsservice
- Driftsafdelingen (inklusive kirkegårde)

4.2 Takster og nøgletal

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

På anlægsområdet er der i budgetperioden afsat midler under områderne Natur og Miljø, Veje og Trafik samt Ejendomsservice. Der henvises til anlægsskemaerne nedenfor for en uddybende beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Infrastruktur, koordinering/styring (1)	1,0	1,0	1,0	1,0
Infrastrukturpulje - veje, cykelstier, sikre skoleveje	6,5	6,5	6,5	6,5
Bygningsvedligehold	60,7	60,7	60,7	60,7
Pulje til energibesparende foranstaltninger (2)	17,5	17,5	17,5	17,5
Naturforvaltningsprojekter (3)	3,6	3,6	3,6	3,6
I alt	89,3	89,3	89,3	89,3

(1) Jf. Budgetaftale 2023-2026 samt BY 27/3-2023, pkt. 81 afsættes årligt budget til infrastruktur, projektledelse og koordinering med henholdsvis 0,4 mio. kr. til infrastrukturprojekter (finansieret af infrastrukturplan samt 0,6 mio. kr. til Klimabroen (finansieret af opsparing til Klimabroen)

(2) Energibesparende foranstaltninger er låneberettigede

(3) Naturforvaltningsprojekter: 0,5 mio. kr. er årligt flyttet til drift af vandløbsindsatsen jf. BY 12/9-2022, pkt. 311

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Bygningsvedligehold, pulje

Bevillingsprogramnummer: 9255100001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	51.921	54.295	58.342	60.707	225.264
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	51.921	54.295	58.342	60.707	225.264

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	51.921	0	51.921	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	51.921	0	51.921	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Randers Kommune råder over mere end 500.000 etage-m² spredt på mere end 300 lokaliteter, som Udvikling, Miljø og Teknik (Ejendomsservice) står for vedligeholdelsen af.

Anlægspuljen til bygningsvedligehold dækker udgifterne til den planlagte, større bygningsvedligeholdelse af bygningerne og omfatter udvendigt og indvendigt bygningsvedligehold samt vedligehold af tekniske installationer samt kloak og dræn.

Udvendigt bygningsvedligehold omfatter under et det, der kaldes klimaskærmen. Det vil sige alle udvendige bygningsdele som f.eks. tag, facader, døre, vinduer, fundamenter o.l.

Indvendigt bygningsvedligehold omfatter bl.a. planlagt malerarbejde på vægge og lofter og udskiftning af gulvbelægninger.

Tekniske installationer omfatter vand-, varme- og sanitetsinstallationer samt ventilation, elevatorer, handicaplifte og belysning på og i bygningen.

Prioriteringen af vedligeholdelsesopgaverne tager udgangspunkt i en byggefaglig vurdering, samt kendskab til de individuelle lokale behov. Overordnet er det afgørende hensyn at sikre bygningernes funktionalitet, samt at de sikkerhedsmæssige forskrifter efterleves.

Herefter prioriteres:

- Vedligehold af klimaskærm (bl.a. tage, vinduer, døre og facader)

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

- Tekniske anlæg (bl.a. vand-, varme- og sanitetsinstallationer)
- Klimaskærm på daginstitutioner, skoler, plejehjem og bosteder prioriteres først, hvorefter administrationsbygninger og kulturområdet prioriteres.
- Vedligehold af indvendige overflader og bygningsdele, herunder det visuelle og æstetiske, men også levetidsforlængende opgaver.

Der foretages løbende bygningsyn på alle bygninger baseret på en behovsvurdering. Forvaltningen er i gang med at implementere et nyt pointsystem i henhold til KL's nøgletalssamarbejde. Forventningen er, at der i 2025 vil foreligge en ny samlet vurdering af kommunens bygningsmasse på baggrund af det nye pointsystem.

Bygningernes generelle vedligeholdelsesstand betyder, at der er et stort og stigende behov for akut vedligehold. Beløbet der afsættes til akut vedligehold stiger derfor årligt, hvorved der, alt andet lige, løbende bliver færre midler at prioritere til planlagt vedligehold, som også kan kategoriseres som forebyggende bygningsvedligehold.

I den 10-årige investeringsplan på anlægsområdet er der fastlagt en gradvis forøgelse af budgettet til bygningsvedligehold fra 2024 til 2028 og frem. Fra og med 2028 udgør budgettet 60,7 mio. kr. I budget 2024-2027 blev der givet et ekstra løft til bygningsvedligehold i 2024 og 2025. Dette løft videreføres i 2026 med 5,2 mio. kr.

Randers kommune har et mål om at alle kommunale ejendomme har udfaset fossile kilder som opvarmningsform i 2030. Med den ovenfor gennemførte videreførelse af løftet af budgettet til bygningsvedligehold kan udgifterne forbundet med den forestående udrulning af fjernvarme til kommunale bygninger finansieres herfra.

Som følge af forventet merforbrug i 2023 grundet investeringer i fremrykkede projekter er der fremrykket budget til 2023. Der er fremrykket 6,5 mio. kr. fra hvert af årene 2024-2026 svarende til i alt 19,5 mio. kr.

I den daglige drift er der løbende fokus på optimering med henblik på at mindske skader på de kommunale bygninger og derved mindske udgifterne til akut opstået vedligehold.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Energibesparende foranstaltninger, pulje

Bevillingsprogramnummer: 9255100002

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	17.513	17.513	17.513	17.513	70.054
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	17.513	17.513	17.513	17.513	70.054

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	17.513	0	17.513	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	17.513	0	17.513	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Udvikling, Miljø og Teknik (Ejendomsservice) står for energioptimering af i alt ca. 500.000 etage-m² i kommunale bygninger.

Energipuljen anvendes til investeringer i energibesparende foranstaltninger. Kravet er, at investeringerne er rentable og anvendes til energioptimering af belysning, varmeanlæg inkl. udfasning af fossile brændsler, etablering af CTS (varmestyring), optimering af ventilationsanlæg, tekniske anlæg, bygninger med mere.

Ved renovering af tekniske anlæg søges der generelt løsninger, som er medvirkende til nedsættelse af energiforbruget, og der investeres i energioptimering i forbindelse med ombygninger, istandsættelser med mere.

Alle offentlige bygninger over 50 m² er blevet energimærket i 2018-2020. Energimærkerne bruges som guide til prioritering af energiprojekterne, så midlerne anvendes, hvor den største energibesparende effekt kan opnås. I de kommende år, skal der indhentes nye energimærker.

Der forventes overførsler på 51,9 mio. kr. fra 2024 til 2025. Disse midler indgår i planlagte projekter i perioden 2025-2028. Der forventes således et årligt investeringsniveau på ca. 25 mio. kr. i perioden 2025-2028. Efter 2028 forventes gennemført projekter svarende til rådighedsbeløbet.

Energiprojekterne samtænkes så vidt muligt med andre aktuelle projekter, hvor midlerne kan kombineres med vedligeholdelsesmidler og lignende.

Alle anlægsbevillingerne til energibesparende foranstaltninger er lånefinansieret.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Herudover har forvaltningen fokus på at søge midler fra den statslige tilskudspulje til energiforbedringer og digitale løsninger i regionale og kommunale bygninger. I 2022 har Randers Kommune fået tilsagn på i alt 4,512 mio. kr.

I 2025 forventes udført projekter for 25 mio. kr. Investeringen omfatter følgende:

- Belysning: 4,0 mio. kr. (bedre indeklima mm.)
- Ventilation: 4,0 mio. kr. (bedre indeklima mm.)
- Vandprojekter: 1,0 mio. kr. (reduktion af vandforbrug)
- Varmekonvertering: 7,0 mio. kr. (udfasning fossilt brændsel)
- CTS: 2,0 mio. kr. (varme styring)
- Isoleringsprojekter: 2,0 mio. kr.
- Ny teknologi: 1,0 mio. kr.
- Ad hoc projekter: 4,0 mio. kr. (projekter der opstår i løbet af året)

Projekterne vil blive fordelt jævnt på alle bygningstyper.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Brandteknisk gennemgang

Bevillingsprogramnummer: 9255100008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Nye regler medfører, at brandsyn fremadrettet skal foretages ud fra de driftsmæssige krav, der er stillet i medfør af bygningsreglementet. Kravene gælder for såvel nybyggeri som for eksisterende byggeri. Som følge af de nye regler må der imødeses behov for ombygninger og andre bygningsmæssige tilpasninger. Der er tale om en gennemgang af hele bygningsmassen.

Der er tidligere foretaget en total bygningsgennemgang af ældreboliger, plejeboliger og bosteder, hvorfor der primært forventes behov for tilpasning af bygninger, hvor der er børn til stede.

Der er på den baggrund afsat en ramme på i alt 10 mio. kr. i budgetperioden – fordelt med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2024-2027 - for at sikre, at de kommunale bygninger lever op til de gældende regler for brandsyn.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Brandteknisk gennemgang

Bevillingsprogramnummer: 9255100008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.500	2.555	2.555	2.555	0	10.165

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Nye regler medfører, at brandsyn fremadrettet skal foretages ud fra de driftsmæssige krav, der er stillet i medfør af bygningsreglementet. Kravene gælder for såvel nybyggeri som for eksisterende byggeri. Som følge af de nye regler må der imødeses behov for ombygninger og andre bygningsmæssige tilpasninger. Der er tale om en gennemgang af hele bygningsmassen.

Der er tidligere foretaget en total bygningsgennemgang af ældreboliger, plejeboliger og bosteder, hvorfor der primært forventes behov for tilpasning af bygninger, hvor der er børn til stede.

Der er på den baggrund afsat en ramme på i alt 10 mio. kr. i budgetperioden – fordelt med 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2024-2027 - for at sikre, at de kommunale bygninger lever op til de gældende regler for brandsyn.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Etablering af ladestandere, kommunale

Bevillingsprogramnummer: 9255120001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.000	2.044	2.044	0	0	6.088
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.000	2.044	2.044	0	0	6.088

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
26.08.2024	6.000	0	6.000	312 Lade-stander infrastruktur
10.10.2024	88	0	88	396 B25 Prisfremskrivning Budget 2025-2028
I alt	6.088	0	6.088	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

For at understøtte kommunens vision om klimaneutral transport og bidrage til realiseringen af Klimaplanens målsætning om, at 75% af kommunens egne biler er drevet af el/brint senest i 2030, etableres der en ladestanderinfrastruktur til opladning af kommunens elbiler.

Ladestanderne etableres ved de enkelte kommunale bygninger, så opladning af kommunens elbiler kan ske nemt, effektivt og økonomisk fordelagtigt.

Etableringen af ladestanderinfrastrukturen sker over en treårig periode fra 2024 til 2026 som et driftsfinansieret anlæg (BY 26/8-2024, pkt. 312).

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Naturforvaltningsprojekter

Bevillingsprogramnummer: 9258200001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	3.628	2.095	3.628	3.628	12.980
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	3.628	2.095	3.628	3.628	12.980

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	3.628	0	3.628	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	3.628	0	3.628	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Randers Kommune skal sikre rent drikkevand, sikre naturen og fremme mere natur. De afsatte midler anvendes til gennemførelse af projekter målrettet:

- beskyttelse af drikkevandet
- naturpleje og Natura2000 indsatser
- etablering og renovering af naturfremmende rekreative anlæg
- etablering og renovering af naturarealer
- etablering af afgrænsningsmuligheder på naturarealer

Miljø- og teknikudvalget orienteres en gang årligt, om de konkrete projekter, som igangsættes.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Naturgenopretning

Bevillingsprogramnummer: 9258200004

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	4.820	1.200	0	0	0	6.020
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	4.820	1.200	0	0	0	6.020

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
18.01.2021	2.720	0	2.720	13 Naturgenopretning af vandløb
26.06.2023	900	0	900	BK2023.03 Budgetforlig 2023-26 fra drift
31.03.2024	1.200	0	1.200	BK2024.03 Budgetforlig 2024-2027 fra drift
10.10.2024	1.200	0	1.200	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	6.020	0	6.020	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Midler er afsat til at sikre gennemførelsen af naturgenopretningsprojekter målrettet:

- Etablering af ny natur i form af heder, overdrev, rigkær, moser, urørt skov m.m.
- Forbedring og beskyttelse af eksisterende natur med højt naturindhold
- Etablering af ny vådnatur i form af vandløb og søer
- Etablering og beskyttelse af Marin natur i Randers Fjord
- Tiltag der understøtter implementeringen af Gudenåplanen

Projekterne indgår i den årlige oversigt til byrådet.

I budgetaftalen er der på driftsbudgettet givet 1,2 mio. kr. i 2026 til videreførelse af naturgenopretningen. Midlerne søges flyttet fra drift til anlæg i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 31. marts 2025 således, at midlerne er samlet under anlæg.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Gudenåstien

Bevillingsprogramnummer: 9258200006

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	4.140	0	0	0	0	4.140
Indtægter	0	-2.000	0	0	0	-2.000
I alt	4.140	-2.000	0	0	0	2.140

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
18.12.2023	4.140	-2.000	2.140	411 Realisering af Gudenåstien/tilskud
I alt	4.140	-2.000	2.140	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Gudenåen skærer sig smukt og livgivende gennem hele det østjyske – og ender smukt i Randers. Det er en å med mange fortællinger, spændende historie og stor betydning for hele livet omkring.

Dette fantastiske aktiv for Randers – og kommunerne åen i øvrigt løber igennem – kan gøres endnu mere tilgængelig for alle danskere. Dette ligger i den fælles vision, som alle Gudenå-kommunerne har formuleret i fællesskab. Visionen er at etablere en 170 km lang vandrerute fra kilde til fjord.

Det samlede projekt for alle kommunerne beløber sig til godt 50 mio. kr., hvoraf ca. 4 mio. kr. vedrører sti i Randers Kommune. Der er reserveret 1 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til finansiering af Gudenåstien under forudsætning af, at der sikres finansiering til den anden halvdel af udgiften fra eksterne parter. Denne finansiering er sikret og projektet forventes gennemført i 2024 og 2025.

Det er ønsket at understøtte en øget turisme i Randers. Vandring som ferieform er i vækst, og her skal Randers være med helt fremme. En samlet Gudenåsti fra åens udspring til Randers Midtby vil understøtte fortællingen om Randers som et naturskønt område til glæde for ikke kun kommunens borgere, men også kommende turister.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Vand- og naturgenopretningsprojekter

Bevillingsprogramnummer: 9258200007

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	4.800	2.400	2.400	2.400	0	12.000
Indtægter	-4.800	-2.400	-2.400	-2.400	0	-12.000
I alt	0	0	0	0	0	0

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
30.01.2023	12.000	-12.000	0	15 Vand- og naturgenopretningsprojekter
I alt	12.000	-12.000	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Anlægsbevillingen er afsat til gennemførelse af lovpligtige vand- og naturgenopretningsprojekter i Randers Kommune. Kommunen gennemfører projekterne og staten refunderer efterfølgende udgifterne, når projekterne er afsluttet og afrapporteret. Kommunen afholder derved et udlæg. Udgifter og indtægter kan være forskudt mellem årene.

Udgifterne omfatter forundersøgelser, projektering og gennemførelse. Staten refunderer kommunens udgifter til gennemførelse af projekterne i 2 faser.

- Efter 1 fase, når forundersøgelsen er gennemført
- Efter 2 fase, når projektet er gennemført og dokumenteret.

Det forventes, at Randers kommune skal gennemføre omkring 15 vand- og naturgenopretningsprojekter finansieret af staten i perioden 2023 – 2027.

Antallet kan stige frem mod 2027 som følge af den grønne Trepert, som løber frem til 2030.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Badesø Nordre Fælled

Bevillingsprogramnummer: 9258200008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	3.000	4.000	0	0	0	7.000
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	3.000	4.000	0	0	0	7.000

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
17.06.2024	850	0	850	259 Forberedelse af rådgiverudbud
I alt	850	0	850	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

På baggrund af en ansøgning om støtte til projektet "Spring ud i det" omhandlende en badesø med tilhørende naturområde på Nordre Fælled har A.P. Møller fonden givet tilsagn om en bevilling på 37 mio. kr. til projektet. Det er en forudsætning for bevillingen, at Randers Kommune finansierer projektet med 7 mio. kr., og at Randers Kommune står for den fremtidige drift af badesøen.

Før badesøens endelige realisering skal der foretages supplerende undersøgelser af jordbundsforholdene og vandbalancen for bl.a. at sikre, at der er tilstrækkeligt med vand. Forundersøgelserne er udvidet med sikring af sundhed og badevandskvalitet og projektet vil ikke kunne igangsættes før end 2025. Det endelige projekt for badesøen fremlægges til politisk godkendelse, når resultaterne af undersøgelserne foreligger.

Tiltrækningen af en så stor investering er til gavn for Randers Kommunes positive udvikling. I budgetaftale 2024-2027 er der derfor afsat 7 mio. kr. til realisering af projektet fordelt med 3 mio. kr. i 2024 og 4 mio. kr. i 2025. Det må forventes, at anlægsprojektet vil løbe ind i 2026 og 2027.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Diverse vejprojekter, ramme

Bevillingsprogramnummer: 9258800001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	367	2.084	2.084	2.084	6.618
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	367	2.084	2.084	2.084	6.618

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Rammebeløb til diverse udbygnings- og vedligeholdelsesprojekter på vejnettet. Det kan f.eks. være trafikikkerhedsprojekter, kapacitetsforbedringer og lignende.

Rammen udmøntes hvert år til konkrete anlægsprojekter i 2. halvdel af året. Det er typisk projekter, hvor det af trafikikkerhedsmæssige eller kapacitetsmæssige årsager er nødvendigt at foretage fysiske ændringer på vejnettet.

I årene 2024 og 2025 er rammen reduceret med 2 mio. kr. årligt, da disse midler er indgået i finansieringen af budgetaftalen for 2022-2025.

Med budgetaftale 2025-2028 blev der vedtaget en række forslag til reduktioner på anlægsområdet. Som en konsekvens heraf er ramme til diverse vejprojekter reduceret med 1,2 mio. kr. i 2025 og 1,8 mio. kr. i hvert af årene 2026-2028.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Sikre skoleveje mv., ramme

Bevillingsprogramnummer: 9258800002

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Rammebeløb afsat til gennemførelse af trafikikkerhedsprojekter f.eks. på skoleveje.

Rammen udmøntes hvert år i 3-5 mindre fysiske projekter. Projekterne prioriteres ud fra en lang liste med ønsker om trafikikkerhedsfremmende foranstaltninger. Til brug for prioritering af disse midler har forvaltningen gennemgået mere end 100 henvendelser med ønsker fra borgere om hastighedsdæmpning, henvendelser fra kommunens skoler om trafikikkerhedsmæssige problemstillinger på skoleveje samt særlige lokaliteter, hvor der kan konstateres trafikikkerhedsmæssige problemstillinger.

På baggrund af en helhedsvurdering har forvaltningen udpeget de henvendelser med ønsker og andre projekter, hvor der fagligt set er størst potentiale for at forbedre trafikikkerheden. I forbindelse med gennemgangen af de mange henvendelser fra borgere har forvaltningen tillige vurderet, om nogle af disse skal tilbydes at finansiere ønskerne selv.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Anlæg af cykelstier, ramme

Bevillingsprogramnummer: 9258800003

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	0	1.284	1.284	1.284	1.284	5.136

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Miljø- og teknikudvalget har på mødet den 9. marts 2020 vedtaget en overordnet strategi for cykelstinet. I strategien er der udpeget et stinet efter funktion, som grundlag for udarbejdelse af den nye cykelstiplan. Cykelstier og -faciliteter er inddelt i 3 nedenstående funktioner:

1. Hovedstier
2. Skolekorridorer
3. Rekreative stier

Hovedstier ligger langs trafikveje. På trafikveje i by med cykelstier kører der typisk mere end 5-7.000 køretøjer i døgnet. På landet har trafikvejene med cykelstier mere end 2-5.000 køretøjer i døgnet. Hovedstier kan være afmærket med cykelbaner, som 2 minus 1 veje eller anlagt med cykelstier.

En skolekorridor er defineret som en rute, hvor der er faciliteter, som understøtter børn i at transportere sig selv mellem hjem og skole. En skolekorridor kan være veje, hvor den tilladte hastighed er 40 km/t med fartdæmpere. Der kan være lyskryds eller krydsningsheller, hvor eleverne skal krydse trafikveje. Der kan være skolepatrolje. En skolekorridor vil ikke altid være den mest direkte vej, og der kan være steder, hvor det vil være nødvendigt, at eleven trækker med cyklen på fortov eller cykelsti på en kort strækning.

I byer med skole er der udpeget skolekorridorer mellem skolen og de enkelte bydele inden for skoledistriktet. På landet mellem byer med over 200 indbyggere er der udpeget en skolekorridor frem til distriktets skole.

Skolekorridoren vil typisk være en rute ad eksisterende veje, som afhængig af vejenes vejklasser vil have cykelfaciliteter svarende til trafikmængden og hastigheden på vejene. 2 minus 1-veje kan anvendes på mange mindre veje på landet.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret

Del 2

Rekreative stier i eget tracé ligger separat i naturen mellem byer og kan have skiltning med regionale og nationale ruter. De rekreative stier bruges af fx pendlere og fritidscyklister. Oftest er de rekreative stier grusstier uden belysning.

Rekreative veje er mindre veje, som med skiltning i sommerhalvåret kan anvendes til at vise trafikanter, at smalle veje med under 500 køretøjer i døgnet benyttes af cyklister og gående på vejen.

Ud over de stier der i forslag til strategien tildeles en kategori, vil der være stier, som fungerer som interne fordelingsstier i boligområder eller lignende. Disse stier er primært anlagt i forbindelse med byggemodning af de enkelte områder eller som sekundære rekreative stier. Det foreslås, at disse stier ikke er en del af cykelstiplanen.

Skolekorridorer har været drøftet med hver enkelt folkeskole i kommunen i løbet af foråret 2020.

I forbindelse med arbejdet med skolekorridorer er der kortlagt manglende cykelfaciliteter i korridorerne. Denne kortlægning danner sammen med en kortlægning af manglende cykelstier i hovedstinet grundlag for at prioritere de afsatte midler i rammen til anlæg af cykelstier. Rammen udmøntes hvert år i 1. kvartal.

I budgetaftalen 2023-2026 er der afsat 1,4 mio. kr. i 2023 og 1,2 mio. kr. årligt i årene 2024-2026 og frem til flere cykelstier med særligt fokus på sikre skoleveje.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Enghøj Alle/Hobrovej, lyskryds

Bevillingsprogramnummer: 9258810031

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.616	-1.100	0	0	0	1.516
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.616	-1.100	0	0	0	1.516

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
26.06.2023	2.616	0	2.616	Etablering af signalanlæg
10.10.2024	-1.100	0	-1.100	Besparelse, ikke kryds, kun mindre ændring
I alt	1.516	0	1.516	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet vedtog i budgetaftalen 2022-2025, at ombygge krydset fra dets nuværende form, med vigepligtsregulering til signalreguleret kryds og besluttede på byrådsmødet d. 26. juni 2023 at give en anlægsbevilling på 2,6 mio. kr. til gennemførelse af projektet.

Forvaltningen har i efteråret 2023 gennemført analyser af trafikken i krydset Hobrovej – Helstedvej/Enghøj Allé i samarbejde med en ekstern rådgiver. Dette mundede ud en anbefaling om ikke at etablere et signalanlæg i krydset, men derimod at lave mindre geometriske tilpasninger.

Byrådet vedtog den 26. august 2024 (BY 26/8-2024, pkt. 307) forslag om tilpasning af projektet vedrørende krydset Enghøj Alle/Hobrovej, og den afledte mindreudgift på 1,1 mio. kr. er med budgetaftalen indregnet som en besparelse.

Forvaltningen er i gang med projekteringen af dette sammen med en rådgiver og det forventes at anlægsarbejderne igangsættes og afsluttes medio 2025.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Infrastruktur, koordinering/styring

Bevillingsprogramnummer: 9258810040

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000	6.000

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
27.03.2023	1.000	0	1.000	81 Projektledelse og koordination
12.10.2023	1.000	0	1.000	337 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2024
10.10.2024	1.000	0	1.000	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	3.000	0	3.000	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Med budgetaftale 2023-2026 blev der afsat ressourcer fra de eksisterende og kommende infrastrukturprojekter til ekstra bemanning til koordinering og styring af projekterne, herunder til opgaver knyttet til inddragelsesprocesser, kommunikation og analysearbejde. De ekstra ressourcer finansieres af anlægsbudgetterne til de konkrete infrastrukturprojekter. Der kan prioriteres op til 1 mio. kr. årligt til arbejdet.

Byrådet besluttede på mødet den 27. marts 2023, at der til koordinering og styring af infrastrukturprojekterne gives et rådighedsbeløb på 0,4 mio. kr. årligt finansieret af infrastrukturpuljen og et rådighedsbeløb på 0,6 mio.kr. årligt finansieret af de afsatte midler til opsparing til Klimabroen.

I budgetaftalen for 2025-2028 er infrastrukturpuljen nulstillet. Finansieringen til dette projekt er dog bibeholdt.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Støjafskærmning i Helsted

Bevillingsprogramnummer: 9258810041

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.000	6.643	0	0	0	8.643
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	2.000	6.643	0	0	0	8.643

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
26.02.2024	8.500	0	8.500	64 E45 ved Helsted, støjskærm
10.10.2024	143	0	143	396 B25 Prisfremskrivning Budget 2025-2028
I alt	8.643	0	8.643	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

I samarbejde med Vejdirektoratet skal der etableres en 7 m høj støjskærm fra Viborgvej og op til Svejstrupvej. Vejdirektoratet finansierer anlæggelsen af støjskærmen fra Viborgvej og op til Campen auktioner. Strækningen fra Campen auktioner og op til Svejstrupvej finansieres af Randers Kommune.

I forbindelse med budget 2018-2021 blev der i 2018 afsat 2,0 mio. kr. til kommunal medfinansiering af statens indsats for at dæmpe trafikstøjen fra E45 gennem Randers. I budgetaftale 2024-2027 blev der reserveret yderligere 6,5 mio. kr., så der er sikkerhed for, at støjafskærmningen kan etableres. Dermed er der i alt afsat 8,6 mio. kr. til Randers kommunes andel af projektet.

Projektet er udbudt i samarbejde med Vejdirektoratet primo 2024 og anlægsarbejderne blev opstartet medio 2024 og forventes afsluttet medio 2025.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Cykelsti langs Hammelvej

Bevillingsprogramnummer: 9258810042

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	1.200	10.000	800	0	0	12.000
Indtægter	-100	-500	-5.000	-400	0	-6.000
I alt	1.100	9.500	-4.200	-400	0	6.000

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
25.09.2023	12.000	-6.000	6.000	322 Cykelsti langs Hammelvej
I alt	12.000	-6.000	6.000	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Projektet med etablering af cykelstier langs Hammelvej har til formål at skabe mere sikre forhold for cykeltrafik mellem Randers og Værum. Projektet vil henvende sig både til cyklende pendlere, skoleelever, brugere af Ulvehøj Idrætscenter i Haslund og fritidsaktiviteter i Værum. Samkørselsplads, superstoppested for x-busser, skole og fritidsaktiviteter vil blive stimæssigt forbundet med landsbyen Værum til gavn for mange daglige brugere af disse faciliteter. Den trafikfarlige skolevej mellem Værum og Haslund fjernes, så skoleelever kan blive selvtransporterende

Vejdirektoratet har i juni 2022 meddelt tilsagn om støtte på 6 mio. kr. til cykelprojektet "Cykelstier langs Hammelvej" svarende til 50 pct. af projektets budget.

Byrådet vedtog på byrådsmødet den 25. september 2023 at give et rådighedsbeløb og anlægsbevilling til en udgift på 12 mio. kr. og en indtægt på 6 mio. kr. i perioden 2023-2027. Nettoudgiften på 6,0 mio. kr. finansieres af rammen til anlæg af cykelstier.

Forvaltningen er i gang med projekteringen. Projektet vurderes at tage 3 år. Projektets tidsplan løber fra 1. september 2023 til 31. august 2026.

Miljø- og teknikudvalget, skattefinansieret - Miljø og teknik, skattefinansieret Del 2

Anlægsprojekt: Udbyhøjfærge - dokning

Bevillingsprogramnummer: 9258820004

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	0	0	2.500	0	0	2.500
Indtægter	0	0	-1.250	0	0	-1.250
I alt	0	0	1.250	0	0	1.250

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Randers Kommune varetager driften af Randers Fjord Færefart ifølge driftsoverenskomst mellem Randers Kommune og Norddjurs Kommune. Drifts- og anlægsudgifter finansieres af kommunerne med 50% fra hver kommune.

Udbyhøj kabelfærge skal rutinemæssigt renoveres i tørdok hvert 4. år. Næste forventede dokning er således i 2026.

I forbindelse med dokning udføres sædvanligvis rensning og maling af bund, maling af skrog og aptering, renovering af fendersystem/broklapper, eftersyn af søventiler/blokma-kølere/zinkklodser samt diverse rutinemæssige eftersyn i henhold til Søfartsstyrelsens krav. Herudover renoveres motorer og wirespil/landstrømspil samt det hydrauliske system til broklapper/landstation til opstramning af wirer.

Samlet udgift til dokning forventes at udgøre 2,5 mio. kr., hvoraf Randers Kommunes udgift er 1,25 mio. kr.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen er kendetegnet ved, at de enkelte delområder er finansieret af brugerne via takstbetaling. Områderne er Rottebekæmpelse og Kirkegårde, som begge er indenfor den kommunale serviceramme, samt Affald og Genbrug, som er et brugerfinansieret område udenfor servicerammen. Takstfinansiering indebærer, at der på det enkelte område over tid skal være balance mellem udgifter og indtægter fra taksterne.

Fakta	
Antal rolleanmeldelser (2023):	3.365 stk.
Rottespærrer kommunale institutioner:	249 stk.
Intelligente fælder:	1.200 stk.
Antal rottefængere	6 stk.
Kommunale kirkegårde:	2 stk.
Areal kirkegårde:	18 ha.
Restaffald pr. borger (2023):	122 kg.
Årlig affaldsudgift for typisk enfamilieshus (2024):	2.753 kr.

Politikker

Klima-, natur- og miljøpolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Miljø og teknik, takstfinansieret (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	0,2	0,2	0,2	0,2
Rottebekæmpelse	0,2	0,2	0,2	0,2
Kirkegårde	0,0	0,0	0,0	0,0
Uden for servicerammen	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
Affald og Genbrug	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
I alt	-12,8	-12,8	-12,8	-12,8

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Rottebekæmpelse

Det er en kommunal opgave at foretage en effektiv rottebekæmpelse, hvilket tillige omfatter opsætning af rottespærre mv. Da området primo 2024 havde en opsparing i kommunekassen på 1,0 mio. kr. er der budgetlagt med nettoudgifter på 0,2 mio. kr. Det betyder, at indtægter fra brugerbetalingen er budgetlagt med 8,0 mio. kr., mens udgifterne er budgetlagt til 8,2 mio. kr. Indtægten fra gebyrbetaling er dermed fastholdt på samme niveau som i 2023 og 2024.

Kirkegårde

Kirkegårdene hører organisatorisk under aftaleenheden Driftsafdelingen, og omfatter Østre og Nordre kirkegårde med et samlet areal på 18 ha. Byrådet besluttede i 2011, at kirkegårdene skulle være 100% takstfinansieret.

Tabellen viser, at der budgetteres med balance mellem indtægter og udgifter, og at kirkegårdene dermed ikke påvirker kommunens skattefinansierede område. Udgifterne til drift af de to kommunale kirkegårde er budgetteret med 10,9 mio. kr. inklusiv hensættelser til fremtidige anlægsinvesteringer på 0,9 mio. kr. Indtægterne fra takstbetaling er budgetteret med 10,9 mio. kr., og taksterne skal dermed dække samtlige direkte og indirekte omkostninger samt hensættelser.

2.1.2 Uden for servicerammen

Affald og Genbrug

Affald og Genbrug ligger uden for den kommunale serviceramme og er et brugerfinansieret område. Affaldsområdet er organisatorisk delt i indsamlingsordninger, affaldsterminalen samt genbrugspladser.

Tabellen viser, at der i 2025 til 2028 er budgetlagt med nettoindtægter for 13,0 mio. kr. årligt. Driftsbudgettet afspejler målsætningen om dels afvikling af områdets gæld til kommunekassen senest i 2025, dels afdrag af anlægsinvestering på 46 mio. kr. til nye beholdere og ombygning af undergrundsstationer (BY 27-02-2023, pkt. 45). Der er budgetteret med samlede årlige indtægter for 176,4 mio. kr., mens udgifterne udgør 163,4 mio. kr.

Budgetlægningen for 2025 tager afsæt i, at levering af renovationsydelser til private husstande skal være momsfrit.

2.2 Anlæg

Der er ingen anlægsbevillinger på det takstfinansierede område i budget 2025-2028.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Taksten for rottebekæmpelse blev indtil 2023 opkrævet over ejendomsskatten, som en årligt fastsat promille af ejendomsværdien. Boligforliget Tryghed om boligbeskatningen betød imidlertid, at opkrævning af ejendomsskat i 2024 overgik til staten, mens opkrævning for rottebekæmpelse forblev en kommunal

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

opgave. Samtidig kom der i 2024 nye regler for fordeling af omkostningerne til rottebekæmpelse hvorefter gebyret skulle fastsættes som en pris pr. bygnings m² (antal m² i BBR-registret). Fordelingsmetode har vist sig uhensigtsmæssig og er i 2025 blevet justeret for at opnå en mere jævn fordeling af omkostningerne, herunder at mindske gebyret for de største ejendomme, samtidig med at gebyret for de mindste ejendomme ikke stiger uforholdsmæssigt.

Det samlede gebyr til rottebekæmpelse, som opkræves i Randers Kommune, er som tidligere nævnt uændret med 8,0 mio. kr. i 2025, men for den enkelte ejendom kan ændringen af fordelingsmetode betyde, at gebyret ændres.

På Kirkegårde hensættes årligt et beløb til udskiftning af krematorieovn, reovering af krematoriebygning samt andre bygningsforbedringer, som på sigt vil indebære større anlægsudgifter. Disse udgifter skal finansieres via taksterne. Primo 2024 udgjorde opsparringen 6,2 mio. kr.

I forbindelse med budget 2021-2024 godkendte byrådet en plan for afvikling af affaldsområdets gæld frem mod 2025. Restgælden på affaldsordninger udgjorde primo 2024 25,0 mio. kr., når der ses bort fra opsparring til lukning af deponi samt anlægsinvestering i nye beholdere mv. Gældsafviklingsplanen er videreført i budget 2025-2028 ved i driftsbudgettet at fastholde et overskud 13 mio. kr. Efter gældsafvikling i 2025 vil det være muligt at afdrage investeringen i nye beholdere mv., hvor den samlede bevilling for 2023 og 2024 udgør 46 mio. kr. Derfor er overskuddet fastholdt i budgetårene efter 2025.

I 2020 afgjorde Landsskatteretten, at kommunerne ikke skal opkræve og afregne moms ved levering af renovationsydelser til private grundejere og grundejerforeninger. I november 2023 blev afgørelsen fulgt op af, at Skattestyrelsen udsendte et styresignal, som fastsætter ændringen af praksis i forhold til at renovationsydelser ikke længere må være pålagt moms. Randers Kommune har i samråd med sin eksterne rådgiver BDO valgt at fastholde den hidtidige praksis i 2024, mens budgetlægningen samt gebyrfastsættelsen for 2025 er udarbejdet i overensstemmelse med den nye praksis. Praksisændringen betyder, at gebyret for renovationsydelse til private grundejere ikke pålægges moms (salgsmoms), men på den anden side, at momsen af momsbelagte udgifter (købsmoms), som medgår til at producere samme ydelse ikke refunderes. Konsekvensen er, at affaldsområdets momsbelagte udgifter, og dermed de udgifter, som indgår i gebyrberegningen af ydelsen, stiger med 25%.

Praksisændringen har ligeledes konsekvenser for fastsættelse af gebyr for ordning for benzin- og olieudskillere. I henhold til Randers Kommunes regulativ for kontrol og tømning af olie- og benzinudskillere er ordningen obligatorisk for enhver grundejer eller virksomhed i Randers Kommune, som har etableret olie- og benzinudskillere på sin ejendom. Derved er ordningen omfattet af praksisændringen og skal betragtes som et moms frit område. Der er omkring 240 benzin- og olieudskillere i Randers Kommune, som kontrolleres og tømmes årligt.

Landsskatterettens afgørelse betyder ydermere, at kommunen kan have et krav over for SKAT som følge af for meget afregnet moms. Forvaltningen har i samarbejde med revisionsfirmaet BDO opgjort tilbagebetalingskrav for perioden 2012 til 2023 til i alt 51,7 mio. kr., som er indsendt til SKAT. Kravet er opgjort på baggrund af BDOs forståelse af den udmeldte praksis i Styresignalet SKM 2023.515.SKTST. Skattestyrelsen kan have en anden opfattelse eller på et senere tidspunkt ændre holdning, hvilket betyder, at det endelige beløb og udbetalingstidspunkt er uvist. En tilbagebetaling af moms vil tilfalde affaldsområdet. Når der er fuld klarhed om mellemværendet mellem SKAT og kommunen, vil byrådet skulle tage stilling til, hvordan tilbagebetalt moms til Randers Kommune skal håndteres. Der skal ligeledes opgøres og indsendes moms krav for 2024, når regnskabet er opgjort.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

Folketinget indgik i juni 2020 en politisk aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor. Det primære formål med klimaplanen er at optimere affaldssektoren ved blandt andet at opstille mål om klimaneutralitet, udsortering af plast og større genanvendelse af affald. Klimaplanen lægger grundlæggende op til en ny strukturering af affaldssektoren, og i august 2022 blev klimaplanen suppleret med aftale om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser samt aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangsplast.

Aftalegrundlaget lægger op til, at der skal indsamles i 10 fraktioner husstandsnaert, at de kommunale aktiviteter omkring efterbehandling af affald skal selskabsgøres og sælges, at der fastsættes frist for indsamling af tekstilaffald, at der indføres et styrket affaldstilsyn og strømlinet praksis, at der sikres en robust regulering af affaldsgebyret samt, at kommunernes levering af affaldsydelser selskabsgøres. Endvidere betyder det udvidet producentansvar, at kommunalt indsamlet emballageaffald skal overdrages til producenterne af emballagen.

I 2024 er dele af aftalen udmøntet i Randers Kommune. Fra maj 2024 er affaldsindsamlingen udvidet til 10 fraktioner, og antallet af beholdere hos private husstande er forøget med ca. 26.500 nye beholdere til indsamling af pap og papir. Samtidig er antallet af containere forøget, ligesom der er etableret nye undergrundsstationere. Liberaliseringen af affaldssorteringen har betydet, at sorteringsanlæggene på affaldsterminalen blev lukket ned medio 2024, da de nye fraktioner, der indsamles fra 1. maj 2024 skal afsættes ubehandlet. Der må dog fortsat ske omlastning og klargøring til transport f.eks. ved at presse affaldet.

Udkast til bekendtgørelse om bl.a. det udvidet producentansvar er 20. september 2024 fremsat i høring. Da reglerne ikke er endeligt på plads, og da producentansvaret forventes at gælde fra 1. oktober 2025 er de økonomiske konsekvenser heraf ikke indarbejdet i budgettet. Forslaget vedrører en stor andel af borgernes affald og ændrer substantielt ved kommunernes rolle i affaldssystemet, hvor kommunerne hidtil med få undtagelser (batterier og elektronik) har været ansvarlige for at sikre behandlingen af kommunalt indsamlet affald.

Formålet med at indføre producentansvaret er at reducere mængden af emballage, sikre en effektiv indsamling og håndtering af emballageaffald samt at motivere virksomhederne til bedre og mere miljørigtigt design af emballage. Det udvidede producentansvar indebærer, at kommunerne fortsat skal indsamle emballageaffaldet hos borgerne, men efter indsamling skal affaldet overdrages til producenterne, som har ansvaret for at få affaldet behandlet og afsat. Koblingen af kommune og producent sker via Dansk Producent Ansvar. Producenterne skal økonomisk kompensere kommunerne for indsamlingen af emballageaffaldet, mens kommunerne omvendt skal kompensere producenterne for behandlingen af ikke-emballageaffald indsamlet sammen med emballagen.

Der er ikke fremsat lovforslag til udmøntning af den politiske aftale om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Selskabsgørelse skal blandt andet løse momsproblematikken. Forvaltningen er blevet oplyst af KL om, at det ikke vides, hvornår et eventuelt lovforslag vil komme, og om Energistyrelsen i det hele taget vil kunne finde en løsning på de juridiske udfordringer, de er stødt på under arbejdet med juridiske rammer. Det skal bemærkes, at kommunerne og KL har oplyst Energistyrelsen om det stærkt problematiske i, at fremtiden for affaldsområdet er uafklaret. På grund af uklarheden er det ikke muligt at træffe langsigtede beslutninger, ligesom det efterlader medarbejderne i usikkerhed.

Med afsæt i aftale om Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi har Forsyningstilsynet iværksat analyser, som dels skal afdække modeller for prislofter over de kommunale affaldsgebyrer dels undersøge kommunale udbud på affaldsområdet. I den forbindelse er udsendt en kortlægningsrapport om

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

de kommunale affaldsgebyrer, som lægger op til, at der vil være behov for konkrete regelændringer, hvis det skal være muligt for Forsyningstilsynet at føre et styrket økonomisk tilsyn med affaldsgebyrerne.

Fra 1. januar 2025 indføres der obligatorisk 14-dagstømning af alle tohjulede beholdere (MTU 31-01-2023 pkt. 19). Det forventes, at knap 10.000 beholdere overgår fra uge til 14-dagstømning. Ændringen sker med udgangspunkt i affald og ressourceplanens tema 5 om bæredygtig affaldsindsamling og har til formål at reducere miljøbelastningen og udledning af emissioner fra renovationsbilerne. De færre tømninger betyder også en besparelse i tømningssudgiften og dermed en reduktion i gebyret for de borgere, som overgår fra uge- til 14-dagstømning.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder ingen tiltag eller effektiviseringer på det takstfinansierede område.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Miljø og teknik, takstfinansieret (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	20,1	-19,9	0,2
Rottebekæmpelse	8,2	-8,0	0,2
Kirkegårde	11,9	-11,9	0,0
Uden for serviceammen	163,4	-176,4	-13,0
Affald og Genbrug	163,4	-176,4	-13,0
I alt Takstfinansieret område	183,5	-196,3	-12,8

1.1 Serviceammen

1.1.1 Rottebekæmpelse

Kommunalbestyrelsen skal jf. bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter sørge for, at der foretages en effektiv rottebekæmpelse. Foruden bekæmpelsen omfatter det også forebyggelse som opsætning af rottespærre, vejledning mv. I 2023 vedtog byrådet ny handleplan for forebyggelse og bekæmpelse af rotter 2023-2025 (BY 30-01-2023, pkt. 14). Planens formål er at yde en effektiv miljø- og klimavenlig bekæmpelse af rotter gennem forebyggelse samt anvendelse af bæredygtige materialer, giftfri bekæmpelse samt andre grønne tiltag. Evaluering af planen blev præsenteret for miljø og teknikudvalget i september 2024 (MTU 30-09-024, pkt. 141). I budget 2025 er der afsat 8,2 mio. kr. til indsatsen, mens indtægter fra takster udgør 8,0 mio. kr.

Bekæmpelse af rotter er takstfinansieret, og udgifter og indtægter skal over årene hvile i sig selv. Området har en opsparring i kommunekassen, som primo 2024 udgjorde 1,0 mio. kr. Som en konsekvens heraf blev indtægter fra takster reduceret fra 8,5 mio. kr. i 2022 til 8,0 mio. kr. i 2023 og er siden fastholdt for at tilbagebetale opsparringen. I 2025 er således budgetteret med en nettoudgift på 0,2 mio. kr., som finansieres af opsparringen.

1.1.2 Kirkegårde

Kirkegårdene hører organisatorisk under Driftsafdelingen, og omfatter Østre og Nordre kirkegårde med et samlet areal på 18 ha. Kirkegårdene omfatter også kapel samt krematorium. Der er 18 medarbejder (svarende til 17,5 årsværk) beskæftiget med varetagelse af drift og administration af kirkegårdsområdet.

Byrådet besluttede med vedtagelse af budget 2011, at taksterne på kirkegårdsområdet skulle dække samtlige omkostninger, hvorefter området er 100% takstfinansieret.

Udgifter til drift af de to kommunale kirkegårde er budgetteret til 11,9 mio. kr. Heri indgår hensættelser til fremtidige anlægsinvesteringer på 0,9 mio. kr. Indtægterne fra brugerbetaling er budgetteret til 11,9 mio. kr. Taksterne dækker dermed samtlige direkte og indirekte omkostninger samt hensættelser. Kirkegårdene belaster således ikke kommunens skattefinansierede områder.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

1.2 Uden for servicerammen

1.2.1 Affald og Genbrug

Affald og Genbrug samlet beskrivelse

Affald og Genbrug ligger uden for den kommunale serviceramme og er i henhold til budget- og regnskabs-system for kommuner et brugerfinansieret område. Budgettet for 2025 er fastsat med udgangspunkt i den nye praksis om at levering af renovationsydelser til private skal være momsfrit. I 2025 er der budgetteret med udgifter for i alt 163,4 mio. kr. og indtægter for 176,4 mio. kr. Samlet en nettoindtægt på 13,0 mio. kr., som anvendes til afdrag af områdets gæld i kommunekassen. Området er opdelt i indsamlingsordninger, affaldsterminal og genbrugspladser, og i tabellen nedenfor ses budgetbeløbene for 2025 angivet i mio. kr.

Affald og Genbrug (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Indsamlingsordninger	116,0	-126,5	-10,5
Affaldsterminalen	7,2	-7,2	0,0
Genbrugspladser	40,2	-42,7	-2,5
I alt Affald og Genbrug	163,4	-176,4	-13,0

I alt 72 medarbejdere er beskæftiget i Affald og Genbrug, hvoraf 25 (svarende til 20,8 årsværk) arbejder på affaldsterminalen og 32 (svarende 16,2 årsværk) er på genbrugspladserne. Herudover er der 15 medarbejdere (13,6 årsværk), som varetager udbud, kundebetjening, skoletjeneste, planlægnings- og udviklingsopgaver. Der arbejdes løbende med effektiviseringer af området, samt med implementering af initiativer i Ressource- og affaldsplanen samt ny lovgivning.

Affald og Genbrug opererer indenfor nedenstående lovgrundlag:

- Lov om miljøbeskyttelse
- Affaldsbekendtgørelsen
- Lov om afgift af affald og råstoffer

Indsamlingsordninger

Indsamlingsordningerne vedrører indsamling af restaffald, madaffald, genbrug og storskrald, samt farligt affald fra private husstande, kommunale institutioner, samt dagrenovationslignende affald fra andre offentlige institutioner og erhverv. Indsamling af affaldsfraktionerne er udliciteret og løses af eksterne affaldsrenovatører. De indsamlede mængder afleveres til affaldsterminalen til omlastning eller anden klargøring til transport. Andre fraktioner leveres direkte til eksterne modtagere.

Budgetfordelingen for 2025 på de enkelte ordninger fremgår af tabellen nedenfor.

Indsamlingsordninger (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Indsamlingsordninger, fælles formål	0,0	0,0	0,0

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret Del 2

Indsamlingsordninger (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Ordninger for restaffald	37,9	-42,5	-4,6
Ordninger for mad-, papir-, pap-, glas-, metal-, plast- og MDK	64,0	-69,9	-5,9
Ordninger for storskrald og haveaffald	7,6	-7,6	0,0
Ordninger for farligt affald og tekstilaffald	3,1	-3,1	0,0
Indsamling af erhvervsaffald til markedspriser	2,7	-2,7	0,0
Øvrige ordninger	0,6	-0,6	0,0
I alt Indsamlingsordninger	116,0	-126,5	-10,5

Bemærkning: Indsamlingsordninger, fælles formål omfatter udgifter til administration og personale samt information og borgerhenvendelser om affald mv. Fælles udgifter overføres til de enkelte ordninger, hvorfor udgiftsbudgettet er nul.

Indsamlingsordningerne er samlet budgetlagt med en nettoindtægt på 10,5 mio. kr. svarende til disse ordningers andel af gældsafviklingen. Indtægterne udgør 126,5 mio. kr., hvoraf 124,2 mio. kr. stammer fra gebyropkrævning. På udgiftssiden er den største budgetpost til indsamling med 54,8 mio. kr., mens afsætning af affaldsfraktioner udgør 20,7 mio. kr., hvilket primært er intern betaling til affaldsterminalen. Udgifter til aktiviteter og materiel er budgetlagt med 12,3 mio. kr. Hertil kommer overførte udgifter fra beholderværksted på 5,4 mio. kr. Udgifter til administration, personale, IT, annoncering mv. udgør 20,6 mio. kr.

I maj 2024 blev indsamling af 10 genbrugsfraktioner udrullet, hvilket betød, at antallet af beholdere hos private husstande steg fra 2 til 3 svarende til i alt ca. 26.500 nye beholdere til indsamling. Samtidig blev antallet af containere og undergrundsstationer forøget. Budgettet er baseret på, at indsamling af genbrugsfraktionerne har helårsvirkning i 2025. Der er ved budgetlægningen endvidere taget højde for, at der ikke længere tilbydes uge-tømning af to-hjulede beholdere til restaffald.

De fleste affaldsfraktioner fra indsamlingsordningerne leveres til affaldsterminalen mod intern betaling.

Affaldsterminalen

Affaldsterminalen modtager affaldsfraktioner primært fra indsamlingsordningerne og genbrugspladserne, men også fra virksomheder. Der må ikke længere foretages sortering, men der må fortsat ske omlastning og klargøring til transport f.eks. ved at presse affaldet på de forskellige behandlingsanlæg før fraktionerne afsættes til genbrugsindustrien, sendes til forbrændingsanlæg eller lægges på deponi.

Affaldsterminalen (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Affaldsterminal, fælles formål	0,1	-0,1	0,0
Omlastestation for restaffald mv.	0,6	-0,6	0,0
Omlastestation for madaffald	0,0	0,0	0,0
Presser- og sorteringsanlæg	2,8	-2,8	0,0
Sorteringspl. deponi og brændbart affald	0,1	-0,1	0,0
Mellemdeponi for brændbart affald	0,5	-0,5	0,0
Den kontrollerede losseplads - deponi	2,7	-2,7	0,0

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

Affaldsterminalen (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Beholderværksted	0,0	0,0	0,0
Gasudvindingsanlæg losseplads	0,4	-0,4	0,0
I alt Affaldsterminalen	7,2	-7,2	0,0

Bemærkning: Udgiftsbudgettet er reduceret med den interne betaling til affaldsterminalen for modtagelse af affald fra indsamlingsordningerne og Genbrugspladserne. Indtægter fra intern affaldsafregning udgør 36,0 mio. kr. og indgår af regnskabstekniske årsager i udgiftsbudgettet. Eksklusiv interne indtægter udgør udgifterne 43,3 mio. kr.

Affaldsterminalen under ét har et udgiftsbudget på 7,2 mio. kr. Fraregnes indtægter fra intern afregning, som indgår i udgiftskolonnen, udgør udgifterne 43,3 mio. kr. Af disse går 21,0 mio. kr. til afsætning, mens udgifter til personale, maskiner og materiel mv. samt fællesudgifter summer til 16,7 mio. kr. Der er budgetteret med indtægter for 7,2 mio. kr., hvoraf 3,4 mio. kr. er betaling fra virksomheder for modtagelse af affaldsfraktioner. Indtægter fra salg af genanvendelige materialer som metal, aluminium, plast samt indvinding af gas er budgetteret med 3,2 mio. kr. For de enkelte anlæg er der i budgettet forudsat, at indtægter fra intern og ekstern affaldsafregning skal dække samtlige udgifter til behandling, afsætning mv. af affaldsfraktionerne.

Tidligere blev der deponeret store mængder på lossepladsen, men i dag udgør det kun en mindre del af alle de aktiviteter, der foregår her. Omlastning og mellemdeponi er de største aktiviteter på området. Her modtages restaffald, som omlastes til større containere og sendes til forbrænding.

Afsætningspriserne for genanvendelige materialer kan svinge fra år til år afhængigt af udviklingen på markedet, hvilket medfører en indbygget usikkerhed ved budgetlægningen. I 2024 medførte ændring af regler i affaldsbekendtgørelsen herudover, at sorteringsanlæggene på affaldsterminalen blev lukket ned. Det skyldes, at de nye genbrugsfraktioner ikke længere må sorteres, men skal afsættes ubehandlet. Det har ved budgetlægningen for 2025 betydet en forøgelse af udgifter til afsætning, som delvist opvejes af færre udgifter til sortering og anden drift. Der er ved budgetlægningen ikke taget højde for nye regler om producentansvar, som forventeligt får virkning ultimo 2025.

Genbrugspladser

Området omfatter genbrugspladserne i Randers, Langå, Asferg og Øster Tørslev og budgettet for 2025 ses i tabellen nedenfor.

Genbrugspladser (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Uden for servicerammen			
Genbrugspladser, fælles	8,5	-39,8	-31,3
Genbrugspladsen, Randers	18,5	-1,6	16,8
Genbrugspladsen, Asferg	5,7	-0,5	5,1
Genbrugspladsen, Langå	3,1	-0,3	2,9
Genbrugspladser, Øster Tørslev	4,3	-0,4	3,9
I alt Genbrugspladser	40,2	-42,7	-2,5

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

Genbrugspladserne modtager omkring 55.000 tons affald om året i mere end 40 forskellige fraktioner. Af den samlede mængde går ca. 88% til genbrug, 8% til forbrænding, og kun 4% til deponi. De samlede udgifter udgør 40,2 mio. kr., heraf er der budgetlagt med 20,9 mio. kr. til afsætning af genanvendelige materialer. Det er primært intern afsætning til affaldsterminalen for 15,9 mio. kr., mens afsætning til eksterne udgør 5,0 mio. kr. De øvrige driftsudgifter er primært til driftspersonale, maskiner og bygninger samt en andel af de fælles administrative udgifter.

Omkostningerne på genbrugspladserne dækkes af to forskellige gebyrer, som i alt udgør 38,7 mio. kr. For private husstande opkræves et fast gebyr for brug af genbrugspladserne for i alt 36,4 mio. kr. Virksomheder betaler ikke et fast gebyr men betaler for en mærkatordning, som giver adgang til pladserne. Herudover er der indtægter for 3,8 mio. kr. fra salg af genanvendelige materialer som f.eks. jern og metaller.

2. Budgetforudsætninger

Budgettet på det takstfinansierede område fastlægges hvert år med afsæt i, at de enkelte områder er takstfinansierede og over tid skal hvile i sig selv.

Rottebekæmpelsen viste primo 2024 en opsparring i kommunekassen på 1,0 mio. kr., og der er i 2025 budgetlagt en tilbagebetaling af opsparringen på 0,2 mio. kr.

For Kirkegårde budgetteres med et balanceret budget, hvori der indgår en opsparring til fremtidige anlægsinvesteringer. I budget 2025 og frem udgør denne opsparring 0,9 mio. kr., som hensættes til udskiftning af krematorieovn, renovering af krematoriebygning og andre bygningsforbedringer mv., som på sigt vil indelbære større anlægsudgifter, der skal finansieres via taksterne. Primo 2024 var der opsparet 6,2 mio. kr.

På området Affald og Genbrug er der i driftsbudgettet forudsat en årlig nettoindtægt på 13,0 mio. kr. til fortsat afvikling af gæld samt afdrag af anlægsinvesteringer for 46 mio. kr. Udviklingen i affaldsområdets mellemværende med kommunen kan ses i nedenstående tabel, som beskrives i det følgende.

Mellemværende (mio. kr.)	R2019	R2020	R2021	R2022	R2023	Forv. R2024	B2025	B2026	B2027	B2028
Status primo	36,6	43,9	55,5	32,1	18,2	24,5	38,8	35,5	22,5	9,5
Drift	7,3	5,1	-23,9	-14,1	-3,4	-12,7	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
Anlæg	0,0	6,5	0,4	0,2	9,7	27,0	9,7	0,0	0,0	0,0
= Årets resultat	7,3	11,6	-23,5	-13,9	6,3	14,3	-3,3	-13,0	-13,0	-13,0
Status ultimo	43,9	55,5	32,1	18,2	24,5	38,8	35,5	22,5	9,5	-3,5
<i>Heraf mellemværende på ordninger</i>	53,0	64,9	41,7	28,1	34,7	49,2	46,8	34,7	22,6	10,4
<i>Heraf hensættelse til deponi</i>	-9,0	-9,3	-9,7	-9,9	-10,2	-10,5	-11,3	-12,2	-13,1	-14,0

Note: minus betyder, at forbrugerne har tilgodehavende hos kommunen og plus, at forbrugerne har gæld til kommunen.

Affald og Genbrug er et brugerfinansieret område, hvilket betyder, at udgifter og indtægter over tid skal være i balance. I en årrække frem til 2020 har gebyrerne været sat for lavt i forhold til de faktiske omkostninger, hvilket har betydet, at forbrugerne har betalt for lidt for indsamling af deres affald. Der er dermed opstået en gæld til kommunekassen. Det samlede mellemværende med kommunekassen udgjorde primo

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

2024 en gæld på 24,5 mio. kr. Fraregnes den lovpligtige hensættelse til lukning af deponi (10,2 mio. kr.) samt anlægsudgifter (9,7 mio. kr.) så udgjorde gældrnr 25,0 mio. kr. primo 2024.

I forbindelse med budget 2021-2024 godkendte byrådet en plan for afvikling af affaldsområdets gæld frem mod 2025. Planen indebar en markant forøgelse af gebyrerne dels til finansiering af de stigende udgifter, så der er balance i budgettet, dels for at kunne afvikle gæld. Planen er videreført i budget 2025-2028, idet der i driftsbudgettet er budgetlagt med en nettoindtægt på 13,0 mio. kr. til gradvis afvikling af gælden frem mod 2025. Overskuddet i budgettet fastholdes herefter til afdrag af investeringen i nye beholdere mv., hvor den samlede bevilling udgør 46 mio. kr. (og hvor udgifterne afholdes i 2023-2025). Tabellen viser, at gælden på ordningerne inkl. anlægsinvesteringen forventes at være 46,8 mio. kr. ultimo 2025, og at den gradvis falder til 10,4 mio. kr. ultimo 2028. Samtidig forøges hensættelse til lukning af deponi, og der vil ultimo 2028 være hensat 14,0 mio. kr. I afsnit 4.2.1 redegøres for takstudviklingen for en typisk husstand.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	-15,7	-15,7	-15,7	-15,7
PL og øvrige ændringer				
Affald og Genbrug - tilpasning af budget (B2025)	2,5	2,5	2,5	2,5
Rottebekæmpelse - tilpasning af budget (B2025)	0,3	0,3	0,3	0,3
Kirkegårde - tilpasning af budget (B2025)	0,1	0,1	0,1	0,1
Affald og Genbrug - tilpasning af budget (B2024)	0,0	-13,8	-13,8	-13,8
Affald og Genbrug - tilpasning af budget (B2023)	0,0	12,8	12,8	12,8
PL og øvrige ændringer	0,0	1,0	1,0	1,0
I alt	-12,8	-12,8	-12,8	-12,8

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Der er ingen ændringer som følge af budgetaftale 2025-2028.

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på det takstfinansierede område.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Der er ingen ændringer som følge af budgetaftaler tidligere år.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Der er ingen ændringer som følge af tillægsbevillinger og omplaceringer.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

3.5 PL og øvrige ændringer

Der er foretaget administrativ tilpasning af budget 2025-2028 samt af budgettet tidligere år i henhold til, at budgettet på de takstfinansierede områder fastsættes årligt med udgangspunkt i, at de enkelte områder er takstfinansierede og over tid skal hvile i sig selv. Dette er beskrevet i afsnit 2 ovenfor. Det budgetlagte afdrag af gæld på affaldsområdet blev nulstillet efter 2025 ved budgetlægningen for 2023-2026. Ved budgetlægning for 2024-27 er afdraget imidlertid videreført til afdrag på anlægsinvesteringen.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Området omfatter to aftaleenheder:

- Affaldsterminalen
- Kirkegårde (indgår i aftaleenheden "Driftsafdelingen")

4.2 Takster og nøgletal

Gebyr for rottebekæmpelse beregnes efter en fordelingsmetode, som er fastsat i bekendtgørelsen om rottebekæmpelse (BEK nr. 991 af 21-08-2024). Fordelingsgrundlaget blev i 2024 ændret fra tidligere at være en promille af ejendomsværdien til at blive fastsat som et gebyr pr. bygnings m² (antal m² i BBR-registret). Denne fordeling har imidlertid vist sig ikke at være hensigtsmæssig, og der er i bekendtgørelsen fastsat en fordelingsmodel, som træder i kraft pr. 1. januar 2025. Gebyret pålægges samtlige faste ejendomme i kommunen, og opkræves på baggrund af et fast bidrag og ejendommens areal som oplyst i Bygnings- og boligregistret (BBR) den 1. januar i året forud for det år, som opkrævningen dækker.

Metoden foreskriver, at 1/3 af opkrævningen fordeles med en lige stor andel for alle ejendomme i kommunen som et fast gebyr, mens 2/3 af opkrævningen fordeles forholdsmæssigt mellem alle ejendomme i kommunen ud fra en ejendoms bebygget areal. Dog således, at for et bebygget areal, der overstiger 250 kvadratmeter, fastsættes kvadratmetersatsen til det halve. Ændring af fordelingsmetoden betyder, at nogle ejendomsejere vil opleve at betale mere for rottebekæmpelse, mens andre vil betale mindre. Samlet opkræves samme beløb for rottebekæmpelse i 2025, som i 2023 og 2024 svarende til 8,0 mio. kr.

I tabellen nedenfor er udgiften til rottebekæmpelser for ejendomme med forskelligt bebygget areal beregnet. Den nye fordelingsmetode for 2025 betyder, at ejendomme med et mindre bebygget areal vil opleve en større udgiftsstigning sammenlignet med 2024. Stigningen skyldes opkrævningen af et fast gebyr, og vil derfor maksimalt udgør 74,08 kr.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret Del 2

Rottebekæmpelse - gebyropkrævning 2025 efter ejendomsstørrelse sammenlignet med 2024

Ejendom	Antal m2	2025 metode			I alt gebyr	2024 metode	Forskel	
		Fast gebyr	m2-gebyr			I alt gebyr	i kr.	i %
			under 250m2	over 250m2				
A	50	74,08	31,12	0,00	105,21	36,00	69,21	192%
B	100	74,08	62,25	0,00	136,33	72,00	64,33	89%
C	150	74,08	93,37	0,00	167,45	108,00	59,45	55%
D	200	74,08	124,49	0,00	198,58	144,00	54,58	38%
E	250	74,08	155,62	0,00	229,70	180,00	49,70	28%
F	300	74,08	155,62	15,56	245,26	216,00	29,26	14%
G	500	74,08	155,62	77,81	307,51	360,00	-52,49	-15%
H	1000	74,08	155,62	233,42	463,12	720,00	-256,88	-36%

På kirkegårdsområdet er der fastsat takster for de enkelte ydelser. Taksterne fremskrives årligt med det nye pris og lønsskøn. Alle takster fremgår af takstkataloget, som indgår i budgetmaterialet, og som offentliggøres på kommunens hjemmeside efter budgetvedtagelsen

Affald og Genbrugs budget og gebyrer for 2025 er fastsat med udgangspunkt i den nye praksis om at levering af renovationsydelser til private skal være momsfrit (se i øvrigt orienteringssag til miljø og teknikudvalget om konsekvenserne af praksisændringen for udgifter samt fastsættelse af gebyr for 2025 (MTU 5/8-2024 pkt. 102)).

På området Affald og Genbrug er der samlet budgetteret med gebyrindtægter for 164,3 mio. kr. Det er en stigning i forhold til 2024, hvor der var budgetteret med 134,7 mio. kr., hvilket først og fremmest skyldes, at gebyrindtægter beregnes momsfrit.

Taksterne for de private husstande er opdelt i tre særskilte områder. Dels et gebyr for tømning og behandling af restaffald afhængig af størrelsen af husstandens affaldsbeholder, dels et gebyr for alle øvrige indsamlingsordninger, og endelig et gebyr for genbrugspladser. De to sidste er faste gebyrer, hvor alle husstande betaler samme gebyr.

Tabellen viser gebyrudgiften for et typisk enfamiliehus.

Gebyrudgift*	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Mad- og restaffald	415,00	382,50	437,50	993,75	993,75	1.062,50	1.059,75	1.202,00
Genbrug	610,00	912,50	930,00	783,75	783,75	775,00	1.033,50	1.091,00
Genbrugspladser	512,50	537,50	625,00	718,75	718,75	660,00	660,00	695,00
I alt	1.537,50	1.832,50	1.992,50	2.496,25	2.496,25	2.497,50	2.753,25	2.988,00

*) beløb 2018-2024 er inkl. moms og 2025 er angivet momsfrit

Tabellen viser gebyrudgifter for et typisk enfamiliehus med den mest almindelig beholderkombination bestående af 2-delt 240 liters beholder til rest- og madaffald m. 14-dagstømning samt 2 stk. 240 liters genbrugsbeholdere til genbrugsindsamling af papir/pap, glas/metal samt plast og mad- og drikkekartoner. Desuden er miljøkasser, storskrald 11 gange om året og adgang til genbrugspladser omfattet.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 2

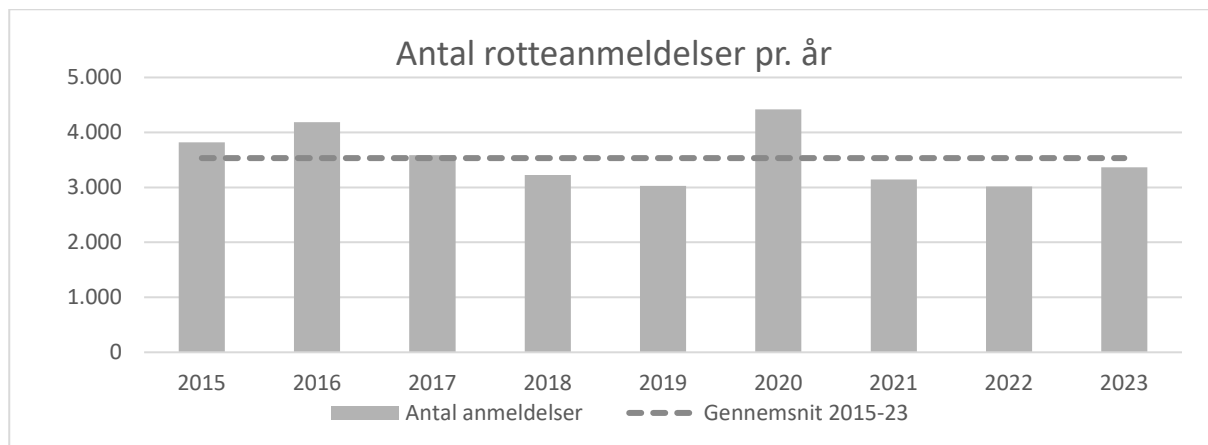
Note: fra maj 2024 er genbrugsordningen udvidet med en ekstra beholder med årvirkning i 2025. Fra 2021 indgår tømning af madaffald i mad- og restaffald. Dette har tidligere været opkrævet som en del af genbrugsgebyret. I gebyr-udgiften er tillige indregnet fradrag for skel.

I 2018 til 2021 blev gebyrerne forhøjet på grund af stigende udgifter samt gældsafvikling. Fra 2021 til 2023 blev niveauet fastholdt med knap 2.500 kr. årligt inkl. moms. I 2024 blev genbrugsgebyret forhøjet grundet indsamling af en ekstra beholder fra maj 2024, mens gebyr til dagrenovation og genbrugspladser blev fastholdt på niveau med tidligere år. I 2025 tager gebyrberegningen afsæt i, at renovationsydelse til private er momsfri. Det betyder, at moms af momsbelagte udgifter (købsmoms) på den ene side ikke refunderes i momsordningen, men på den anden side, at gebyret ikke pålægges moms (salgsmoms). Stigningen i gebyr-udgiften fra 2024 til 2025 skyldes primært, at ugetømning af 240 liter 2-delt rest- og madaffaldsbeholdere afskaffes i 2025. Det betyder, at knap 10.000 beholdere overgår fra uge- til 14-dagstømning. Da de faste udgifter til rest- og madaffald i gebyrberegningen fordeles efter antal tømninger, medfører færre tømninger, at udgiften pr. tømning og dermed pr. beholder stiger. For de knap 12.000 husstande, som i forvejen har 14-dagstømning, vil ændringen medføre en gebyrstigning, mens de ca. 10.000 husstande, som overgår til 14-dagstømning, vil opleve et fald. Samtidig stiger genbrugsgebyret bl.a. fordi indsamling af en ekstra genbrugsbeholder får fuld effekt i 2025.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

4.2.2 Nøgletal

Antallet af rotteanmeldelser svinger fra år til år, hvilket kan have betydning for udgifterne i det enkelte år. I 2020, hvor der var flest anmeldelser, var der således 4.417 anmeldelser, mens der i 2022, hvor antallet har været lavest, kun var 3.017 anmeldelser. Det svarer til en forskel på 32%. Gennemsnittet for perioden 2015 til 2023 ligger på 3.533 anmeldelser årligt. Foruden antal anmeldelser har den forebyggende indsats samt metode til bekæmpelse af rotter betydning for udgiftsniveauet f.eks. brug af intelligente fælder, som kan begrænse antallet af udkørsler.

På affaldsområdet er målsætningen, at affaldsmængderne skal reduceres over tid gennem affaldsforebyggelse, genbrug og øget genanvendelse. Tabellen nedenfor viser affaldsmængderne over den seneste 10-årige periode fordelt på de væsentligste affaldstyper. Restaffald vises tillige som antal kilo pr. borger pr. år. En medvirkende årsag til den faldende mængde restaffald er frasortering af madaffald, som ikke indgår i restaffaldet. I 2024 forventes ekstraordinær stor mængde til deponi grundet regelændring, som betyder, at private boligejere fra 1. januar 2025 ikke selv må nedrive for eksempel tag med asbest.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret Del 2

Affaldsmængder i tons	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024 skøn
Deponi	4.800	5.506	5.054	5.468	4.945	4.812	6.739	5.157	4.846	5.700
Affald til forbrænding	10.490	11.303	12.174	11.478	12.586	10.492	9.530	8.244	7.150	5.100
Restaffald	25.950	23.594	19.881	18.938	16.903	15.864	14.685	14.307	14.026	13.300
Restaffald kg pr. borger	229	192	161	152	139	131	130	124	122	119

Note: Mængde til deponi udgøres af to store fraktioner hhv. mineralsk affald, som næsten udelukkende består af asbestaffald (primært eternitplader), samt blandet affald til deponi.

[Den seneste 6-byngøgløtalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Kultur og fritid

Sundhed

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter på kultur- og fritidsområdet.

På **kulturområdet** er der følgende aftaleenheder: Randers Bibliotek inkl. Fritidscentret, Værket, herunder Turbinen, der er udpeget til regionalt spillested fra 1. januar 2025, Randers Musikskole samt Museum Østjylland, herunder Randers Stadsarkiv. Herudover gives der tilskud til en række selvejende institutioner: Randers Kunstmuseum, Randers Kammerorkester, Randers Teater, Randers Regnskov og Gaia.

Udover disse institutioner omfatter bevillingen også tilskud til en række musik- og teaterforeninger på kulturområdet, udgifter vedr. vedligeholdelse af skulpturer, springvand, lokalhistoriske arkiver og andre udgifter på kulturområdet, herunder Østjysk Vækstbånd, der er et samarbejde mellem Horsens, Silkeborg, Viborg og Randers kommuner med tilskud fra staten.

Områderne **fritid og idræt** vedrører dels en række kommunalt bestemte områder og dels folkeoplysningsområdet, der er reguleret af folkeoplysningsloven. Folkeoplysningen i Randers skal sikre børn, unge og voksne alsidige tilbud om deltagelse i voksenundervisning og fritidsaktiviteter baseret på det folkelige og frivillige foreningsarbejde. På dette grundlag gives der en række tilskud til foreninger såsom medlems- og lokaletilskud, tilskud til aftenskoleundervisning mv.

Desuden omfatter bevillingen blandt andet udgifter til Water and Wellness, drift mv. af idrætsanlæg, Randers stadion, haller og parker, drift af Udbyhøj Lystbådehavn, eliteidræt mv.

På såvel kultur- som fritidsområdet er der endvidere afsat mindre ansøgningspuljer til udviklingsaktiviteter og konkrete projekter.

Fakta

Antal medlemmer i idrætsforeninger under 25 år, 2024: 17.369

Antal medlemmer i idrætsforeninger over 25 år, 2024: 18.321

Antal besøgende på biblioteket 2024: ca. 416.000

Antal besøgende, Museum Østjylland i Randers 2024: 40.688

Politikker

Kulturpolitik

Fritids- og idrætspolitik

Se Randers Kommunes politikker på www.randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	194,5	192,9	187,5	186,9
Biblioteker	44,0	43,5	43,3	43,1
Kultur	56,8	56,3	55,8	55,5
Fritid og Idræt	93,7	93,0	88,4	88,3
I alt	194,5	192,9	187,5	186,9

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser, at nettoudgifterne i 2025 udgør 194,5 mio. kr., og derefter falder i de følgende år som følge af de vedtagne løbende effektiviseringsbesparelser samt ekstraordinære besparelser gennemført i forbindelse med budgettet for 2025-28 samt at der i 2025 og 2026 er bevilget midler til ekstraordinært tilskud til Randers Idrætshaller.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Nyt magasin Stadsarkivet	17,1	0,0	0,0	0,0
Dronningborghallen - reservation	20,4	20,4	0,0	0,0
Facilitetshus i Fårup Sønderbæk	2,2	0,0	0,0	0,0
Hensættelse til kunstgræsbaner fra 2023	1,3	1,1	0,3	0,3
Kunstgræsbane i Langå	1,4	0,0	0,0	0,0
Kunstgræsbane i Nord (B65, HUI, IF Fjord)	1,4	0,0	0,0	0,0
Kunstgræsbane ved SIF Assentoft	1,4	0,0	0,0	0,0
Assentoft, Hornbæk og Helsted projekter	1,9	1,2	0,0	0,0
Hybridbane på Randers Stadion	6,5	0,0	0,0	0,0
Breddeidrættens faciliteter	1,1	2,8	2,8	2,8
Anlægspulje til idrætsanlæg	0,8	1,3	1,3	1,3
I alt	55,5	26,9	4,4	4,4

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Ud over de nævnte er der en række igangværende anlægsprojekter, der først færdiggøres i 2025 eller senere. Hertil kommer en række anlægsprojekter, der er givet bevilling til i forbindelse med prioriteringen af anlægsmidlerne i indeværende byrådsperiode, hvoraf en del endnu ikke er afsluttet. Disse fremgår ikke af oversigten, idet bevillingen som nævnt er givet tidligere.

Anlæggene facilitetshus i Fårup Sønderbæk samt de tre kunstgræsbaner er flyttet fra budget 2024 til 2025, da projekterne tidligst påbegyndes i 2025.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På kultur- og fritidsområdet forventes der ikke væsentlige udfordringer baseret på de seneste måneders drift, men gennemførelsen af de vedtagne besparelser mv. vil kræve væsentlige indsatser og planlægning på de berørte områder.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag og reduktioner for kultur- og fritidsområdet:

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Pleje af idrætsanlæg - fastholdelse af niveau	1,2	1,2	1,2	1,2
Ekstraordinært tilskud Randers Idrætshaller	4,1	4,1	0,0	0,0
Videreførelse af tilskud til Projekt Sangkraft	0,4	0,4	0,0	0,0
Permanentgørelse af bevilling til Randers Stadsarkiv	0,7	0,7	0,7	0,7
Finansiering Hybridbane på Randers Stadion	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-3,7	-4,2	-4,6	-5,2
I alt	2,0	1,5	-3,3	-3,9

Med budgetaftalen 2025-28 blev der givet midler til pleje af idrætsanlæg. Grundet prisstigninger på drift og vedligehold af idrætsanlæg har det været nødvendigt at hæve budgettet for at fastholde det nuværende serviceniveau.

Randers idrætshaller er økonomisk udfordret og har brug for et yderligere tilskud for at skabe den nødvendige økonomiske balance mellem indtægter og udgifter og for at sikre Arena Randers' fremtid. Derfor er der i budgettet tilført et 2-årigt tilskud på 4,1 mio. årligt i 2025 og 2026, hvorefter der skal udarbejdes en status i foråret 2026.

Bevillingen til Projekt Sangkraft blev med budgetaftalen videreført i 2025 og 2026 med 0,4 mio. kr. årligt.

Randers Stadsarkiv blev oprettet i 2013 og har siden haft midlertidige bevillinger til driften af arkivet. Senest blev bevillingen ved budgettet for 2023-26 forlænget til og med 2024. Med budgetaftalen 2025-28 permanentgøres bevillingen på 0,7 mio. kr. årligt.

Der blev afsat 6,5 mio. til etablering hybridbane på Randers station, som en driftsfinansieret anlægsinvestering, som finansieres af øgede stationsleje de kommende 10 år svarende til 1/10 af den endelige etableringsudgift.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

Ændringer fra budgetaftalen - anlæg (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Hybridbane Randers Station	6,5	0	0	0
I alt	6,5	0	0	0

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers Kommune, er der i øvrigt med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser. Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Kultur og fritid (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	231,5	-37,0	194,5
Biblioteker	46,1	-2,2	44,0
Kultur	85,4	-28,6	56,8
Fritid og Idræt	99,9	-6,2	93,7
I alt	231,5	-37,0	194,5

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der inden for serviceammen samlet set er budgetteret med nettoudgifter for 194,5 mio. kr.

1.1.1 Biblioteker

Biblioteket er både det fysiske sted for kultur- og informationsformidling og det elektroniske bibliotek, hvor de forskellige serviceydelser tilbydes direkte via internettet. Udgifterne til drift af biblioteker er budgettet til 46,1 mio. i 2025, som modsvares af indtægter fra billetsalg og gebyrer der udgør 2,2 mio. kr.

Biblioteket har ifølge biblioteksloven til formål at "fremme oplysning, uddannelse og kulturel aktivitet". Det er lovmæssigt forpligtet til at sikre den frie og lige adgang til viden og information.

Randers Bibliotek består af hovedbiblioteket i Kulturhuset i Randers, filialer i Kristrup, Dronningborg og Langå samt en bogbus. Bibliotekerne har dels en åbningstid med betjening og dels en udvidet åbningstid med selvbetjening for filialernes vedkommende. Derudover er der et fast selvbetjeningsområde i Arena Randers og pop-up låne-/afleveringsmuligheder i Assentoft Kultur- og Fritidscenter.

1.1.2 Kultur

Kulturområdet består af en række institutioner samt budget til tilskud mv.

Budgettet på dette område kan specificeres således:

Kultur (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Kulturområdet i alt	85,4	-28,6	56,8
Museum Østjylland	26,2	-12,6	13,6
Randers Musikskole	11,5	-5,4	6,2

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Kultur (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Værket	21,3	-10,0	11,3
Selvejende kulturinstitutioner	19,3	0,0	19,3
Øvrig kultur	7,1	-0,7	6,4

Museum Østjylland

Museum Østjylland er et kommunalt ejet, statsanerkendt museum, som drives i fællesskab af Randers, Norddjurs og Syddjurs Kommuner med Randers Kommune som driftsansvarlig. Museet modtager statstilskud efter Museumsloven. Udgiftsbudgettet er i 2025 26,2 mio. kr. som modsvares af indtægter fra de øvrige kommuner på 12,6 mio. kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget i Randers Kommune fungerer som museets bestyrelse. Der er etableret et præsidium bestående af formænd og næstformænd for kulturudvalgene i de tre kommuner, repræsentanter for museumsforeningerne i de tre kommuner og for museets personale. Præsidiets råd giver og har indstillingsret over for museets bestyrelse.

Museum Østjylland er, som statsanerkendt museum, overordnet forpligtet til at belyse forandring, variation og kontinuitet i menneskers livsvilkår fra de ældste tider til nu. Museet skal sikre, at der for nuværende og kommende generationer findes en lokal kulturarv i form af genstande og viden knyttet til livet i byen og på egnen gennem tiderne. Det sker gennem museumslovens fem søjler: indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling.

I Randers omfatter Museum Østjylland foruden aktiviteterne i Kulturhuset, også Håndværksmuseet og Stadsarkiv Randers, ligesom Museum Østjylland er hovedindleder i Fællesmagasinet for museer i Midt- og Østjylland.

I budgetaftalen for 2022-25 blev der afsat 2 mio. kr. med henblik på medfinansiering af fondsmidler til fornyelse af Håndværksmuseet, og der er nu indsamlet det nødvendige beløb, og fornyelsen vil foregå over de næste år.

I budgetaftalen for 2024-27 blev der i 2025 reserveret 16,7 mio. kr. til etablering af nyt arkiv/fællesmagasin med øvrige kulturinstitutioner. Forvaltningens analyse viser, at den afsatte reservation ikke er tilstrækkeligt til etablering af forbedret publikumsfaciliteter eller etablering af magasinet. Der er derfor i forbindelse med budgetaftalen for 2025-28 besluttet, at der skal prioriteres økonomi til de nødvendige investeringer i de kommende års budgetlægninger.

Randers Musikskole

Randers Musikskole er en kommunal musikskole for børn og unge, der også tilbyder undervisning til voksne. Musikskolens formål er at udvikle og fremme elevernes evner og kundskaber gennem undervisningstilbud samt i øvrigt at medvirke til fremme af det lokale musikmiljø.

Undervisningen foregår dels på en række folkeskoler og dels i musikskolens lokaler på Mariagervej ved Værket. Foruden undervisning individuelt eller på hold tilbydes eleverne deltagelse i orkestre og kor.

Udgifterne til aktiviteterne finansieres via deltagerbetaling, statstilskud og kommunale tilskud. Udgiftsbudgettet for 2025 er 11,5 mio. kr., som modsvares af indtægterne på 5,4 mio. kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Værket

Musik- og teaterhuset Værket er en kommunal institution, hvor aktiviteterne finansieres dels via det kommunale driftsbudget og dels via indtægter fra salg af billetter, sponsorbidrag og udlejning af lokaler. Aktiviteterne omfatter den løbende drift og vedligeholdelse af Værket, herunder Ridehuset og Turbinen, arrangementsvirksomhed samt udlejning af lokaler til faste brugere (Randers Teater, Musikskolen og Randers Kammerorkester) samt eksterne arrangører. Der er i 2025 budgetteret med udgifter for 21,3 mio. kr., som modsvares af indtægter på 10 mio. kr. fra salg.

Værket har fremlagt en plan for udvikling af de bygningsmæssige rammer, hvor der skal søges støtte fra fonde, hvilket forudsætter et kommunalt bidrag. Værket har derfor med budgetaftalen 2024-27 fået 4,3 mio. kr. til de mest påtrængende renoveringer.

Fra 2025 er Turbinen igen blevet udpeget som regionalt spillested, som betyder, at der årligt modtages ca. 1,5 mio. kr. fra staten til musikarrangementer.

Selvejende kulturinstitutioner

Ud over de kommunale kulturinstitutioner gives tilskud til følgende selvejende kulturinstitutioner: Randers Kunstmuseum, Randers Kammerorkester, Randers Teater, Gaia og Randers Regnskov. Budgettet i 2025 er på 19,3 mio. kr.

Øvrig kultur

Der ydes kommunale tilskud til afvikling af teaterforestillinger i Randers både gennem Randers Teaterforening og gennem tilskud til institutioners køb af teaterforestillinger. Staten yder refusion af sidstnævnte tilskud. Gennem teaterordningen "1-til-alle" er alle børn og unge via skolerne og daginstitutionerne sikret adgang til mindst én teaterforestilling hvert år. Der ydes endvidere tilskud til en række teatre, orkestre, musikforeninger og til rytmiske musikgruppers udgifter til øvelokaler og spillesteder, og kunstnerkollektivs brug af fælles atelierer.

Ud over tilskud til teater og musik yder Randers Kommune på kulturområdet også tilskud til en række andre kulturelle opgaver, herunder skulpturer, springvand, Nordisk Venskabsbyuge, Malvinas Hus, Asfergladen, musik og teaterforeninger, lokalhistoriske arkiver, børnekulturugen, Levende Sommer mv.

Randers Kommune udgør sammen med Viborg, Silkeborg og Horsens Kommune Kulturregion Østjysk Vækstbånd, der med 50 pct. statsrefusion gennemfører tværgående kulturprojekter i regionen. Det kommunale bidrag er 0,5 mio. kr. årligt.

Der er endvidere afsat midler til imødekomme af konkrete ansøgninger til kulturprojekter.

Fritidscentret er organisatorisk en del af Biblioteket. Fritidscentret stiller ledige lokaler til rådighed til den frie folkeoplysende virksomhed. Det sker via udlån og udleje af lokaler i henholdsvis Fritidscentret og Helligåndshuset. Desuden administreres Kulturhuset Langå i samarbejde med en brugerbestyrelse. Både Fritidscentret og Kulturhuset i Langå benyttes også af foreninger uden for folkeoplysningsområdet.

Kulturhuset rummer tre institutioner: Randers Bibliotek, Museum Østjylland og Randers Kunstmuseum. De løbende driftsudgifter til Kulturhuset fordeles forholdsmæssigt mellem de tre institutioner via Kulturhusets budget, der administreres af biblioteket.

Budget 2025 for øvrig kultur består af et udgiftsbudget på 7,1 mio. kr., som modsvares af indtægter på 0,7 mio. kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

1.1.3 Fritid og Idræt

Fritid og idrætsområdet budget kan specificeres således:

Fritid og Idræt (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Fritids- og Idrætsområdet i alt	99,9	-6,2	93,7
Parker og legepladser	5,2	0,0	5,2
Idrætsanlæg	17,6	-3,8	13,8
Kommunale haller	1,9	0,0	1,9
Selvejende haller	29,6	0,0	29,6
Water and Wellness	16,7	-0,3	16,4
Lokaletilskud	12,0	-1,4	10,6
Aktivitetstilskud	4,8	0,0	4,8
Folkeoplysning for voksne	5,5	-0,6	4,8
Tilskudsmidler	0,5	0,0	0,5
Randers Talent og Elite	3,0	0,0	3,0
Breddeidræt og Bevæg dig for Livet	1,9	0,0	1,9
Fritid for alle	0,5	0,0	0,5
Øvrige udgifter	0,7	0,0	0,7

Områderne fritid og idræt vedrører dels en række kommunalt bestemte områder og dels folkeoplysningsområdet, der er reguleret af folkeoplysningsloven. Folkeoplysningen i Randers skal sikre børn, unge og voksne alsidige tilbud om deltagelse i voksenundervisning og fritidsaktiviteter baseret på det folkelige og frivillige foreningsarbejde.

Folkeoplysningen støttes gennem tilskud til undervisning og aktiviteter. Kommunale lokaler stilles til rådighed for foreninger og aftenskoler, og der ydes tilskud til foreningers benyttelse af private/egne lokaler. Der opkræves gebyr for fast brug af kommunale lokaler, og provenuet anvendes til tilskud, ud over det lovpligtige, til foreningernes egne lokaler. Der betales et gebyr for kommunale idrætshaller, svømmehaller og kunstgræsbaner, mens øvrige faciliteter stilles gratis til rådighed for foreninger. Der opkræves betaling for udleje til andre formål.

Midlerne til breddeidræt kan anvendes i kommunale, selvejende og foreningsejede faciliteter såvel inden- og udendørs.

Randers Kommune yder herudover tilskud til driften af en række selvejende idrætshaller og forestår selv driften af to idrætshaller og en multifunktionel atletikhal. Derudover gives der et årligt driftstilskud til Water and Wellness.

Pasningen af de udendørs kommunale idrætsanlæg og de historiske byparker udføres af private entreprenører.

Randers er Team Danmark Eliteidrætskommune og udvikler talenter gennem særlige skole- og foreningstilbud.

I Randers er det ambitionen at give alle borgere mulighed for at være idræts- og bevægelsesaktive og gerne i inkluderende fællesskaber. Med indsatsene Bevæg dig for livet og Fritid for Alle er der målrettet fokus på

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

at understøtte idræts- og fritidsdeltagelsen for nogle af de målgrupper, der ikke er aktive. Det gælder både børn, unge og voksne.

Med henblik på at understøtte, styrke og udvikle foreningslivet og borgernes muligheder for at være aktive, samarbejder Randers Kommune med en række organisationer og andre interessenter. De primære aktører er idrætsorganisationerne DGI og DIF. Med sidstnævnte har Randers Kommune et samarbejde om get2sport. Med DIF get2sport indsatsen understøttes de lokale idrætsforeninger i udsatte boligområder, så de i større grad kan inkludere flere børn og unge fra områderne.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

2.1 Tildelingsmodel på fritidsområdet

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget beslutter ultimo hvert år efter indstilling fra Folkeoplysningsudvalget Randersordningen for det kommende år. Kriterierne for 2025 vil først blive godkendt efter afslutningen af disse bemærkninger, men forventes besluttet på sundheds-, idræts- og kulturudvalgets møde den 27. november 2024. Den samlede beskrivelse kan findes på kommunens hjemmeside under tilskud til fritidsaktiviteter.

I det følgende beskrives kriterierne for 2024.

2.1.1 Randersordningen 2024

Randersordningen er Randers Kommunes tilskudsordning til frivillige folkeoplysende foreninger under folkeoplysningsloven. Tilskudsordningen omfatter kursustilskud, medlemstilskud, gebyrordning og ekstra kommunalt lokaletilskud, herunder hallejetilskud.

For at opnå tilskud efter Randersordningen skal foreningen være hjemmehørende i Randers Kommune. Foreningen skal samtidig være godkendt af folkeoplysningsudvalget som en frivillig folkeoplysende forening i henhold til reglerne i folkeoplysningsloven med tilhørende bekendtgørelse og vejledning, og der skal opkræves deltagerbetaling (kontingent).

Foreningen skal have en almennyttig og kontinuerlig aktivitet. Foreningen skal således have planlagte aktiviteter for børn og unge inden for foreningens formål mindst 20 gange årligt fordelt over mindst 5 måneder. Foreninger - udelukkende for medlemmer med handicaps - kan modtage tilskud, uanset at kravet om aktiviteter for børn og unge ikke aktuelt kan opfyldes.

Midlerne til Randersordningen for det frivillige folkeoplysende foreningsarbejde fastsættes af byrådet efter forslag fra folkeoplysningsudvalget.

Midlerne opdeles i tre puljer:

1. Ekstra lokaletilskud, herunder hallejetilskud
2. Kursus- og medlemstilskud
3. Udviklingsmidler

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Ekstra lokaletilskud

En kommune kan opkræve gebyrer for benyttelsen af kommunale lokaler, hvis indtægten anvendes til forbedring af det lokaletilskud, som skal ydes efter folkeoplysningsloven. Randers Kommune opkræver gebyrer med henblik på at yde ekstra lokaletilskud.

Udover hallejetilskud ydes tilskud til sportsskoler, udleje til kommunale institutioner og til hvervingsarrangementer. Foreninger, der har udgifter til egne eller lejede lokaler, får efter folkeoplysningsloven 65 pct. tilskud til de tilskudsberettigede lokaleudgifter. I Randers Kommune er tilskudsprocenten på 65 pct. hævet til 72 pct., bortset fra tilskuddet til forbrugsafgifter (el, vand og varme), der er på 65 pct. (fra 2025 reduceres tilskudsprocenten til 68 pct.).

25-års-reglen

Hvis en forening har medlemmer over 24 år (ledere, instruktører og bestyrelsesmedlemmer indgår ikke ved opgørelsen), kan der efter folkeoplysningsloven foretages en forholdsmæssig nedsættelse af lokaletilskuddet. I Randers Kommune er denne nedsættelse ophævet pr. 1. januar 2010 for foreninger, der tilrettelægger og gennemfører aktiviteter for børn og unge under 25 år.

Kurstilbud

Der ydes tilskud med 75 pct. af udgifterne til kurser i Danmark for nuværende og kommende ledere. Tilskud ydes til kursus- og opholdsudgifter. Til hver enkelt person kan der på et år højst ydes tilskud med 30.000 kr. Ud fra foregående års erfaringer afsættes der et beløb til kurstillskud af den samlede pulje til kursus- og medlemstilskud, i 2024 900.000 kr. Hvis beløbet ikke anvendes, overføres det til følgende års medlemstilskud. Hvis beløbet ikke er tilstrækkeligt, afholdes merudgifterne af de afsatte midler til medlemstilskud.

Lokal kursusvirksomhed

Der afsættes et beløb svarende til 1/5 af det beløb, der er afsat til kurstillskud, til anvendelse til kurser i "nye foreningsaktiviteter" og "lokal kursusvirksomhed". I 2024 er der afsat 180.000 kr. hertil, og beløbet forsøges fordelt over hele året.

De lokale kurser retter sig særligt mod de foreninger, der ikke via medlemskab af overliggende kreds- eller landsorganisationer har mulighed for at deltage i lederuddannelse og til tværgående kursusvirksomhed, der medvirker til fortsat udvikling af foreningerne. Eventuelle ubrugte midler overføres til efterfølgende års medlemstilskud.

Medlemstilskud

Restbeløbet efter fradrag af beløb til ekstra lokaletilskud, hallejetilskud, kurstillskud og udviklingsmidler anvendes til medlemstilskud. Tilskuddet gives til aktive medlemmer i aldersgruppen 0-24 år, som har været kontingentbetalende medlem af foreningen i mindst tre måneder.

Udviklingsmidler

Der afsættes en udviklingspulje på 400.000 kr., hvoraf 50.000 kr. er målrettet de mindre og nye sportsgrene. Puljen kan med frist 4 gange årligt søges af alle godkendte frivillige folkeoplysende foreninger til initiativer og projekter, der skaber udvikling i foreningernes organisering, aktiviteter, faciliteter mv. Projekter med tværgående indhold og med integration af 'ikke allerede foreningsaktive personer' prioriteres. Fordeling af tilskud foretages af folkeoplysningsudvalget.

Tilskud til selvejende haller

Tilskudsordningen indeholder flere elementer:

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

1. Tilskud til ydelser på kommunalt godkendte lån anvendt til opførelse af hallen.
2. Fast tilskud, der består af 3 elementer: Et grundtilskud, et arealtilskud og et tilskud til de haller, der er forpligtede til at stille timer til rådighed for lokale skoler og institutioner.
3. Et variabelt tilskud, der afhænger af det antal timer, som udlejes til godkendte folkeoplysende foreninger.

Formålet med tilskudsmodellen er at sikre en generel tilskudsmodel, der er tilpasset de forskellige forhold uden, at der skal laves en lang række sær aftaler. Modellen tilsigter at opfylde to formål: Budgetmæssig stabilitet gennem et forholdsvis stort fast tilskud, så hallerne forud for budgetåret kender hovedparten af indtægtsgrundlaget (og kommunen hovedparten af udgifterne). Og for hallerne et incitament til at sikre størst mulig udlejning ved at timetilskuddet, tillagt foreningernes egenbetaling, mindst dækker marginalomkostningerne ved at holde åbent.

Det forudsættes i tilskudsmodellen, at der udarbejdes en kontrakt mellem kommunen og den enkelte institution. I kontrakten specificeres foruden tilskudsmodellen en række nærmere betingelser for tilskudsudlydelsen, herunder f.eks. krav til regnskaber, nedbringelse af energiudgifter og udarbejdelse af vedligeholdelsesplaner.

Tilskuds aftale for aftenskolerne i Randers Kommune

Kommunerne er efter folkeoplysningsloven forpligtet til at yde tilskud til aftenskoler, men den enkelte kommune fastlægger selv niveauet.

Der kan efter loven ikke ydes tilskud til undervisning mv., hvis formålet er agitation, behandling, underholdning, forkyndelse eller udbredelse af overtro. Der kan endvidere ikke ydes tilskud til undervisning inden for spil, idræt og sports- og konkurrencepræget virksomhed. Kommunen kan fravige disse begrænsninger og fastlægge nærmere retningslinjer for, hvad der ligger i disse begreber.

Tilskud til den folkeoplysende virksomhed sker på baggrund af tilskudsbrøker. Tilskudsbrøkerne kan efter loven højst være:

1/3 af udgifterne til lærer- og lederløn i den almene undervisning.

8/9 af udgifterne til lærer- og lederløn i handicapundervisningen.

5/7 af udgifterne til lærer- og lederløn i instrumentalundervisning.

Folkeoplysningsudvalget har fastsat en anvendelse af de maksimale tilskudssatser i Randers Kommune, bortset fra tilskud til handicapundervisningen, hvor tilskudsbrøken er fastsat til 7/9.

Hvis ansøgningerne om tilskud overstiger budgettet, nedsættes tilskuddet forholdsmæssigt til alle ansøgere.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	195,2	195,2	195,2	195,2
Budgetaftale 2025-2028				
Pleje af idrætsanlæg - fastholdelse af niveau	1,2	1,2	1,2	1,2
Finansiering af Hybridbane (øget baneleje fra Randers FC)	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Ekstraordinært tilskud til Randers Idrætshaller	4,1	4,1	0,0	0,0
Videreførsel af tilskud til Projekt Sangkraft	0,4	0,4	0,0	0,0
Permanentgørelse af bevilling til Randers Stadsarkiv	0,7	0,7	0,7	0,7
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-3,7	-4,2	-4,6	-5,2
Budgetaftale tidligere år				
Driftstilskud kunstgræsbaner	0,0	-0,2	0,0	0,0
Bevæg dig for livet	0,2	-0,1	-0,1	-0,1
Fritid for alle	0,0	0,0	-0,4	-0,4
Eliteidræt	0,0	0,0	-0,2	-0,2
Ændringer i forhold til idrætspakken	0,3	0,4	0,2	0,2
Engangstilskud i 2024 til Projekt Sangkraft ophører (erstat- tes af nyt tilskud i 2025 og 2026 i budgetaftale 2025-28)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Udbyhøj Havn, udviklingsplan	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Udmøntning af effektiviserings- og besparelserkrav 2024- 26	-0,8	-1,7	-1,7	-1,7
Ekstra bevilling til Randers Stadsarkiv sfa. bortfald af støt- tede job	0,1	0,1	0,1	0,1
Bortfald af tidligere bevilling til Randers Stadsarkiv (erstat- tes af permanent bevilling i budgetaftale 2025-28)	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Særligt tilskud til Kastalia	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Bortfald af ekstrabevilling til breddeidrætsmidler	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Turbinen, ophør af ekstra tilskud	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
PL og øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Tilretning af budgettet på Værket,	1,0	1,0	1,0	1,0
I alt	194,5	192,8	187,4	186,9

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Ved budgetaftalen 2025-28 blev der givet midler til pleje af idrætsanlæg. Grundet forventede prisstigninger på drift og vedligehold af baner, grønne områder mv. har det vist sig nødvendigt at hæve budgettet for at fastholde det nuværende serviceniveau.

Der er afsat anlægsmidler på 6,5 mio. kr. til etablering hybridbane på Randers station, som en driftsfinansieret anlægsinvestering; beløbet finansieres ved en forøgelse af stationslejen de kommende 10 år svarende til 1/10 af etableringsudgiften.

Randers idrætshaller er økonomisk udfordret og har brug for et yderligere tilskud for at skabe den nødvendige økonomiske balance mellem indtægter og udgifter og for at sikre Arena Randers' fremtid. Derfor er der med budgetaftalen tilført et 2-årigt tilskud på 4,1 mio. årligt i 2025 og 2026.

Bevillingen til Projekt Sangkraft blev med budgetaftalen videreført i 2025 og 2026 med 0,4 mio. kr. årligt.

Randers Stadsarkiv blev oprettet i 2013 og har siden haft midlertidige bevillinger til driften af arkivet. Senest blev bevillingen ved budgettet for 2023-26 forlænget til og med 2024. Med budgetaftalen 2025-28 permanentgøres bevillingen på 0,7 mio. kr. årligt.

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers kommune er der med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser. Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet i forhold til budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Tilpasning af tilskud i halordning	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Reduktion af breddeidrætsmidler	-1,23	-1,23	-1,23	-1,23
Randers Musikskole, effektivitetsbesparelser	-0,09	-0,13	-0,15	-0,18
Værket, effektivitetsbesparelser	-0,16	-0,21	-0,26	-0,31
Museum Østjylland, effektivitetsbesparelser	-0,19	-0,26	-0,26	-0,38
Randers Bibliotek, effektivitetsbesparelser	-0,68	-0,91	-1,12	-1,33
Reduktion af driftstilskud Randers Kunstmuseum	-0,08	-0,10	-0,12	-0,14
Reduktion af driftstilskud Randers Teater	-0,11	-0,14	-0,17	-0,20
Reduktion af driftstilskud Randers Kammerorkester	-0,09	-0,12	-0,14	-0,17
Reduktion af driftstilskud Randers Regnskov	-0,62	-0,64	-0,65	-0,66
Reduktion af udgifter til skulpturer	0,00	0,00	-0,02	-0,04
I alt	-3,74	-4,22	-4,62	-5,15

Alle aftaleenheder og selvejende institutioner på kultur- og fritidsområdet reduceres med 2,05% med henblik på at opnå de fornødne besparelser i budget 2025-28. Derudover er der indarbejdet en reduktion på 0,5% i 2027 og 0,5% i 2028 som følge af effektiviseringsbesparelserne. Dette betyder, at aftaleenhederne skal tilpasse deres udgifter, mens tilskuddet til de selvejende institutioner reduceres.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Desuden sker der som følge af de vedtagne besparelser en reduktion af tilskuddet i halordningen, hvor der i 2024 har været givet et ekstratilkud til vedligeholdelse samt reduktion af ansøgningspuljen vedr. breddeidrætsmidler.

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på området.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

I tabellen er der vist en række ændringer, hvor tidsbegrænsede bevillinger udløber. Det drejer sig om midler til driftstilskud til kunstgræsbaner, Bevæg dig for livet, Fritid for alle, Eliteidræt og udfordringer på fritidsområdet, som blev bevilliget som en del af idrætspakken i budget 2024-2027.

Derudover udløber de tidsbegrænsede bevillinger Projekt Sangkraft, udviklingsplan Udbyhøj Havn, ekstra bevilling til Stadsarkivet, driftsbevilling til Stadsarkivet og ekstratilkud til Kastalia, ekstramidler til breddeidrætsmidlerne samt ekstra tilskud til Turbinen. Turbinen er fra 2025 på ny udpeget som regionalt spillested, hvilket udløser statslige midler i perioden 2025-2028. Driftsbevillingerne til Stadsarkivet og bevillingen til Projekt Sangkraft er blevet genbevilliget ved budgetaftalen for 2025-28.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Der er ingen tillægsbevillinger eller omplaceringer på området.

3.5 PL og øvrige ændringer

Endelig er der andre mindre ændringer, blandt andet som følge af forskelle i prisfremskrivninger.

Derudover er der lavet en teknisk tilretning af budgettet som følge af der ikke har været parallelitet i fremskrivningen af indtægtsside/udgiftsside vedr. Værket.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

På kultur- og fritidsområdet er der følgende aftaleenheder, der er omtalt ovenfor: Randers Bibliotek, Museum Østjylland, Værket og Randers Musikskole. Hertil kommer de selvejende institutioner.

4.2 Takster og nøgletal

På kultur- og fritidsområdet findes en række takster for benyttelsen af Randers Musikskole, Museum Østjylland, Randers Bibliotek, Fritidscentret, Værket og Udbyhøj Lystbådehavn. Samt takster for udlejning af stadion, idrætsanlæg, svømmehaller og grønne områder.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås via randers.dk](#) under Budgetmateriale 2025-28.

I 6-bynøgletalsrapporten kan findes nøgletal om udgifter og aktiviteter på kultur- og fritidsområdet.

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås via randers.dk](#), "Om os", "Fakta", "Befolkningsprognose og folketal" "6-by nøgletal 2023" og i denne finde afsnittet "Fritid, Kultur og Bibliotek"

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

5. Anlægsprojekter

Der er en række anlægsprojekter på kultur- og fritidsområdet; en oversigt findes i del 1 af budgetbemærkningerne og de enkelte projekter fremgår af anlægsskemaer for de enkelte projekter på de følgende sider.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Pulje til breddeidræt, idrætsanlæg og kunstgræsbaner	4,4	4,4	4,4	4,4
I alt	4,4	4,4	4,4	4,4

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Dronningborghallen, reservation

Bevillingsprogramnummer: 9242000006

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	9.792	20.440	20.440	0	0	50.672
Indtægter						
I alt	9.792	20.440	20.440	0	0	50.672

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
14.11.2022	902	0	902	
I alt	902	0	902	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved budgetaftalerne for budget 2019-22, budget 2020-23 og budget 2024-27 blev der afsat midler til etablering af en hal i Dronningborg til erstatning for den nuværende Dronningborghal.

Opførelsen af den nye Dronningborghal forventes at koste 50,6 mio. kr. inkl. nedbrydning og bortskaffelse af den eksisterende hal mv. Dette finansieres af allerede afsatte midler til det oprindelige Dronningborgprojekt (19 mio. kr.). De øvrige midler tilvejebringes som en driftsfinansieret anlægsinvestering ved en nedskrivning af den tidligere afsatte tilskudspulje til ydelsesstøtte til Dronningborg-projektet med 1,5 mio. kr. i 30 år, idet hallen er besluttet opført som en kommunal hal og ikke som en selvejende hal, hvortil der gives ydelsesstøtte til de optagne lån.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Anlægspulje til idrætsanlæg 2025-28

Bevillingsprogramnummer: 9242000028/35/53/59

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		838	1.283	1.283	1.283	4.686
Indtægter						
I alt		838	1.283	1.283	1.283	4.686

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	838		838	
I alt	838		838	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Der har siden 2013 været givet en rammebevilling på 1 mio.kr. til idrætsformål, der løbende er prisen fremskrevet.

Ved prioriteringen af idrætsmidlerne for 2022-25 er nogle af de afsatte midler prioriteret til de bevilgede projekter, mens resten vil blive fordelt i de følgende år. Derfor er beløbet 2025 lavere end fra 2026.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er givet i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Breddeidrættens faciliteter 2025-28

Bevillingsprogramnummer: 9242000029/36/54/60

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		1.087	2.819	2.819	2.819	9.544
Indtægter						
I alt		1.087	2.819	2.819	2.819	9.544

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
10.10.2024	1.087	0	1.087	
I alt				

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet har siden 2010 årligt afsat et beløb til forbedring af breddeidrættens faciliteter.

Ved prioriteringen af idrætsmidlerne for 2022-25 er nogle af de afsatte midler prioriteret til de bevilgede projekter, mens resten vil blive fordelt i de følgende år. Derfor er beløbene i 2025 lavere end fra 2026.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er givet i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Facilitetshus i Fårup Sønderbæk

Bevillingsprogramnummer: 9242000040

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		2.235				2.235
Indtægter						
I alt		2.235				2.235

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
13.06.2022	2.066		2.066	
12.10.2023	92		92	Prisfremskrivning
10.10.2024	77		77	Prisfremskrivning
I alt	2.235		2.235	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved prioriteringen af de afsatte midler til idrætsfaciliteter 2022-25 besluttede Byrådet den 13. juni 2022 at bevillige midler til facilitetshus i Fårup med omklædningsfaciliteter samt et mindre fællesrum og køkken. Beløbet udgør i 2025-priser 2,235 mio.kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Hensættelse til kunstgræsbaner fra 2023

Bevillingsprogramnummer: 9242000049

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.747	1.254	1.134	310	310	5.755
Indtægter						
I alt	2.747	1.254	1.134	310	310	5.755

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
26.06.2023	4.200	0	4.200	
12.10.2023	1.159	0	1.159	
10.10.2024	397	0	397	
I alt	5.755	0	5.755	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

I forbindelse med prioriteringen af idrætsmidler i byrådsperioden 2022-25 godkendte Byrådet på mødet den 13. juni 2022, at der afsættes et årligt beløb. Beløbet opspares løbende, indtil der sker udskiftning af eksisterende kunstgræsbanetæpper.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Kunstgræsbane i Langå

Bevillingsprogramnummer: 9242000050

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		1.397				1.397
Indtægter						
I alt		1.397				1.397

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
13.10.2022	1.308	0	1.308	
12.10.2023	59	0	59	Prisfremskrivning
10.10.2024	30	0	30	Prisfremskrivning
I alt	1.397	0	1.397	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved prioriteringen af de afsatte midler til idrætsfaciliteter 2022-25 blev der givet midler til anlæggelse af kunstgræsbaner i Langå.

Beløbet udgør i 2025-priser 1,397 mio.kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Kunstgræsbane i Nord

Bevillingsprogramnummer: 9242000051

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		1.397				1.397
Indtægter						
I alt		1.397				1.397

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
13.10.2022	1.308	0	1.308	
12.10.2023	59	0	59	Prisfremskrivning
10.10.2024	30	0	30	Prisfremskrivning
I alt	1.397	0	1.397	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved prioriteringen af de afsatte midler til idrætsfaciliteter 2022-25 blev der givet midler til anlæggelse af kunstgræsbaner i Nord.

Beløbet udgør i 2025-priser 1,397 mio.kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Kunstgræsbane ved SIF Assentoft

Bevillingsprogramnummer: 9242000052

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		1.397				1.397
Indtægter						
I alt		1.397				1.397

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
13.10.2022	1.389	0	1.308	
12.10.2023	59	0	59	Prisfremskrivning
10.10.2024	30	0	30	Prisfremskrivning
I alt	1.397	0	1.397	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved prioriteringen af de afsatte midler til idrætsfaciliteter 2022-25 blev der givet midler til anlæggelse af kunstgræsbaner ved SIF Assentoft.

Beløbet udgør i 2025-priser 1,397 mio.kr.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Assentoft, Hornbæk og Helsted projekter

Bevillingsprogramnummer: 9242000056

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		0	1.864	1.243	0	3.107
Indtægter		0	0	0	0	0
I alt		0	1.864	1.243	0	3.107

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Med budgetaftalen for 2024-27 noterede aftalepartierne sig det store lokale engagement, der er i forhold til projekter på idrætsområdet i både Hornbæk, Assentoft og Helsted.

Der er derfor i budgettet for 2024-27 afsat i alt 3 mio. kr. i 2025 og 2026 til at understøtte de gode lokale initiativer med opstartskapital:

- 0,6 mio. kr. i 2025 til projektet i Helsted.
- I alt 1,2 mio. kr. til projektet i Assentoft (0,6 mio. kr. årligt i 2025-2026).
- I alt 1,2 mio. kr. til projektet i Hornbæk (0,6 mio. kr. årligt i 2025-2026)

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Nyt magasin Stadsarkivet

Bevillingsprogramnummer: 9242000058

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		17.067	0	0	0	17.067
Indtægter						
I alt		17.067	0	0	0	17.067

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Ved budgetaftalen 2024-27 blev der reserveret i alt 16,7 mio. kr. i 2025 til etablering af et nyt arkiv/fællesmagasin. Rådighedsbeløbet udgør 17,067 mio.kr. i 2025 priser.

Som en del af budgetmaterialet til budget 2025-28 har forvaltningen beskrevet mulighederne for etablering og foretaget foreløbige vurderinger af den samlede økonomi. Det kan i den forbindelse konstateres, at den afsatte reservation ikke vil være tilstrækkelig til etablering af forbedrede publikumsfaciliteter - det drejer sig om ankomstområde med gæste-, klasse og formidlingsfaciliteter samt plads til de frivillige, der bidrager til arkivets formidling og arkivering. Ligeledes forventes de afsatte midler heller ikke at være tilstrækkelige til at bygge et magasin, som lever op til arkivlovens krav og en forsvarlig opbevaring af kommunens historiske og forvaltningsmæssige arkivalier.

Der er derfor i forbindelse med budgetaftalen for 2025-28 besluttet, at der skal prioriteres økonomi til de nødvendige investeringer i de kommende års budgetlægninger.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 2

Anlægsprojekt: Hybridbane på Randers Stadion

Bevillingsprogramnummer: 9242000061

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter		6.500				6.500
Indtægter						
I alt		6.500				6.500

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Græstæppet på Randers Stadion er slidt ned og trænger til en udskiftning. Randers FC ønsker derfor at etablere en hybridbane på Randers Stadion. Ved budgetaftalen 2025-28 er det besluttet, at der skal indgås en aftale med Randers FC om, at Randers Kommune etablerer og betaler hybridbanen som en driftsfinansieret anlægsinvestering, (som beskrevet af forvaltningen i det fremsendte budgetmateriale).

Der er afsat 6,5 mio. til etablering hybridbane på Randers station, som finansieres af øgede stationsleje de kommende 10 år svarende til 1/10 af etableringsudgiften.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

1. Beskrivelse af området

Sundhedsområdet omfatter kommunens tilbud på sundhedsområdet, herunder sundhedsfremme og forebyggelse, sundhedspleje for spæd- og skolebørn, tandpleje for børn og unge, visse handicappede og ældre samt rehabilitering i form af genoptræning og diverse forløbsprogrammer.

Herudover har kommunen store udgifter til vederlagsfri fysioterapi og den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet. På disse poster har kommunen meget lidt indflydelse på udgifterne.

De fleste aktiviteter har sit udgangspunkt i Sundhedscentret, der ligger på Thors Bakke i Randers, men der er også aktiviteter i Havndal Sundhedscenter samt i den i 2024 nyetableret voksentandklinik på Viborgvej og endvidere etableres i Gudenåcentret i starten af 2025 en afdeling af Rehabiliteringen.

Tandplejen og sundhedsplejen har mødesteder og klinikker på flere skoler ligesom sundhedsplejen besøger borgerne i eget hjem.

Fra 1. juli 2022 tilbydes vederlagsfri tandpleje for unge mellem 18 og 21 år. Ordningen implementeres løbende således at alle, når de fylder 18 år bliver omfattet; derfor er ordningen først fuldt implementeret med udgangen af 2025.

Udover at genoptræning efter sundhedsloven tilbydes på sundhedscentret varetager omsorgsområdet også en del af denne genoptræning, primært i Nellesmann-bygningen, men også på enkelte andre lokaliteter på omsorgsområdet.

Randers Sundhedscenter danner således rammen for rigtig mange aktiviteter på det kommunale sundhedsområde nævnt herover, og ud over de kommunale tilbud er der også i centret regionale og private sundhedsaktører. Det er f.eks. jordemodercenter, donortapning, mammografi, praktiserende læger/speciallæger, psykologer, apotek mv.

Høre- og synssamarbejdet mellem Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner har også til huse på Randers Sundhedscenter. Organisatorisk hører samarbejdet under sundhedsområdet, men økonomisk hører det under omsorgsområdet.

Fakta

Antal børn og unge (0-21 år) i børne- og ungetandplejen: ca. 23.000

Antal borgere i specialtandplejen
2023: 520

Antal kontakter/besøg sundhedsplejen i 2023: ca. 35.700

Antal genoptræningsplaner i 2023:
ca. 3.800

Antal deltagere i forløbsprogrammer i 2023: ca. 800

Politikker

Sundhedspolitik

Se Randers Kommunes politikker på www.randers.dk/demokrati/politikker/

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Sundhed (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	143,3	140,1	139,3	138,9
Vederlagsfri fysioterapi	29,5	29,5	29,5	29,5
Rehabilitering	27,6	26,9	26,4	26,1
Sundhedsfremme og forebyggelse	14,1	13,7	13,0	13,0
Andre sundhedsudgifter	6,9	6,6	7,1	7,2
Sundhedspleje	17,9	16,1	16,1	16,1
Tandpleje	47,2	47,2	47,2	46,9
Uden for servicerammen	422,4	422,4	422,4	422,4
Medfinansiering på sundhedsområdet	422,4	422,4	422,4	422,4
I alt	565,8	562,5	561,8	561,4

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser, at nettoudgifterne i 2025 udgør 565,8 mio. kr., og derefter falder i de følgende år som følge af de vedtagne løbende effektiviseringsbesparelser samt ekstraordinære besparelser gennemført i forbindelse med budgettet for 2025-28.

2.1.2 Uden for servicerammen

Uden for servicerammen er udgifterne til den aktivitetsbestemte medfinansiering, hvor kommunerne bidrager til sundhedsudgifterne i forbindelse med hospitaler, lægeydelser mv.

Ideen med den aktivitetsbestemte medfinansiering er at kommunernes indsats på sundhedsområdet kan være med til at påvirke befolkningens forbrug af sundhedsydelser, og der derfor skulle være et økonomisk incitament til at tilbyde sundhedsfremmende indsatser og undgå indlæggelser, men efter en regional omlægning af de administrative systemer, har udgiften været fastfrosset og kommunernes betalinger fastlægges årligt som tillæg til aftalen mellem regeringen og KL.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Tandplejen implementerer vederlagsfri tandpleje for de 18-21-årige frem til 2025, hvor ordningen er fuld implementeret, idet unge fra 2022 er blevet en del af den vederlagsfri tandpleje, når de fylder 18 år.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

Tandplejens økonomi er presset, da antallet af borgere i specialtandplejen har været stødt stigende de senere år, hvorfor der i forbindelse med budgettet for 2025-28 er omfordelt midler til tandplejen.

I Rehabiliteringen er der et løbende pres i forhold til modtagne genoptræningsplaner fra hospitalerne. Her til kommer at det på landsplan er besluttet, at der skal skabes en mere ensartet kvalitet af de nære sundhedstilbud, som skal bidrage til at nytænke tilbud til borgerne. Dette vil ske løbende og fra 2023 og frem udvikles der kvalitetspakker for den patientrettede forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme.

I forhold til den vederlagsfri fysioterapi, som kommunen stort set ikke har indflydelse på i forhold til visitering af borgere, som sker fra de praktiserende læger, er der efter indgåelse af nye overenskomster et mindre pres på udgifterne og i 2024 forventes der økonomisk balance.

3.2 Budgetaftalen

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Hjerneskadekoordinator	0,5	0,5	0,0	0,0
Budgettilførsel specialtandplejen	2,2	2,2	2,2	2,2
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-2,1	-2,6	-3,3	-3,7
I alt	0,5	0,0	-1,1	-1,5

Ved budgetaftalen 2025-28 er bevillingen til hjerneskadekoordinatoren forlænget med 0,45 mio. kr. årligt i 2025 og 2026.

Specialtandplejen tilføres 2,2 mio. årligt til det stigende antal borgere i målgruppen og de mere komplekse behandlinger. Tandplejen får derudover tilført 1 mio. kr. fra 2026 og frem som efterregulering til opgaven med vederlagsfri tandpleje til unge mellem 18-21 år, dette er besluttet som en del af økonomiaftalen mellem regionen og KL.

Som en del af økonomiaftalen er der desuden tilført 0,4 mio. fra 2027 og frem til udmøntning af sundhedsreformen.

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers Kommune, er der med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser. Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Sundhed (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	147,9	-4,6	143,3
Vederlagsfri fysioterapi	29,5	0,0	29,5
Rehabilitering	27,6	0,0	27,6
Sundhedsfremme og forebyggelse	18,4	-4,3	14,1
Andre sundhedsudgifter	6,9	0,0	6,9
Sundhedspleje	17,9	0,0	17,9
Tandpleje	47,6	-0,3	47,2
Uden for serviceammen	422,4	0,0	422,4
Medfinansiering på sundhedsområdet	422,4	0,0	422,4
I alt	570,4	-4,6	565,8

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der inden for serviceammen samlet set er budgetteret med nettoudgifter for 143,3 mio. kr. netto.

Der er fra Sundhedsstrukturkommissionen fremlagt forslag til ny struktur på sundheds- og ældreområdet, der vil ændre opgaveudførelsen mv. mellem kommuner, regioner og de praktiserende læger. Ved afslutningen af disse bemærkninger foregår der politiske forhandlinger om dette forslag, og efter en politisk aftale vil der skulle ske lovarbejde, hvorefter ændringerne forventes at træde i kraft i 2026 og frem.

Sundhedsstrukturen vil medføre ændringer i opgaveudførelsen på sundhedsområdet.

1.1.1 Vederlagsfri fysioterapi

Kommunerne betaler udgifterne til den vederlagsfri fysioterapi, som er tilbud til handicappede. Tilbuddet ordineres af de praktiserende læger, hvorfor kommunen ikke har væsentlig indflydelse på udgiftsniveauet.

1.1.2 Rehabilitering

Kommunerne har hovedansvaret for det meste af genoptræningen efter hospitalsbehandling, hvor hospitalerne sender genoptræningsplanerne til kommunen.

Genoptræningen foregår primært ved Rehabiliteringsenheden i Randers Sundhedscenter og i Nellesmann-huset. Nellesmann-huset er organiseret under omsorgsområdet. Fra 1. juli 2018 har borgeren kunnet vælge en godkendt privat leverandør, hvis ikke genoptræningsplanen har kunnet igangsættes inden for syv kalenderdage.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 2

Der er samtidig også iværksat en række rehabiliteringsprogrammer i forhold til personer med KOL, kræft, senhjerneskade, hjerteproblemer, diabetes og lænderyg.

Antallet af borgere, der skal have en optræningsplan eller et kronikerforløb er steget kraftigt siden kommunesammenlægningen. Hvorfor kronikerforløbene fra primo 2025 flytter til Rehabiliteringsenhedens nye lokaler i Gudenåcenteret.

1.1.3 Sundhedsfremme og forebyggelse

Bevillingen dækker en række forebyggende tiltag med henblik på at højne den generelle sundhedstilstand i Randers Kommune. Mange aktiviteter foregår i Randers Sundhedscenter og Havndal Sundhedshus. Randers Sundhedshøjskole er også en del af tilbuddene og er et samarbejde med lokale aktører og foreninger. Sundhedshøjskolen har lokale aktiviteter 6 steder i kommunen, i Asferg, Assentoft, Harridslev, Havndal, Stevnstrup og Øster Tørslev. Der kan være perioder, hvor der ikke er aktiviteter de enkelte steder.

1.1.4 Andre sundhedsudgifter

Ved tidligere kommunaftaler mellem Regeringen og KL er der tilført kommunerne varige midler med henblik på styrkelse af det nære sundhedsvæsen og sikre bedre sammenhæng for patienter med behandlingsforløb på tværs af sektorerne. Beløbet anvendes blandt andet til at reducere antallet af uhensigtsmæssige genindlæggelser, forebyggelige indlæggelser, uhensigtsmæssige akutte korttidsindlæggelser og færdigbehandlede patienter, der optager en seng på sygehusene. En del af midlerne overføres årligt til omsorgsområdet.

1.1.5 Sundhedspleje

Alle børnefamilier i Randers Kommune kan hente råd og vejledning hos Sundhedsplejen. Sundhedsplejerskerne er særligt uddannede til at arbejde med sundhed hos familier med børn, såvel spædbørn som småbørn og skolebørn.

I forbindelse med fødsler omfatter sundhedsplejens tilbud et besøg i hjemmet under graviditeten samt et antal besøg efter fødslen. Sundhedsplejerskerne fungerer også som konsulenter for daginstitutionerne og tilbyder en række undersøgelser i forbindelse med skolegangen.

Ved budgetlægningen for 2014 blev projekt "Familieiværksættere" iværksat. Det er et undervisningstilbud med fødsels- og forældrekursus til førstegangsførelse. Sundhedsplejen har desuden givet tilbud om parterapi med henblik på at øge trivselen i familierne og reducere antallet af skilsmisser (PREP). Projekterne er løbende forlænget ved senere budgetlægninger, senest ved budgetaftalen for 2024-27, hvor bevillingen er forlænget, således at der nu er afsat midler til og med 2025.

Sundhedsplejen har siden 2014 været en del af et projekt for moderat og svært overvægtige børn. Tilbuddet har vist særdeles gode resultater og har på grund af den store efterspørgsel haft længere ventelister.

1.1.6 Tandpleje

Den kommunale tandpleje er en kombineret skoletandpleje og småbørnstandpleje, der sikrer at alle børn og unge fra 3-års alderen til og med det 17. år tilbydes tandpleje og tandregulering efter behov. Herudover tager tandplejen sig af omsorgs- og specialtandpleje for ældre og handicappede, der ikke kan benytte de almindelige tandplejetilbud.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 2

Fra 1. oktober 2020 blev det ved lov besluttet, at der indføres vederlagsfri socialtandpleje for udsatte borgere. Dette tilbud bliver ultimo 2024 flyttet til den voksentandklinik, der åbnes på Viborgvej. Herefter vil klinikken på Østervangsskolen blive lukket.

Endelig implementeres i årene 2022-25 den nye unge-tandpleje, der sikrer vederlagsfri tandpleje for de 18-21-årige. Det sker ved, at alle 18-årige fra 1. juli 2022 tilknyttes tandplejen (der er frit valg mellem kommunal og privat praksis). Herefter vil alle, der fylder 18 år blive tilknyttet til og med de fylder 21 år, hvilket betyder, at alle unge mellem 18 og 21 år ved udgangen af 2025 vil blive tilbudt gratis tandpleje frem til de fylder 22 år.

Det vurderes, at den nye målgruppe af 18-21-årige bedre vil kunne fastholdes i den kommunale tandpleje, hvis de får mulighed for at fortsætte deres tandpleje i en af de fem moderniserede klinikker de i forvejen er vant til at komme i.

For at skabe plads til dette er der i efteråret 2024 etableret en ny klinik på Viborgvej målrettet Voksentandplejen, da denne målgruppe tidligere var fordelt på flere lokationer.

I forbindelse med kommuneaftalen mellem Regeringen og KL er der tilført yderligere midler til opgaven, som en del af en efterregulering, svarende til 1 mio. kr. fra 2026 og frem.

Specialtandplejen har de senere år oplevet en stigning i målgruppen og har derfor været økonomisk presset, med budgetaftalen 2025-28 har specialtandplejen fået tilført et permanent løft på 2,2 mio. årligt.

1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der uden for servicerammen budgetteres med i alt 422,4 mio. kr. som er udgifter til den aktivitetsbestemte medfinansiering.

1.2.1 Aktivitetsbestemt medfinansiering

Ved kommunalreformen blev det besluttet at kommunerne skulle medfinansiere en del af sundhedsudgifterne, som amterne hidtil havde afholdt. Formålet hermed var at kommunerne skulle have et fokus på at forebygge indlæggelser og behandlinger og fx hurtig at kunne hjemtage indlagte borgere, når disse er færdigbehandlede.

Som følge af omlægningen af den måde, aktiviteten på hospitalerne opgøres på, har medfinansieringen dog været holdt konstant med undtagelse af prisfremskrivninger de seneste år

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

Lovgrundlag på sundhedsområdet er reguleret via Sundhedsloven:

- Aktivitetsbestemt medfinansiering: Særligt §§ 13 og 14 omkring finansiering
- Forebyggelse og sundhedsfremme: Kapitel 35, §119
- Sundhedspleje: Kapitel 36, §§ 120-126
- Tandpleje: kapitel 37, §§ 127-137.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 2

- Genoptræning og Vederlagsfri fysioterapi: Kapitel 39, §140 og kap. 39a, §140a-b
- Finansiering af sundhedsydelser: Kapitel 77, §§247-251a

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	141,9	141,9	141,9	141,9
Budgetaftale 2025-2028				
Hjerneskadekoordinator	0,5	0,5	0,0	0,0
Budgettilførsel specialtandplejen	2,2	2,2	2,2	2,2
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-2,1	-2,6	-3,3	-3,7
Budgetaftaler tidligere år				
Udmøntning af effektiviserings- og besparelseskra 2024-26	-0,4	-0,9	-0,9	-0,9
Familieiværksættere/PREP forlænges til og med 2025	0,0	-1,6	-1,6	-1,6
Sundhedsplejen – bortfald af engangsbevilling til styrket indsats i 2024	-1,0	-1,0	-1,0	-1,0
Pulje til sundhedsfremme, fortsættelse i 2024 og 2025	0,0	-1,6	-1,6	-1,6
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Regulering af budgettet sfa. Befordringsudbud	0,1	0,1	0,1	0,1
Regulering af budgettet sfa. trepartsaftale, der medfører en skævdeling af lønfremskrivningerne	0,2	0,3	0,3	0,3
PL og øvrige ændringer				
Vederlagsfri tandpleje for de 18-21 årige	2,1	2,1	2,1	2,1
Efterregulering ungetandplejen 18-21 årige	0,0	1,0	1,0	1,0
Udmøntning af sundhedsreformen	0,0	0,0	0,4	0,4
PL og øvrige ændringer	0,0	-0,2	-0,2	-0,2
I alt	143,3	140,1	139,3	138,9

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Med budgetaftale 2025-28 er bevillingen til hjerneskadekoordinatoren forlænget med 0,45 mio. kr. årligt i 2025 og 2026.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 2

Specialtandplejen tilføres 2,2 mio. årligt til det stigende antal borgere i målgruppen og de mere komplekse behandlinger. Tandplejen får derudover tilført 1 mio. kr. fra 2026 og frem som efterregulering til opgaven med vederlagsfri tandpleje til unge mellem 18-21 år, dette er besluttet som en del af økonomiaftalen mellem Regeringen og KL.

Som en del af økonomiaftalen er der desuden tilført 0,4 mio. fra 2027 og frem til udmøntning af sundhedsreformen.

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers Kommune, er der med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser.

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Besparelse BED og livsstils tilbud	-0,16	-0,38	-0,36	-0,35
Rammebesparelse Sundhedsfremme	-0,20	-0,46	-0,46	-0,46
Flytning af Sundhedsfremme pulje	-0,80	0,70	0,00	0,00
Øgede huslejeindtægt Havndal	-0,14	-0,12	-0,10	-0,10
Besparelse Sundhedscenter Thors bakke	-0,05	-0,05	-0,06	-0,05
Rehabiliteringsenheden besparelse	-0,21	-0,30	-0,30	-0,30
Reduktion genoptræningsplaner § 140	-0,26	-0,61	-0,61	-0,61
Reduktion specialiseret genoptræning	0,00	-0,17	-0,17	-0,17
Rammebesparelse Tandplejen	0,00	-0,79	-0,79	-1,06
Færre kliniktimer sundhedsplejen	-0,04	-0,09	-0,09	-0,09
Sundhedsplejen, lørdagsbesøg fjernes	-0,03	-0,06	-0,06	-0,06
Rammebesparelse Andre sundhedsudgifter	-0,16	-0,16	-0,16	-0,27
Reduktion kommunikation Sundhed	-0,04	-0,09	-0,09	-0,09
Besparelse personalerelaterede udgifter, alle afdelinger	-0,05	-0,05	-0,05	-0,05
I alt	-2,13	-2,63	-3,29	-3,66

Sundhedsfremmeenheden fjerner som en del af besparelserne BED (binge eating disorder) tilbuddet, som er et tilbud til borgere med tvangsoverspisning. Derudover reduceres timerne i holdtilbuddet min livsstil i balance med 6 timer ugentlig.

Der udmøntes ligeledes en rammebesparelse på sundhedsfremmeenheden, som reducerer sundhedsområdet deltagelse i Rehab-teamet.

En del af midlerne fra sundhedsfremme puljen flyttes fra 2025 til 2026 for at skabe likviditet, puljen reduceres med 0,1 mio. kr. som svarer til prisfremskrivningen af den oprindelige pulje på 1,5 mio. årligt.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 2

Sundhedscenteret i Havndal har lejemål som lejes af private lejere, indtægterne herfra har tidligere været anvendt til renoveringsopgaver i huset og sundhedsaktiviteter. Fremadrettet vil der være færre midler hertil som følge af besparelsen.

Sundhedscenteret Thors Bakke skal som en del af besparelserne reducere udgifterne til rengøring af centeret.

Rehabiliteringsenheden skal reducere sine driftsudgifter som en del af besparelserne, dette gøres bl.a. ved at udnytte lokaler bedre, købe mindre træningsudstyr og reducere udgifterne til kompetenceudvikling og reducere udgifterne til forløbsprogrammer. Reduktionen for forløbsprogrammer kan betyde længere ventetid for borgere, som er henvist med en kronisk sygdom.

Udgifterne til genoptræningsplaner §140 skal reduceres som en del af besparelserne, dette vil betyde at genoptræningstilbuddet i såvel rehabiliteringsenheden som på Genoptræningscenter Randers i Nullemanhuset reduceres. Besparelsen vil blive forsøgt realiseret via flere digitale tilbud og mere differentiering i tilbud. Reduktionen kan betyde manglende overholdelse af 7 dages ventetid og større udgifter til private.

Specialiseret genoptræning varetages af hospitalet men betales af rehabiliteringsenhedens, som følge af besparelserne reduceres der i budgettet hertil. Der har tidligere været et råderum til flere genoptræningsplaner, som med besparelsen fjernes.

Tandplejen skal som en del af besparelsen fra 2026 realisere en rammebesparelse, stigende til 1,06 mio. kr. i 2028, der skal i 2025 analyseres hvordan denne besparelse kan realiseres.

Sundhedsplejens kliniktider til familier der har akut brug for hjælp til spædbørn reduceres som følge af besparelserne. Derudover fjernes lørdagsbesøg i sundhedsplejen. Sundhedsplejen skal ifølge sundhedsstyrelsens retningslinjer tilbyde etableringsbesøg til nyfødte på 4-6 dagen. Med besparelsen fjernes lørdagsvagtordningen og etableringsbesøget vil ikke længere kunne foregå lørdag.

Andre sundhedsudgifter skal som en del af besparelserne realisere en rammebesparelse på 0,16 mio. kr. fra 2025, stigende til 0,27 mio. kr. fra 2028.

Sundhedsområder køber kommunikationshjælp i kommunikationsafdelingen; som en del af besparelser vil indsatsen blive reduceret.

Slutteligt skal alle afdelinger reducere deres personalerelaterede udgifter, besparelsen på 50.000 kr. fordeles forholdsmæssig mellem afdelingerne.

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på området.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Familieiværksætterne blev ved budgetaftalen 2024-27 forlænget til og med 2025, herefter bortfalder bevillingen. Sundhedsplejen fik desuden 1 mio. kr. i 2024 til at styrke indsatsen blandt småbørn, denne bevilling bortfalder fra 2025.

Ved budgetaftalen for budget 2021-24 blev der i årene 2021 og 2022 årligt afsat 1,5 mio. kr. til pulje til sundhedsfremme, der udmøntes af Sundheds-, idræts- og kulturudvalget og bevillingen er efterfølgende

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 2

forlænget foreløbig til og med 2025. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2025-28 er en del af midlerne fra 2025 flyttet frem til 2026.

Der er som følge af den nye lov om vederlagsfri tandpleje til de 18-21-årige tilført midler til området, ordningen er først fuldt indfaset i 2025, hvorfor beløbet stiger fra 2024 til 2025.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Budgettet for personbefordring for borgere i rehabiliteringsenheden er blevet reguleret i forbindelse med konsekvenserne af udbud på området.

I forbindelse med trepartsaftalen er der tilført midler til kompensation for de øgede lønudgifter som følge af aftalen.

3.5 PL og øvrige ændringer

Endelig er der andre mindre ændringer, blandt andet som følge af forskelle i prisfremskrivninger.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

På sundhedsområdet findes 4 aftaleenheder: Sundhedspleje, Tandpleje, Sundhedsfremme og forebyggelse samt Rehabiliteringsenheden. Se enhedernes budgetter i tabellen på den første side.

4.2 Takster og nøgletal

På sundhedsområdet er der relativt få takster, idet der "kun" er egenbetaling af kommunale leverede ydelser vedr. special- og omsorgstandplejen.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

I 6-bynøgletalsrapporten kan findes en række nøgletal om udgifter og aktiviteter inden for sundhedsområdet.

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås via randers.dk](#), "Om os", "Fakta", "Befolkningsprognose og folketal" "6-by nøgletal 2023" og i denne finde afsnittene Sundhed og Tandpleje.

Omsorgsudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Tilbud til ældre

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

1. Beskrivelse af området

Omsorgsområdets budget er i budgettet opdelt på praktisk hjælp, pleje og træning, hjælpemiddelområdet samt administrationen af de kommunale ældreboliger.

Praktisk hjælp, pleje og træning er det største udgiftsområde og omfatter de fleste servicetilbud, der gives på omsorgsområdet, f.eks. praktisk/personlig hjælp og sygepleje til borgere i eget hjem og tilbud på plejecentrene. Tilbuddene omfatter alt fra pleje til caféer og mad fra Madservice Kronjylland samt plejevederlag. Herudover er der to selvejende ældrecentre (Randers Kloster og Solbakken), som drives efter overenskomst med kommunen samt Randers Fripnejhem.

Hertil kommer genoptræning og vedligeholdelsestræning, der omfatter træningsaktiviteterne i Nellesmannhuset samt den træning og aktivitet, der sker rundt på de enkelte centre samt på Træningshøjskolen på Åbakken og Døgngenoptræningen på Svaleparken. På genoptrænings- og aktivitetsområdet er der et særligt fokus på at give ensartede tilbud i hele kommunen og at give tilbud til de mest udsatte og sårbare borgere.

På omsorgsområdet er der de seneste mange år sket en opgaveglidning og –flytning fra regionen (sygehusvæsenet) til de kommunale tilbud, blandt andet i forbindelse med lukning af senge på sygehusafdelinger og hurtigere udskrivning af patienter.

Hjælpemiddelhuset Kronjylland har kontakt med mere end 10.500 af kommunens borgere. De direkte udgifter til hjælpemidler konteres under denne udgiftspost, ligesom udgifter til kommunikation (syns, tale- og høreområdet) og udgifter vedr. bevilling af handicapbiler.

Fakta

Antal borgere, der får hjemmepleje:
ca. 3.000

Antal permanente boliger: 1.185

Antal midlertidige boliger: 77

Antal med hjælpemidler: ca. 10.500

Antal hjemmeboende, Madservice:
ca. 1.000

Politikker

Omsorgs- og værdighedspolitik

Se Randers Kommunes politikker på
www.randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen herunder viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Tilbud til ældre (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	1.213,8	1.212,9	1.199,3	1.194,7

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

Praktisk hjælp, pleje og træning	1.145,6	1.144,8	1.131,3	1.126,6
Hjælpe midler	68,2	68,0	68,0	68,0
Uden for servicerammen	-33,4	-33,4	-33,4	-33,4
Ældreboliger	-33,4	-33,4	-33,4	-33,4
I alt	1.180,4	1.179,5	1.166,0	1.161,3

2.1.1 Servicrammen

Udgifter og indtægter under servicrammen omfatter som oven for nævnt al drift på omsorgsområdet med undtagelse af kommunens administration af almene ældreboliger.

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Samlet for servicrammen er der budgetteret med nettoudgifter for 1.213,8 mio. kr. i 2025, faldende til 1.1194,7 mio. i 2028, svarende til et fald på 19,1 mio. kr. over perioden. Faldet i udgifter er udtryk for de besparelser, der er vedtaget, og de midlertidige bevillinger, der er givet i forbindelse med budgetvedtagelserne.

Herudover bemærkes at der i budgettet er indarbejdet demografireguleringen fra 2024 til 2025, mens de demografireguleringer, der er beregnet fra 2026 og frem er budgetteret under Økonomiudvalget, idet demografireguleringen først frigives ved budgetlægningen for det enkelte år.

2.1.2 Uden for servicrammen

Udgifter og indtægter under dette punkt vedrører driften af de kommunale ældreboliger, hvor administrationen af de enkelte lejemål efter udbud varetages af Lejerbo frem til udgangen af 2024. Fra 2025 er der efter udbud indgået ny administrationsaftale med Randers Bolig. Regnskaberne indgår som en del af kommunens regnskab.

Det er dog kun huslejeindtægter og drift, der budgetteres under omsorgsområdet, mens udgifterne til låneydelser sker under økonomiudvalget, hvorfor der på omsorgsområdet er en større indtægt.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Pulje – boliger på omsorgsområdet	0,0	13,4	13,4	0,0
Omdannelse af ældreboliger med kald	7,8	10,5	5,8	0,0
I alt	7,8	23,8	19,2	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

På omsorgsområdet er der i den kommende budgetperiode afsat midler til omdannelse af ældreboliger med kald til plejeboliger. Planerne med etablering af et nyt plejecenter i Dronningborg er sat i bero, og de afsatte midler er i stedet reserveret i en pulje målrettet boliger på omsorgsområdet. Når der er en afklaring på, hvorvidt der kan etableres et yderligere friplejehjem i Randers Kommune, udmøntes midlerne. Dette skal være afklaret med henblik på, at udmøntningen senest kan ske i forbindelse med budget 2026-2029. Begge projekter har endvidere bevillinger fra tidligere, der dog ikke ses her.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På omsorgsområdet sker der i de kommende år en kraftig stigning i antallet af ældre, og dermed også de, som vil skulle have hjælp. Det vil kræve en relativ stor stigning i antallet af medarbejdere, og samtidig opleves der i disse år rekrutteringsudfordringer, både af udlært fagpersonale, men også ved rekrutteringen af elever på området.

Omsorgsudvalget og forvaltningen har stort fokus på udfordringen med at rekruttere, og der afvikles en række initiativer, som forhåbentligt kan være med til at sikre det nødvendige personale. I planlægningen af initiativer undersøges også om velfærdsteknologiske løsninger kan være med til at løse nogle af udfordringerne.

I løbet af det enkelte år sker der store ændringer i den enkeltes behov for hjælp, hvilket stiller store krav til organiseringen og planlægningen af de forskellige indsatser, hvilket også er et fokuspunkt på omsorgsområdet. Fokus er f.eks. på at hjælpe den enkelte til at være mest selvhjulpne via rehabiliteringsforløb mv.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag og reduktioner for omsorgsområdet:

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Uddannelsesforløb for ledige SOSU'er	0,3	0,3	0,0	0,0
Udviklingspulje Omsorg	2,0	2,0	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-16,6	-22,3	-32,6	-37,3
Demografiregulering 2024-2025	16,3	16,3	16,3	16,3
I alt	2,0	-3,7	-16,3	-21,0

Med budgetaftalen 2025-2028 er det særlige uddannelsesforløb i samarbejde med Jobcenter Randers og SOSU-skolen med henblik på at ledige tilbydes et for-forløb med henblik på optagelse på SOSU-uddannelser forlænget i 2025 og 2026.

Derudover afsættes en udviklingspulje til omsorgsområdet på 2 mio. kr. årligt i 2025 og 2026. Puljen skal anvendes på udviklingsinitiativer i forhold til driften – herunder blandt andet øget brug af teknologi og digitalisering mv.

Omsorgsområdet tildeles 16,3 mio. kr. i demografiregulering vedr. 2025.

Grundet den særlige økonomiske situation i Randers Kommune, er der med budgetaftalen 2025-28 vedtaget en række effektiviseringsbidrag og besparelser. Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Tilbud til ældre (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen	1.354,3	-140,5	1.213,8
Praktisk hjælp, pleje og træning	1.277,3	-131,6	1.145,6
Hjælpe midler	77,0	-8,8	68,2
Uden for serviceammen	48,7	-82,0	-33,4
Ældreboliger	48,7	-82,0	-33,4
I alt	1.402,9	-222,5	1.180,4

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist. Områderne kan både indeholde udgifter indenfor og udenfor aftaleenheder jf. Randersmodellen.

1.1 Serviceammen

1.1.1 Praktisk hjælp, pleje og træning

Området er budgetmæssigt opdelt i følgende delområder:

Praktisk hjælp, pleje og træning (mio. kr.) 2025	Udgift	Indtægt	Netto
Pleje og omsorg	1.236,0	-130,5	1.105,5
Visitation	16,5	0,0	16,5
Genoptræning og vedligeholdelsestræning	24,8	-1,2	23,6
I alt	1.277,3	-131,6	1.145,6

Pleje og omsorg er det største udgiftsområde og omfatter de fleste kommunale servicetilbud, der gives på omsorgsområdet. Det er f.eks. praktisk/personlig hjælp og sygepleje til borgere i eget hjem, levering af mad fra Madservice Kronjylland til tilbud på plejecentrene, lige fra pleje til cafeer og en række andre udgifter på omsorgsområdet, herunder plejevederlag og elever. Hertil kommer to selvejende ældrecentre (Randers Kloster og Solbakken), som drives efter overenskomst med kommunen. Endelig er der Randers Friplejehjem, der åbnede i 2019 med 24 pladser, og efterfølgende er udvidet med yderligere 5 pladser i 2022.

Genoptræning og vedligeholdelsestræning budgetteres særskilt og omfatter træningsaktiviteterne i Nellemann-huset samt den vedligeholdende træning og aktivitet der sker rundt på de enkelte centre. Herudover er der etableret 2 specialtilbud, Træningshøjskolen på Åbakken og Døgngenoptræningen på Svaleparken. Hertil giver der tilskud til en række aktivitetsudvalg, pensionistforeninger mv., der udfører et stort frivilligt arbejde.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

På omsorgsområdet generelt er der i disse år et øget pres som følge af det stigende antal ældre og en øget kompleksitet i borgernes situation/sygdomme, der fordrer et stigende antal specialiserede ydelser, mere koordination, opfølgning mv.

Randers kommune arbejder sammen med Regionshospitalet Randers, de praktiserende læger og Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner i Randers-klyngen med henblik på koordination og udvikling.

Trykshotellet, beliggende på Kollektivhuset er en vigtig del af det nære sundhedsvæsen, idet akutpladserne både forebygger indlæggelse og sikrer mulighed for hurtig udskrivelse. Det samme gør akutfunktionen, som varetages af de udekørende sygeplejersker i områderne.

Endelig har Randers kommune landets eneste kommunalt drevne hospice, Hospice Randers, der er beliggende på Lindevænget.

Med henblik på at styrke de kommunale medarbejdere i forbindelse med opgaveglidning mv. gennemføres der løbende efteruddannelse for omsorgsområdets personale.

Der er i de senere år tilført omsorgs-/ældreområdet en række midler i forbindelse med finanslove, aftaler om den kommunale økonomi mv. I den forbindelse er en række nye initiativer indført, og en række af disse er fortsat efter tilskuddet er overgået til bloktilskuddet. Nedlæggelse/omlægning af disse tilbud kræver en politisk beslutning.

I foråret 2024 indgik en række af Folketingets partier aftale om en ny ældrelov som fastsætter rammerne for, hvordan kommunerne skal tilbyde støtte og pleje til ældre borgere, herunder forventning om faste teams, selvbestemmelse, visitation i pakker mv.

Ældreloven er ved udarbejdelsen af disse bemærkninger under behandling og forventes at træde i kraft pr. 1. juli 2025. Implementeringen af loven på kommunalt niveau indebærer udarbejdelse af konkrete servicetilbud, herunder hjemmehjælp, plejeboliger og aktiviteter, der fremmer de ældres trivsel og livskvalitet.

Endvidere er der fra Sundhedsstrukturkommissionen fremlagt forslag til ny struktur på sundheds- og ældreområdet, der vil ændre opgaveudførelsen mv. mellem kommuner, regioner og de praktiserende læger. Ved afslutningen af disse bemærkninger foregår der politiske forhandlinger om dette forslag, og efter en politisk aftale vil der skulle ske lovarbejde, hvorefter ændringerne forventes at træde i kraft i 2026 og frem.

Såvel ældreloven som sundhedsstrukturen vil medføre ændringer i opgaveudførelsen på omsorgsområdet.

Med budgetaftalen for 2025-27 tilføres omsorgsområdet i alt 16,3 mio. kr. som demografiregulering fra 2024 til 2025. Der er også afsat midler til demografiregulering i 2026 og frem, men disse er placeret under økonomiudvalgets område og udmøntes årligt ved budgetvedtagelsen. Via fordelingsmodellen overføres nogle af demografimidlerne til hjælpemiddelområdet.

1.1.2 Hjælpemidler

Hjælpemiddelhuset Kronjylland har kontakt med mere end 10.500 af kommunens borgere. De direkte udgifter til hjælpemidler konteres under denne udgiftspost, ligesom udgifter til kommunikation (syns-, tale- og høreområdet) og udgifter vedr. bevilling af handicapbiler.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Randers Kommune har løbende hjemtaget opgaver på høre- og synsområdet, hvilket er sket i samarbejde med Norddjurs, Syddjurs og Favrskov kommuner via Kommunikationssamarbejdet Midt; for en nærmere redegørelse henvises til møde i Sundheds-, idræts- og kulturudvalget den 28. februar 2024, hvor samarbejdsaftalen senest er godkendt.

Randers Kommune er driftsherre i kommunikationssamarbejdet. Udgifterne til samarbejdet fordeles efter kommunernes andel af det samlede indbyggertal. Organisatorisk hører høre- og synssamarbejdet under sundhedsområdet, men konteres under omsorgsområdet.

Der er i 2021 udarbejdet en budgetanalyse vedr. hjælpemiddelområdet med fokus på visitation og sagsbehandling, idet det ikke har været muligt at overholde samtlige sagsbehandlingsfrister. Ved budgetaftalen for 2022-25 er det besluttet at man ønsker at ventelisten skal reduceres med 70% medio 2023. Ved den seneste status på området på omsorgsudvalgets møde den 11. november kan det konstateres at ventelisten fortsat reduceres, men at målet endnu ikke er nået fuldt ud. På den baggrund opretholdes en øget normering i visitationsafdelingen.

1.2 Uden for servicerammen

1.2.1 Ældreboliger

Kommunen står som udlejer for størstedelen af pleje- og ældreboligerne. I driftsregnskabet er der en nettoindtægt på 33,4 mio. kr., fordelt med 48,7 mio. kr. i udgifter og 82,1 mio. kr. i indtægter. Nettoindtægten er ikke udtryk for et overskud af ældreboligerne, idet finansieringsomkostningerne budgetteres via Økonomiudvalgets konti.

Der er indgået en administrationsaftale med Lejerbo i forhold til de kommunale ældreboliger, fra 2025 er der efter udbud indgået en ny administrationsaftale med Randers Bolig.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

2.1 Tildelingsmodel

2.1.1 Opbygning af tildelingsmodellen

Når budgettet er vedtaget, er der efter de gældende budgetprincipper givet en samlet bevilling til omsorgsområdet (foregående års budget, prisfremskrevet og reguleret med de økonomiske konsekvenser af de politisk vedtagne ændringer, herunder demografi, udvidelser og besparelser).

Herefter fordeles budgettets midler ud fra en fordelingsmodel. Fordelingen for 2025 vedtages først efter omsorgsudvalgets godkendelse af principperne for 2025, hvilket er sket efter udarbejdelsen af disse bemærkninger, men den endelige beskrivelse med fordeling kan fås ved henvendelse til forvaltningen, hvilket kan ske til mailadressen sundhedogaeldre@randers.dk

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Fordelingsmodellens opbygning er, at der først afsættes beløb til centrale aktiviteter og institutioner uden for de 3 omsorgsområder, hvorefter fordelingsmodellen tildeler midler til de 3 områder ud fra følgende hovedprincipper i forhold til lønsummen til de enkelte områder

Tabellen viser fordelingsmodellens hovedprincipper:

Delmodelbeskrivelse	Afsat til	Tildelingsprincip
Delmodel 1: Ledelse og administration samt tekniske servicemedarbejdere.	Områdeledere, distrikts- og centerledere, ernæringsledere, sygeplejeledere, trænings- og aktivitetsledere, administrative ledere, administrativt personale samt tekniske servicemedarbejdere.	Modellen tildeler hvert område en lønsum svarende til det antal ledere, der er i organisationsmodellen, godkendt af Byrådet den 2. maj 2011 med mindre justeringer ved evaluering mv. af fordelingsmodellen efterfølgende. Der tildeles midler efter lønsum til øvrige administrative stillinger. Endvidere tildeles områderne ressourcer til tekniske servicemedarbejdere på baggrund af de ansatte pr. 1. januar 2021.
Delmodel 2: Boliger.	Basismedarbejdere hele døgnet i alle boligtyper - inklusiv sygepleje og inklusiv særydelse.	Der tildeles beløb til følgende typer af boliger: <ul style="list-style-type: none"> • Specialdemenspladser • Plejeboliger, incl. skærmede enheder for demente • Ældreboliger med kald
Delmodel 3 A: Personlig pleje og praktisk hjælp i fritvalgsområdet	Basismedarbejdere, der leverer personlig pleje og praktisk hjælp i fritvalgsområdet inkl. særydelse.	Tildeles efter gennemsnittet af leverede timer til personlig pleje og praktisk hjælp samt uddelegerede sygeplejeydelse (som leveres af sosu-personale) i september til november 2024. Der tildeles et beløb pr. time på årsbasis inkl. Leverancer fra de private leverandører.
Delmodel 3 B: Hjemmesygepleje i fritvalgsområdet	Basismedarbejdere, der leverer hjemmesygepleje i fritvalgsområdet, inkl. særydelse.	Tildeles i forhold til de indregnede timer i delmodel 3A.
Delmodel 4: Aktivitetsområdet	Basismedarbejdere på aktivitetsområdet inkl. genoptræning efter serviceloven, ekskl. genoptræning efter sundhedsloven.	Der tildeles midler til Genoptræningscenter Randers og Vedligeholdende træning samt til frivilligkoordinatorer.
Delmodel 5: Køkkenområdet	Basismedarbejdere i køkkener og caféer.	Tildeles ud fra omsætningen
Delmodel 6: Øvrige	Natcentret	Der gives et beløb pr. enhed
	Borgerteams (excl. midler fra finanslovsmidler)	
	Hospice (Lindevænget) Trykshotellet (Kollektivhuset)	

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Genoptræningspladser
(Svaleparken)

Aldershvile

Træningshøjskole (Åbakken) incl.
midler til rengøring

Til senere fordeling ved stigning i
antallet af visiterede timer samt
efterregulering vedr. demografi.

Herudover fordeles midler til øvrige driftsudgifter og -indtægter, hvilket i høj grad sker på grundlag af lønsum, kørsel i hjemmeplejebiler og egne biler samt for ernæringsområdet på grundlag af omsætning.

Det skal bemærkes, at specifikationen af fordelingen til de enkelte delområder er vejledende, så det er op til det enkelte omsorgsområde at viderefordre budgettet under hensyntagen til lokale forhold.

2.1.2 Demografi

Der er en demografimodel på omsorgsområdet, som tager udgangspunkt i de enhedsbeløb på omsorgsområdet, som Indenrigs- og boligministeriet opgør i forbindelse med beregningen af de enkelte kommuners udgiftsbehov.

Disse beløb udgør for 2025 43.023 kr. for de 75-84-årige og 132.414 kr. for +85-årige.

Disse enhedsbeløb ganges så på den forventede udvikling i antal ældre. Desuden foretages der hvert år en efterregulering i forhold til det faktiske antal ældre.

Der vil i de kommende år ske en væsentlig stigning i antallet af ældre borgere, hvorfor der også i de kommende år må forventes store demografireguleringer.

De beregnede beløb på omsorgsområdet i budgetperioden bliver herefter som følger:

Demografiregulering (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Demografi 2025	15,4	15,4	15,4	15,4
Efterregulering 2024	1,0	1,0	1,0	1,0
Demografi overslagsår	0,0	16,5	37,0	57,9
I alt	16,3	32,9	53,4	74,3

De ovennævnte reguleringer er budgetteret under Økonomiudvalget vedr. 2026-28, mens reguleringen for 2025 er frigivet ved budgetvedtagelsen.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	1.189,4	1.189,4	1.189,4	1.189,4
Budgetaftale 2025-2028				
Uddannelsesforløb for ledige SOSU'er	0,3	0,3	0,0	0,0
Udviklingspulje Omsorg	2,0	2,0	0,0	0,0
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-16,6	-22,3	-32,6	-37,3
Demografi				
Demografiregulering	16,3	16,3	16,3	16,3
Budgetaftale tidligere år				
Reduktion af klippekort	-3,1	-3,1	-3,1	-3,1
Rengøring hver 3. uge tidligst fra 2026	-0,1	-2,7	-2,7	-2,7
Besparelse på specialtilbud	-0,7	-0,7	-0,7	-0,7
Eksterne konsulenter, reduktion, omsorg	0,2	0,2	0,2	0,2
Uddannelsesforløb, SOSU (forlænget ved budgetaftalen 2025-28)	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Udmøntning af effektiviserings- og besparelseskra 2024-26	-4,7	-5,3	-5,3	-5,3
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Den statslige bevilling til projekt "Flere hænder.." overgår til bloktilskud fra 2025	9,4	9,4	9,4	9,4
Puljemidler velfærdsteknologi overført fra Økonomiudvalget	0,9	0,9	0,0	0,0
Overførte vagtopgaver plejecentre til Ejendomsservice	-0,5	-0,5	-0,5	-0,5
Regulering af budgettet sfa. udbud på visiteret personbefordring	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4
Budgetregulering sfa. trepartsaf tale vedr. løn	24,0	31,7	31,7	31,7
PL og øvrige ændringer				
Treparts midler til enheder med hjemtaget administration	1,1	1,4	1,4	1,4
PL og øvrige ændringer	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
I alt	1.213,8	1.212,9	1.199,4	1.194,7

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Med budgetaftalen 2025-2028 er det særlige uddannelsesforløb i samarbejde med Jobcenter Randers og SOSU-skolen med henblik på at ledige tilbydes et for-forløb med henblik på optagelse på SOSU-uddannelser forlænget i 2025 og 2026.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Derudover afsættes en udviklingspulje til omsorgsområdet på 2 mio. kr. årligt i 2025 og 2026. Puljen skal anvendes på udviklingsinitiativer i forhold til driften – herunder blandt andet øget brug af teknologi og digitalisering mv.

Med budgetaftalen for 2025-27 tilføres omsorgsområdet i alt 16,3 mio. kr. som demografiregulering fra 2024 til 2025.

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Budgettilpasning visitationen	-0,50	-0,50	-0,50	-0,50
Omlægning af cafe-tilbud	0,00	-1,25	-1,25	-1,25
Reduktion af tilskud til madservice på centrene	-1,13	-1,50	-1,50	-1,50
Forøgelse af pris for madservice og kostpakker	0,00	0,00	0,00	-0,50
Nedlæggelse af 13 pladser Huset Nyvang	-6,50	-6,50	-6,50	-6,50
Nedlæggelse af boliger	-4,70	-9,00	-9,00	-9,00
Tilpasning ældrebolig m. kald Bakkegården	-0,83	-1,60	-2,40	-3,00
Nedlæggelse af Aldershvile	-1,25	-2,50	-2,50	-2,50
Nedlæggelse af Hospice Randers (tidligt fra 2027)	0,00	0,00	-5,30	-5,30
Mindre kontrol dosispakket medicin	-0,75	-0,75	-0,75	-0,75
”Sov med strømperne på” (kompressionsstrømper)	-0,20	-0,40	-0,75	-0,75
Budgettilpasning vedligeholdende træning	0,00	0,00	-0,50	-1,00
Omlægning af nøglesystem	0,00	1,90	-0,30	-0,30
Øget klimaindsats	0,00	0,00	0,00	-0,50
Ny sygeplejeklinik i Randers Midtby	0,00	0,60	-0,30	-0,50
Ramme og effektiviseringer i øvrigt	-0,78	-0,80	-1,08	-3,45
I alt	-16,63	-22,30	-32,63	-37,30

Med henblik på at opfylde effektiviseringskravet sker der en rammereduktion på 0,5 mio. kr. i Visitationenheden.

Som en del af besparelserne laves der en analyse af det fremtidige behov i forhold til cafe-tilbuddene, da der på en række centre er relativt få borgere, der benytter sig af cafe-tilbuddene. Dette kan betyde indskrænkninger i åbningstider, evt. lukning af cafeer mv. Evt. ændringer vil blive forelagt Omsorgsudvalget

I 2024 betaler borgere på kommunens ældrecentre 3.940 kr. for en kostpakke, hvor det maksimale, der kan opkræves er 4.113 kr., idet der dog maksimalt kan opkræves den faktiske fremstillingspris.

Fremstillingsprisen i Randers kommune er højere end den nuværende pris, der opkræves, hvorfor prisen for en fuldkostpakke øges ekstraordinært ud over den almindelige prisstigning, til det maksimale, der kan opkræves.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Endvidere er der i budgettet indarbejdet, at der i 2028 sker en ekstraordinær stigning i prisen for leveret madservice i eget hjem ud over den almindelige prisstigning.

13 pladser på Huset Nyvang nedlægges, svarende til et hus. Pladserne genvurderes til anden brug. Det kan være til etablering af dagaktiviteter eller andet for målgruppen. Der vil igangsættes en analyse af, hvad der bedst giver mening at etablere som erstatning

Der reduceres i antallet af boliger i Randers Kommune til et lavere kapacitetsniveau, idet der pt. er en del ledige boliger. Der igangsættes en analyse af, hvilke boliger, der kan nedlægges i en opdatering af den boligplan, der blev udarbejdet i 2022, analyse vil senere vil blive fremlagt politisk.

Efterspørgslen efter ældrebolig med kald er faldet kraftigt og de seneste måneder er det meget få, der har ønsket at flytte i ældrebolig med kald. Bakkegården har omkring 100 boliger, hvoraf det foreslås at 37 af boligerne ved fraflytning fremover udlejes på almindelige vilkår og ikke længere er ældreboliger med mulighed for kald.

Efter at en del af Aldershvile blev omdannet til sundhedscenter er der nu 8 ældreboliger med kald på stedet, hvilket medfører en stor udgift som følge af krav om nattevagt. Det kan også være svært at afvikle relevante aktiviteter m.v. på et mindre sted, hvis det skal give mening for de relativt få beboere på stedet. Derfor nedlægges alle 8 boliger nu og der tilbydes de 6 beboere, der er tilbage på centret plads på andre centre.

Budgetaftalen udskyder stillingtagen til forslaget om nedlæggelse af Hospice i to år, hvorfor der først skal realiseres en besparelse i 2027 og 2028. Det skyldes også at evt. kommende strukturændringer og opgaveflytninger på sundhedsområdet – i forlængelse af regeringens udspil til en sundhedsreform – kan få betydning for Hospice Randers.

Kommunerne har hidtil skulle kontrollere dosispakket medicin leveret af apoteket. Styrelsen for Patienssikkerhed har afskaffet modtagerkontrollen af den dosispakke medicin i kommunerne, hvilket medfører en besparelse.

Forsøg i Randers Kommune og andre kommuner har vist at det har en gavnlig effekt, hvis borgere med kompressionsstrømper sover med strømperne på. Endvidere undgår borgerne smerter og ubehag ved at det er færre gange at strømperne skal af og på - og derved spares der også personaletimer.

Der udmøntes en rammebesparelse på vedligeholdende træning fra 2027. Vedligeholdende træning mv. tilbydes borgere, der har en fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse samt andre borgerrettede tilbud. Som borger kan man få vedligeholdende træning, hvis man eksempelvis har behov for at styrke sine færdigheder i dagligdagen og forebygge, at man mister evnen til at udføre daglige opgaver såsom at købe ind, støvsuge osv.

Det nøglesystem, der i dag anvendes til ca. 1.200 hjemmeboende, trænger til en opdatering og derfor udskiftes det nuværende system med et nyt system. Systemet kræver en investering, men det vil fremover give besparelser.

Der bliver øget fokus på klimaindsats, blandt andet i forbindelse med madspild, øget antal el-biler, flere el-cykler mv. som en del af besparelserne.

Flere borgere skal henvises til at komme i en sygeplejeklinik i stedet for at få besøg af en sygeplejerske; med henblik på at øge kapaciteten foreslås det at oprette en yderligere sygeplejeklinik i Randers Midtby.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Det forventes at det fremover er et mål, at 25% af timerne herved kan omlægges, hvor der i dag er en "dækning" på ca. 20%, vedrørende borgere der kommer i sygeplejeklinikkerne frem for at få besøg i eget hjem.

Sluttelig med henblik på at opfylde effektiviseringskravet i budget 2025-28 øges fokus på effektiviseringstiltag (herunder også mindre initiativer) på omsorgsområdet, bl.a. knyttet til udnyttelse af velfærdsteknologi.

3.2 Demografi

Demografi og demografiregulering er omtalt i afsnit 2.1.2.

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Ved budgetaftalen 2023-26 blev det besluttet at midlerne til klippekort skulle bortfalde fra 2024, ved budgetaftalen 2024-27 forlængede man en del af ordningen i 2024. Da der ikke er givet yderligere bevilling, bortfalder ordningen helt fra 2025.

Som en del af effektiviseringsbesparelserne var det besluttet at der skulle ske overgang til at rengøring for visse hjemmehjælpsmodtagere skulle ændres fra hver 2. til hver 3. uge. Dette blev med budgetaftalen for 2023-26 besluttet at det først skulle ske fra 2025 og blev igen udskudt med budgetaftalen for 2024-27, så det nu er besluttet at det tidligst vil træde i kraft fra 2026 og at det inden udmøntning skat tages op ved kommende budgetlægning.

Det er tidligere besluttet besparelser på specialtilbuddene på omsorgsområdet (Træningshøjskolen på Åbakken, Genoptræningsenheden på Svaleparken, Tryghedshotellet på Kollektivhuset og Hospice Randers på Lindevænget). Den indarbejdede besparelse på 0,7 mio. kr. udmøntes fra 2025.

Det særlige uddannelsesforløb i samarbejde med Jobcenter Randers og SOSU-skolen med henblik på at ledige tilbydes et for-forløb med henblik på optagelse på SOSU-uddannelser skulle bortfalde fra 2025, men er som nævnt forlænget med 2025 og 2026 i forbindelse med vedtagelsen af budget 2025-28.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Den tidligere statspulje vedrørende flere hænder i ældreplejen er fra 2025 overgået til bloktilskud.

I forbindelse med budgetaftalen 2024-27 afsatte man en pulje på 2 mio. kr. til velfærdsteknologi på omsorgs- og socialområdet i 2024-2026, denne pulje er nu fordelt mellem områderne.

I forbindelse med at Ejendomsservice har overtaget vagtopgaver er der overført midler hertil.

Budgettet for visiteret personbefordring for borgere er blevet reguleret i forbindelse med konsekvenserne af udbud på området.

I forbindelse med trepartsaftalen er der tilført midler til kompensation for de øgede lønudgifter som følge af aftalen.

3.5 PL og øvrige ændringer

Endelig er der andre mindre ændringer, blandt andet som følge af prisfremskrivninger.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

På omsorgsområdet er der 6 aftaleenheder: Område Nord, Område Syd, Område Vest, Hjælpemiddelhuset, Madservice Kronjylland og Visitationen.

Endvidere er der 2 selvejende plejecentre (Randers Kloster og Solbakken) samt 1 friplejehjem (Randers Friplejehjem).

4.2 Takster og nøgletal

På omsorgsområdet findes nogle enkelte takster vedr. madservice mv.

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

I 6-bynøgletalsrapporten kan findes nøgletal om udgifter og aktiviteter omsorgsområdet.

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås via randers.dk](#), "Om os", "Fakta", "Befolkningsprognose og folketal" "6-by nøgletal 2023" Der henvises til afsnittet "Ældreområdet".

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

På omsorgsområdet er der i den kommende budgetperiode afsat midler til omdannelse af ældreboliger med kald til plejeboliger.

Planerne med etablering af et nyt plejecenter i Dronningborg er med budgetaftalen 2025-28 sat i bero, de afsatte midler reserveres i stedet i en pulje målrettet boliger på omsorgsområdet. Når der er en afklaring på, hvorvidt der kan etableres et yderligere friplejehjem i Randers Kommune, udmøntes midlerne. Dette skal være afklaret med henblik på, at udmøntningen senest kan ske i forbindelse med budget 2026-2029.

De enkelte anlægsprojekter beskrives særskilt nedenfor.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Anlægsprojekt: Pulje – boliger på omsorgsområdet, servicearealer

Bevillingsprogramnummer: 9245000002

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	10.109	0	13.353	13.353	0	36.814
Indtægter	-2.400					-2.400
I alt	7.709	0	13.353	13.353		34.414

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
08.03.2021	10.000	-2.400	7.600	
I alt	10.000	-2.400	7.600	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Der er tidligere i forbindelse med planerne om etablering af et plejecenter i Dronningborg brutto afsat 10 mio. kr. til servicearealer og en indtægt på 2,4 mio. kr. i servicearealtilskud fra staten.

Det viste sig ved udbuddet i 2021, der endte med at blive aflyst, da byggeriet ikke kunne gennemføres inden for de afsatte midler samt på baggrund af erfaringer fra Huset Nyvang, at det oprindeligt afsatte beløb til servicearealer var alt for lavt.

Derfor blev der ved budgetaftalen for 2023-26 afsat yderligere 25 mio. kr. til servicearealer, fordelt med 12,5 mio. kr. hvert af årene, der nu er prisfremskrevet til godt 13 mio. kr.

Det bemærkes, at der ud over beløbene her til servicearealer endvidere er afsat midler til opførelsen af ældreboligerne, men da bevillingerne er givet tidligere og at disse overføres mellem årene, er der ikke et skema vedr. denne bevilling.

Planerne med etablering af et nyt plejecenter i Dronningborg er med budgetaftalen 2025-28 sat i bero, de afsatte midler reserveres i stedet i en pulje målrettet boliger på omsorgsområdet.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 2

Anlægsprojekt: Omdannelse af ældreboliger med kald

Bevillingsprogramnummer: 9245000008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	5.113	7.781	10.451	5.825	0	29.170
Indtægter						
I alt	5.113	7.781	10.451	5.825	0	29.170

Anlægsbevillinger (Årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
28.08.2023	12.952		12.952	Fase 1, omdannelse af 119 ældreboliger
I alt	12.952		12.952	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

I de kommende år vil antallet af de ældste ældre (+85-årige) i Randers Kommune stige kraftigt. Det betyder, at der forventes at blive behov for væsentligt flere plejeboliger.

En fremskrivning i boligplanen udarbejdet i 2022 vurderer, at behovet frem til 2033 vil være ca. 500 yderligere boliger i forhold til 2023.

En del af dette ekstra behov skal tilvejebringes ved at omdanne en række ældreboliger med kald, hvor efterspørgslen er faldende, til plejeboliger.

Byrådet har i august 2023 godkendt fase 1 med omdannelse af 119 ældreboliger med kald til ca. 108 plejeboliger, idet der ved omdannelsen er behov for yderligere servicearealer. Af boligplanen fremgår det, at yderligere 81 ældreboliger med kald på lignende vis kan omdannes til 67-69 plejeboliger til en udgift på 15,7 mio. kr.

Med budgettet for 2024-27 blev det besluttet at afsætte midler i 2025-27 til fase 2.

Landdistriktsudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Landdistrikt

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Landdistrikt og Byfornyelse.

Området Landdistrikt dækker over udgifter til tre forskellige puljer, hvoraf der ydes tilskud til diverse projekter i landdistrikterne i Randers Kommune. Det drejer sig om Landsbypuljen, Landdistriktspuljen og en pulje til kommunal medfinansiering af LAG Randers-Favrskov.

Området Byfornyelse dækker over offentlige tiltag, der skal forbedre arealer og bygninger i allerede bebyggede områder i Randers Kommune.

Fakta	
Ansøgninger til Landsbypuljen 2023	27 stk.
Midler bevilget fra Landsbypuljen 2023	2.190.663 kr.
Midler bevilget fr Landdistriktspuljen 2023	340.514 kr.
Foreninger tildelt driftstilskud 2023	25 stk.

Politikker

Landdistriktspolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Landdistrikt	4,1	4,1	4,1	4,1
Byfornyelse	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt	5,9	5,9	5,9	5,9

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der er et samlet budget på bevillingsområdet på 5,9 mio. kr. i 2024 og frem.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de forskellige delområder.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Pulje til byfornyelsesprojekter	3,8	3,8	1,6	1,6
Bygningsforbedringsudvalget	0,3	0,3	0,3	0,3
Albæk, områdefornyelse	-10,1	0,0	0,0	0,0
Mellerup, områdefornyelse	1,5	0,1	-3,7	0,0
Havndal, områdefornyelse	5,0	3,0	-5,1	0,0
Indsats med dårlige boliger, pulje	1,0	1,0	1,0	1,0
I alt	1,5	8,2	-5,9	2,9

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

I budgetaftale 2025-2028 er der afsat yderligere 2,2 mio. kr. årligt i årene 2025 og 2026 til områdefornyelser. I årene 2025 og 2026 er der således afsat 3,8 mio. kr. til pulje til områdefornyelsesprojekter, mens beløbet falder til 1,6 mio. kr. fra 2027 og frem. Puljen udmøntes løbende til konkrete projekter som f.eks. områdefornyelse i Mellerup, hvortil der er afsat i alt netto -2,1 mio. kr. i budgetperioden, Havndal, hvortil der er afsat netto 2,9 mio. kr. i budgetperioden og Albæk, hvortil der er afsat -10,1 mio. kr. i budgetperioden. Fordelingen af budgettet er udtryk for, hvordan udgifter og indtægter forventes at fordele sig på de enkelte år.

Der er afsat 0,3 mio. kr. årligt til bygningsbevaringsudvalget. Midlerne udmøntes som støtte til bevaringsværdige bygninger eller til byrum i landdistrikterne, hvor der er nedrevet en bygning med byfornyelsesmidler. Udmøntningen sker på baggrund af en årlig ansøgningsrunde.

Derudover er der afsat 1,0 mio. kr. årligt til pulje til indsats mod dårlige boliger i kommunen, som anvendes til bl.a. effektivering af den lovpligtige tilsynsopgave med boligkvalitet, hvor der kondemneres og til tider nedrives boliger f.eks. skæmmende boliger i landdistrikterne.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På Landdistriktsudviklingsområdet er der på driften en større opsparing, som overføres mellem årene, da flere af projekterne, der har fået bevilget tilskud under området, er flerårige. Der er derfor tale om tidsforskydning mellem bevilling og forbrug.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder nedenstående nye tiltag på bevillingsområdet.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 1

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2
I alt	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2

På drift er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser for -0,1 mio. kr. i 2025 til 2027 og -0,2 mio. kr. i 2028 og frem.

Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Ændringer fra budgetaftalen - anlæg (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Pulje til byfornyelsesprojekter	2,2	2,2	0,0	0,0
I alt	2,2	2,2	0,0	0,0

I budgetaftalen er der afsat yderligere 2,2 mio. kr. årligt i årene 2025 og 2026 til områdefornyelser.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Landdistrikt (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
Landdistrikt	4,1	0,0	4,1
Byfornyelse	1,8	0,0	1,8
I alt	5,9	0,0	5,9

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med driftsudgifter for 5,9 mio. kr. i 2025.

1.1.1 Landdistrikt

Landdistriktsudvalget har til formål at sikre, at der igangsættes initiativer i landdistriktsområderne.

Landdistriktsområdet består af udgifter til:

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Landdistrikt	4,1	0,0	4,1
Landdistriktpulje	0,5	0,0	0,5
Landsbypulje	1,7	0,0	1,7
Kommunal medf. LAG Randers Favrskov	1,3	0,0	1,3
Tilskud til forsamlingshuse	0,2	0,0	0,0
LAG Sekretaritsbistand	0,3	0,0	0,3
Medlemskab Landdistrikternes fællesråd	0,0	0,0	0,0
Rengøring, Toiletbygning i Hald	0,0	0,0	0,0
I alt	4,1	0,0	4,1

Landdistriktsudvalget råder over både Landdistriktpuljen og Landsbypuljen til støtte af initiativer i landdistriktsområderne. De to puljer er administrativt opdelt således, at Landsbypuljen på 1,7 mio. kr. udmøntes ved en ansøgningsprocedure om støtte til konkrete initiativer og projekter fra lokalråd, borgerforeninger, forsamlingshuse og lignende. Landdistriktpuljen udgør 0,5 mio. kr. og anvendes til igangsætning af tværgående landdistriktsinitiativer, der skal fremme landdistriktsudviklingen i kommunen.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

Der er i budget 2025-2028 indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,1 mio.kr. i 2025 og frem på Landdistriktspuljen.

I budget 2025-2028 er der afsat 8.000 kr. årligt til rengøring af toiletbygning i Hald, der skal afholdes inden for Landdistriktsudvalgets budget.

LAG Randers Favrskov støttes med henblik på at fremme udviklingen i kommunens landdistrikter. LAG arbejdet er af yderste vigtighed for arbejdet i landdistrikterne. Der er i 2024 afsat 1,3 mio. kr. til formålet og 0,3 mio. kr. til sekretariatsbistand.

Landdistriktsudvalget i Randers Kommune varetager samarbejdet med de 40 forsamlingshuse i kommunen. Der er afsat 0,2 mio. kr. i 2024 til tilskud til forsamlingshuse.

1.1.2 Byfornyelse

Området Byfornyelse dækker over offentlige tiltag, der skal forbedre arealer og bygninger i allerede bebyggede områder i Randers Kommune.

Området Byfornyelse består af udgifter til:

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Landdistrikt	1,8	0,0	1,8
Bevaringsudvalget	0,1	0,0	0,1
Ydelsesstøtte, terminsydelse	1,6	0,0	1,3
Indfasningsstøtte ifm. genhusning	0,0	0,0	0,0
Byfornyelse, diverse	0,1	0,0	0,1
I alt	1,8	0,0	1,8

Der er i budget 2025-2028 indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på 25.000 kr. i 2028 og frem på Byfornyelse, diverse.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	6,3	6,3	6,3	6,3
Budgetaftale 2025-2028				
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Ompl bevilling til Lakseudsætning i Gudenå	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
PL og øvrige ændringer				
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Landdistriktspulje, reduktion	-0,0	-0,1	-0,1	-0,1
I alt	5,9	5,9	5,9	5,8

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,1 mio. kr. i hvert af årene 2025 - 2027 og -0,2 mio. kr. i 2028 og frem.

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Landdistriktspulje, reduktion	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Byfornyelsesprojekter, reduktion	0,0	0,0	0,0	-0,0
I alt	-0,1	-0,1	-0,1	-0,2

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på området

3.3 Budgetaftaler tidligere år

Der er ingen ændringer som følge af budgetaftaler tidligere år.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Området er givet en tillægsbevilling i 2024 på 0,3 mio. kr. til projekt Lakseudsætning i Gudenåen, som har indvirkning på budget 2025 og frem.

3.5 PL og øvrige ændringer

Der er PL og øvrige ændringer på -0,0 mio. kr. i 2025 og -0,1 mio. kr. i 2026 og frem.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 2

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Området omfatter ingen aftaleenheder.

4.2 Takster og nøgletal

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

På anlægsområdet er der i budgetperioden afsat midler til byfornyelsesprojekter, områdefornyelse i Albæk, Mellerup og Havndal, bygningsbevaringsudvalget samt indsats mod dårlige boliger. Der henvises til anlægsskemaerne nedenfor for en uddybende beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Pulje til indsats mod dårlige boliger, netto	1,0	1,0	1,0	1,0
Pulje til byfornyelsesprojekter, netto	2,0	2,0	2,0	2,0
I alt	3,0	3,0	3,0	3,0

De enkelte anlægsprojekter med budget i 2025-2028 beskrives særskilt nedenfor.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 2

Anlægsprojekt: Pulje til byfornyelsesprojekter

Bevillingsprogramnummer: 9258400001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	11.271	6.200	6.200	4.000	4.000	31.671
Indtægter	-741	-2.400	-2.400	-2.400	-2.400	-10.341
I alt	10.529	3.800	3.800	1.600	1.600	21.329

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet vedtog den 14. juni 2021 en prioriteret byfornyelsesindsats for perioden 2021-2024. Formålet med byfornyelsesindsatsen er at sikre attraktive bosætningsvilkår og udvikling i landdistrikterne. Byfornyelsesprojekterne skal understøtte levedygtige landsbyer og gode boligsociale forhold.

Byfornyelsesprojekter omfatter følgende typer:

- Områdefornyelse – Fornyelse af nedslidte eller problemramte områder
- Ordinær byfornyelse – Bygningsfornyelse og friarealforbedringer
- Indretning af grønne friarealer efter nedrivning.

Byfornyelsesprojekter kan lånefinansieres med 95 % af nettoudgifterne.

I finansloven er rammen til byfornyelse omprioriteret til en landsbypulje. Det betyder, at der kun kan udføres byfornyelse med statsrefusion i landdistrikterne.

Der kan opnås op til 60% statslig refusion til områdefornyelser i landdistrikterne.

Der opstartes områdefornyelser svarende til, at der altid er 1-2 igangværende områdefornyelser afhængigt af omfang samt tilsagn om refusion fra staten.

Igangværende projekter i 2024:

- Der er i 2012 truffet beslutning om byfornyelse for den fredede bygning Svaneapoteket i Randers midtby. Byfornyelsen afventer en godkendelse fra Slots -og Kulturstyrelsen – når det opstartes forventes processen at vare 5 år.
- I 2021 godkendte byrådet program for områdefornyelse i Albæk. Projekterne er under udførelse og anlæg. Områdefornyelsen forventes afsluttet ultimo 2025.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

- I 2023 godkendte byrådet program for områdefornyelse i Mellerup. Projekterne er under udførelse og anlæg. Områdefornyelsen forventes afsluttet i 2028.
- I 2024 godkendte byrådet program for områdefornyelse i Havndal er under udarbejdelse. Områdefornyelsen forventes afsluttet i 2029.

Planlagte projekter:

- I 2024-2025 planlægges områdefornyelse i Ålum og Asferg. Disse vil blive forelagt til politisk stillingtagen og godkendelse inden igangsætning.
- Der er planlagt en forstærket indsats for bedre boligkvalitet og indretning af grønne friarealer i forbindelse med frivillige nedrivninger i Helstrup, Øster Velling, Værum, Hørning, Gassum, Råby, Råsted og Hald. To bygninger er under nedrivning i Værum, hvor der indrettes grønne friarealer.

I budgetaftale 2025-2028 er der afsat yderligere 2,2 mio. kr. årligt i årene 2025 og 2026 til områdefornyelser.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

Anlægsprojekt: Bygningsforbedringsudvalget

Bevillingsprogramnummer: 9258400002

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	2.100	300	300	300	300	3.300
Indtægter	-472	0	0	0	0	-472
I alt	1.628	300	300	300	300	2.828

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
Før 2024	1.800	-472	1.328	Anlægsbevillinger før budget 2024
12.10.2023	300	0	300	337 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2024
10.10.2024	300	0	300	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	2.400	-472	1.928	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet har den 12. juni 2017 besluttet at nedsætte et bygningsforbedringsudvalg, som kan meddele støtte for op til 300.000 kr. pr. år til bevaringsværdige bygninger i landdistrikterne eller til byrum, hvor der er nedrevet en bygning med byfornyelsesmidler.

Der har siden nedsættelsen af udvalget været en årlig ansøgningsrunde, som med en enkelt afvigelse i 2020, forløber fra januar til marts.

I januar til marts 2024 blev der afholdt en ny ansøgningsrunde. Forvaltningen modtog 18 ansøgninger, som levede op til lovens krav. Bygningsforbedringsudvalget havde 357.524 kr. at uddele i 2024. Udvalget besluttede at tildele seks ejendomme 50.000 kr. hver. En af disse har efterfølgende trukket deres ansøgning. Udvalget besluttede desuden at fratage en ejendom sin reservation fra sidste år på 50.000 kr., da der ikke var fremdrift i projektet og opfordrede ejer til at søge igen næste år.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 2

Anlægsprojekt: Albæk, områdefornyelse

Bevillingsprogramnummer: 9258400008

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	19.350	130	0	0	0	19.480
Indtægter	-4.730	-10.255	0	0	0	-14.985
I alt	14.620	-10.125	0	0	0	4.495

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
14.06.2021	12.950	-10.415	2.535	282 Områdefornyelse, refusion/fundraising
26.06.2023	6.300	-4.340	1.960	215 Klyngehuset/Bytorvet, refusion
31.03.2024	230	-230	0	BK2024.03 Klyngehuset, gulv, tilskud fra RD
I alt	19.480	-14.985	4.495	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

På landdistriktsudvalgets møde den 4. oktober 2017 og miljø- og teknikudvalgets møde den 11. oktober 2017 blev det besluttet at igangsætte områdefornyelse i Albæk.

Igangsætningen afventede herefter afklaring om Kraftcenter Korshøj. I 2020-2021 er der udarbejdet program for områdefornyelsen i Albæk. Programmet er udarbejdet i samarbejde med lokale foreninger og borgere og andre eksterne interessenter.

Programmet blev godkendt af byrådet den 14. juni 2021.

Delprojekt 1: Bytorvet

Der gennemføres en omdannelse og forskønnelse af den centrale del af Albæk landsby, hvor der anlægges et nyt torv med belægning, begrønning og opholdsmuligheder. For at håndtere regnvand og understøtte Albæks identitet, indarbejdes synlige vand-elementer. Området opleves utrygt for gående og cyklister og asfaltfladen fremstår dominerende. Derfor er der også fokus på øget trafiktryk. Projektet koordineres med Vandmiljø Randers der gennemfører separat kloakering. Projektet forventes afsluttet ved udgangen af 2025.

Delprojekt 2: Nedre Vej

Nedre Vej er ryggraden i Albæk og de nedre byer. Vejen opleves dog utryk at færdes på, og flere steder er kulturmiljøet og landsbyens særlige stemning ikke tydeligt. I projektet etableres trafikale foranstaltninger, der skal sikre en bedre trafiktryk for gående og cyklister, trafikale foranstaltninger og forskønnelse. Projektet forventes afsluttet ved udgangen af 2025.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

Delprojekt 3: Klyngehuset Kronjylland

Det gamle Klubhus i Albæk er revet ned og i stedet er der bygget et nyt aktivitetshus med plads til forskellige bevægelses- og sociale aktiviteter. Randers Kommune, Landsbyklyngen Kronjylland og Albæk Borgerforening har i samarbejde udarbejdet projektet. Klyngehuset er offentligt tilgængeligt og skal være et naturligt samlingspunkt med gode rammer for socialt samvær samt fremme det uorganiserede idræts- og fritidsliv for borgerne i landsbyklyngens 13 byer. Albæk ligger placeret i Naturpark Randers Fjord, og derfor kan Klyngehuset Kronjylland også blive en formidlingsplatform for oplevelser i naturparken. Klyngehuset blev indviet den 11. oktober 2024.

Der er til områdefornyelsen i Albæk reserveret 8,9 mio. kr. i statens pulje til landsbyfornyelser og derudover fundraiset i alt 6,3 mio. kr. Realdania og Lokale og Anlægsfonden har bevilliget 4,9 mio. til etablering af Klyngehuset Kronjylland, derudover bidrager LAG og Nordea Fonden med hver 0,7 mio. kr.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

Anlægsprojekt: Mellerup, områdefornyelse

Bevillingsprogramnummer: 9258400009

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	5.450	1.450	100	0	0	7.000
Indtægter	0	0	0	-3.650	0	-3.650
I alt	5.450	1.450	100	-3.650	0	3.350

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
05.12.2022	620	0	620	486 Programudarbejdelse
30.01.2023	6.380	-3.650	2.730	16 Områdefornyelse iht. program/refusion
I alt	7.000	-3.650	3.350	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet igangsatte områdefornyelse i Mellerup den 30. januar 2023, hvor programmet blev godkendt.

Programmet ligger vægt på Mellerups særlige placering med nærhed til natur og vand, samt byens stærke sociale lokalsamfund.

Projekt 01 – Livet ved fjorden

Projektet er at skabe Mellerup Fjordpark, et nyt mødested fyldt med oplevelser, fællesskaber og arrangementer, hvor nærheden til vandet er omdrejningspunktet. Fjordparken skal danne ramme om det lokale hverdagsliv ved fjorden, det blå foreningsliv og de mange besøgende fra nær og fjern.

Mellerup Fjordpark skal bygges i sammenhæng med den omkringliggende natur og ved enkelte greb gøre fjorden mere tilgængelig.

Projektet har tidligere afventet afklaring på om Mellerup blev udpeget frilandsby i forsøgsordning.

Ordningen med frilandsby er stoppet, hvorfor planlægningen for projektet er igangsat og processen for projektet er påbegyndt efter sommeren 2024.

Projekt 02 – Fællesskab på Fælleren

Fælleren er Mellerups grønne fællesareal, som man i byen ønsker, i højere grad kan tilbyde endnu mere at samles om. Det skal være her byen og dens borgere møder hinanden på kryds og tværs. Derfor etableres Mellerup bystue, samt en leg- og læringsplads.

Den nuværende bålhytte/shelter transformeres til en bystue. Her lægges trægulv, og åbningerne lukkes med vægge/porte, der stadig gør det muligt at ændre brugen af bygningen, ved at de kan åbnes og lukkes.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

Leg og læringspladsen er sendt i udbud i 2024 og forventes anlagt i foråret 2025. Projekt bystue forventes at påbegynde i 2025, lige nu pågår der myndighedsplanlægning for området.

Projekt 03 – trafik og infrastruktur

Formålet med dette projekt er at skabe ro, tid og plads til at komme sikkert frem i hverdagen. Særligt for byens skolebørn. Her ønskes det at udvikle og udfordre den eksisterende infrastruktur med nytænkende tiltag. Skabe sikre og sammenhængende stisystemer og fokus på de spots, hvor der er overgange for bløde trafikanter. Det ønskes desuden, at flere af byens kryds indskrænkes, så der ikke kan foretages sving i høj fart disse steder.

Trafikprojekterne forventes udført i etaper gennem 2024-2027.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 2

Anlægsprojekt: Havndal, områdefornyelse

Bevillingsprogramnummer: 9258400010

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	3.885	5.000	3.000	2.900	0	14.785
Indtægter	-385	0	0	-8.031	0	-8.416
I alt	3.500	5.000	3.000	-5.131	0	6.369

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
05.12.2022	500	0	500	486 Programudarbejdelse
27.03.2023	385	-385	0	82 Havndals Udelivs-eksperimentarium
26.02.2024	13.900	-8.031	5.869	60 Områdefornyelse i Havndal
I alt	14.785	-8.416	6.369	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet besluttede den 14. juni 2021 at udpege Havndal til områdefornyelse.

I 2022-2023 er der gennemført en borgerinddragelsesproces i Havndal, hvor der blev gennemført en særlig indsats for børn og unge. Processen dannede baggrund for udarbejdelsen af programmet til områdefornyelsen.

Byrådet godkendte den 26. februar 2024 programmet for områdefornyelsen i Havndal, hvor der gennemføres 5 projekter.

Hovedgaden i Havndal

Hovedgaden der i Kommuneplan 2021 er udpeget som kulturmiljø, er det første man oplever, når man besøger byen. Derfor har den en væsentlig betydning for oplevelsen af byen. Gaden er dog med tiden falmet og fremstår nedslidt, hvilket dominerer oplevelsen af Havndal. Borgerne oplever, at biler og tung trafik kører stærkt gennem hovedgaden, hvilket ofte skaber utryghed hos bløde trafikanter. I projektet arbejdes der med forskønnelse og hastighedsnedsættende foranstaltninger. Projektet planlægges udført i 2027-2028.

Bypark og jernbanesti

Den gamle Randers-Hadsund jernbane kørte gennem Havndal. En del af strækningen er allerede omdannet til rekreativ sti. I områdefornyelsen bygges videre på stien, som på sigt kan blive en del af et nationalt

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

stinet. Kommunen har opkøbt den gamle stationsgrund, hvor der indrettes bypark. Projektet planlægges udført i 2025-2026.

Cykelbane

Mellem Havndal og Udbyover etableres en sikker skolevej og bedre oversigtsforhold. Projektet planlægges udført i 2025.

Bevægelsesbane ved Havndal Skole

Med projektet etableres et nyt lege – og læringsområde, der kobler skole, hal og sundhedshuset bedre sammen. Projektet skal understøtte børnenes lyst til leg og bevægelse. Den nye bevægelsesbane skal være katalysator for mere fritidsliv og leg. Projektet planlægges udført i 2025-2027.

Festpladsen

Ude arealerne og facaden på Estraden er nedslidt. I projektet opgraderes området med ny beplantning, belægning, leg og forskønnelse. Projektet er udviklet i løbet af 2024 og sendt i udbud i november 2024. Projektet forventes udført i foråret 2025.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 2

Anlægsprojekt: Indsats mod dårlige boliger, pulje

Bevillingsprogramnummer: 9258400011

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	3.116	1.000	1.000	1.000	1.000	7.116
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	3.116	1.000	1.000	1.000	1.000	7.116

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
12.10.2023	1.000	0	1.000	337 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2024
23.09.2024	2.116	0	2.116	BK2024.05 Restbevilling fra tidl. ramme
10.10.2024	1.000	0	1.000	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	4.116	0	4.116	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet har den 2. juni 2009 besluttet at afsætte midler til indsats mod dårlige boliger, skæmmende bygninger og udenomsarealer i Randers Kommune.

Byrådet har den 12. juni 2017 iværksat en forstærket indsats for bedre boligkvalitet, forskønnelse og bosætning i landdistrikterne i Randers Kommune.

Byrådet vedtog den 14. juni 2021 en prioriteret byfornyelsesindsats for perioden 2021-2024. Her samtænkes indsatsen med den øvrige byfornyelse, som målrettes udvalgte byer i landdistrikterne.

Formålet med puljen er at sikre beboernes liv og helbred samt undgå, at de dårlige boliger får en afsmittende effekt i kvarteret eller lokalområdet og som følge heraf flere dårlige boliger.

Midlerne bruges til effektivering af den lovpligtige tilsynsopgave med boligkvalitet, hvor der kondemneres og til tider nedrives boliger. Når en bolig kondemneres udbetales der til lejerne tilskud til flytteomkostninger og efterfølgende indfasningsstøtte i op til 10 år.

Der er planlagt en forstærket indsats for bedre boligkvalitet og indretning af grønne friarealer i forbindelse med frivillige nedrivninger i Helstrup, Øster Velling, Værum, Hørning, Gassum, Råby, Råsted og Hald. I disse landsbyer er der i 2024 gennemført en screening og vurdering af nedslidte ejendomme.

Der er i 2024 opkøbt 2 nedrivningsegne ejendomme i Værum. Der er gennemført en borgerinddragelsesproces, hvor beboere i landsbyer deltager. Puljen finansierer både opkøb, nedrivning og indretning af et offentligt grønt område på arealerne. Indsatsen i Værum forventes afsluttet medio 2025.

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt

Del 2

Der er oprettet en anmeldelsesportal på Randers Kommunes hjemmeside, hvor ejere og naboer kan henvende sig.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Skole- og uddannelsesudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Skole

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

1. Beskrivelse af området

Skolerne i Randers Kommune er hver dag i kontakt med en stor del af kommunens børn og unge. Byrådets vision for undervisningsområdet er at danne og uddanne vores børn og unge, så de kan og vil realisere deres drømme og håb for fremtiden. Det skal ske i en god skole præget af tryghed og lyst til at lære og udvikle sig – og det skal ske i samarbejde med forældrene.

Denne bevilling vedrører udgifter indenfor undervisningsområdet, som skal medvirke til at realisere byrådets vision. Bevillingen omfatter folkeskoler, fritidstilbud, specialundervisning, ungdomsskole, ungdommens uddannelsesvejledning og forberedende grunduddannelse, samt udgifter til bidrag til staten for elever på privatskoler og efterskoler.

Fakta	
Antal af:	
Folkeskoler:	19
Klasser i folkeskolen:	353
Elever i folkeskolen:	7.367
Antal børn i SFO:	2.485
Specialskoler:	2
Elever i specialskoler:	324
Specialklasser:	43
Elever i specialklasser:	322

Politikker
Uddannelsespolitik
Børne- og ungepolitik

Se Randers Kommunes politikker på
www.randers.dk/demokrati/politikker/

Data: Opgørelse pr. august/september 2024.

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Skole (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Fællesudgifter - Skole	20,8	20,8	20,8	20,8
Folkeskoler og fritidstilbud	671,5	664,9	661,5	661,5
Befordring af elever	22,3	22,3	22,3	22,3
Bidrag til efterskoler	17,3	17,2	16,8	16,8
Specialskoler og -fritidstilbud	100,8	101,5	101,5	101,5
Ungdomsskole	36,8	35,6	35,1	35,1
Ungdommens Uddannelsesvejledning	14,6	14,1	13,3	13,3
Bidrag til privatskoler	133,4	133,4	133,3	133,3
Forberedende Grunduddannelse	20,6	20,6	20,6	20,6
I alt	1.038,3	1.030,6	1.025,4	1.025,4

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser, at der samlet for hele undervisningsområdet er budgetteret med nettoudgifter på 1.038,3 mio. kr. i 2025, og at budgettet falder til 1.025,4 mio. kr. i 2028.

Der er en række forhold, som påvirker budgettets størrelse i det enkelte år. Udgifterne til folkeskoler og fritidstilbud, samt bidrag til privatskoler er omfattet af en demografimodel, som betyder, at budgettets størrelse ændres i takt med, hvor mange elever og klasser i skolealderen der er i Randers. Til andre udgifter som f.eks. specialskoler og –fritidstilbud, ungdomsskole og FGU er der afsat faste budgetrammer uafhængig af, hvor mange elever, som anvender tilbuddet.

Generelt kan politiske beslutninger, prioriteringer eller nationale forhold ændre på budgettets størrelse. Når de samlede budgetterede udgifter falder i perioden, skyldes det blandt andet følgende forhold:

- I nuværende og tidligere budgetaftaler er der afsat midlertidige bevillinger, som udløber i løbet af perioden. Det er blandt andet midler til kompetenceudvikling for medarbejdere i folkeskolen og yderligere anvendelse af 2-lærerordninger.
- Den nuværende elev-prognose viser et faldende antal folkeskoleelever i årene 2025 – 2026, hvorefter antallet stabiliserer sig i 2027 og 2028.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udbygning af folkeskoler, ramme	0,5	8,6	11,4	16,1
Sydbyen kapacitetsudfordringer	1,5	8,7	10,2	0,0
I alt	2,0	17,3	21,6	16,1

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Tabellen viser hvilke rammebeløb, der er afsat til udbygning af folkeskolerne og til forbedring af indeklimaet i budgetperioden. Rammebeløbene vil efterfølgende blive udmøntet i konkrete projekter, som vil blive fremlagt løbende for byrådet.

Der forventes at være opsparede midler ved udgangen af budget 2024. Midlerne forventes at være på ca. 104,4 mio. kr., og de anvendes til skoleudbygningsplanen og til løsning af kapacitetsudfordringerne.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I den kommende budgetperiode forventes der at være et faldende elevtal frem til 2027, hvorefter antallet stabiliserer sig fra 2028 til 2030. Fra 2031 forventes antallet igen at stige gradvist frem mod 2034 til nogenlunde samme niveau som i 2024. Dette er i tråd med 2023-prognosen.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

Prognosen viser desuden, at der er variation i antallet af forventede elever på hver skole fra år til år. Omkring halvdelen af kommunens skoler forventes at få en stigning i antallet af elever over prognoseårene, mens den anden halvdel vil opleve en nedgang.

I forhold til det seneste budget har der ikke været store strukturelle ændringer på undervisningsområdet.

Byrådet godkendte den 5. oktober 2020 en ny tildelingsmodel på skoleområdet, som har været gældende fra skoleåret 2021/2022.

Det samlede skolebudget bliver løbende demografireguleret via kommunekassen i forhold til udviklingen i antallet af klasser og elever. Den samlede udmøntning er derfor afhængig af det faktiske klasse- og elevtal.

Fra 1. august 2024 trådte en sænkelse af klasseloftet fra 0. til 2. klasse i kraft. Dermed vil antallet af børnehaveklasser blive beregnet ud fra maksimalt 26 elever pr. klasse for skoleåret 2024/2025. For skoleåret 2025/26 bliver antallet af børnehaveklasser og 0. klasse beregnet ud fra maksimalt 26 elever pr. klasse. For de øvrige klasser beregnes antal klasser ud fra maksimalt 28 elever.

Forvaltningen er i færd med at forberede udmøntningen af den besparelse på Randers Kommunes førskoleordning, der blev besluttet i budget 2023 med henblik på ikrafttræden i 2025. Førskoletilbuddet forløber som hidtil fra 1. marts til skolestart i august. Men det afsatte personale til ordningen vil fra 1. maj blive tildelt ud fra normeringen i SFO-tilbud i stedet for som minimumsnormering i dagtilbud.

3.2 Budgetaftalen

Nedenstående tabel viser ændringer fra budgetaftalen, som er indarbejdet i budgettet for 2025-2028.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Skoleområdet - ramme reduktion udskydes	7,0	4,3	0,0	0,0
Fodboldskolen	0,2	0,2	0,2	0,2
Projekt RUN	0,0	0,6	0,6	0,6
Talents of Tomorrow	0,0	0,7	0,0	0,0
Effektiviseringer og besparelser	0,0	0,0	0,0	0,0
Budget i balance	0,2	0,3	0,3	0,3
Demografi	9,6	11,2	12,5	12,5
I alt	16,9	17,3	13,6	13,6

Indholdet af budget i balance uddybes i del 2.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

Ændringer fra budgetaftalen - anlæg (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udbygning af folkeskoler, ramme	-1,0	-3,0	-5,7	-1,0
Skoler - klasse loft 0. – 2. kl.	0,0	-0,9	0,0	0,0
I alt	-1,0	-3,9	-5,7	-1,0

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Skole (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Servicerammen			
Fællesudgifter - Skole	19,5	1,4	20,8
Folkeskoler og fritidstilbud	750,2	-78,7	671,5
Befordring af elever	22,3	0,0	22,3
Bidrag til efterskoler	17,3	0,0	17,3
Specialskoler og -fritidstilbud	122,7	-21,9	100,8
Ungdomsskole	36,9	0,0	36,8
Ungdommens Uddannelsesvejledning	14,6	0,0	14,6
Bidrag til privatskoler	133,4	0,0	133,4
Forberedende Grunduddannelse	20,6	0,0	20,6
I alt	1.137,7	-99,3	1.038,3

1.1 Servicerammen

1.1.1 Fællesudgifter - Skole

Området med fællesudgifter omfatter både de faglige og pædagogiske konsulenter, der er tilknyttet forvaltningen, og Skolernes Udviklingscenter, hvortil der er tilknyttet en række aktiviteter. Skolernes Udviklingscenter er forankret i skoleområdet under Børn og Skole og samarbejder med skolerne, de andre enheder under Børn og Skole, øvrige forvaltninger samt eksterne samarbejdspartnere.

Skolernes Udviklingscenter er organiseret i et læringskonsulentteam, et specialpædagogisk team, nogle fagpiloter (lærere, der er frikøbt 1 dag ugentligt, finansieret af statslige kompetenceudviklingsmidler) og et team omkring fællessamlingen samt ledelse. Der løses udviklingsopgaver af læringskonsulentteamet og fagpiloterne.

Desuden er der etableret et specialpædagogisk team, der bl.a. varetager visitation, rådgivning og sparring på såvel almen- som specialområdet. Ledelsesmæssigt er teamet placeret under PPR.

1.1.2 Folkeskoler og fritidstilbud

Byrådet fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Folkeskolen har hjemmel i folkeskoleloven med tilhørende bekendtgørelser. Lovgivningen fastsætter krav om udarbejdelse af elevplaner, undervisningsmiljøplaner og kvalitetsrapporter.

Byrådets visioner for folkeskolerne er, at alle børn får en skoleuddannelse af høj kvalitet, så 95 % af en ungdomsårgang bliver i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse. Politikken for skoleområdet sikrer en fælles tilgang i arbejdet med børn på hele skoleområdet med udgangspunkt i tre centrale begreber:

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

barnet i centrum, helhed i indsatsen og tværfaglighed. Der etableres støttende læringsmiljøer, der sikrer, at alle børn udfordres på individuelt niveau.

Randers Kommune har til skoleåret 2024/25:

- 19 folkeskoler
- 7.367 elever
- 353 almenklasser
- 322 specialklasseelever
- 43 specialklasser.

Alle skoler, med undtagelse af Nørrevangsskolen og Tirsdalens skole, tilbyder optagelse i skolefritidsordning, der dækker aldersgruppen fra 0.-3. klassetrin. Der er pladsgaranti i skolefritidsordningen, så indmeldelse kan ske fra dag til dag, hvorimod udmeldelse skal ske med varsel.

I Randers Kommune findes 8 juniorklubber for 4.-7. klassetrin i tilknytning til folkeskoler/SFO-er. Juniorklubberne er et aktivitets- og fritidstilbud for de 10-13-årige. Der er budgetteret med en minimumsnormering på 40 børn pr. klub. Klubberne er ledelsesmæssigt forankret i folkeskolerne og er etableret i lokaler på skolerne eller i tilknytning til skolerne.

1.1.3 Befordring af elever

Der ydes tilskud til befordring i henhold til folkeskolelovens § 26. Der ydes befordring til elever i almindelige folkeskoler på baggrund af trafikfarlig skolevej og ved afstand over fastlagte kriterier eller ved sygdom/handicap. Herudover ydes der befordring til elever i kommunale specialskoler samt regionale specialundervisningstilbud.

1.1.4 Bidrag til efterskoler

Kommunernes betaling til staten for elevers ophold på efterskoler er fastsat i loven om efterskoler, ungdomskostskoler, håndarbejdsskoler og husholdningsskoler m.fl. Driftstilskuddet til skolerne fastlægges på den årlige finanslov. Det kommunale bidrag betales for elever fra Randers Kommune, som er optaget på efterskoler.

1.1.5 Specialskoler og -fritidstilbud

Kommunen råder over 2 specialskoler:

- Oust Mølleskolen 40 elever
- Trekløverskolen 284 elever og 150 SFO-børn

Det er muligt for omegnskommunerne at købe pladser på Trekløverskolen. Visitering til et specialundervisningstilbud sker ud fra en konkret vurdering af det enkelte barns ressourcer og muligheder.

Området omfatter også indtægter og udgifter i forbindelse med køb og salg af undervisningstilbud mellem kommuner. Når et barn er anbragt i en anden kommune, kan der være udgifter i forbindelse med barnets undervisningstilbud.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

1.1.6 Ungdomsskole

Randers Ungdomsskole er oprettet i henhold til lov om ungdomsskoler. Randers Ungdomsskole skal være en dynamisk organisation, der hurtigt kan omstille sig til nye opgaver og efterkomme de behov, som opfylder Byrådets visioner vedr. børn og unge. Ungdomsskolen skal sikre den lokale forankring i hele Randers Kommune.

I Randers Kommune omfatter tilbuddet de unge mellem 13 og 18 år. Området omfatter ungdomsskoleundervisning, ungdomsskoleklubber, heltidsundervisning, obligatorisk knallertundervisning samt "Unge Miljøet", der er et aktivitets- og samlingssted for Randers Kommunes unge indenfor aldersgruppen 15-25 år.

Ungdomsskolen er også ansvarlig for SSP – samarbejdet, som er et tværsektorielt og kriminalitetsforebyggende samarbejde mellem Randers Kommune og Østjyllands Politikreds Randers.

1.1.7 Ungdommens Uddannelsesvejledning

Området varetages af UU Randers og vedrører indsatser omfattet af den kommunale ungeindsats, jfr. lov om kommunal indsats for unge under 25 år. Herunder uddannelses- og erhvervsvejledning, målgruppevurdering, udarbejdelse af uddannelsesplan og kontaktpersonordning.

UU Randers skal vejlede 15-17-årige unge. Derudover skal de tilbyde 18-24-årige unge vejledning om valg af uddannelse og erhverv, når de har opfyldt undervisningspligten, ikke går i 10. klasse og hverken er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse eller en videregående uddannelse.

1.1.8 Bidrag til privatskoler

Kommunernes betaling til staten for undervisning af elever på private skoler er fastsat i Lov om friskoler og private grundskoler mv. Driftstilskuddet til skolerne fastlægges på den årlige finanslov ud fra udgiften pr. elev i folkeskolen. Der betales et kommunalt bidrag til staten pr. elev for undervisning og ligeledes et bidrag til staten pr. barn i private skolers SFO'er.

1.1.9 Forberedende Grunduddannelse

Forberedende Grunduddannelse – kaldes for FGU – er for unge under 25 år, der har brug for forudgående faglig eller personlig opkvalificering for at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget 2024, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulæreprogrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen for 2025-2028.

For folkeskoler, skolefritidsordninger og juniorklubber, samt fritidshjem fordeles aftaleenhedernes budgetter i forhold til de aftalte budgettildelingsmodeller.

2.1 Tildelingsmodel i forhold til ressourcerne til folkeskolerne

Tildelingsmodel på skoleområdet er godkendt af byrådet den 5. oktober 2020 og har været gældende fra skoleåret 2021/2022. Det samlede budget for 2025 udgør 649 mio. kr. inkl. tildeling til specialklasser.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

2.1.1 Opbygningen af tildelingsmodellen

Tildelingsmodellen er opbygget, så der tildeles midler efter følgende trin:

- En klassetildeling, som sikrer en underviser i hver klasse
- Midlerne til specialundervisning og inklusionsindsatser fordeles efter en socioøkonomisk fordelingsnøgle
- Tildeling til drift af specialklasser
- Tildeling af skolespecifikke udgifter
- Fordeling af midler til klasser med mere end 15 elever (elevbaseret tildeling)
- Fordeling af de resterende midler til folkeskolerne fordeles efter elevtal.

Det samlede skolebudget bliver løbende demografireguleret via kommunekassen i forhold til udviklingen i antallet af klasser og elever. Den samlede udmøntning er derfor afhængig af det faktiske klasse- og elevtal.

2.1.2 En underviser i hver klasse

Beregningen af en underviser i hver klasse tager udgangspunkt Børne- og Undervisningsministeriets aktuelle minimumstimetal på hvert klassetrin. Herefter laves der en beregning af den forventede udgift ud fra blandt andet undervisningsnorm, gennemsnitslønninger og antal af klasser.

For skoleåret 2024/25 er der i alt fordelt 287 mio. kr. til 353 almene klasser.

2.1.3 Tildeling til specialundervisning og inklusionsindsatser

De samlede midler, som bliver fordelt efter socioøkonomi, er politisk fastsat og fordeles efter to forskellige fordelingsnøgler, som beregnes ud fra det antal af elever, der forventes at modtage specialundervisning.

Fordelingsnøglen bliver beregnet en gang årligt, hvor beregningen tager udgangspunkt i data for de elever, der er indskrevet på den enkelte skole (fordelingsnøgle 1 - inklusionsindsats), og de elever, skolen har betalingsforpligtigelsen overfor (fordelingsnøgle 2 - specialundervisning). Forskellen i de to fordelingsnøgler er, at alder ikke er en faktor i puljen til inklusionsindsatser.

For skoleåret 2024/25 udgør puljen til betaling for elever henvist til specialundervisning: 94 mio. kr.

For skoleåret 2024/25 udgør puljen til inklusion/mellemrumsindsatser: 90 mio. kr.

Ved visitering af elever til specialundervisning opkræves distriktsskolen et medfinansieringsbidrag på 210.000 kr. Dog er elever indskrevet på Randers Specialskoles afdeling Blommevej undtaget for medfinansieringsbidrag. Disse elever er centralt finansieret.

2.1.4 Skolespecifikke udgifter

Der er fortsat enkelte udgiftstyper, som tildeles efter særlige kriterier.

- Basisundervisning i dansk som andet sprog. Der er afsat 5,5 mio. kr. i skoleåret 2024/25.
- Praktisk medhjælp. Der er afsat 5,9 mio. kr. for skoleåret 2024/25.
- Øvrige skolespecifikke udgifter. Her er der fordelt 1,6 mio. kr. i skoleåret 2024/25.

Fælles for udgiftstyperne til basisundervisning og praktisk medhjælp er, at de tildeles efter ansøgninger fra skolen.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

Øvrige skolespecifikke udgifter omfatter bl.a. aldersreduktion til lærere (overenskomstmæssig ordning), kompensation for diverse tillidsposter og varetagelse af sygehusundervisning m.m.

2.1.5 Tildeling efter elevtal

Der tildeles ressourcer pr. elev på baggrund følgende kriterier:

Ekstra beløb pr. elev i klasser med mere end 15 elever. I skoleåret er der afsat 11,8 mio. kr., der fordeles ligeligt mellem alle elever over 15 i hver klasse. I skoleåret 2024/25 udgør beløbet 5.464 kr. pr. elev udover 15 elever i store klasser.

Elevbeløb tildeles i forhold det samlede elevtal. I skoleåret 2024/25 er der afsat 97,6 mio. kr. til fordeling efter det samlede elevtal. I skoleåret 2024/25 udgør beløbet 13.243 kr. pr. elev. Beløbet er som udgangspunkt en fast ressource, men hvis skoleområdet enten tilføres flere midler, eller skal gennemføre en generel reduktion, så vil reguleringen ske i beløbet pr. elev.

2.1.6 Specialklasser - tildelingsmodel

Specialklassetilbud er baseret på elevernes støttebehov og vanskelighedernes kompleksitet. Samtlige specialklassetilbud, herunder antallet af grupper, tildeles efter følgende ressourcer:

- 0. til 3. klasse 30 lærer/pædagogtimer + 37 klassepædagogtimer pr. uge
- 4. til 6. klasse 33 lærer/pædagogtimer + 40 klassepædagogtimer pr. uge
- 7. til 9/10. klasse 35 lærer/pædagogtimer + 43 klassepædagogtimer pr. uge

I skoleåret 2024/25 tildeles 67 mio. kr. til 43 specialklasser tilknyttet folkeskolerne. De enkelte specialklassetilbud tildeles ressourcer på baggrund af en forudsætning om, at den beregnede "klassiske" § 16 undervisningstid udgør 44,0 % af lærernes samlede nettoarbejdstid.

I de tilfælde, hvor der indskrives én eller flere elever, mere end normeringen foreskriver, udløser hver elev $\frac{1}{4}$ til $\frac{1}{2}$ af den årlige gennemsnitspris pr. elev. Reguleringen finder sted ved indskrivning af eleven. De specialklasser, der har færre elever, end normeringen foreskriver, opretholder tildelingen til det normerede elevtal.

2.2 Skolefritidsordning – tildelingsmodel

Udmelding af ressourcer til SFO-erne sker på baggrund af antal tilmeldte børn pr. 1. august i året før budgetåret. Der vil ske en regulering af både personalenormering/lønsum og de børneafhængige udgifter ud fra et gennemsnitsbørnetal for perioden 1. januar til 31. december.

Personalenormeringen – inkl. ledelse – i skolefritidsordningerne fastsættes på baggrund af skoleårets gennemsnitlige børnetal, hvor der tildeles følgende timer/lønsum til pædagogisk personale inklusiv ledelse:

- SFO-tilbud (inkl. morgen-/ferietilbud) 1,60 timer/barn/uge
- Morgentilbud 0,68 timer/barn/uge
- Morgen-/ferietilbud 1,05 timer/barn/uge

For skolefritidsordningerne tildeles 18,5 time pr. uge til varetagelse af morgenåbning.

Herudover tildeles følgende:

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole Del 2

- Vikarudgifter med 4,5 pct. af lønsummen
- Uddannelse og øvrige personaleudgifter 0,77 pct. af lønsummen
- Børneafhængige udgifter til materialer mv., hvor der afsættes følgende normbeløb (2025-niveau):
 - Grundbeløb I (pr. SFO) 10.614 kr.
 - Grundbeløb II (pr. barn) 1.241 kr.
 - SFO (inkl. morgen-/ferietilbud) 1.241 kr.
 - Morgentilbud 392 kr.
 - Morgen-/ferietilbud 606 kr.

2.3 Juniorklubber – tildelingsmodel

Udmelding af ressourcer til juniorklubberne sker på baggrund af antal tilmeldte børn pr. 1. december i året før budgetåret. Der vil ske en regulering af både personalenormering/lønsum og de børneafhængige udgifter på grundlag af børnetallet pr. 1. september i budgetåret.

Åbningstiden er kl. 14 – 17.

Ved et børnetal på 40 børn er normeringen til pædagogisk personale følgende:

- Ledelse 0,104 stillinger
- Pædagog 0,405 stillinger
- Klubmedarbejder 0,811 stillinger

Herudover tildeles følgende:

- Vikarudgifter med 4,5 pct. af lønsummen
- Uddannelse og øvrige personaleudgifter 0,77 pct. af lønsummen
- Børneafhængige udgifter, hvor der afsættes følgende normbeløb (2025-niveau):
 - Grundbeløb I - pr. pr. juniorklub 16.049 kr.
 - Grundbeløb II - pr. barn 1.197 kr.

2.4 Bidrag til efterskoler

Der afregnes bidrag/takstbeløb til staten for elever optaget i skoleåret 2024/25 på efterskoler, ungdomskostskoler, håndarbejdsskoler og husholdningsskoler m.fl. pr. 5. september 2024. Takstbeløbet fastsættes af staten og udgør 42.864 kr. pr. elev for 2025. Der er budgetteret med 413 elever for skoleåret 2024/25.

2.5 Bidrag til private skoler

Der afregnes bidrag/takstbeløb til staten for elever optaget i skoleåret 2024/25 på private grundskoler og friskoler pr. 5. september 2024. Takstbeløbet fastsættes af staten og udgør 48.718 kr. pr. elev i skolen og 8.968 kr. pr. barn i SFO for 2025. Der er budgetteret med henholdsvis 2.797 elever i skolen og 774 SFO-børn for 2025.

2.6 Øvrige delområder på skoleområdet

For de øvrige delområder er budgettet fastlagt på baggrund af de givne bevillinger i 2024 og tilrettet med ny lovgivning på området.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

2.7 Demografi

Der foretages demografiregulering på følgende områder:

Udgifter til almenundervisning reguleres ud fra udviklingen i elev- og klassetal på baggrund af elev- og klassetalsprognosen for Randers Kommunes skoler. Den konkrete beregning af demografipuljen sker ud fra den godkendte ressourcetildelingsmodel på det almene undervisningsområde.

For både folkeskoler og skolefritidsordninger vil der ske en efterregulering af demografien året efter som følge af udviklingen i de faktiske elevtal pr. 5. september og det gennemsnitlige antal SFO-pladser igennem skoleåret jævnfør ressourcetildelingsmodellen for skoleområdet.

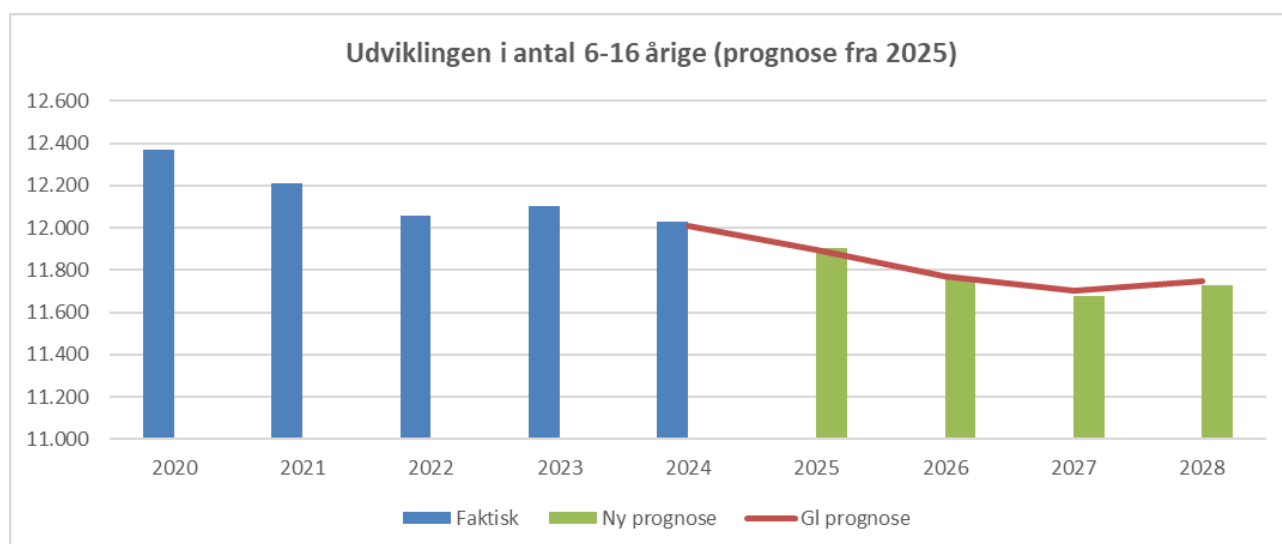
Bidrag til efterskoler reguleres ud fra udviklingen i antallet af 14-16-årige. Det faktiske elevtal til efterskoler opgøres endeligt pr. 5. september, og demografiberegninger i forhold til skønnet tilpasses ved efterregulering i 2025.

Bidrag til private skoler reguleres ud fra udviklingen i antallet af 6-16-årige. Det faktiske elevtal til efterskoler opgøres endeligt pr. 5. september, og demografiberegninger i forhold til skønnet tilpasses ved efterregulering i 2025.

Der foretages demografiregulering på ungdomsskoleområdet ud fra udviklingen i antal 14-17-årige. Tilpasning sker ved en regulering af bevillingen til den almene ungdomsskoleundervisning. Og for området med ungdommens uddannelsesvejledning ud fra udviklingen i antal 16-24-årige.

Der foretages demografiregulering på EUD10 ud fra udviklingen i antal tilmeldte elever til EUD10. EUD10 er et andet tilbud om at gennemføre en 10. klasse og blive forberedt til erhvervsuddannelserne.

På skoleområdet er den primære aldersgruppe 6 til 16-årige. Den forventede udvikling i den aktuelle prognose fremgår af nedenstående figur:

Figuren viser at den gamle og nye prognose er forholdsvis ens på skoleområdet i ovennævnte periode, forskellen bliver dog større efter år 2028. Derudover ses, at antallet i aldersgruppen falder frem til 2027, hvorefter antallet stiger igen.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole Del 2

2.7.1 Folkeskoler

På baggrund af elev- og klassetalsprognosen for 2025 forventes følgende antal klasser:

- 2024/25: 353 klasser
- 2025/26: 349 klasser
- 2026/27: 350 klasser
- 2027/28: 353 klasser
- 2028/29: 352 klasser

2.7.2 SFO

Tallene for SFO viser en forventet stigning fra 2025 til 2028 på 79 børn:

- 2025: 2.397 børn
- 2026: 2.421 børn
- 2027: 2.427 børn
- 2028: 2.476 børn

Ovenstående nye prognoser betyder et beregnet samlet reguleringsbehov på 9,6 mio. kr. fra 2024 til 2025. Reguleringen er indarbejdet i budgetår 2025 samt i overslagsår 2026 – 2028.

2.7.3 Bidrag til privatskoler og efterskoler

For privatskoler og efterskoler er der taget udgangspunkt i det faktiske elevtal pr. 5. september 2023 og der forudsættes et uændret antal elever i de kommende år. Det samme gælder SFO-delen på de private skoler.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	1.023,5	1.023,5	1.023,5	1.023,5
Budgetaftale 2025-2028				
Skoleområdet - ramme reduktion udskydes	7,0	4,3	0,0	0,0
Fodboldskolen	0,2	0,2	0,2	0,2
Projekt RUN	0,0	0,6	0,6	0,6
Talents of Tomorrow	0,0	0,7	0,0	0,0
UU rammebesparelse tilbagekøb	0,2	0,3	0,3	0,3
Demografi				
Skoleområdets demografi	7,9	7,9	7,9	7,9
Budgetaftale tidligere år				
Sorggruppe	0,0	-0,1	-0,1	-0,1

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole Del 2

2-lærerordning - videreførelse af løft	3,0	0,0	0,0	0,0
E-sport i folkeskolen	-0,2	-0,2	-0,2	-0,2
Almenskolen - effektiviseringskrav udsættes	-2,7	-2,7	-2,7	-2,7
Mistrivsel, særlig indsats	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
2-lærerordning i folkeskolen fortsættes i 2024	-3,0	-3,0	-3,0	-3,0
Projekt RUN fortsat i 2024	0,0	-0,6	-0,6	-0,6
Projekt RUN fortsat i 2023	0,6	0,6	0,6	0,6
Talents of Tomorrow	0,0	-0,7	-0,7	-0,7
FGU yderligere i reduktion i 2024	0,5	0,5	0,5	0,5
Effektivisering/besparelse - almenområdet	-4,2	-8,3	-8,3	-8,3
Effektivisering/besparelse - specialområdet	-0,1	-0,3	-0,3	-0,3
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
LC-program - Styrket undervisning for anbragte	0,3	0,3	0,3	0,3
LC-program - Styrket indsats i dansk og matematik	1,1	0,0	0,0	0,0
Måttesevice, rengøring - Oust Mølleskolen, Hobrovejens Skole og Assentoftskolen (1. BO 2024)	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Regulering af overhead specialskoler (2. BO 2024)	0,5	0,5	0,5	0,5
Trepartsmidler (2. BO 2024)	3,9	7,7	7,7	7,7
Nulstilling LC-program - Klasseloft 26 elever 0.-2. klasse (indregnet i demografi)	-2,2	-3,0	-3,7	-3,7
Tillægsbevilling: Visiteret personbefordring ny kontrakt	2,1	2,1	2,1	2,1
Tillægsbevilling: Fratrådte tjenestemænd 2023 budgetkompensation	0,1	0,1	0,1	0,1
PL og øvrige ændringer				
PL og øvrige ændringer	0,2	0,6	1,1	1,1
I alt	1.038,3	1.030,6	1.025,4	1.025,4

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Budgetaftalen indeholder en udvidelse på samlet 7,3 mio. kr. i 2025, faldende til 0,8 mio. kr. i 2028. Budgetudvidelsen på 7,0 mio. kr. i 2025 og 4,3 mio. kr. i 2026 er en udskydelse af rammereduktionen på skoleområdet.

3.2 Demografi

Budgettet på skoleområdet vedrørende demografiudviklingen svarer til en budgetudvidelse på 9,6 mio. kr. i 2025 stigende til 12,5 mio. kr. i 2028. Det er primært stigende udgifter til privatskoler, som skyldes, at bidragsbeløbet til staten er øget. Den demografiske udvikling er nærmere beskrevet under afsnit 2.7.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

3.3 Budgetaftaler tidligere år

For det almene skoleområde og specialområdet er der indregnet et effektiviseringskrav på 7,0 mio. kr. i 2025 stigende til 11,3 mio. kr. fra budget 2026 fra tidligere års budgetaftaler. Derudover er der andre budgetændringer, som kan ses under afsnit 3.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Via lov- og cirkulæreprogrammet for 2025-2028 gives der kompensation på 0,3 mio. kr. i hvert budgetår til styrket undervisning for anbragte børn og unge samt en kompensation på 1,1 mio. kr. i 2025 til styrket indsats i dansk og matematik. Fra tidligere års lov- og cirkulæreprogrammer er budgettet reduceret med 2,2 mio. kr. i 2025 stigende til 3,7 mio. kr. i 2028 vedrørende ændret klasse loft for 0.-2. klasse. Denne reduktion er foretaget, da effekten af ændringen fremover er indregnet i demografibeløbene.

Der er endvidere tilført 3,9 mio. kr. i 2025 og 7,7 mio. kr. i de efterfølgende år vedrørende treparts midler.

Desuden er budgettet til overhead justeret, så det stemmer med de beregnede takster for salg af pladser på Trekløverskolen i 2024. Der er overført 0,5 mio. kr. fra skole- og uddannelsesudvalget til økonomiudvalget.

3.5 PL og øvrige ændringer

Herudover er der foretaget mindre tilpasninger på området som følge PL-reguleringer.

3.6 Budget i balance

Budgetaftalen for 2025-2028 indeholder reguleringer i budgettet, som kan ses i afsnit 3. Derudover er specialundervisningsområdet udfordret af flere visitationer til specialundervisning. Derfor er der udarbejdet en faglig og økonomisk handleplan på specialundervisningsområdet, og der er foretaget yderligere besparelser på andre områder for at skabe et budget i balance.

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet vedrørende disse besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Besparelser (2025-priser)				
Faglig og økonomisk handleplan specialundervisningsområdet	-8,3	-18,5	-18,5	-18,5
Færre visitationer	0,0	0,0	-1,5	-1,5
Ophør Matematik-Fessor	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Ungdommens Uddannelsesvejledning rammebesparelse	-0,5	-0,9	-0,9	-0,9
Randers Ungdomsskole rammebesparelse	-1,2	-2,3	-2,3	-2,3
I alt	-10,3	-22,0	-23,5	-23,5

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole Del 2

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

4.1.1 Folkeskoler

Oversigt over antal folkeskoler, elev- og klassetal for skoleåret 2024/25 med elevtal for almene og specialklasser pr. september 2024.

Folkeskoler	Elever	Klasser
Asferg skole	92	7
Assentoftskolen	614	27
Bjerregrav skole	98	7
Blicherskolen	395	20
Fårup skole	148	10
Grønhøjsskolen	291	17
Havndal skole	78	7
Hobrovejens skole	471	20
Hornbæk skole	474	20
Korshøjsskolen	327	18
Kristrup skole	563	23
Langå skole	358	20
Munkholmskolen	410	20
Nørrevangsskolen	488	25
Rismølleskolen	332	18
Søndermarksskolen	555	23
Tirsdalens skole	492	20
Vestervangsskolen	886	37
Østervangsskolen	295	14
I alt	7.367	353

4.1.2 Specialskoler

Oversigt over antal budgetterede pladser på specialskolerne i skoleåret 2024/25.

Specialskoler	Elever, skole	Elever, SFO
Oust Mølleskolen	40	0
Trekløverskolen	284	150
I alt	324	150

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

4.1.3 Skolefritidsordninger

Oversigt over antal pladser i skolefritidsordningerne pr. 1. august 2024, som danner grundlag for budget 2025.

Under folkeskolernes ledelse er der etableret 8 juniorklubber på henholdsvis Assentoftsskolen, Hobrovejens skole, Hornbæk Skole, Kristrup Skole, Nørrevangsskolen, Søndermarksskolen, Vestervangsskolen og Østervangsskolen, hvorunder gårdklubben Fiskergården ligeledes er medtaget. Disse juniorklubber indgår i SFO-oversigten med det budgetterede antal pladser. Antal pladser pr. 1. december 2024 danner grundlag for driftsbudgettet i 2025.

Skolefritidsordninger	Børnehavebørn	SFO-børn	Junior klubbørn (forventet 1. december)
Asferg skole		45	
Assentoftsskolen		221	33
Bjerregrav skole		37	
Blicherskolen		127	
Fårup Børneby	45	44	
Grønhøjsskolen		66	
Havndal skole	22	37	
Hobrovejens skole		252	66
Hornbæk skole		167	69
Korshøjsskolen		96	
Kstrup skole		313	101
Langå skole		122	
Munkholmskolen		136	
Nørrevangsskolen			12
Rismølleskolen		135	
Søndermarksskolen		247	82
Vestervangsskolen		284	80
Østervangsskolen		156	34
Herunder gårdklubben Fiskergården			60
I alt	67	2.485	600

Herudover er der følgende antal budgetterede pladser i special SFO-ordninger:

Special SFO-er	SFO-børn
Trekløverskolen	150
Satellitten – Langå Skole	25
Solstrålen - Østervangsskolen	30
Tørring - Grønhøjsskolen	21

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole Del 2

Special SFO-er	SFO-børn
Trekløverskolen	150
Satellitten – Langå Skole	25
Fristedet – Tirsdalens Skole	14
I alt	270

4.2 Takster og nøgletal

4.2.1 Takster for skolefritidsordninger

De månedlige takster for 2024 og 2025 fremgår af nedenstående oversigt. Taksterne er beregnet ud fra 11 måneders betaling (juli måneder er betalingsfri).

Skolefritidsordning	Takst for 2025	Takst for 2024
Heldagstilbud	2.219	2.135
Morgentilbud	690	664
Morgen- og ferietilbud	1.192	1.147
Juniorklub	613	590

4.2.2 Nøgletal for skoleområdet

Her kan findes relevante nøgletal for skoleområdet - hvor der er en sammenligning fra 6-by-nøgletallene 2023, der er opgjort på baggrund af regnskab 2022.

[Den seneste 6-by-nøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Pulje til IT og udvikling af folkeskolerne	17,1	17,1	17,1	17,1
I alt	17,1	17,1	17,1	17,1

De enkelte anlægsprojekter med budget i 2025-2028 beskrives særskilt nedenfor.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole Del 2

Anlægsprojekt: Udbygning af folkeskoler, ramme

Bevillingsprogramnummer: 9221000000

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	11.165	500	8.575	11.391	16.091	47.723
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	11.165	500	8.575	11.391	16.091	47.723

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Rammen forudsættes anvendt som pulje til ombygning og udvikling af folkeskolerne.

Der afsættes årligt:

- 2025: 0,5 mio. kr.
- 2026: 8,6 mio. kr.
- 2027: 11,4 mio. kr.
- 2028: 16,1 mio. kr.

Rammen anvendes og disponeres til anlægsprojekter på skolerne efter skoleudviklingsplanen og de politiske prioriteringer. I takt med, at midlerne bliver prioriteret og disponeret, vil der ske en fremlægges af de enkelte delelementer til særskilt politisk godkendelse.

Der er ikke givet anlægsbevilling til projektet.

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 2

Anlægsprojekt: Sydbyen kapacitetsudfordringer

Bevillingsprogramnummer: 9221000033

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	70.000	1.500	8.720	10.220	0	90.440
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	70.000	1.500	8.720	10.220	0	90.440

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Det er besluttet, at der fra den samlede anlægsramme på skoleområdet prioriteres 90,4 mio. kr. til udbygning af kapaciteten i Sydbyen ved at etablere flere årgangsspor.

Der er afsat årligt:

- 2023: 63,8 mio. kr.
- 2024: 6,2 mio. kr.
- 2025: 1,5 mio. kr.
- 2026: 8,7 mio. kr.
- 2027: 10,2 mio. kr.
- 2028: 0 mio. kr.

Beløbet på 70,0 mio. kr. i 2023 og 2024 er overførte ikke-disponerede midler samt tidligere og ej igangsatte anlægsprojekter på en række skoler.

Som besluttet i byrådet (juni 2023) iværksættes en proces med de berørte skolars bestyrelser, medarbejdere og ledelser, så de involveres i at finde den bedst mulige løsning på kapacitetsudfordringerne i Sydbyen.

Der er ikke givet anlægsbevilling til projektet.

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 1

1. Beskrivelse af området

Denne bevilling omfatter Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). PPR er en aftaleenhed under Familieområdet, som arbejder med forebyggende indsatser, der understøtter læring og trivsel hos børn i udsatte positioner. Medarbejdergruppen består af psykologer, logopæder, fysioterapeuter, læsekonsulenter, frem-skudte socialrådgivere, administrative medarbejdere, servicepersonale og ledere. I alt ca. 60 personer.

Kerneopgaverne er at styrke dagtilbud og skolers arbejde med at skabe inkluderende (lærings)fællesskaber, samt at understøtte forældre i at skabe de bedste rammer for deres børn. Det sker, dels gennem tidlig, forebyggende rådgivning til dagtilbud, skoler og forældre, og dels gennem mere indgribende indsatser såsom udarbejdelse af pædagogisk-psykologiske vurderinger af børns specialundervisningsbehov og længere rådgivningsforløb med en familie.

Herudover vil PPR fra 2025 også omfatte et lettere behandlingstilbud for børn og unge i psykisk mistrivsel.

Politikker

Sammenhængende børne- og ungepolitik

Se Randers Kommunes politikker på

www.randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicrammen og uden for servicrammen.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	32,1	32,1	32,1	32,1
Forebyggende foranstaltninger børn, unge	7,7	7,7	7,7	7,7
I alt	39,8	39,8	39,8	39,8

2.1.1 Servicerammen

Der er et samlet budget på 39,8 mio. kr. i 2025-2028.

PPR omfatter pædagogisk, psykologisk rådgivning til børn og unge samt talepædagogisk center, som yder bistand til børn med tale-, sprog- og hørevanskeligheder. Der ydes også talepædagogisk bistand til voksne.

Som led i en national plan mod at udvikle det samlede psykiatriområde herunder indsatsen for bedring af den mentale sundhed er PPR i gang med at oprette et lettilgængeligt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel.

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 1

De forebyggende foranstaltninger består af fremskudte socialrådgivere, hvor opgaven er tidlig opsporing af socialfaglige problematikker med henblik på at afhjælpe problemerne, inden de vokser sig store. Den fremskudte socialrådgivning retter sig således både mod familier og fagprofessionelle.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

PPR forventes at overføre et mindreforbrug på ca. 2 mio. kr. til 2025. Dette mindreforbrug vil i 2025 blive anvendt til at imødegå, at der de senere år har været en generelt stigende efterspørgsel efter ydelser fra PPR. Stigningen i efterspørgslen er blandt andet afledt af, at antallet af børn og unge i psykisk mistrivsel er steget markant.

Som led i en national plan for oprettelse af lettilgængelige behandlingstilbud for børn og unge i psykisk mistrivsel i kommunalt regi, er PPR i gang med at implementere et lettere behandlingstilbud i Randers Kommune. Det nye tilbud skal sikre, at der sættes hurtigt ind overfor psykisk mistrivsel ved at forkorte tiden fra, at børn og unge oplever symptomer på psykisk mistrivsel til, at den rette behandling sættes i gang. Tilbudet finansieres via midler fra 10-årsplanen for psykiatrien, hvor Randers Kommune er tildelt 4,32 mio. kr. årligt til opgaven.

3.2 Budgetaftalen

Nedenstående tabel viser effektiviseringer og besparelser i mio. kr. som er indarbejdet i budgettet for 2025-2028.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringer og besparelser	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
I alt	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6

Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR) udfører forebyggende rådgivning til skoler, dagtilbud, forældre og børn, hvor kerneopgaverne er at styrke dagtilbuds og skolers arbejde med at skabe inkluderende læringsfællesskaber, og at understøtte forældre i at skabe de bedste rammer for deres børn.

PPR er en aftaleenhed under Familieområdet.

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	32,1	0,0	32,1
Forebyggende foranstaltninger børn, unge	7,7	0,0	7,7
I alt	39,8	0,0	39,8

Ovenstående tabel viser, at indenfor serviceammen er der budgetteret med nettoudgifter for 39,8 mio. kr., som udelukkende dækker udgifter på området.

1.1 Serviceammen

1.1.1 PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)

Her afholdes udgifter til en tværfaglig og helhedsorienteret indsats for at sikre børn og deres familier de bedst mulige udviklingslivsbetingelser. Det er centralt for PPR at se på barnets/den unges ressourcer og relationer samt at kvalificere de voksne, der har daglig omgang med barnet/den unge. Én af hovedopgaverne for psykologerne er at være med til at sikre inklusion i daginstitutioner og skoler og bidrage med konsultativ bistand og specialistviden i forhold til at skabe pædagogiske læringsmiljøer, som sikrer trivsel for børn og unge i almenområdet.

PPR omfatter også Talepædagogisk Center, som består af de ydelser, PPR hjemtog fra Region Midtjylland i 2012. Her afholdes udgifter i forbindelse med bistand til børn med de mest komplekse tale-, sprog- og hørevanskeligheder. Arbejdet foregår som en integreret del af PPR's øvrige indsatser inden for tale og sprog. Talepædagogisk Center varetager også talepædagogisk bistand inden for særlige områder til voksne.

Fra 2024 omfatter PPR også et lettilgængeligt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel.

1.1.2 Forebyggende foranstaltninger børn, unge

Her afholdes udgifter til tidlig opsporing af socialfaglige problematikker med henblik på at afhjælpe problemerne, inden de vokser sig store. Fremskudt socialrådgivning er et tilbud til skoler og dagtilbud samt til selve barnet/den unge og dennes familie, når barnet/den unge ikke er tilknyttet familieafdelingen.

Formålet med den fremskudte socialrådgivning er at arbejde med tidlig opsporing af socialfaglige problematikker med henblik på at afhjælpe problemerne, inden de vokser sig store. Der arbejdes med at støtte hjemmet i arbejdet med at sikre barnets trivsel. Det sker gennem kortere samtaleforløb med barnet

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 2

eller forældrene. De fremskudte rådgivere har mulighed for at lave afklarende forløb, hvis forældre og dagtilbud ser forskelligt på barnets adfærd. Der er mulighed for at få anonym rådgivning, hvis borgeren ikke ønsker at oplyse sit navn.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året, ændringer fra lov- og cirkulæreprogrammet samt demografireguleringer. Hertil kommer ændringer som følge af budgetaftalen.

Familieområdet – herunder PPR – er omfattet af rammestyring.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen hvilke ændringer, der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	36,0	36,0	36,0	36,0
Budgetaftale 2025-2028				
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
LC-program 2025-28 Lettilgængeligt behandlingstilbud	4,3	4,3	4,3	4,3
PL og øvrige ændringer				
PL-regulering	0,1	0,1	0,1	0,1
I alt	39,8	39,8	39,8	39,8

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidraget og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Rammebesparelse på PPR	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6
I alt	-0,6	-0,6	-0,6	-0,6

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 2

Der er indarbejdet en årlig rammebesparelse på PPR på 0,6 mio. kr. Besparelsen forventes implementeret ved at overgå til en bruttonormering i PPR for derved at tage højde for korte perioder med stillingsvakancer i forbindelse med barsler, sygdomsforløb og stillingskift.

3.2 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Fra lov- og cirkulærepragrammet er der modtaget 4,3 mio. kr. årligt til driften af et lettilgængeligt behandlingstilbud til børn og unge i psykisk mistrivsel.

3.3 PL og øvrige ændringer

Budgetterne er reguleret som følge af pris- og lønstigninger.

4. Yderligere oplysninger

PPR er en aftaleenhed under familiechefen og har ikke underliggende aftaleenheder.

4.2 Takster og nøgletal

Ydelserne i PPR er ikke takstbelagte.

Erhvervs- og planudvalget

Del 1

Del 2

Bevillingsområder:

Erhverv og plan

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Erhvervsudvikling, Turisme og Byudvikling.

Området Erhvervsudvikling dækker bl.a. over udgifter til erhvervs- og udviklingspuljen, hvorfra der ydes tilskud til forskellige erhvervsfremmende projekter.

Området Turisme dækker over udgifter til turismesamarbejdet VisitAarhus, udgifter til drift af Naturpark Randers Fjord samt udgifter til turismeprojektet Ask me/ReThinker.

Området Byudvikling dækker over udgifter til Agenda 21, der dækker strategisk energi- og varmeplanlægning og klimatilpasning, samt udgifter til driftssikring af boligbyggeri.

Fakta

Arbejdspladser i kommunen (2022):	43.518
Virksomheder i kommunen (2022):	6.252
Konkurser i kommunen (2022):	9,2

Politikker

Erhvervs- og turismepolitik
Arkitekturpolitik

Se Randers Kommunes politikker på
randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Serviceammen				
Erhvervsudvikling	10,9	11,0	10,9	10,8
Turisme	5,2	4,4	4,4	4,4
Byudvikling	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt	17,9	17,1	17,0	16,9

2.1.1 Serviceammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der er et samlet budget på bevillingsområdet på 17,9 mio. kr. i 2025, 17,1 mio. kr. i 2026, 17,0 mio. kr. i 2027 og 16,9 kr. i 2028.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de forskellige delområder.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Flodbyen, ramme	10,1	10,1	11,0	11,0
Flodbyen, programsekr. og frikøb UMT	2,8	2,8	2,0	2,0
Flodbyen, konsulentbistand	1,3	1,3	1,3	1,3
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	0,3	0,3	0,3	0,3
Kongensgade 6 og 8	0,1	0,1	0,1	0,8
Midtbystrategi	1,4	0,0	0,0	0,0
Jordforsyningsprojekter	-0,9	-2,8	-2,9	-4,9
I alt	15,0	11,6	11,6	10,4

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

De afsatte midler til de fire projekter vedrørende Flodbyen skal ses i sammenhæng. Midlerne er således oprindeligt afsat som et rammebeløb og efterfølgende udmøntet i konkrete projekter. De afsatte midler udgør 14,4 mio. kr. årligt i perioden.

Ud over Flodbyen er der afsat midler til Kongensgade 6 og 8 på netto 1,1 mio. kr. i perioden samt 1,4 mio. kr. til Midtbystrategi i 2025. Med budgetaftale 2025-2028 er de ikke disponerede midler til midtbystrategi svarende til 1,0 mio. kr. sparet væk.

For en uddybning af de afsatte midler til jordforsyningsprojekter henvises til notatet Budget for jordforsyning 2025-2028, der indgår som en del af det samlede budgetmateriale.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På erhvervsudviklingsområdet er der på driften en større opsparring, som overføres mellem årene, da flere af projekterne, der har fået bevilget tilskud under området, er flerårige.

3.2 Budgetaftalen

Budgetaftalen indeholder ikke nye tiltag på bevillingsområdet.

Ændringer fra budgetaftalen - drift (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6
I alt	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 1

På drift er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser for -0,4 mio. kr. i 2025 og 2026, -0,5 mio. kr. i 2027 og -0,6 mio. kr. i 2028 og frem.

Indholdet af effektiviseringsbidrag og besparelser uddybes i del 2.

Med budgetaftale 2025-2028 blev der vedtaget en række forslag til reduktioner på anlægsområdet. Som en konsekvens heraf er de ikke disponerede midler til midtbystrategi svarende til 1,0 mio. kr. sparet væk.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

1. Supplerende beskrivelse af området

Tabellen viser bevillingsområdets budget på drift for 2025 fordelt på udgifter og indtægter.

Erhverv og plan (mio. kr.)	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Serviceammen			
Erhvervsudvikling	11,1	-0,1	10,9
Turisme	5,2	0,0	5,2
Byudvikling	1,8	0,0	1,8
I alt	19,0	-0,1	17,9

I de efterfølgende afsnit er områderne beskrevet enkeltvist.

1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoudgifter for 17,9 mio. kr. i 2025. På erhvervsudviklingsområdet er der budgetteret med nettoudgifter for 11,1 mio. kr., mens der på områderne Turisme og Byudvikling er budgetteret med nettoudgifter for henholdsvis 5,2 mio. kr. og 1,8 mio. kr.

1.1.1 Erhvervsudvikling

På området erhvervsudvikling er der i 2025 afsat budget til følgende opgaver:

Mio. kr. 2025 priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Erhvervsudvikling	11,1	-0,1	10,9
Erhvervs- og udviklingspulje	1,6	0,0	1,3
Business Region Aarhus, medlemskab	0,8	0,0	0,8
Julebelysning, Randers City Forening	0,8	0,0	0,8
Familiehuset	0,2	0,0	0,2
Midtjysk EU-kontor i Bruxelles	0,4	0,0	0,4
Tværgående Erhvervshuse	3,3	0,0	3,3
Erhverv Randers	3,9	-0,1	3,8
GudenåSamarbejdet	0,3	0,0	0,3
Letbaneprojekt Østjylland	0,1	0,0	0,1
Ambassaden No. 17	0,1	0,0	0,1
Reduktion i tilskud til midtby initiativer	-0,3	0,0	-0,3
I alt	11,1	-0,1	10,9

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Erhvervs- og planudvalget råder over erhvervs- og udviklingspuljen, hvor der i budgettet for 2025 er afsat 1,6 mio. kr. Fra erhvervs- og udviklingspuljen bevilliges midler til forskellige initiativer og projekter i kommunen. I budget 2025-2028 er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,1 mio. kr. i 2027 og -0,2 mio. kr. i 2028 og frem på erhvervs- og udviklingspuljen.

I budgettaftalen 2024-2027 er bevillingen til Familiehuset videreført med 0,15 mio. kr. i 2024 og 2025. Denne finansieres af midler afsat til Midtbystrategi.

Derudover er der i budgettet afsat 0,8 mio. kr. til medlemskab af Business Region Aarhus, 0,8 mio. kr. til julebelysning, Randers City Forening, 0,4 mio. kr. til Midtjysk EU-kontor i Bruxelles samt 3,3 mio. kr. til tværkommunale erhvervshuse.

Erhverv Randers varetager den basale erhvervsvejledning for kommunens virksomheder og iværksættere. Der er budgetteret med nettoudgifter på 3,8 mio. kr., hvilket dækker tilskud samt huslejeudgifter.

Randers Kommune har siden 2016 været medlem af Gudenåsamarbejdet. Gudenåsamarbejdet er et samarbejde på tværs af de syv Gudenåkommuner om realisering af Gudenåens vækst- og oplevelsespotentiale. Der er afsat 0,3 mio. kr. til medlemskabet af Gudenåsamarbejdet i 2025.

Desuden er der til Letbaneprojekt Østjylland afsat et budget på 0,1 mio. kr.

Der er med budget 2025-2028 vedtaget effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,3 mio. kr. i 2025 og frem vedrørende midtbyen. Der er ikke taget stilling til den konkrete udmøntning, og beløbet er, indtil det sker, placeret under Reduktion i tilskud til midtby initiativer.

1.1.2 Turisme

Udgiften til turismefremmende aktiviteter i Randers Kommune består af fire elementer; budget til driften af Naturpark Randers Fjord, budget til turismeprojektet Ask Me/reThinker, budget til lakseudsætning i Gudenåen samt et årligt tilskud til VisitAarhus.

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Turisme	5,2	0,0	5,2
VisitAarhus	3,4	0,0	3,4
Naturpark Randers Fjord - drift	0,7	0,0	0,7
Turismeprojekt Ask Me/reThinker	0,8	0,0	0,8
Lakseudsætning i Gudenåen	0,3	0,0	0,3
I alt	5,2	0,0	5,2

Den 1. januar 2020 trådte Randers Kommune ind i tursimesamarbejdet VisitAarhus, som foruden Randers består af kommunerne Aarhus, Silkeborg, Skanderborg, Viborg samt Syd- og Norddjurs. Formålet med samarbejdet er bl.a. at synliggøre og profilere Randers både nationalt og på udvalgte internationale markeder samt at varetage den lokale turismeservice med udgangspunkt i Randers Regnskv mv. Der er i 2025 afsat 3,4 mio. kr. til turismesamarbejdet VisitAarhus.

Endvidere er der afsat 0,7 mio. kr. til drift af projekt Naturpark Randers Fjord og 0,3 mio. kr. til projekt Lakseudsætning i Gudenåen.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

I budgetaftalen 2024-2027 blev der afsat 0,75 mio. kr. til turismeprojektet reThinker i 2025, hvoraf 0,25 mio. kr. finansieres af erhvervs- og udviklingspuljen.

1.1.3 Byudvikling

På området Byudvikling er der i 2025 afsat budget til følgende opgaver:

Mio. kr. 2025-priser	Udgift 2025	Indtægt 2025	Netto 2025
Byudvikling	1,8	0,0	1,8
Agenda21	1,0	0,0	0,0
Driftssikring af boligbyggeri	0,7	0,0	0,7
I alt	1,8	0,0	1,8

Under Agenda21 er der afsat et budget på 1,0 mio. kr. til opgaver vedrørende strategisk energiplanlægning og klimastrategiske planlægningsopgaver i forhold til klimatilpasning, varmforsyning samt planlægning for vindmøller, store solcelleanlæg og biogas. I budget 2025-2028 er der indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,1 mio. kr. i 2025 og frem vedrørende Agenda 21.

Til driftssikring af boligbyggerier er der afsat et budget på 0,7 mio. kr. Driftssikring til boligbyggerier omhandler ydelsesstøtte, som er den kommunale andel af rentebidraget til andelsboliger, almene boliger og ungdomsboliger.

2. Budgetforudsætninger

Det samlede budget til bevillingsområdet er dannet på baggrund af sidste års vedtagne budget, tillagt pris- og lønfremskrivninger, givne tillægsbevillinger i løbet af året samt ændringer fra lov- og cirkulærepragrammet.

3. Ændringer på området

På baggrund af budgetforudsætningerne viser tabellen, hvilke ændringer der er indarbejdet i budgettet siden udgangspunktet fra sidste års vedtagne budget.

Effektiviseringsbidrag og besparelser er angivet i én række i nedenstående tabel under Budgetaftale 2025-2028 og uddybes i en særskilt tabel i afsnit 3.1.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Ændringer siden budget 2024 (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udgangspunkt 2024-budget (2025-priser)	17,5	17,5	17,5	17,5
Budgetaftale 2025-2028				
Effektiviseringsbidrag og besparelser	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6
Budgetaftale tidligere år				
B2024-27 aftale - Familiehuset - forlænges til 2025	0,2	0,0	0,0	0,0
B2024-27 aftale - Rethinkers Randers 2025	0,5	0,0	0,0	0,0
B2024-27 aftale - Rethinkers Randers 2025 (finansieret af pulje)	0,3	0,0	0,0	0,0
B2024-27 aftale - Erhvervs- og udviklingspulje	-0,3	0,0	0,0	0,0
B2023-26 aftale - konsulenter - forudsat reduktion	0,0	0,0	0,0	0,0
Tillægsbevillinger og omplaceringer				
Ompl bevilling til Lakseudsætning i Gudenå	0,3	0,3	0,3	0,3
PL og øvrige ændringer				
Effektiviserings- og besparelseskatalog 2023 - Erhvervsudvikl.pulje, reduktion	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
Øvrige ændringer	0,1	0,0	0,0	0,0
I alt	17,9	17,1	17,0	16,9

3.1 Budgetaftale 2025-2028

Der er indarbejdet effektiviseringsbidrag og besparelser på -0,4 mio. kr. i 2025, og 2026, -0,5 mio. kr. i 2027 og -0,6 mio. kr. i 2028 og frem.

Nedenstående tabel viser ændringer i budgettet siden budget 2024 vedrørende effektiviseringsbidrag og besparelser. Budgetændringer vises i nettobeløb i mio. kr. for de 4 budgetår.

Ændringer (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Effektiviseringsbidrag og besparelser (2025-priser)				
Erhvervs- og udviklingspulje, reduktion	0,0	0,0	-0,1	-0,2
Midtbyinitiativer, færre tilskud	-0,3	-0,3	-0,3	-0,3
Agenda 21, reduktion 10%	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
I alt	-0,4	-0,4	-0,5	-0,6

3.2 Demografi

Der er ingen demografireguleringer på området.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

3.3 Budgetaftaler tidligere år

I forbindelse med tidligere års budgetvedtagelser er der truffet beslutninger, som har indvirkning på budget 2025-2028.

- B2024-27 aftale – Familiehuset, 0,15 mio. kr. i 2025
- B2024-27 aftale – Rethinkers Randers, 0,75 mio. kr. i 2025, hvoraf 0,25 mio. kr. er finansieret af erhvervs- og udviklingspuljen.

3.4 Tillægsbevillinger og omplaceringer

Området er givet en tillægsbevilling i 2024 på 0,3 mio. kr. til projekt Lakseudsætning i Gudenåen, som har indvirkning på budget 2025 og frem.

3.5 PL og øvrige ændringer

Der er PL og øvrige ændringer på 0,0 mio. kr. i 2025 og -0,1 mio. kr. i 2026 og frem.

4. Yderligere oplysninger

4.1 Aftaleenheder

Området omfatter ingen aftaleenheder.

4.2 Takster og nøgletal

[Den aktuelle takstoversigt kan tilgås her via randers.dk](#)

[Den seneste 6-bynøgletalsrapport kan tilgås her via randers.dk](#)

5. Anlægsprojekter

På det skattefinansierede anlægsområde er der i budgetperioden afsat midler til Flodbyen, Kongensgade 6 og 8 samt Midtbystrategi. Der henvises til anlægsskemaerne nedenfor for en uddybende beskrivelse af de enkelte anlægsprojekter.

For en uddybning af de afsatte midler til jordforsyningsprojekter henvises til notatet Budget for jordforsyning 2025-2028, der indgår som en del af det samlede budgetmateriale.

Som en del af budgetvedtagelsen for 2025-2028, blev den 10-årige investeringsplan godkendt. I tabellen ses de år, der ligger uden for budgetperioden.

10-årig investeringsplan (mio. kr.)	2029	2030	2031	2032
Flodbyen Randers (1)	14,4	14,4	14,4	14,4
I alt	14,4	14,4	14,4	14,4

(1) Samlet ramme afsat til Flodbyen Randers. Justeret jf. BY 24/11-2022, pkt. 433 Udmøntning af budget til sekretariatsdrift samt 1. budgetopfølgning 2023. Byrådet godkendte den 26. august 2024 (BY 26/8-2024, pkt. 305) forslag om opdatering af den afsatte bevilling til sekretariatsdrift og frikøb af interne medarbejderressourcer til Flodbyen Randers. Finansiering sker af det afsatte rammebeløb til Flodbyen Randers.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Anlægsprojekt: Flodbyen Randers, ramme

Bevillingsprogramnummer: 9250000002

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	12.331	10.141	10.141	10.967	10.967	54.547
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	12.331	10.141	10.141	10.967	10.967	54.547

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
	0	0	0	
I alt	0	0	0	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Anlægsbevillingen til Flodbyen er en videreførelse af bevillingen til "Byen til Vandet, indledende fase" efter byrådets godkendelse af den endelige udviklingsplan for Flodbyen Randers den 7. september 2020.

Anlægsbevillingen til Flodbyen Randers anvendes til køb af arealer fra Randers Havn (fordelt på fire etaper frem til 2036), infrastruktur, byrum (f.eks. Justesens Plæne), krydsombygninger og midlertidige aktiviteter som en del af omdannelsen, men også til borgerinddragelse, projektudvikling, markedsføring, analyser, juridisk afklaring, aflønning af intern projektorganisation m.v. med henblik på at realisere udviklingsplanen for Flodbyen Randers over de kommende generationer.

Forvaltningens arbejde med Flodbyen sker i tæt sammenhæng med de anlægsarbejder, som arealudviklingselskabet Flodbyen Randers P/S skal udføre. Arealudviklingselskabet er etableret i 2022 og ejes af Randers Kommune (49 %) og AP Ejendomme (AP Pension) (51 %). Arealudviklingselskabet skal udvikle arealerne i Flodbyens etape 1 og 2 og frasælge byggegrunde til AP Ejendomme og eksterne investorer/udviklere.

Det er i økonomimodellen for Flodbyen Randers forudsat, at kommunens udgifter til projektet modsvares af indtægter fra salg af byggeretter senere i projektet, således at der samlet set for udviklingsperioden (forventet ca. 2020-2070) er tale om økonomisk balance. Der er derfor med anlægsbevillingerne til Flodbyen Randers tale om udlæg/likviditetstræk i de første faser af projektet.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Anlægsprojekt: Flodbyen, programsekretariat/frikøb UMT

Bevillingsprogramnummer: 9250000003

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	17.863	2.806	2.806	1.969	1.969	27.412
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	17.863	2.806	2.806	1.969	1.969	27.412

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
31.08.2015	1.700	0	1.700	Projektledelse i årene 2015-2018
06.03.2017	1.000	0	1.000	63 Projektledelse i årene 2017-2018
10.09.2018	2.400	0	2.400	Projektledelse, 2 årsværk i 2019 og 2020
09.12.2019	4.750	0	4.750	585 Programsekretariat og frikøb
06.04.2021	1.600	0	1.600	163 Sekretariatsdrift/frikøb 2021+2022
14.10.2021	571	0	571	437 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2022
13.10.2022	2.000	0	2.000	421 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2023
14.11.2022	1.035	0	1.035	433 Programledelse 2022 og 2023
12.10.2023	2.806	0	2.806	337 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2024
10.10.2024	2.806	0	2.806	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	20.668	0	20.668	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Anlægsbevillingen til Flodbyen er en videreførelse af bevillingen til "Byen til Vandet, indledende fase" efter byrådets godkendelse af den endelige udviklingsplan for Flodbyen Randers. Anlægsbevillingen finansierer udgifter til drift af kommunens flodbysekretariat (to medarbejdere) samt projektledelse og frikøb af timer internt i kommunen.

Forvaltningens arbejde med Flodbyen sker i tæt sammenhæng med de anlægsarbejder, som arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers P/S skal udføre. Arealudviklingsselskabet er etableret i 2022 og ejes af Randers Kommune (49 %) og AP Ejendomme (AP Pension) (51 %). Arealudviklingsselskabet skal udvikle arealerne i Flodbyens etape 1 og 2 og frasælge byggegrunde til AP Ejendomme og eksterne investorer/udviklere.

Rådighedsbeløbet til drift af Flodbysekretariat justeres løbende i takt med den aktuelle status på projektet. Pt. fremsendes hvert andet år en udmøntningssag til byrådet.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Det er i økonomimodellen for Flodbyen Randers forudsat, at kommunens udgifter til projektet modsvares af indtægter fra salg af byggeretter senere i projektet, således at der samlet set for udviklingsperioden (forventet ca. 2020-2070) er tale om økonomisk balance. Der er derfor med anlægsbevillingerne til Flodbyen Randers tale om udlæg/likviditetstræk i de første faser af projektet.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Anlægsprojekt: Flodbyen, konsulentbistand

Bevillingsprogramnummer: 9250000004

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	6.422	1.250	1.250	1.250	1.250	11.422
Indtægter	-572	0	0	0	0	-572
I alt	5.850	1.250	1.250	1.250	1.250	10.850

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
09.12.2019	3.750	0	3.750	585 Byen til vandet - Konsulentbistand
25.05.2021	-400	0	-400	251 Flodlejet, forundersøgelse, finansiering
13.10.2022	1.250	0	1.250	421 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2023
12.10.2023	1.250	0	1.250	337 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2024
10.10.2024	1.250	0	1.250	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	7.100	0	7.100	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Byrådet afsatte den 9. december 2019 en årlig bevilling til diverse analyser, konsulentbistand m.v. til realisering af udviklingsplanen for Flodbyen Randers. Bevillingen videreføres til 2028. I takt med at projektet er gået fra planlægnings- til realiseringsfasen er der behov for løbende analyser og undersøgelser i forhold til de anlæg, som Randers Kommune skal etablere i etape 1 og 2 samt i de efterfølgende etaper 3 og 4.

Forvaltningens arbejde med Flodbyen sker i tæt koordinering med de anlægsarbejder, som arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers P/S skal udføre. Arealudviklingsselskabet er etableret i 2022 og ejes af Randers Kommune (49 %) og AP Ejendomme (AP Pension) (51 %). Arealudviklingsselskabet skal udvikle arealerne i Flodbyens etape 1 og 2 og frasælge byggegrunde til AP Ejendomme og eksterne investorer/udviklere.

Det er i økonomimodellen for Flodbyen Randers forudsat, at kommunens udgifter til projektet modsvares af indtægter fra salg af byggeretter senere i projektet, således at der samlet set for udviklingsperioden (forventet ca. 2020-2070) er tale om økonomisk balance. Der er derfor med anlægsbevillingerne til Flodbyen Randers tale om udlæg/likviditetstræk i de første faser af projektet.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Anlægsprojekt: Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.

Bevillingsprogramnummer: 9250000005

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	3.500	250	250	250	250	4.500
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	3.500	250	250	250	250	4.500

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
08.10.2020	1.000	0	1.000	440 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2021
14.10.2021	1.000	0	1.000	437 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2022
13.06.2022	1.000	0	1.000	BK2022.03 Fremrykning fra 2023+2024
13.10.2022	500	0	500	421 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2023
14.11.2022	-250	0	-250	433 Nedjustering af budget fra 2023 og frem
12.10.2023	250	0	250	337 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2024
10.10.2024	250	0	250	396 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2025
I alt	3.750	0	3.750	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

I takt med at Flodbyen har bevæget sig fra planlægnings- til realiseringsfasen, har der været behov for at bruge ressourcer på at forberede salget af de første arealer inden for projektområdet. I praksis er dette for etape 1 og 2 sket ved at gennemføre et udbud om deltagelsen i et arealudviklingsselskab. Dertil kommer diverse udgifter til markedsføring, håndtering af kontraktforhold m.v.

Forvaltningens arbejde med Flodbyen sker i tæt koordinering med de anlægsarbejder, som arealudviklingsselskabet Flodbyen Randers P/S skal udføre. Arealudviklingsselskabet er etableret i 2022 og ejes af Randers Kommune (49 %) og AP Ejendomme (AP Pension) (51 %). Arealudviklingsselskabet skal udvikle arealerne i Flodbyens etape 1 og 2 og frasælge byggegrunde til AP Ejendomme og eksterne investorer/udviklere. Fremadrettet vil størstedelen af projektets udgifter til markedsføring og salg af byggegrunde derfor ligge i arealudviklingsselskabet.

Det er i økonomimodellen for Flodbyen Randers forudsat, at kommunens udgifter til projektet modsvares af indtægter fra salg af byggeretter senere i projektet, således at der samlet set for udviklingsperioden (forventet ca. 2020-2070) er tale om økonomisk balance. Der er derfor med anlægsbevillingerne til Flodbyen Randers tale om udlæg/likviditetstræk i de første faser af projektet.

Anlægsbevilling til rådighedsbeløb i 2025 er søgt i forbindelse med budgetvedtagelsen.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Anlægsprojekt: Kongensgade 6 og 8 (DLG)

Bevillingsprogramnummer: 9250000010

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	50	50	50	50	1.822	2.022
Indtægter	-1.000	0	0	0	-1.000	-2.000
I alt	-950	50	50	50	822	22

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
21.05.2024	200	-2.000	-1.800	234 Kompensationsindtægt, leje og vedligeholdelse
I alt	200	-2.000	-1.800	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Randers Kommune har indgået aftale med DLG om køb af de to silopakhuse Kongensgade 6 og Kongensgade 8 i nordhavnen. Randers Kommune modtager kompensation fra DLG, da de undgår at skulle nedrive de to bygninger, som ellers er en forudsætning i deres lejekontrakt med Randers Havn. Frem mod 2028, hvor nordhavnen (Flodbyens etape 2) skal indskydes i arealudviklingselskabet, skal byrådet beslutte, om bygningerne skal nedrives, eller om den ene eller begge kan bevares og indgå som et aktiv i den nye bydel.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

Anlægsprojekt: Midtbystrategi

Bevillingsprogramnummer: 9258410001

Rådighedsbeløb (2025-priser, 1.000 kr.)

Type	Før 2025 (årets priser)	2025	2026	2027	2028	I alt
Udgifter	20.197	1.411	0	0	0	21.608
Indtægter	0	0	0	0	0	0
I alt	20.197	1.411	0	0	0	21.608

Anlægsbevilling (årets priser, 1.000 kr.)

Dato	Udgifter	Indtægter	Netto	Bemærkninger
19.03.2018	1.500	0	1.500	Stategisk plan for Randers midtby
19.03.2018	1.000	0	1.000	Midtbykoordinator/projektleder
15.06.2020	4.000	0	4.000	234 Midtby samarbejde 2020-2021
08.10.2020	4.000	0	4.000	440 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2021
06.04.2021	2.000	0	2.000	159 Midlertidige indsatser 2021-2023
25.04.2022	2.100	0	2.100	168 Kirketorvet og kommende projekter
13.10.2022	4.254	0	4.254	421 Anlægsbev. til rådighedsbeløb 2023
27.11.2023	3.700	0	3.700	373 Byens rum, aktiviteter og midtbykoordinator 2024 og 2025
16.12.2024	-946	0	-946	BK092024 Tilretning budgetbesparelse
I alt	21.608	0	21.608	

Formål og beskrivelse samt status på projektet

Den historiske midtby i Randers er kernen i byens og kommunens udvikling. En levende midtby er hjertet i Randers som attraktiv bosætningskommune – uanset hvor i kommunen man vælger at bo. Arbejdet med udmøntning af den vedtagne midtbystrategi har vist resultater. Tendensen er således færre tomme butikslokaler i bybilledet. Der skal etableres flere attraktive opholdssteder i midtbyen, byen skal fremstå indbydende om dagen og om aftenen, de forskellige områder og særlige karaktertræk skal fremhæves. Gennem både permanente ændringer og midlertidige arrangementer og events skal byen være attraktiv for både byens borgere og besøgende.

Byrådet vedtog i foråret 2020 at fremrykke de hidtil afsatte midler for at hjælpe midtbyen og midtbyens forretninger bedst muligt over coronakrisen. Også det har vist positive resultater, men der er behov for at fortsætte indsatsen i de kommende år.

I 2024 er der gennemført flere byrumstiltag. Forskønnelsen på kirketorvet med flere træer, bænke og belysning er afsluttet. Ligeledes er fornyelsen af Slotspladsen ved at blive afsluttet, hvor byrummet omkring

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 2

legepladsen er blevet opgraderet. De resterende disponerede midler udmøntes i 2025 og herefter er der i budget 2026-2028 ikke afsat midler til at forsætte midtbyindsatsen.

Med budgetaftale 2025-2028 blev der vedtaget en række forslag til reduktioner på anlægsområdet. Som en konsekvens heraf er de ikke disponerede midler til midtbystrategi svarende til 1,0 mio. kr. sparet væk.